

วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ พล.ต.อ.อาชยน ไกรทอง โฆษก ตร. เป็นตัวแทน ตร. เข้าร่วมงานประกาศรางวัล Thailand Social Award ครั้งที่ ๑๑ จัดโดย บริษัท ไวซ์ไซท์ (ประเทศไทย) จำกัด ซึ่ง ตร. ได้รับรางวัล ๑ ใน ๕ ผลงานงานผลงานยอดเยี่ยมบนโซเชียลมีเดีย กลุ่มหน่วยงานรัฐและรัฐวิสาหกิจ (Finalist Of Best Brand Performance On Social Media) ณ ทูริ โอคอน ฮอลล์ โอคอนสยาม ชั้น ๗

วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ พล.ต.อ.ดำรงศักดิ์ กิตติประภัสร์ ผบ.ตร. เป็นประธานในพิธีสดบำเพ็ญกุศลศพ ส.ต.อ.เศรษฐกร ลอยขามป้อม ผบ.หมู่ ส.ทล.ก.๘ บก.ทล. ที่เสียชีวิตขณะปฏิบัติหน้าที่ ณ วัดตรีทศเทพวรวิหาร โดยมีผู้บังคับบัญชาระดับสูงของ ตร., ผู้บังคับบัญชา และข้าราชการ เข้าร่วมพิธีฯ

วันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๖ พล.ต.อ.ดำรงศักดิ์ กิตติประภัสร์ ผบ.ตร. บรรยายพิเศษ ในโครงการฝึกอบรมวิชาการต้นแบบชุมชนยั่งยืน เพื่อแก้ไขปัญหาเสพติดแบบวงจร ตามยุทธศาสตร์ชาติ (ครู ก) ตำรวจภูธรภาค ๔ โดยมี พล.ต.ภานุรัตน์ หลักบุญ ผู้ช่วย ผบ.ตร., ผบ.ช.ภ.๔, ฝ่ายปกครองจังหวัด, วิทยากรต้นแบบ และข้าราชการตำรวจในสังกัด ภ.๔ ร่วมรับฟังบรรยายฯ ณ โรงแรมเจริญธานี จว.ขอนแก่น

วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๖๖ พล.ต.อ.ดำรงศักดิ์ กิตติประภัสร์ ผบ.ตร. เป็นประธาน วันคล้ายวันสถาปนาตำรวจภูธรภาค ๑ ครบรอบปีที่ ๔๗ พร้อมมอบรางวัล ข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ดีเด่นและประชาชนที่ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจในพื้นที่ ภ.๑ รวมจำนวน ๔ ราย โดยมี พล.ต.อ.กิตติรัฐพันธ์เพชร รอง ผบ.ตร., พล.ต.ท.สมพงษ์ ชิงดวง ผู้ช่วย ผบ.ตร., ผบ.ช.ภ.๑, รอง ผบ.ช.ภ.๑, อดีตผู้บังคับบัญชา ภ.๑ และข้าราชการตำรวจ ร่วมพิธีฯ ณ ภ.๑

วันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๖ พล.ต.อ.ชินภัทร สารสิน รอง ผบ.ตร. เป็นหัวหน้าคณะ ในการตรวจเยี่ยมบำรุงขวัญข้าราชการตำรวจที่ได้รับบาดเจ็บจากการปฏิบัติหน้าที่ แพทย์รักษาตัวที่ รพ.ตร. ประจำเดือนมีนาคม ๒๕๖๖ จำนวน ๒ คน โดยมีผู้เกี่ยวข้องร่วมตรวจเยี่ยมฯ ณ อาคารมหาภูมิพลราชานุสรณ์ ๘๘ พรรษา รพ.ตร.

วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๖ พล.ต.อ.ดำรงศักดิ์ กิตติประภัสร์ ผบ.ตร. พร้อมด้วย นายกสมาคมแม่บ้านตำรวจ เป็นประธานในโครงการ “ธรรมนำใจ” ครั้งที่ ๑ โดย “หลวงพ่ออภัยมหาสมุทร” ประธานสงฆ์ วัดป่าทรัพย์ทวีธรรมาราม จว.นครราชสีมา มาแสดงพระธรรมเทศนา เรื่อง “ครองตน ครองคน ครองงาน บริหารตามหลักธรรมธัมปิโตย” ณ ห้องประชุมแจ่งยอดสุข ชั้น ๒ อาคารศูนย์ฝึกอบรมพัฒนาบุคลากรและสวัสดิการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กทม. โดยมี พล.ต.ท.กรไชย คล้ายคลึง ผู้ช่วย ผบ.ตร., พล.ต.ท.นิธิตร์ จินตยานนท์ ผบ.ช.ประจำ ตร., ผบ.ช.สท., ผบ.ช.สย.ตร., ผบ.ช.ส.ก.ตร., ผบ.ช.ทท., อุปนายกสมาคมแม่บ้านตำรวจ, กรรมการบริหารสมาคมฯ, คณะแม่บ้านฯ พร้อมข้าราชการตำรวจ เข้าร่วมพิธี

วารสารตำรวจ

ปีที่ ๕๙ ฉบับที่ ๔๗๔ เดือนมกราคม - มีนาคม ๒๕๖๖

วารสาร ตำรวจ ปีที่ ๕๙ ฉบับที่ ๔๗๔ เดือนมกราคม - มีนาคม ๒๕๖๖
ISSN 1685-2672

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เป็นประธานมอบรางวัลเกียรติยศจักรดาว ประจำปี ๒๕๖๖ จำนวน ๑๑ ราย โดย พลตำรวจเอก ดำรงศักดิ์ กิตติประภัสร์ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ นักเรียนเตรียมทหารรุ่นที่ ๒๒ รับรางวัลเกียรติยศจักรดาว สาขาบริหารการปกครองและเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๖ ณ โรงเรียนเตรียมทหาร

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม เป็นประธานมอบรางวัลเกียรติยศตำรวจ ประจำปี ๒๕๖๖ จำนวน ๑๑ ราย โดยพลตำรวจเอก ดำรงศักดิ์ กิตติประภัสร์ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ นวัตกรรมสัมพันธ์ ประจำปี ๒๖ รับรางวัลเกียรติยศตำรวจ สาขานวัตกรรมปกครองและเสริมสร้างความร่วมมือแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๖๖ ณ โรงแรมแกรนด์ไฮแอท

วัตถุประสงค์

- ส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตย โดยมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
- ส่งเสริมสื่อสัมพันธ์ระหว่างส่วนราชการทั่วไป และส่วนราชการในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- เผยแพร่ กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง และนโยบายต่าง ๆ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยเป็นกลางทางการเมือง
- ส่งเสริมข้าราชการตำรวจและบุคคลทั่วไป ได้ใช้เป็น "เวทีโลกทัศน์" แสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะที่สร้างสรรค์
- เผยแพร่วิชาการ สารคดี ข่าวสาร และเหตุการณ์สำคัญในปัจจุบัน

เกณฑ์การพิจารณาบทความและสารคดี

- เนื้อหาสาระเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- เป็นเรื่องที่มีแนวคิด สร้างสรรค์ เหมาะกับกาลสมัย
- ไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีงามของประชาชน
- มุ่งให้ความรู้ หรือความบันเทิง ไม่มุ่งโจมตีบุคคลหรือสถาบันใดโดยเฉพาะ
- ใช้ภาษาและสำนวนโวหารดี

กติกาของบรรณาธิการ

- ส่งต้นฉบับพร้อมแจ้งนาม และที่อยู่ของผู้เขียนให้ชัดเจน
- เป็นสิทธิของกองบรรณาธิการที่จะพิจารณานำลงพิมพ์หรือไม่ เมื่อใด
- กองบรรณาธิการถือสิทธิในการแก้ไขเพิ่มเติม หรือตัดทอน
- กองบรรณาธิการจะไม่ส่งต้นฉบับคืน ไม่ว่ากรณีใดๆ

บทความ ข้อคิดเห็น หรือข้อเสนอที่ปรากฏในวารสารตำรวจเป็นงานประพันธ์หรือวรรณกรรมของผู้ประพันธ์หรือผู้เขียนโดยเฉพาะ กองกฎหมาย สำนักงานกฎหมายและคดี สำนักงานตำรวจแห่งชาติและกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย

สารบัญ CONTENT

หน้า

บรรณาธิการแถลง _____ ๓

แนะนำตำรวจดีเด่น

- พ.ต.อ.สมชัย นิลจันทร์ ผกก.(สอบสวน) กลุ่มงานสอบสวน ภ.จว.ขอนแก่น _____ ๔
- พ.ต.ท.อุทิศ สุดใจ รอง ผกก.(สอบสวน) สน.ท่าเรือ บก.น.๕ _____ ๖

บทความพิเศษ

- ๑ เรื่อง หมดสิทธิ์เป็นตำรวจ เพราะตรวจพบโรคต้องห้าม _____ ๘
- ๒ เรื่อง ก.พ.ค.ตร. กับการพิทักษ์และคุ้มครองระบบคุณธรรมตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ _____ ๑๑
- ๓ เรื่อง เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า _____ ๑๕
- ๔ เรื่อง ทันทแพทย์ในงานพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคล _____ ๑๘
- ๕ เรื่อง การช่วยชีวิตขั้นพื้นฐาน (Basic life support) _____ ๒๑

กฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง

- ๑ พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นुकคดสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕ พ.ศ. ๒๕๖๖ _____ ๒๕
- ๒ พระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖ _____ ๒๘
- ๓ กฎกระทรวงการตรวจสอบทรัพย์สินและการแจ้งผู้ถูกตรวจสอบหรือผู้ซึ่งอาจอ้างเป็นเจ้าของทรัพย์สิน การยื่นคำร้องขอผ่อนผันเพื่อขอรับทรัพย์สินไปใช้ประโยชน์ การยึดหรืออายัดทรัพย์สิน การประเมินราคาทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดไว้ และการขอรับทรัพย์สินคืนและการคืนทรัพย์สิน พ.ศ. ๒๕๖๖ _____ ๓๒
- ๔ กฎ ก.ตร. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งยศตำรวจชั้นประทวน เป็นกรณีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๖๖ _____ ๔๒
- ๕ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๕ _____ ๔๔
- ๖ ระเบียบว่าด้วยการกำหนดแบบบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ และการออกบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๖๕ _____ ๕๕
- ๗ ระเบียบคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์การรายงานผลการดำเนินการตามมาตรฐานทางจริยธรรม ประมวลจริยธรรม ข้อกำหนดจริยธรรม และกระบวนการรักษาจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๕ _____ ๕๖
- ๘ ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าพนักงานของรัฐต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๕ _____ ๖๐
- ๙ ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งของเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งจะต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๓ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๕ _____ ๖๑

ปีที่ ๕๙ ฉบับที่ ๔๗๔ เดือนมกราคม - มีนาคม ๒๕๖๖

สารบัญ CONTENT

หน้า

- ๑๐ ประกาศสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ _____ ๖๑
ของผู้ขับขี่ขณะขับรถ พ.ศ. ๒๕๖๕
- ๑๑ ประกาศสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เรื่อง การกำหนดที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็ก _____ ๖๒
ที่นั่งพิเศษสำหรับเด็กเพื่อป้องกันอันตราย และวิธีการป้องกันอันตรายในกรณี
ที่เกิดอุบัติเหตุ พ.ศ. ๒๕๖๖
- ๑๒ ประกาศสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เรื่อง การยกเว้นให้คนโดยสารไม่ต้องรัดร่างกาย _____ ๖๔
ด้วยเข็มขัดนิรภัยในรถบางประเภท พ.ศ. ๒๕๖๖
- ๑๓ ข้อบังคับของประธานสภาผู้พิพากษา ว่าด้วยการปล่อยชั่วคราวและวิธีเรียกประกัน _____ ๖๖
ในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๖๕
- ๑๔ คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๔๓๖/๒๕๖๕ เรื่อง การปล่อยชั่วคราว การกำหนด _____ ๗๓
วงเงินประกัน การกำหนดหลักทรัพย์ที่อาจใช้เป็นหลักประกัน และการใช้บุคคลเป็นประกัน
ในการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาในชั้นสอบสวน ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๕
- ๑๕ คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๔๓๗/๒๕๖๕ เรื่อง อำนาจการสอบสวน _____ ๗๙
ของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๕
- ๑๖ คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๖๒/๒๕๖๖ เรื่อง แต่งตั้งหัวหน้าเจ้าพนักงานจราจร _____ ๘๗
ตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๖

คำพิพากษาศาลฎีกา

- ๑ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๔๐๐/๒๕๖๔ เรื่อง ยักยอก _____ ๘๙
- ๒ คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๖๘๙/๒๕๖๔ เรื่อง ทำร้ายร่างกาย, ผู้ต้องหาหรือจำเลยวิกลจริต _____ ๙๒

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

- ที่ สค ๑๗/๒๕๖๖ เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งไม่แก้ไขวัน เดือน ปีเกิด ในทะเบียนประวัติ _____ ๙๗
ข้าราชการ (ก.พ.๗)

คำชี้ขาดความเห็นแย้ง

- เรื่อง ร่วมกันฉ้อโกงประชาชนโดยแสดงตนเป็นคนอื่น (บัญชีม้า) _____ ๑๐๔

ผลงานวิจัย เกร็ดความรู้

- ๑ เรื่อง พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคไขมันในเลือดสูงที่มารับบริการ _____ ๑๐๗
ห้องตรวจข้าราชการตำรวจ โรงพยาบาลตำรวจ
- ๒ เรื่อง ปัจจัยในการเลือกสายงานการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน _____ ๑๑๐
ตำรวจภูธรจังหวัดปทุมธานี
- ๓ เรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบ Modified Mallampati test กับอัตราส่วนเส้นรอบคอ _____ ๑๑๓
ต่อระยะห่างระหว่างกระดูกไทรอยด์ถึงคางในการทำนายการใส่ท่อช่วยหายใจยาก
ในผู้ป่วยไม่มีภาวะอ้วน
- ๔ เรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบ Modified Mallampati test กับแบบประเมินภาวะหยุดหายใจ _____ ๑๑๖
ขณะหลับ STOP - Bang ในการทำนายภาวะใส่ท่อช่วยหายใจยาก

เกร็ดความรู้

- ๑ รู้ก่อน ขอป้อนข้อมูลผ่านทางออนไลน์ _____ ๑๑๙
- ๒ เลือกใช้คาร์ซีตที่ได้มาตรฐานและใช้งานอย่างถูกวิธี _____ ๑๒๐

ที่ปรึกษากองบรรณาธิการ

พล.ต.ท.ไตรรงค์ พิ้วพรรณ
พล.ต.ต.อุกฤษฏ์ ศรีเสื่อขาม

บรรณาธิการ

พล.ต.ต.สรรเพชญ์ สุขภิมนตรี

บรรณาธิการผู้ช่วย

พ.ต.อ.คนู กล้าสุ่ม
พ.ต.อ.หญิง บุญกร สุนทรสถิตพิมล
พ.ต.อ.อารมภ์ จันทนา
พ.ต.อ.ธนวิชัย กวยรักษา
พ.ต.อ.ยงยุทธ เรื่องเดช

ประจำกองบรรณาธิการ

ว่าที่ พ.ต.อ.กมล เอื้อจากร
ว่าที่ พ.ต.อ.หญิง คณิง คลังสิน
ว่าที่ พ.ต.อ.หญิง อรทัย จิตภักดี
ว่าที่ พ.ต.อ.ยรรยง สุดศรี
ว่าที่ พ.ต.อ.หญิง ประพร เดิมเกาะ
ว่าที่ พ.ต.อ.อดิเรก โปธิปัน
ว่าที่ พ.ต.อ.นพดล ดวงมาตย์พล
ว่าที่ พ.ต.อ.เศรษฐพงษ์ จิตต์โกมท
พ.ต.ท.หญิง ศิริรินทร์ กาญจนภิรมย์
ว่าที่ พ.ต.ท.หญิง รุจิรา ลิกกะ
ว่าที่ พ.ต.ต.นิกร ปางสุข

คณะผู้จัดทำ

พ.ต.ท.หญิง สุนันทา เกษมสันต์ ณ อยุธยา
ร.ต.อ.หญิง จูฑิตาพร นาคพ่อง

กองบรรณาธิการวารสารตำรวจ

กองกฎหมาย สำนักงานกฎหมายและคดี
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ อาคาร ๑ ชั้น ๑๖
ถนนพระรามที่ ๑ ปทุมวัน กรุงเทพฯ ๑๐๓๓๐
โทร. ๐-๒๒๐๕-๓๖๖๐-๑
<http://www.tsd.police.go.th>

ออกแบบรูปเล่มและจัดพิมพ์ที่

โรงพิมพ์ตำรวจ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
โทร. ๐-๒๖๖๘-๒๘๑๑-๓

บรรณาธิการแถลง

สวัสดิ์ครับท่านผู้อ่านที่เคารพทุกท่าน เนื้อหาของวารสารตำรวจฉบับนี้มีคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เกี่ยวกับการปล่อยชั่วคราว การกำหนดวงเงินประกัน การกำหนดหลักทรัพย์ที่อาจใช้เป็นหลักประกัน และการใช้ บุคคลเป็นประกัน ในการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาในชั้นสอบสวน ซึ่งเป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา กฎกระทรวง และข้อบังคับของประธานศาลฎีกา คำสั่งเกี่ยวกับอำนาจการสอบสวนของหน่วยงาน ในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และคำสั่งแต่งตั้งหัวหน้าเจ้าพนักงานจราจรตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ประกาศสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ของผู้ขับขี่ ขณะขับรถ เรื่อง การกำหนดที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็ก ที่นั่งพิเศษสำหรับเด็กเพื่อป้องกันอันตราย และวิธีการป้องกัน อันตรายในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุ และเรื่อง การยกเว้นให้คนโดยสารไม่ต้องรัดร่างกายด้วยเข็มขัดนิรภัย ในรถบางประเภท นอกจากนี้ ยังมีบทความ “หมดสิทธิ์เป็นตำรวจ เพราะตรวจพบโรคต้องห้าม” เป็นคดีพิพาท กรณีการรับทนายของข้าราชการตำรวจที่เสียชีวิตจากการปฏิบัติหน้าที่ให้ได้เข้ารับราชการตำรวจ แต่ตรวจพบ โรคต้องห้าม และความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ ก.พ.ค.ตร. กับการพิทักษ์และคุ้มครองระบบคุณธรรมตามพระราชบัญญัติ ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ เรื่องนำรู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า ทันตแพทย์ในงานพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคล การช่วยชีวิต พื้นฐาน และในส่วนของกฎหมาย อาทิเช่น แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทรมาน และการกระทำให้บุคคลสูญหาย (การดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุมตัวและการบันทึกข้อมูลของผู้ถูกควบคุมตัว รวมถึงการเข้าถึงข้อมูลของผู้ถูกควบคุมตัวตามกฎหมาย) กฎหมายว่าด้วยมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ทางเทคโนโลยี กฎกระทรวงการตรวจสอบทรัพย์สินและการแจ้งผู้ถูกตรวจสอบหรือผู้ซึ่งอาจอ้างเป็นเจ้าของทรัพย์สิน การยื่นคำร้องขอผ่อนผันเพื่อขอรับทรัพย์สินไปใช้ประโยชน์ การยึดหรืออายัดทรัพย์สิน การประเมินราคาทรัพย์สิน ที่ยึดหรืออายัดไว้ และการขอรับทรัพย์สินคืนและการคืนทรัพย์สิน พ.ศ. ๒๕๖๖ ระเบียบเกี่ยวกับการให้หรือรับ ของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ การกำหนดแบบบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่และการออกบัตรประจำตัวพนักงาน เจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หลักเกณฑ์การรายงานผลการดำเนินการ ตามมาตรฐานทางจริยธรรม ประมวลจริยธรรม ข้อกำหนดจริยธรรม และกระบวนการรักษาจริยธรรม สำหรับ คำพิพากษาฎีกาย่อเป็นเรื่องเกี่ยวกับการยกออก และทำร้ายร่างกาย ผู้ต้องหาหรือจำเลยวิกลจริต คำวินิจฉัย คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการอุทธรณ์คำสั่งไม่แก้ไขวัน เดือน ปีเกิด ในทะเบียนประวัติ ข้าราชการ (ก.พ.๗) คำชี้ขาดความเห็นแย้งเกี่ยวกับความผิดฐานร่วมกันฉ้อโกงประชาชนโดยแสดงตนเป็นคนอื่น (บัญชีม้า) เกร็ดความรู้เกี่ยวกับเรื่อง รู้ก่อน ขอข้อมูลผ่านทางออนไลน์ และเลือกใช้คาร์ซีทที่ได้มาตรฐาน และใช้งานอย่างถูกวิธี

พลตำรวจตรี **สิริเพ็ญ,**
(สรรพชญ์ สุขภิมินตรี)
ผู้บังคับการกองกฎหมาย
บรรณาธิการ

จัดทำโดย

กองกฎหมาย สำนักงานกฎหมายและคดี สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

อาคาร ๑ ชั้น ๑๖ ถนนพระรามที่ ๑ ปทุมวัน กรุงเทพฯ ๑๐๓๓๐ โทร. ๐-๒๒๐๕-๓๖๖๐-๑ <http://www.tsd.police.go.th>

แนะนำตำราวจิตแก่น

พ.ต.อ.สมชัย นิลจันทร์

ผู้กำกับการ (สอบสวน)

กลุ่มงานสอบสวน

ตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น

ตำรวจภูธรภาค ๔

ยศ ชื่อตัว – ชื่อสกุล พ.ต.อ.สมชัย นิลจันทร์

ตำแหน่ง ผู้กำกับการ (สอบสวน) กลุ่มงานสอบสวน ตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น ตำรวจภูธรภาค ๔

วัน เดือน ปี เกิด ๒๘ กันยายน ๒๕๑๓ อายุ ๕๒ ปี

อายุราชการ ๒๘ ปี อายุราชการชั้นสัญญาบัตร ๒๘ ปี

คุณวุฒิการศึกษา

- นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- เนติบัณฑิตไทย สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา สมัยที่ ๕๔
- ประกาศนียบัตรการฝึกอบรมวิชาว่าความ รุ่นที่ ๙ จากสภาทนายความ

ประวัติการรับราชการ

- ๑๖ มกราคม ๒๕๓๘ รองสารวัตรประจำกองบัญชาการตำรวจนครบาล
- ๑ ธันวาคม ๒๕๓๘ รองสารวัตรสอบสวนสถานีตำรวจภูธรอำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด
- ๑ ตุลาคม ๒๕๔๕ พนักงานสอบสวน (สบ ๒) สถานีตำรวจภูธรอำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด
- ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ พนักงานสอบสวน (สบ ๓) สถานีตำรวจภูธรอำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด
- ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ พนักงานสอบสวนผู้ทรงคุณวุฒิ กลุ่มงานสอบสวน ตำรวจภูธรจังหวัดร้อยเอ็ด
- ๘ มีนาคม ๒๕๖๒ ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรอำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด
- ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๒ ผู้กำกับการ (สอบสวน) กลุ่มงานสอบสวน กองบังคับการสืบสวนสอบสวน ตำรวจภูธรภาค ๔
- ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓ ผู้กำกับการกลุ่มงานตรวจสอบสวนสำนวนคดี กองบังคับการกฎหมายและคดี ตำรวจภูธรภาค ๔
- ๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ ถึงปัจจุบัน ผู้กำกับการ (สอบสวน) กลุ่มงานสอบสวน ตำรวจภูธรจังหวัดขอนแก่น ตำรวจภูธรภาค ๔

อบรมหลักสูตร

- หลักสูตรการฝึกอบรมผู้มีวุฒิทางด้านนิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์ เพื่อบรรจุแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร รุ่นที่ ๓ (กอดต.)
- หลักสูตรผู้กำกับการ รุ่นที่ ๘๔ วิทยาลัยการตำรวจ

ประสบการณ์/ผลงานทางวิชาการ

วันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๓ เวลาประมาณ ๑๑.๔๗ น. ได้รับแจ้งเหตุว่ามีผู้ถูกยิงด้วยอาวุธปืนถึงแก่ความตาย บนถนนกลางทุ่งนาในเขตอำเภอพนมไพร จังหวัดร้อยเอ็ด ในบริเวณที่เกิดเหตุไม่มีพยานยืนยันว่าเห็นผู้ใดเป็นคนร้าย แต่จากการสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ ด้วยความวิริยะอุตสาหะ หามรุ่งหามค่ำแล้วน่าจะเชื่อว่า คนร้ายคือ นาย อ. (นามสมมุติ) กับพวก รวม ๓ คน ที่ได้ขับรถยนต์กระบะไล่ตามหลังแล้วยิงนาย บ. (นามสมมุติ) ผู้ตาย ขณะขับขีรถจักรยานยนต์หลบหนีไปตามทุ่งนาซึ่งเป็นเส้นทางเปลี่ยว ไม่มีพยานรู้เห็น คู่กรณีเป็นชาวจังหวัดอุทัยธานี จึงได้ยื่นคำร้องขอหมายจับต่อศาล และสามารถติดตามจับกุมผู้ต้องหาได้ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ศาลชั้นต้นและศาลชั้นอุทธรณ์ได้มีคำพิพากษาให้ประหารชีวิต โดยได้ร่วมกับผู้พิพากษาเจ้าของสำนวนลงลายมือชื่อรับรองให้กับกรมราชทัณฑ์เพื่อยืนยันว่าเป็นบุคคลคนเดียวที่ศาลได้มีคำพิพากษาให้ประหารชีวิต

คติพจน์ในการทำงาน

“ทำหน้าที่เพื่อหน้าที่ของตนตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้”

วิสัยทัศน์

“ต้องกล้ายืนหยัดกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง”

สาเหตุที่ได้รับรางวัลผู้ทำหน้าที่ด้านสอบสวนคดีดีเด่น

มีคุณสมบัติครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ ผ่านการคัดเลือกและทดสอบความรู้ตามโครงการยกย่องพนักงานสอบสวนดีเด่นของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕

ความภาคภูมิใจที่ได้รับรางวัลผู้ทำหน้าที่ด้านสอบสวนคดีดีเด่น

ถือเป็นสิ่งที่ยืนยันได้ว่า พนักงานสอบสวนเป็นต้นธารในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่จะให้ความเป็นธรรมในเบื้องต้นกับคู่ความทุกฝ่ายโดยมิต้องร้องขอ

แนะนำตำรวจดีเด่น

พ.ต.ท.อุทิศ สุดใจ
รองผู้กำกับการ (สอบสวน)
สถานีตำรวจนครบาลท่าเรือ
กองบังคับการตำรวจนครบาล ๕
กองบัญชาการตำรวจนครบาล

ยศ ชื่อตัว – ชื่อสกุล พ.ต.ท.อุทิศ สุดใจ

ตำแหน่ง รองผู้กำกับการ (สอบสวน) สถานีตำรวจนครบาลท่าเรือ กองบังคับการตำรวจนครบาล ๕
กองบัญชาการตำรวจนครบาล

วัน เดือน ปี เกิด ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๑๑ อายุ ๕๔ ปี

อายุราชการ ๓๕ ปี อายุราชการชั้นสัญญาบัตร ๒๕ ปี

คุณวุฒิการศึกษา

- นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- เนติบัณฑิตไทย สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา สมัยที่ ๖๒
- รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ประวัติการรับราชการ

- บรรจุเข้าโรงเรียนตำรวจภูธร ๖ เมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๐
- บรรจุแต่งตั้งดำรงตำแหน่ง รองสารวัตรประจำกองบัญชาการตำรวจนครบาล เมื่อวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๔๐
- พนักงานสอบสวน (สบ ๑) สถานีตำรวจภูธรตำบลคูบางหลวง จังหวัดปทุมธานี
- พนักงานสอบสวน (สบ ๒) สถานีตำรวจภูธรอำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี
- พนักงานสอบสวน (สบ ๒) สถานีตำรวจภูธรอำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี
- พนักงานสอบสวน (สบ ๒) สถานีตำรวจภูธรอำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี
- สารวัตรสถานีตำรวจภูธรบ้านช้อย จังหวัดลพบุรี
- สารวัตรสืบสวนสถานีตำรวจภูธรเมืองสระบุรี จังหวัดสระบุรี
- สารวัตร (สอบสวน) สถานีตำรวจภูธรลำโรงเหนือ จังหวัดสมุทรปราการ
- รองผู้กำกับการ (สอบสวน) สถานีตำรวจนครบาลท่าเรือ

อบรมหลักสูตร

หลักสูตรผู้กำกับการ รุ่นที่ ๑๒๔ วิทยาลัยการตำรวจ

รางวัล/ความดีความชอบพิเศษ

- พนักงานสอบสวนดีเด่น ระดับ สบ ๑ ตำรวจภูธรภาค ๑ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๓
- พนักงานสอบสวนดีเด่น ระดับ สบ ๑ ตำรวจภูธรภาค ๑ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๔
- พนักงานสอบสวนดีเด่น ระดับ สบ ๒ ตำรวจภูธรภาค ๑ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙
- พนักงานสอบสวนดีเด่น ระดับ สบ ๒ ตำรวจภูธรภาค ๑ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๒
- พนักงานสอบสวนดีเด่น ลำดับที่ ๒ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๒
- พนักงานสอบสวนดีเด่น ระดับรองผู้กำกับการ กองบัญชาการตำรวจนครบาล ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕
- พนักงานสอบสวนดีเด่น ระดับรองผู้กำกับการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕

คติประจำตัว

“ผลงานคือประสิทธิผลที่เป็นจริง”

วิสัยทัศน์

“สถานีตำรวจดี สำนักงานตำรวจแห่งชาติก้าวหน้า”

ผลงานดีเด่นด้านงานสอบสวน

เป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบคดีกล่าวหา พนักงานสอบสวนสถานีตำรวจนครบาลท่าเรือปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ไม่จ่ายเงินค่าตอบแทนพยานให้ผู้กล่าวหา

สาเหตุที่ได้รับรางวัลผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านสอบสวนดีเด่น

มีคุณสมบัติครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ ผ่านการคัดเลือกและทดสอบความรู้ตามโครงการยกย่องพนักงานสอบสวนดีเด่นของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕

ความภาคภูมิใจที่ได้รับรางวัลผู้ปฏิบัติหน้าที่ด้านสอบสวนดีเด่น

ภูมิใจที่ผู้บังคับบัญชาให้ความสำคัญงานสอบสวน

บทความพิเศษ

หมดสิทธิ์เป็นตำรวจ เพราะตรวจพบโรคต้องห้าม

โดย นายปกครอง

กล่าวกันว่า... การให้ที่ยิ่งใหญ่ คือ “การให้โอกาส” สำหรับการให้โอกาส ... ที่จะพูดถึงในบทความนี้เป็นกรณีการรับทนายของข้าราชการตำรวจที่เสียชีวิตจากการปฏิบัติหน้าที่ให้ได้เข้ารับราชการตำรวจ โดยในแต่ละปีมีข้าราชการตำรวจจำนวนไม่น้อยที่เสียชีวิตจากเหตุปะทะกับคนร้าย การเข้าช่วยเหลือตัวประกันหรืออุบัติเหตุระหว่างไล่ติดตามคนร้าย ซึ่งส่งผลกระทบต่อครอบครัวของผู้เสียชีวิตที่ต้องสูญเสียเสาหลักของบ้านไป

ทางราชการจึงกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อช่วยเหลือและให้โอกาสทนายทนายของเจ้าหน้าที่ผู้เสียชีวิตดังกล่าวเข้ารับราชการตำรวจได้ โดยต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ทั้งนี้ นอกจากจะเป็นการช่วยเหลือครอบครัวของเจ้าหน้าที่ อันเป็นการตอบแทนคุณงามความดีของผู้เสียชีวิตแล้วยังสร้างขวัญและกำลังใจแก่ข้าราชการตำรวจผู้กำลังปฏิบัติหน้าที่อีกด้วย

คดีพิพาทที่นำมาเสนอในวันนี้... จึงเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์การรับทนายทนายของข้าราชการตำรวจที่เสียชีวิตจากการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งได้สมัครและเข้ารับการคัดเลือกเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจแทนบิดาที่เสียชีวิต แต่เนื่องจากผู้สมัครดังกล่าวมีลักษณะต้องห้ามของการรับราชการตำรวจเพราะตรวจพบโรคต้องห้าม (ภูมิคุ้มกันบกพร่อง) จึงไม่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้ง ทั้งนี้ ผู้สมัครดังกล่าวได้โต้แย้งว่าผลการตรวจสุขภาพของตนมีร่างกายที่แข็งแรงดี อีกทั้งได้มีมติคณะรัฐมนตรีที่ให้โอกาสผู้ป่วยโรคดังกล่าวเข้ารับราชการได้

บทสรุปของคดีและเหตุผลคำวินิจฉัยของศาลท่านจะเป็นอย่างไร มาติดตามรายละเอียดกันได้เลย ...

ข้อเท็จจริงของคดีมีอยู่ว่า ... ผู้ฟ้องคดีซึ่งเป็นทนายทนายของข้าราชการตำรวจที่เสียชีวิตจากการปฏิบัติหน้าที่ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้สมัครเข้ารับการคัดเลือกทนายทนายของข้าราชการตำรวจที่เสียชีวิตจากการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร ตำแหน่งรองสารวัตรพิสูจน์หลักฐานสังกัดสำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ แต่เมื่อถึงขั้นตอนการตรวจร่างกายพบว่ามีผลเลือดผิดปกติ (โรคภูมิคุ้มกันบกพร่องหรือเอ็ดส์) ซึ่งต้องห้ามการเป็นข้าราชการตำรวจ จึงมีคำสั่งยุติการบรรจุผู้ฟ้องคดีเข้ารับราชการตำรวจ

ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าตนเองไม่ได้รับความเป็นธรรม จึงอุทธรณ์ต่อผู้บังคับการอำนาจการ สำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ รวมทั้งร้องขอความเป็นธรรมไปยังสำนักงานกฤษฎีกาและสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งต่อมาคณะกรรมการข้าราชการตำรวจได้มีคำวินิจฉัยยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี

ผู้ฟ้องคดีเห็นว่าแพทย์ผู้ทำการรักษาโรคเฉพาะทางของตนได้ให้ความเห็นว่า ผู้ฟ้องคดีมีค่าเม็ดเลือดขาวชนิด CD4 เท่ากับ ๑๒๙๗ (คนปกติจะมีค่าอยู่ที่ ๖๐๐ - ๑๐๐๐) และปริมาณไวรัสในเลือดของผู้ฟ้องคดีวัดไม่เจอในกระแสเลือด ผู้ฟ้องคดีจึงมีภูมิต้านทานเท่ากับคนปกติ และสามารถเข้ารับราชการตำรวจได้ (ตรวจภายหลังจากการประกาศผลสอบ ๒ ปีเศษ) รวมทั้งความเห็นแพทย์ที่สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประชุมหารือกัน ได้สรุปว่าผู้ฟ้องคดีสามารถปฏิบัติงานในตำแหน่งอำนาจการ หรืองานด้านอื่น ๆ ในหน่วยงานสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ จึงนำคดี

มาฟ้องต่อศาลปกครองชั้นต้นเพื่อขอให้เพิกถอนคำสั่ง
ไม่บรรจุและแต่งตั้งตนเป็นข้าราชการตำรวจ และขอให้
เพิกถอนคำวินิจฉัยยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดี

คดีนี้ศาลปกครองชั้นต้นมีคำพิพากษายกฟ้อง
**ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยจึงอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุด
คดีมีประเด็นที่ศาลต้องวินิจฉัยว่า** การที่สำนักงาน
ตำรวจแห่งชาติ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๓) โดยผู้บัญชาการสำนักงาน
พิสูจน์หลักฐานตำรวจ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๔) มีคำสั่งยุติ
การดำเนินการบรรจุและแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีเข้ารับราชการ
เป็นข้าราชการตำรวจ เนื่องจากเป็นผู้ขาดคุณสมบัติและมี
ลักษณะต้องห้ามของการเป็นข้าราชการตำรวจ
ตามหนังสือแจ้งของผู้บังคับการอำนวยการ สำนักงาน
พิสูจน์หลักฐานตำรวจ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) และการที่
คณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒)
มีคำวินิจฉัยยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีนั้น ชอบด้วยกฎหมาย
หรือไม่ ?

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อ
พิจารณากระบวนการคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการ
ตำรวจ ซึ่งเป็นอาชีพที่มีลักษณะพิเศษ จึงต้อง
มีการคัดสรรอย่างเข้มข้น เพราะตำรวจเป็นทั้ง
ผู้ใช้กฎหมายและผู้รักษากฎหมาย โดยเป็นผู้พิทักษ์รักษา
ความสงบเรียบร้อยในสังคม ดังนั้น การใช้ดุลพินิจ
ในการคัดเลือกบุคคลเข้ารับราชการตำรวจจึงต้อง
ใช้อย่างรอบคอบ เพื่อให้บรรลุตามเจตนารมณ์
ของกฎหมายเป็นสำคัญ โดยผู้ถูกฟ้องคดีทั้งสี่ได้ให้
เหตุผลของการที่ไม่สามารถบรรจุและแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีว่า
เนื่องจากข้าราชการตำรวจมีลักษณะงานที่พิเศษ
แตกต่างจากเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานอื่น คือ มีอำนาจ
หน้าที่และความรับผิดชอบในฐานะผู้รักษากฎหมาย
ป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา
รักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชน
และความมั่นคงของราชอาณาจักร ซึ่งไม่ว่าจะเป็นข้าราชการ
ตำรวจที่มีตำแหน่งด้านอำนวยการและสนับสนุนและ
งานเทคนิค สืบสวนสอบสวน ป้องกันปราบปราม หรือ
สายงานอื่นต่างก็มีอำนาจหน้าที่ดังกล่าว อีกทั้งการเริ่มเข้า
รับราชการ ตำรวจทุกคนายจะต้องถูกส่งไปเข้ารับ

การฝึกอบรมในภารกิจต่าง ๆ อย่างเต็มรูปแบบ ซึ่งอาจ
ทำให้เกิดอุบัติเหตุในระหว่างฝึก ฉะนั้น ด้วยบทบาท
และอำนาจหน้าที่ดังกล่าวจึงจำเป็นต้องใช้บุคลากร
ที่มีความพร้อมทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ซึ่งหาก
ให้ผู้ที่มิโรคดังกล่าวเข้าปฏิบัติงานได้ ย่อมจะเกิดปัญหา
และอุปสรรคทั้งต่อการปฏิบัติงานในอำนาจหน้าที่
ของหน่วยงานและทั้งต่อตัวบุคคลดังกล่าวเองด้วย

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาภารกิจของสำนักงาน
พิสูจน์หลักฐานตำรวจประกอบแล้ว จะเห็นได้ว่ามีภารกิจ
หลายประการ เช่น ดำเนินการเกี่ยวกับการพิสูจน์หลักฐาน
ตรวจสถานที่เกิดเหตุ ตรวจสอบประวัติผู้ต้องหา ตรวจพิสูจน์
เอกลักษณ์ของบุคคล การตรวจพิสูจน์หลักฐานในเชิง
วิทยาศาสตร์ในห้องปฏิบัติการ และการตรวจพิสูจน์อื่น ๆ
ซึ่งต้องใช้เวลาในการปฏิบัติงานอย่างมาก ทั้งยังต้องออก
ตรวจเก็บหาพยานหลักฐานในที่ที่เกิดเหตุ และในกรณี
ที่ร้ายแรง เช่น ไฟไหม้ สึนามิ ซึ่งการพิสูจน์อัตลักษณ์
ของบุคคลในที่ที่เกิดเหตุต้องทำงานอย่างหนักก่อนการ
เนาเปื่อยของร่างกายของศพ และยังต้องจัดทำรายงาน
ให้ทันเวลา ดังนั้น ในการคัดเลือกผู้เข้ารับราชการตำรวจ
จึงต้องคัดเลือกผู้ที่แข็งแรงที่สุด ปราศจากโรคภัยต้องห้าม
ทั้งนี้ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของหน่วยงานตำรวจ
และการให้บริการสาธารณะอย่างมีประสิทธิภาพ

เมื่อนำด้านอำนวยการของข้าราชการตำรวจมีหน้าที่
และความรับผิดชอบต่าง ๆ เช่นเดียวกับข้าราชการตำรวจ
ตำแหน่งอื่น ๆ เพียงแต่มีหน้าที่สำคัญที่ฝ่ายอำนวยการ
ต้องรับผิดชอบเพิ่มขึ้นจากหน้าที่หลักของข้าราชการตำรวจ
ตามภารกิจของส่วนงานที่ตนสังกัด อีกทั้งยังต้องปฏิบัติงาน
ร่วมกันหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น
ที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับมอบหมาย ประกอบกับกลุ่มงาน
เวชศาสตร์ครอบครัว โรงพยาบาลตำรวจ ได้ตอบข้อหาหรือ
ว่าโรคดังกล่าวยังไม่มีวิธีการรักษาให้หายขาดได้
และในทางปฏิบัติถือว่าไม่ผ่านการตรวจร่างกาย และแม้
ผู้ฟ้องคดีจะอ้างถึงความเห็นของแพทย์ผู้ทำการรักษาตนว่า
ผู้ฟ้องคดีมีสุขภาพแข็งแรงไม่เป็นอุปสรรคในการทำงาน
หรือข้ออ้างของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
หรือเอกสารเผยแพร่ของโรงพยาบาลอื่นก็ดี ถือเป็นเพียง

การให้ความเห็นสำหรับบุคคลทั่วไปที่แม้มีเชื่อดังกล่าว แต่ก็สามารถปฏิบัติงานได้ตามสมรรถภาพของร่างกาย **โดยมิได้ระบุไว้ชัดเจนว่า** สุขภาพของผู้ฟ้องคดีไม่เป็นอุปสรรคในการทำงานหรือสามารถปฏิบัติหน้าที่ราชการตำรวจได้ ซึ่งต่างจากความเห็นทางการแพทย์ตามหนังสือกลุ่มงานเวชศาสตร์ครอบครัว โรงพยาบาลตำรวจ ที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับอุปสรรคในการปฏิบัติหน้าที่ราชการตำรวจของผู้ติดเชื่อดังกล่าว **ซึ่งมีน้ำหนักให้รับฟังได้มากกว่า**

ในส่วนที่ผู้ฟ้องคดีได้อ้างถึงมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ซึ่งให้ออกาสผู้ป่วยโรคดังกล่าว เข้าทำงานในหน่วยงานภาครัฐได้ แต่เมื่อมติดังกล่าวขัดหรือแย้งกับกฎ ก.ตร. ซึ่งมีผลบังคับใช้อยู่และยังมิได้เปลี่ยนแปลงแก้ไข การพิจารณารับสมัครและคัดเลือกบุคคลเพื่อเข้ารับราชการตำรวจ จึงต้องยึดถือและปฏิบัติตามกฎ ก.ตร. ว่าด้วยคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของการเป็นข้าราชการตำรวจอย่างเคร่งครัด รวมทั้งมิเข้าข้อยกเว้นกรณีการรับสมัครบุคคลเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตำรวจในตำแหน่งซึ่งต้องใช้คุณสมบัติเฉพาะ หรือต้องใช้ความรู้ ความชำนาญในทางวิชาการเป็นพิเศษ ซึ่งหากแพทย์ได้ตรวจพบโรคแล้วเห็นว่าไม่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ ก็ให้เสนอสำนักงานตำรวจแห่งชาติพิจารณาอนุมัติยกเว้นเป็นกรณีพิเศษเฉพาะเป็นราย ๆ ไป โดยรายชื่อของผู้ฟ้องคดีแพทย์โรงพยาบาลตำรวจได้ลงความเห็นว่าเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ

ดังนั้น คำสั่งยุติการดำเนินการบรรจุและแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีเข้ารับราชการตำรวจ เนื่องจากเป็นผู้ขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามของการเป็นข้าราชการตำรวจกรณีตรวจพบโรคต้องห้าม และคำวินิจฉัยยกอุทธรณ์ **จึงเป็นการใช้ดุลพินิจโดยชอบด้วยกฎหมายแล้ว พิพากษายืนตามศาลปกครองชั้นต้นที่ยกฟ้อง**

คดีดังกล่าว ... ศาลได้วินิจฉัยให้เห็นว่าการใช้ดุลพินิจในการไม่บรรจุและแต่งตั้งผู้ฟ้องคดีซึ่งป่วยเป็นโรคต้องห้ามนั้น ชอบด้วยกฎหมายแล้ว โดยได้อธิบายให้เห็นถึงความจำเป็นและลักษณะงานของข้าราชการตำรวจ ซึ่งต้องอาศัยผู้ที่มีสุขภาพแข็งแรงและไม่เป็นอุปสรรคต่อการทำงานที่มีหลากหลายภารกิจ และเป็นงานที่มีลักษณะพิเศษแตกต่างจากหน่วยงานของรัฐทั่วไป จึงต้องยึดถือและปฏิบัติตามกฎหมายเฉพาะคือ กฎ ก.ตร. ที่ใช้บังคับอยู่ ซึ่งแม้จะขัดกับมติคณะรัฐมนตรี (มิได้มีสภาพบังคับเป็นกฎหมาย) ก็ตาม ทั้งนี้ เพื่อให้การจัดทำบริการสาธารณะ ซึ่งก็คือการปฏิบัติหน้าที่ตำรวจบรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพอย่างไรก็ตาม ผู้เขียนขอเป็นกำลังใจให้ทุกท่านที่มีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพในการดูแลรักษาร่างกายให้แข็งแรงเพื่อพร้อมทำงานในอาชีพต่าง ๆ และหน่วยงานอื่น ๆ ต่อไป ...

(ปรึกษาการฟ้องคดีปกครองอิเล็กทรอนิกส์ได้ที่สายด่วนศาลปกครอง ๑๓๕๕ และสืบค้นเรื่องอื่น ๆ ได้จาก www.admincourt.go.th เมนูวิชาการ เมนูย่อย อุทธรณ์จากคดีปกครอง)

***

๑. บทนำ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ ให้ความสำคัญกับการปฏิรูปตำรวจมาเป็นพิเศษ โดยแยกออกมาเป็นบทบังคับที่กำหนดทั้งเนื้อหาและกระบวนการไว้เป็นการเฉพาะภายใต้หมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศ ในมาตรา ๒๕๘ ง. ด้านกระบวนการยุติธรรม (๔) คือให้มีการ “แก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับหน้าที่อำนาจ และภารกิจของตำรวจให้เหมาะสม และแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของข้าราชการตำรวจให้เกิดประสิทธิภาพ มีหลักประกันว่าข้าราชการตำรวจจะได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสม ได้รับความเป็นธรรมในการแต่งตั้งและโยกย้าย และการพิจารณาบำเหน็จความชอบตามระบบคุณธรรม” ซึ่งเป็นที่มาของพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยมีกลไกสำคัญที่จะทำหน้าที่คุ้มครองระบบคุณธรรมในการจัดระเบียบข้าราชการตำรวจ กำหนดไว้ในลักษณะ ๕ ได้แก่ “คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมข้าราชการตำรวจ” หรือเรียกโดยย่อว่า “ก.พ.ค.ตร.” โดยเทียบเคียงจากคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมของข้าราชการพลเรือนในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อให้การบริหารงานบุคคลของข้าราชการตำรวจมีมาตรฐานภายใต้ระบบคุณธรรมเช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือนสามัญ ในบทความนี้จะอธิบายเกี่ยวกับ “ก.พ.ค.ตร.” และการทำงานตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕

๒. คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมข้าราชการตำรวจ คือใคร ทำหน้าที่อะไร

พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ กำหนดให้มีคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมข้าราชการตำรวจ จำนวน ๗ คน^๑ มีหน้าที่หลักเกี่ยวกับการพิจารณาวินิจฉัย

อุทธรณ์คำสั่งลงโทษทางวินัยและวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ รวมทั้งการดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองระบบคุณธรรมให้เกิดขึ้น^๒ เพื่อเป็นที่พึ่งของข้าราชการตำรวจในการปลดเปลื้องทุกข์ของข้าราชการตำรวจที่เกิดจากผู้บังคับบัญชา ซึ่งคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมข้าราชการตำรวจ หรือเรียกโดยย่อว่า “ก.พ.ค.ตร.” ที่นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ผ่านกระบวนการคัดเลือกตามมาตรา ๓๕ จะต้องพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์และพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ด้วยตนเอง จะมอบหมายให้บุคคลหรือคณะบุคคลทำแทนไม่ได้ ด้วยเหตุนี้จึงกำหนดให้กรรมการ ก.พ.ค.ตร. ต้องทำงานเต็มเวลา

สำหรับที่มาของ ก.พ.ค.ตร. จะได้มาจากการคัดเลือกของคณะกรรมการคัดเลือก ซึ่งประกอบไปด้วย ประธานศาลปกครองสูงสุด เป็นประธาน รองประธานศาลฎีกาที่ได้รับมอบหมายจากประธานศาลฎีกาหนึ่งคน กรรมการข้าราชการตำรวจ ก.ตร. (ผู้ทรงคุณวุฒิ) หนึ่งคนซึ่งได้รับเลือกจากคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (ก.ตร.) และให้เลขาธิการ ก.พ. เป็นกรรมการและเลขานุการ โดยมีการกำหนดระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของ ก.พ.ค.ตร. ไว้เพียง ๖ ปี และมีวาระเดียวเท่านั้น ซึ่งนอกจากจะทำให้ไม่เกิดการผูกขาดต่อเนื่องในการดำรงตำแหน่ง ยังทำให้ ก.พ.ค.ตร. ใช้ดุลพินิจในการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจได้โดยไม่ถูกครหาว่าเป็นการพิจารณาโดยมุ่งต่อกรที่อาจจะได้รับการคัดเลือกในวาระต่อไปได้อีกด้วย

ในส่วนขององค์ประกอบ คณะกรรมการคัดเลือกจะคัดเลือก ก.พ.ค.ตร. จำนวน ๗ คน ซึ่งมีคุณสมบัติ^๓ อย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

๑) เคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าตำแหน่งอธิบดีหรือเทียบเท่า

^๒ พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๔๐

^๓ พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๓๔(๓)

^๑ พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๓๓

๒) เคยรับราชการเป็นข้าราชการตำรวจในตำแหน่ง ตั้งแต่ผู้บัญชาการหรือเทียบเท่าขึ้นไป

๓) เคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์หรือเทียบเท่า หรือตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น

๔) เคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอัยการพิเศษฝ่ายหรือเทียบเท่า

๕) เคยเป็นผู้สอนวิชาในสาขานิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ หรือวิชาที่เกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดินในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ และดำรงตำแหน่ง หรือเคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองศาสตราจารย์ แต่ในกรณีที่ดำรงตำแหน่งรองศาสตราจารย์ ต้องดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

โดยในการคัดเลือก ก.พ.ค.ตร. จำนวน ๓๗ คน คณะกรรมการคัดเลือกต้องคัดเลือกผู้เคยรับราชการเป็นข้าราชการตำรวจในตำแหน่งตั้งแต่ผู้บัญชาการหรือเทียบเท่าขึ้นไปอย่างน้อย ๑ คน และต้องคัดเลือกผู้เคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์หรือเทียบเท่า หรือตุลาการหัวหน้าคณะศาลปกครองชั้นต้น หรือผู้เคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอัยการพิเศษฝ่ายหรือเทียบเท่าอย่างน้อย ๑ คน^๔

๓. หน้าที่และอำนาจของ ก.พ.ค.ตร.

ก.พ.ค.ตร. เป็นคณะกรรมการที่มีบทบาทสำคัญในการอำนวยความสะดวกในระบบบริหารทรัพยากรบุคคลของข้าราชการตำรวจ ดูแลคุ้มครองการบริหารทรัพยากรบุคคล ตลอดจนเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบการพิทักษ์ระบบคุณธรรมในการบริหารราชการตำรวจโดยรวม ดังนั้น ภารกิจและอำนาจหน้าที่ของ ก.พ.ค.ตร. จะครอบคลุมด้านต่าง ๆ ดังนี้

๑) ด้านการเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดให้มีหรือปรับปรุงนโยบายการบริหารงานบุคคลต่อคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (ก.ตร.) ในส่วนที่เกี่ยวกับการพิทักษ์ระบบคุณธรรม

๒) ด้านการวินิจฉัยชี้ขาดเรื่องอุทธรณ์และเรื่องร้องทุกข์ โดยในส่วนที่เกี่ยวกับการอุทธรณ์กรณีถูกสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออก หรือถูกสั่งให้ออกจาก

^๔ พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๓๕ วรรคสอง

ราชการให้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อ ก.พ.ค.ตร. ซึ่งในการอุทธรณ์และการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์ให้เป็นไปตามที่กำหนดใน กฎ ก.พ.ค.ตร. โดยอาจกำหนดวิธีการชั่วคราวเพื่อการแก้ไขปัญหาหรือบรรเทาทุกข์ก่อนที่ ก.พ.ค.ตร. จะมีคำวินิจฉัยก็ได้^๕ ในส่วนของการร้องทุกข์สำหรับการร้องทุกข์ต่อ ก.พ.ค.ตร.^๖ หรืออุทธรณ์คำวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ซึ่งผู้บังคับบัญชาได้พิจารณาแล้วต่อ ก.พ.ค.ตร.^๗ โดยปกติระยะเวลาการร้องทุกข์ การร้องทุกข์ และการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎ ก.พ.ค.ตร.^๘ แต่ถ้าเป็นการร้องทุกข์เนื่องจากเห็นว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมในการเรียงลำดับอาวุโสหรือในการแต่งตั้ง ได้มีการกำหนดเรื่องระยะเวลาในการใช้สิทธิร้องทุกข์ไว้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบคำสั่งแต่งตั้ง และให้ ก.พ.ค.ตร. พิจารณาวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องทุกข์ ซึ่งหากผู้ร้องทุกข์ไม่พอใจผลการพิจารณาของ ก.พ.ค.ตร. ให้มีสิทธิอุทธรณ์ต่อศาลปกครองสูงสุดได้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งผลการพิจารณาของ ก.พ.ค.ตร. โดยมีข้อสำคัญกำหนดไว้ว่า ในกรณีที่ ก.พ.ค.ตร. หรือศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยหรือพิพากษาว่าในการเรียงลำดับอาวุโสหรือในการแต่งตั้ง ผู้บังคับบัญชาไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ ในการเรียงลำดับอาวุโสหรือการแต่งตั้งให้ถือว่าผู้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย และให้ผู้มีอำนาจพิจารณาลงโทษภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้งจาก ก.พ.ค.ตร. หรือนับแต่วันที่ศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาหรือคำสั่ง โดยไม่ต้องดำเนินการสอบสวนอีก แล้วรายงานให้ ก.ตร. ทราบ และหาก ก.ตร. มีมติว่า การไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวเป็นการจงใจเพื่อช่วยเหลือบุคคลหนึ่งบุคคลใดหรือเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ใด ให้ถือว่าผู้บังคับบัญชานั้นกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง และให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการลงโทษโดยไม่ต้องทำการสอบสวน^๙

๓) ด้านการออกกฎ ระเบียบ หลักเกณฑ์ และวิธีการ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึง

^๕ พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๑๔๐

^๖ พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๑๔๘

^๗ พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๑๔๗

^๘ พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๑๔๘ วรรคท้าย

^๙ พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๘๗

การแจ้งให้ผู้มีอำนาจออกกฎกระทรวง กฎ ก.ตร. ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด ประกาศ มติ หรือคำสั่ง ที่ออกตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ และมุ่งหมายให้ใช้บังคับเป็นการทั่วไป ที่ไม่สอดคล้องกับระบบคุณธรรมในเรื่องเกี่ยวข้องกับ การจัดระเบียบข้าราชการตำรวจ ตามมาตรา ๖๐^{๑๑} ดำเนินการแก้ไขหรือยกเลิกกฎกระทรวง กฎ ก.ตร. ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด ประกาศ มติ หรือคำสั่ง ตามควรแก่กรณี

ทั้งหมดนี้เพื่อให้การทำหน้าที่ของ ก.พ.ค.ตร. ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ มาตรา ๔๐ และมาตรา ๑๕๐ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และมีประสิทธิภาพ

๔. การทำงานของ ก.พ.ค.ตร.

เมื่อพิจารณาจากหน้าที่และอำนาจของ ก.พ.ค.ตร. ในการพิทักษ์ระบบคุณธรรม และวินิจฉัยชี้ขาดเรื่องอุทธรณ์และเรื่องร้องทุกข์ ตลอดจนออกกฎ ระเบียบ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เห็นได้ว่ามีหน้าที่สำคัญคือ การคุ้มครองสิทธิของข้าราชการตำรวจอย่างเท่าเทียม โดยเป็นเครื่องมือสำคัญในการกำกับและควบคุมการกระทำของผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจเหนือกว่าให้เป็นไปตามกฎหมายและปฏิบัติตามหลักความยุติธรรม ก.พ.ค.ตร. จึงควรทำงานด้วยความ เป็นมืออาชีพ มีความเป็นกลางและมีอิสระในการใช้ดุลพินิจ ตัดสินใจอย่างมีเหตุผลอันสมควร โดยให้ความสนใจกับทุกฝ่ายอย่างเป็นธรรมภายในขอบเขตแห่งกฎหมายและความสมดุลระหว่างสิทธิและภาระของข้าราชการตำรวจกับความจำเป็นของทางราชการ

^{๑๑} มาตรา ๖๐ การจัดระเบียบข้าราชการตำรวจตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คำนึงถึงระบบคุณธรรมดังต่อไปนี้

(๑) การรับบุคคลเพื่อบรรจุเข้ารับราชการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ต้องคำนึงถึงความรู้ความสามารถของบุคคล ความเสมอภาค ความเป็นธรรม และประโยชน์ของทางราชการ

(๒) การบริหารทรัพยากรบุคคล ต้องคำนึงถึงผลสัมฤทธิ์และประสิทธิภาพ ขององค์กร และลักษณะของงาน โดยไม่เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม

(๓) การพิจารณาความดีความชอบการเลื่อนตำแหน่งและการให้ ประโยชน์อื่นแก่ข้าราชการตำรวจต้องเป็นไปอย่างเป็นธรรม โดยพิจารณา จากอาวุโส ผลงาน ศักยภาพ และความประพฤติประกอบกัน และจะนำ ความคิดเห็นทางการเมืองหรือสังกัดพรรคการเมืองมาประกอบการ พิจารณาไม่ได้

(๔) การดำเนินการทางวินัยต้องเป็นไปด้วยความยุติธรรมและ โดยปราศจากอคติ

(๕) การบริหารทรัพยากรบุคคลต้องมีความเป็นกลางทางการเมือง

ตามมาตรฐานการปฏิบัติราชการ โดยคุ้มครองสิทธิของ ข้าราชการตำรวจอย่างทั่วถึง

นอกจากการทำหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยเรื่องอุทธรณ์ เรื่องร้องทุกข์ บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและ ประสิทธิภาพภายใต้หลักการทำงานดังกล่าวแล้ว ก.พ.ค.ตร. ยังมีหน้าที่ในการพัฒนากฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และหลักเกณฑ์ การคุ้มครองระบบคุณธรรม ดังนั้น ในการทำงานของ ก.พ.ค.ตร. ในระยะเริ่มต้นจึงควรศึกษาการทำงานของ ก.พ.ค. ต้นแบบและ ก.พ.ค. ในระเบียบบริหารราชการฝ่ายอื่น ที่มีมาก่อนหน้า อาทิ คณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ (ก.พ.ค.) และคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม ข้าราชการกรุงเทพมหานคร ตามพระราชบัญญัติระเบียบ ข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔ (ก.พ.ค.กทม.) รวมถึงควรมีการศึกษาวิจัย เกี่ยวกับระบบคุณธรรมของข้าราชการตำรวจเปรียบเทียบกับต้นแบบของต่างประเทศ เพื่อให้การคุ้มครองระบบ คุณธรรมในการจัดระเบียบข้าราชการตำรวจมีความ เป็นสากล ทันสมัย และเป็นที่ยอมรับของประชาชน

๕. บทสรุป

จากที่ได้กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น ผู้เขียนเห็นว่าการจัดตั้ง ก.พ.ค.ตร. เป็นสิ่งที่ดีในการช่วยแก้ไขปัญห การแต่งตั้งเลื่อนตำแหน่งและโยกย้ายที่ไม่เป็นธรรม ในการบริหารงานบุคคลของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งการทำงานของ ก.พ.ค.ตร. จะต้องกระทำโดยรักษาส มดุลระหว่างประโยชน์สาธารณะในการให้บริการ ประชาชนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติกับสิทธิประโยชน์ ของข้าราชการตำรวจ จึงสอดคล้องกับการกำหนดให้ ก.พ.ค.ตร. เป็นผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกหน่วยงาน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อให้เป็นอิสระจากการควบคุม บังคับบัญชาของฝ่ายบริหารในองค์กรตำรวจ ทำให้เกิด ความเป็นกลางและมีความโปร่งใสในการทำงาน เพราะ โดยอำนาจหน้าที่การวินิจฉัยเรื่องอุทธรณ์หรือเรื่องร้องทุกข์ จะมีลักษณะที่เป็นคุณหรือเป็นโทษต่อข้าราชการตำรวจ ผู้ร้อง รวมถึงผู้บังคับบัญชาผู้เป็นคู่กรณีในการร้องทุกข์ ดังนั้น จึงควรกระทำโดยองค์กรที่มีความเป็นอิสระจาก การควบคุมบังคับบัญชาจากฝ่ายบริหาร ซึ่งนอกจากนี้

จะช่วยเพิ่มความสุขของข้าราชการตำรวจและสร้างความมั่นใจในการทำงาน และช่วยให้ข้าราชการตำรวจเติบโตพัฒนาเป็นผู้บังคับบัญชาและผู้นำที่ดีในหน่วยงาน ยังส่งผลโดยรวมให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นองค์กรที่มีประโยชน์ต่อประชาชนอย่างแท้จริง

บรรณานุกรม

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐. (๒๕๖๐). ใน สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ. (หน้า ๓/๙)

พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕. (๒๕๖๕). ราชกิจจานุเบกษา, ๑๓๙ (๖๔ ก).

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑. (๒๕๕๑). ราชกิจจานุเบกษา, ๑๒๕ (๒๒ ก). (หน้า ๙-๑๓)

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการกรุงเทพมหานคร และบุคลากรกรุงเทพมหานคร พ.ศ. ๒๕๕๔. (๒๕๕๔). ราชกิจจานุเบกษา, ๑๒๘ (๔๒ ก). (หน้า ๑๔-๑๘)

สำนักพิทักษ์ระบบคุณธรรม สำนักงาน ก.พ. (๒๕๕๖). รวมบทความ ก.พ.ค. ขอบอก. โรงพิมพ์สำนักงาน ก.พ.

* * *

เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับบุหรี่ไฟฟ้า

โดย พลตำรวจตรีหญิง พันหวดี รัตนสมาวงค์ นายแพทย์ (สบ ๓) โรงพยาบาลตำรวจ แพทย์ผู้เชี่ยวชาญสาขาอายุรศาสตร์โรคระบบการหายใจและภาวะวิกฤติการหายใจ

บุหรี่ไฟฟ้าคืออะไร

บุหรี่ไฟฟ้า (Electronic cigarette หรือ E-cigarette) เป็นอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ชนิดหนึ่งที่น่าสารนิโคตินสังเคราะห์เข้าสู่ร่างกาย โดยมีส่วนประกอบหลัก ๓ ส่วน คือ ๑) ตลับ (Cartridge) ใช้เก็บส่วนผสมของน้ำยาที่มีสารนิโคติน สารแต่งกลิ่นรส และสารประกอบอื่น ๆ ๒) อุปกรณ์ทำความร้อน (Heating Device) ใช้ในการเปลี่ยนน้ำยาเป็นไอระเหย ๓) แหล่งให้พลังงาน (Power Source) แบตเตอรี่ใช้งานร่วมกับอุปกรณ์ทำความร้อน บุหรี่ไฟฟ้าใช้ระบบการขนส่งนิโคตินและของเหลวปรุงแต่งที่สูดดมโดยผู้ใช้ ความหลากหลายของบุหรี่ไฟฟ้าจากนิโคตินที่มีความเข้มข้นต่าง ๆ ที่มีอยู่ในน้ำยาบุหรี่ไฟฟ้า (E-liquids), ปริมาณของเหลวต่อผลิตภัณฑ์ สารประกอบผู้ให้บริการที่แตกต่างกัน, สารเติมแต่งกลิ่นรส และแรงดันไฟฟ้าของแบตเตอรี่ ผู้ใช้สูดดมละอองลอยที่ปล่อยออกมาเข้าสู่ร่างกายจะได้รับสารนิโคตินและสารปรุงแต่ง มีการศึกษาจาก Duke University พบว่า สารซอร์สที่อยู่ในน้ำยาบุหรี่ไฟฟ้าเป็นสารเคมีที่ก่อให้เกิดมะเร็งได้ นอกจากนี้มีหลักฐานพบว่าเมทานอลที่อยู่ในสารซอร์สทำให้เด็กเริ่มสูบบุหรี่ได้ง่ายขึ้นและเลิกสูบบุหรี่ยากขึ้น โดยรัฐแมสซาชูเซตส์เป็นรัฐแรกในสหรัฐอเมริกาที่ดำเนินการห้ามใช้เมทานอลในการซอร์ส

บุหรี่ไฟฟ้ามีกระบวนการทำงานที่เป็นระบบให้ความร้อนจากขดลวดไฟฟ้า และผู้สูบสามารถปรับระดับได้เอง ทำให้เกิดไอระเหยของนิโคตินที่ละเอียดและมากขึ้น ซึ่งเป็นผลให้ผู้สูบได้รับนิโคตินเข้าสู่ร่างกายเพิ่มมากขึ้น และไอระเหยของชาวเหล่านี้แม้มีกลิ่นหอมแต่จะเป็นบุหรี่มือสองที่ทำลายสุขภาพผู้อยู่ใกล้ชิดได้ด้วย

ผลของบุหรี่ไฟฟ้าต่อสุขภาพ

นิโคตินที่ได้รับจากการสูบบุหรี่ไฟฟ้าคือสารเคมีให้โทษชนิดหนึ่งที่พบในกลุ่มยาสูบ เช่น บุหรี่ ซิการ์ มีฤทธิ์ในทางการเสพติด เนื่องจากนิโคตินที่ถูกดูดซึมเข้าสู่ร่างกายจะมีผลทำให้เกิดการหลั่งสารเอพิเนฟริน และสารโดปามีน ซึ่งเป็นสารที่ช่วยกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกพึงพอใจหรือมีความสุข ทำให้ผู้ป่วยเกิดการเสพติดสารนิโคติน ร่างกายต้องการนิโคตินเพิ่มมากขึ้น จึงมีผลต่อการสูบบุหรี่หรือยาสูบอื่น ๆ เพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ นอกจากนี้นิโคตินยังมีผลทำให้กระตุ้นระบบประสาทส่วนกลาง การนอนหลับผิดปกติ ความดันโลหิตสูงขึ้น เพิ่มอัตราการเต้นของหัวใจและการหายใจ เกิดแผลในกระเพาะอาหาร มีภาวะหลอดเลือดสมองหดตัว เสี่ยงต่อโรคหลอดเลือดสมอง ผลของบุหรี่ไฟฟ้าต่อระบบชีวภาพอื่น ๆ เช่น การระคายเคืองต่อระบบหายใจส่วนบนและส่วนล่าง ลดประสิทธิภาพของระบบภูมิคุ้มกัน สำหรับระบบประสาทส่วนกลางบุหรี่ไฟฟ้าอาจเปลี่ยนแปลงการทำงานของสมองซึ่งส่งผลต่ออารมณ์ ความสามารถในการเรียนรู้ ความจำ ทำให้เกิดการพึ่งพายาเสพติด นอกจากนี้พบว่าสารที่ได้จากบุหรี่ไฟฟ้าอาจทำให้เกิดผลกระทบต่อการตั้งครรภ์ด้วย มีรายงานผู้ป่วย ๕๓ ราย จากฮิลลินอยส์และวิสคอนซินของสหรัฐอเมริกาพบว่าผู้ป่วยอายุเฉลี่ย ๑๙ ปี สูบบุหรี่ไฟฟ้ามีทั้งที่เป็นนิโคตินเดี่ยวหรือที่ผสมกัญชา (THC) มีภาวะพร่องออกซิเจนมากกว่า ๒ ใน ๓ ของผู้ป่วยต้องใช้เครื่องช่วยหายใจหรือใส่ท่อหายใจ มากกว่า ๒ ใน ๓ ของผู้ป่วยต้องนอนไอซียู เกือบร้อยละ ๖๐ ของผู้ป่วยมีภาวะปอดอักเสบอย่างรุนแรงจากบุหรี่ไฟฟ้า (E-cigarette or Vaping Use Associated lung Injury, EVALI) โดยผู้ป่วยจะเริ่มมีอาการไอแห้ง เหนื่อยเวลาออกแรง อาการอาจเกิดได้เร็วในหลักวัน สัปดาห์

หรือเพียงไม่กี่เดือน ภาพทางรังสีพบว่าปอดอักเสบรุนแรง แต่ตรวจไม่พบสาเหตุจากการติดเชื้อ เกิดภาวะพร่อง ออกซิเจนรุนแรงจนหลายรายเกิดภาวะหายใจล้มเหลว และมีการศึกษาจาก University of Technology Sydney (UTS), University of Vermont, USA and the Woolcock Institute of Medical Research, Australia พบว่า บุหรี่ไฟฟ้า ที่มีการใช้สารซุสไม่ว่าจะมีสารนิโคตินหรือไม่ก็ตาม จะส่งผลให้อาการหอบหืดแย่ลง ทั้งนี้ มีงานวิจัยที่นำเสนอ ในงานประชุมวิชาการโรคหลอดเลือดสมองระดับนานาชาติ (the American Stroke Association's International Stroke conference 2019) โดย Dr.paul M.Ndunda and Dr.Tabitha M Muvtu แห่งคณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัย Kansas ประเทศสหรัฐอเมริกา พบความสัมพันธ์ระหว่างการสูบบุหรี่ไฟฟ้ากับการเกิดโรคหัวใจและหลอดเลือด คือ สูบบุหรี่ไฟฟ้า เสี่ยงต่อการเกิดโรคเส้นเลือดสมองตีบ สูงขึ้น ๓/๑% โรคหัวใจวายเฉียบพลันสูงขึ้น ๕๙% กล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือดสูงขึ้น ๔๐% เมื่อเทียบกับคนที่ไม่ได้สูบบุหรี่ โดยงานวิจัยชิ้นนี้ได้ใช้ข้อมูลสำรวจพฤติกรรมด้านสุขภาพขนาดใหญ่ของสหรัฐอเมริกาที่มีกลุ่มผู้สูบบุหรี่ไฟฟ้า ๖๖,๓๙๕ คน เปรียบเทียบกับกลุ่มที่ไม่ใช้บุหรี่ไฟฟ้าจำนวน ๓๔๓,๘๕๖ คน

การบาดเจ็บจากการระเบิดของบุหรี่ไฟฟ้า ศูนย์วิจัย และจัดการความรู้เพื่อการควบคุมยาสูบได้มีการรวบรวมข่าวที่เกี่ยวข้องกับการระเบิดของบุหรี่ไฟฟ้า เช่น กรณีหนุ่มพม่าสูบบุหรี่ไฟฟ้าระเบิดคาปาก หรือกรณีบุหรี่ไฟฟ้าระเบิดในสหรัฐอเมริกาทั้งที่พกไว้ในกระเป๋ากางเกง เจ้าของถูกไฟลวกเจ็บ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีงานวิจัยของสหรัฐอเมริกาที่รวบรวมสถานการณ์การระเบิดของบุหรี่ไฟฟ้าจนมีผู้บาดเจ็บ ปัจจุบันสนามบินต่าง ๆ มักไม่ให้นำ บุหรี่ไฟฟ้าใส่กระเป๋าเดินทางในการขึ้นเครื่องบิน

บุหรี่ไฟฟ้าผิดกฎหมายอะไรบ้าง

๑. ประกาศกระทรวงพาณิชย์

ตามพระราชบัญญัติการส่งออกป้อนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. ๒๕๒๒

๑.๑ บุหรี่ไฟฟ้าเป็นสินค้าต้องห้ามนำเข้ามาในราชอาณาจักร และให้รวมถึงสารสกัดหรือสิ่งอื่นใดที่ใช้เป็นแหล่งกำเนิดควันหรือละอองไอน้ำด้วย

๑๖ วารสารตำรวจ

๑.๒ บุหรี่ไฟฟ้าเป็นสินค้าต้องห้ามนำผ่านราชอาณาจักร ให้บาราถูกและบาราถูกไฟฟ้าเป็นสินค้าต้องห้ามนำผ่านราชอาณาจักร ลำดับที่ ๓

* ฝ่าฝืนจำคุกไม่เกิน ๑๐ ปี หรือปรับเป็นเงิน ๕ เท่าของราคาสินค้า หรือทั้งจำทั้งปรับ กับให้รับสินค้ารวมทั้งที่ใช้บรรจุและพาหนะสำหรับบรรทุกสินค้านั้นด้วย

๒. พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐

- มาตรา ๒๔๔ ห้ามผู้ใดนำบุหรี่ไฟฟ้าซึ่งเป็นของต้องห้ามถ่ายลำนำผ่าน/นำเข้ามาในราชอาณาจักร

- มาตรา ๒๔๕ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน หรือสมคบกันในการกระทำความผิด ต้องระวางโทษเช่นเดียวกันกับตัวการ

- มาตรา ๒๔๓/ ผู้ที่นำหรือยอมให้ผู้อื่นนำของต้องห้ามขึ้นบรรทุกหรือออกจากยานพาหนะ ต้องระวางโทษตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๔๔

- มาตรา ๒๕๒ การกระทำความผิดตามมาตรา ๒๔๔ ผู้กระทำความผิดต้องรับผิดแม้กระทำโดยไม่เจตนา

* ฝ่าฝืนจำคุกไม่เกิน ๑๐ ปี หรือปรับไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และศาลอาจสั่งริบของนั้นไม่ว่าจะมีผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาหรือไม่

- มาตรา ๒๕๖ ผู้ใดซื้อ รับจำนำ ช่วยซ่อนเร้น ช่วยจำหน่าย รับไว้ เอาไป โดยรู้ว่าเป็นของอันเนื่องด้วยความผิดตามมาตรา ๒๔๔ จำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

๓. คำสั่งคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค ที่ ๙/๒๕๕๘

ห้ามขายหรือห้ามให้บริการบาราถูก บาราถูกไฟฟ้า บุหรี่ไฟฟ้า รวมถึงตัวยาบาราถูกและน้ำยาสำหรับเติมบาราถูกไฟฟ้าหรือบุหรี่ไฟฟ้าด้วย

- การห้ามขาย รวมถึงการให้เช่า จัดทำให้ไม่ว่าด้วยประการใด ๆ โดยเรียกค่าตอบแทนเป็นเงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่น ตลอดจนการเสนอหรือการชักชวนเพื่อการดังกล่าว

- การห้ามให้บริการ รวมถึงการรับจัดทำกรงานการให้สิทธิใด ๆ หรือการให้ใช้หรือใช้ประโยชน์ในทรัพย์สินหรือกิจการใด ๆ โดยเรียกค่าตอบแทนเป็นเงินหรือผลประโยชน์อย่างอื่น

* ฝ่าฝืนจำกัดไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ หากผู้ฝ่าฝืนเป็นผู้ผลิต ผู้ส่งนำเข้ามาเพื่อขายหรือการฝ่าฝืนเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายจำกัดไม่เกิน ๑๐ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

พฤติกรรมบ่งชี้ของผู้ที่เสพติดนิโคติน

เกณฑ์การวินิจฉัยผู้เสพติดนิโคติน มีพฤติกรรมหรืออาการอย่างน้อย ๒ จาก ๑๑ อาการ ที่ปรากฏภายในช่วง ๑ ปี ที่ผ่านมา ดังต่อไปนี้

๑. สูบในปริมาณที่เพิ่มมากขึ้นหรือสูบบุหรี่ติดต่อกันมาเป็นเวลานาน
๒. อยากสูบบุหรี่เรื่อยๆ ไม่สามารถเลิกสูบบุหรี่หรือไม่สามารถควบคุมปริมาณการสูบให้เป็นไปตามที่ตั้งใจได้
๓. ต้องสูบบุหรี่หรือยาสูบใด ๆ ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่ต้องใช้เวลานาน
๔. มีความกระหายอยากสูบบุหรี่อย่างมาก
๕. สูบบุหรี่บ่อยจนส่งผลเสียต่อบทบาทหน้าที่ในการทำงาน ที่โรงเรียน หรือที่บ้าน
๖. ยังคงสูบบุหรี่อย่างต่อเนื่อง แม้จะมีปัญหาความสัมพันธ์ทางสังคมอันเนื่องมาจากการสูบบุหรี่
๗. เลิกหรือลดกิจกรรมต่าง ๆ ที่สำคัญทางสังคมเนื่องมาจากการสูบบุหรี่
๘. ยังคงสูบบุหรี่แม้เป็นสถานการณ์ที่เป็นอันตรายทางกายภาพ เช่น การสูบบุหรี่บนเตียง
๙. ยังคงสูบบุหรี่อย่างต่อเนื่อง แม้จะทราบว่าเป็นปัญหาต่อสุขภาพกายและจิตใจ
๑๐. มีอาการคือต่อสารนิโคตินอย่างใดอย่างหนึ่งคือ การสูบมากขึ้นเรื่อยๆ หรือความรู้สึกจากการสูบน้อยลงแม้สูบในปริมาณเท่าเดิม
๑๑. ภาวะขาดสารนิโคตินอย่างใดอย่างหนึ่ง มีอาการเด่นชัดของกลุ่มอาการขาดนิโคติน หรือกลับไปสูบบุหรี่หรือใช้สารทดแทนนิโคตินเพื่อไม่ให้เกิดอาการจากภาวะขาดนิโคติน

ภาวะขาดนิโคติน

เมื่อไม่ได้รับสารนิโคติน ผู้เสพอาจมีอาการกระสับกระส่าย ขาดสมาธิ ปวดศีรษะ น้ำหนักตัวเพิ่ม

จากความอยากอาหารที่เพิ่มขึ้น หัวใจเต้นช้าลง นอนไม่หลับ หงุดหงิดง่าย หรือซึมเศร้า อาการจะปรากฏชัดและรุนแรงที่สุดในช่วงวันแรก ๆ ที่ร่างกายขาดนิโคติน แต่จะค่อย ๆ หายไปเรื่อยๆ เมื่อเวลาผ่านไป

เทคนิคการรับมืออาการขาดนิโคติน

๑. ออกกำลังกายสม่ำเสมออย่างน้อยวันละ ๓๐ นาที แต่ไม่ออกกำลังกายก่อนเข้านอน เพราะอาจทำให้นอนไม่หลับ ควรทิ้งช่วงเวลาก่อนเข้านอนอย่างน้อย ๓ - ๔ ชั่วโมง
๒. พักผ่อนเพียงพอ เพื่อให้ร่างกายได้ฟื้นฟู
๓. หากิจกรรมที่ตนเองสนใจและสร้างสรรค์ทำเพื่อเบี่ยงเบนความสนใจจากการสูบบุหรี่
๔. อยู่ห่างจากสถานการณ์ที่ทำให้อยากสูบบุหรี่
๕. เรียนรู้วิธีรับมือกับความเครียด เช่น การนั่งสมาธิ หรือหากิจกรรมผ่อนคลายทำ
๖. ขอกำลังใจและการสนับสนุนจากครอบครัว เพื่อน และบุคคลใกล้ชิด
๗. ปรึกษาแพทย์เสมอ หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการเลิกสูบบุหรี่หรือมีความวิตกกังวล

บรรณานุกรม

- พญ.นันทน์ วุฒิไกรวิทย์ และ อ.นพ.อมรพันธุ์ วงศ์กาญจน (๒๕๖๔) บุหรี่ไฟฟ้าปลอดภัยจริงหรือ (ออนไลน์) สืบค้นจาก [http : chulalongkorn.go.th](http://chulalongkorn.go.th)
- รศ.นพ.นิธิพัฒน์ เจียรกุล (๒๕๖๕), บุหรี่ไฟฟ้ามีอันตรายหรือศัตรู สืบค้นจาก [https : //www.thoracicsocietythai.org/2018/06/24/e-cigarettes-friends-or-foe](https://www.thoracicsocietythai.org/2018/06/24/e-cigarettes-friends-or-foe)
- Bangkok Hospital, ลดละเลิกบุหรี่ และบุหรี่ไฟฟ้าอันตรายที่ไม่ควรมองข้าม สืบค้นจาก [https : // www.bangkokhospital.com/content/tobacco-harm-cigarettes](https://www.bangkokhospital.com/content/tobacco-harm-cigarettes)
- POB PAD, นิโคตินคืออะไร มีโทษและอันตรายอย่างไร สืบค้นจาก [https : //www.Pobpad.com](https://www.Pobpad.com)
- ศ.ดร.ฉัตรสุมน พุทธิภิฏญู ดร.วศิน พิพัฒน์ฉัตร (๒๕๖๒) ภัยร้ายซ่อนเร้นบุหรี่ไฟฟ้า พิมพ์ครั้งที่ ๑ สืบค้นจาก [https : www.trc.or.th/th/attachments/article/395](https://www.trc.or.th/th/attachments/article/395)

ทันตแพทย์ในงานพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคล

โดย พันตำรวจเอกหญิง ปัญจมาพร ชาตะคุณ ทันตแพทย์ (สบ ๔) กลุ่มงานทันตกรรม โรงพยาบาลตำรวจ

แม้งานพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลอาจไม่ใช่ภารกิจหลักสำหรับทันตแพทย์ทั่วไป อย่างไรก็ตาม สำหรับทันตแพทย์กลุ่มงานทันตกรรม โรงพยาบาลตำรวจ ถือเป็นภารกิจที่มีความสำคัญ โดยการทำงานสืบสวนเพื่อระบุตัวตนผู้ประสบภัยจากภัยพิบัติ อ้างอิงจากองค์การตำรวจสากล

งานระบุตัวตนผู้ประสบภัยจากภัยพิบัติ หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า งานพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคล โดยหลักแล้วข้อมูลประกอบด้วย ๒ ส่วนสำคัญ คือ ข้อมูลก่อนเสียชีวิต (AM data) และหลังจากเสียชีวิต (PM data)

ข้อมูลก่อนเสียชีวิต (Ante mortem) จะมีพนักงานสอบสวนและเจ้าหน้าที่จากกองพิสูจน์หลักฐานรวบรวมมาให้ โดยจะกรอกข้อมูลใน Yellow form ตามแบบองค์การตำรวจสากล และข้อมูลภายหลังเสียชีวิต (Post Mortem) ประกอบด้วยข้อมูล ๔ ส่วน คือ ข้อมูลทางกายภาพ ทันตกรรม DNA และลายพิมพ์นิ้วมือ ข้อมูลจะถูกเก็บรวบรวมในรูปแบบ Pink form ตามแบบองค์การตำรวจสากล

เมื่อเราได้ข้อมูลทั้งก่อนเสียชีวิตและภายหลังเสียชีวิตแล้ว จะมีการนำข้อมูลมาเปรียบเทียบกัน จากนั้นจะเข้าสู่กระบวนการพิสูจน์ข้อมูลใน Reconciliation board เพื่อลงความเห็นร่วมกันว่าใช่บุคคลที่สูญหายหรือไม่ จากนั้นจึงเข้าสู่ขั้นตอนของการส่งกลับผู้ประสบภัยไปสู่ครอบครัว

การจัดการที่เก็บศพ อ้างอิงจากองค์การตำรวจสากล ประกอบด้วย

แผนกรับศพ ร่างของผู้เสียชีวิตมาถึงสถานที่เก็บศพ โดยมีเลข PM แต่ละราย

การสืบสวน การประเมินทางนิติวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับโอกาสที่ช่วยในการสืบสวนคดีอาชญากรรม พิจารณาว่าต้องทำ CT scan หรือถ่ายภาพรังสีด้วยหรือไม่

การถ่ายภาพ ต้องมั่นใจว่าทุกภาพมีเลข PM แต่ละรายถูกต้อง

พิมพ์ลายนิ้วมือ พิมพ์ลายนิ้วมือจากศพ แต่ในกรณีที่เกิดศพเริ่มมีการเน่า แนะนำให้พิมพ์ลายนิ้วมือก่อนถอดเสื้อผ้า **เสื้อผ้าและทรัพย์สิน** ถอดเสื้อผ้าและทรัพย์สิน ค้นหาข้อมูล บันทึกข้อมูล ถ่ายภาพเสื้อผ้า เครื่องประดับ และทรัพย์สิน

การพิจารณา การสืบสวนและการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคล

การชันสูตรศพ การผ่าศพเพื่อตรวจอย่างละเอียด อาจไม่ใช่เรื่องที่จำเป็นเสมอไป

DNA เลือกการจัดเก็บ DNA ที่เหมาะสม เช่น การขูดผิว ผม เลือด เนื้อเยื่อกล้ามเนื้อ ฟัน หรือกระดูก **ทันตกรรม** การตรวจในช่องปากร่วมกับการถ่ายภาพรังสี ทีมพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลจะพิจารณาข้อมูลทันตกรรมเทียบกับข้อมูลก่อนการเสียชีวิตก่อน

ตรวจสอบคุณภาพ เพื่อให้แน่ใจว่าเอกสารทั้งหมด ตัวอย่าง และภาพถ่ายถูกต้อง และต่อมากจะส่งข้อมูลภายหลังการเสียชีวิตนี้ไปยังทีม reconciliation

การจัดการที่เก็บศพของไทยมีขั้นตอนโดยสรุปคือ หลังจากศพถูกนำมาที่เก็บศพ เจ้าหน้าที่ตำรวจจะจัดการรับศพ ซึ่งศพนั้นจะมีเลข PM (Post mortem) มาตั้งแต่บริเวณที่พบศพ หลังจากผ่านขั้นตอนการรับศพ เจ้าหน้าที่ตำรวจจะจัดการในส่วนเสื้อผ้าและทรัพย์สิน จากนั้นส่งศพไปทำการชันสูตรศพกับแพทย์นิติเวช ต่อมากจะมีการเก็บ DNA หลังจากนั้นจะส่งมาทันตกรรม และสุดท้ายส่งไปพิมพ์ลายนิ้วมือ เมื่อเสร็จขั้นตอนสุดท้าย เจ้าหน้าที่ตำรวจจะเก็บศพ โดยในขั้นตอนตรวจศพนี้มีแพทย์นิติเวชจะเป็นหัวหน้าทีม

เมื่อต้องไปทำงานพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคล ทันตแพทย์ ต้องทำอะไรบ้าง

ชุดที่ใช้ทำงานพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคล แนะนำเป็นชุด Personal Protective Equipment (PPE) แบบ cover all ประกอบด้วย หมวกคลุมผม ชุดหมี mask N95 ถุงมือ ถุงคลุมรองเท้า ภายหลังจากใส่ชุดจะมีการเขียนชื่อโดยใช้ปากกาเคมีบริเวณด้านหน้าและหลังชุด และเขียนชื่อกลุ่มการทำงานด้วย โดยกลุ่มทันตกรรมจะเขียนคำว่า Dental

เมื่อเริ่มตรวจต้องมีการถ่ายรูปก่อนตรวจ เซ็ควา เลข PM หน้า body bag และเลข PM ที่ผูกติดกับศพ ตรงกันก่อนเริ่มงานเสมอ ทุกภาพถ่ายต้องมีเลข PM ที่เห็นได้ชัดเจน กล่าวคือ ต้องนำเลข PM วางทาบเพื่อถ่ายรูปในแต่ละรายทุกรูปเพื่อป้องกันการสลับรูปขั้นตอนในส่วนทันตกรรมเริ่มจาก

๑. ถ่ายรูปฟันบนหลายมุมมองคือ ด้านหน้าตรง เอียงขวา เอียงซ้าย มุมก้มและมุมเงย เพื่อไว้ในบางกรณีที่ญาติผู้เสียชีวิตไม่สามารถหาข้อมูลทางทันตกรรมจากโรงพยาบาลหรือคลินิกใด ๆ ได้ มีเพียงรูปถ่ายขณะอัมกวาง ถ้าฟันมีการเรียงตัวที่มีลักษณะพิเศษ เช่น มีฟันซ้อนเก ก็สามารถนำรูปก่อนการเสียชีวิตมาทำการซ้อนภาพ (superimpose) กับรูปถ่ายภายหลังการเสียชีวิตได้ จากนั้นถ่ายรูปการกัดสบฟันด้านหน้าตรง ด้านขวา และด้านซ้าย ขั้นตอนต่อมาจะตัดถอดขากรรไกรล่างออกมา (เพื่อให้สามารถถ่ายภาพรังสีได้) จากนั้นถ่ายรูปขากรรไกรบน และขากรรไกรล่างในด้านบดเคี้ยว

๒. การตรวจฟันโดยทันตแพทย์ ๒ ท่าน ช่วยกันตรวจไปพร้อม ๆ กับการลงข้อมูลใน Pink form หน้า Odontology 600'S ซึ่งมี ๒ หน้า โดยในหน้าแรกข้อ ๖๑๐ เป็นข้อมูลทั่วไป เช่น พบขากรรไกรครบหรือไม่ หรือพบการแตกหัก ฟันหลุดหายไป เป็นต้น ข้อ ๖๑๕ เป็นการกรอกข้อมูลเกี่ยวกับการถ่ายภาพรังสี และการถ่ายภาพที่ทำ และข้อ ๖๑๕ เป็นรายละเอียดอื่น ๆ เช่น บางครั้งอาจพบว่าศพมีการติดเครื่องมือจัดฟัน มีฟันปลอมถอดได้ หรือมีการใส่จิวลิน เป็นต้น

๓. Pink form หน้า Odontology 600'S หน้า ๒ ข้อ ๖๑๐ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับฟันในแต่ละซี่ ซึ่งต้อง

ลงข้อมูลให้ละเอียดที่สุด เช่น มีฟันผุด้านไหน มีวัสดุอุดฟัน ชนิดไหนในด้านไหน เป็นครอบฟัน สะพานฟัน ฟันถูกถอนไปก่อนเสียชีวิต หรือหลุดหายไปภายหลังเสียชีวิต เป็นต้น ข้อควรระวังเป็นพิเศษคือกรณีเด็กที่มีฟันน้ำนม บางส่วนฟันแท้ บางส่วนต้องเขียนเลขซี่ฟันให้ถูกต้อง

๔. Pink form หน้า Odontology 600'S หน้า ๒ ข้อ ๖๓๕ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับทันตกรรมประดิษฐ์ต่าง ๆ ซึ่งถ้าต้องการเขียนรายละเอียดเพิ่มเติม สามารถนำไปเขียนเพิ่มเติมในหน้า 700'S

๕. Pink form หน้า Odontology 600'S หน้า ๒ ข้อ ๖๔๐ เป็นข้อมูลเกี่ยวกับฟันสึก มีฟันเกิน สภาวะปริทันต์ เป็นต้น

๖. Pink form หน้า Odontology ๖๐๐'S หน้า ๒ ข้อ ๖๔๕ เป็นข้อมูลว่าเป็นฟันน้ำนม ฟันผสม หรือฟันแท้

๗. Pink form หน้า Odontology ๖๐๐'S หน้า ๒ ข้อ ๖๔๗ เป็นการประเมินอายุ โดยจะใช้การตรวจประเมินอายุเด็กทางคดี อ้างอิงเอกสารจากกระทรวงสาธารณสุข โดยข้อมูลทางทันตกรรมจะมีความแม่นยำ ตั้งแต่ช่วงมีฟันน้ำนมถึงก่อนฟันกรามแท้ซี่ที่ ๓ รากปิด ซึ่งข้อมูลส่วนนี้เป็นประโยชน์มากในการแยกกลุ่มอายุเด็กในกรณีที่มีผู้เสียชีวิตจำนวนมาก โดยในวิธีการประเมินอายุนั้นจะแบ่งเป็น ๔ ช่วง โดย ๑) ในกลุ่มอายุ ๐ - ๓ ปี จะใช้การเปรียบเทียบลำดับการขึ้นของฟันน้ำนม โดยประเมินจากการขึ้นของฟันน้ำนมทุกซี่ ๒) ในกลุ่มอายุ ๓ - ๗ ปี จะใช้การเปรียบเทียบกับแผนภูมิภาพพัฒนาการของฟัน โดยประเมินพัฒนาการของฟันแท้ ๑๔ ซี่ ๓) ในกลุ่มอายุ ๗ - ๑๕ ปี จะใช้สมการทำนายอายุฟัน โดยประเมินพัฒนาการของฟันแท้ล่างซ้าย ๗ ซี่ (ในกรณีที่ไม่มีฟันแท้ล่างซ้าย หรือภาพถ่ายรังสีไม่ชัดเจนสามารถใช้ฟันแท้ล่างขวาทดแทนได้) ๔) ในกลุ่มอายุ ๑๕ - ๒๓ ปี จะใช้สมการทำนายอายุฟัน โดยประเมินพัฒนาการของฟันกรามแท้ซี่ที่ ๓

๘. Pink form หน้า Odontology 600'S หน้า ๒ ข้อ ๖๕๐ แตกต่างจาก pink form แบบเดิมคือ pink form นี้จะใช้ทันตแพทย์ ๒ คน ในการลงและตรวจสอบข้อมูลเพื่อป้องกันความผิดพลาด อย่างไรก็ตาม ถ้ามีทันตแพทย์เพียงคนเดียว ก็สามารถทำได้

๙. จากนั้นจึงทำการถ่ายภาพรังสีฟันทุกซี่ ซึ่งปัจจุบันใช้การถ่ายภาพรังสีแบบ periapical film เนื่องจากเครื่องถ่ายภาพรังสีมีขนาดเล็ก และใช้ sensor รับภาพแบบ digital สามารถพกพาไปใช้นอกสถานที่ได้สะดวก หลังจากถ่ายภาพรังสีแล้ว จะต้องย้อนไปดูข้อมูลในข้อ ๖๓๐ อีกครั้ง โดยเฉพาะข้อมูลเกี่ยวกับรากเทียม การรักษารากฟัน ฟันคุด ฟันฝัง ที่ไม่สามารถเห็นได้จากการตรวจช่องปาก

๑๐. ตรวจสอบการลงข้อมูลใน Pink form โดยละเอียดอีกครั้ง ทันตแพทย์ลงลายมือชื่อในหน้า 100'S และ 600'S นี้คือ เสร็จขั้นตอนของ Pink form

๑๑. แยกภาพถ่ายในแต่ละรายลงแผ่น CD แนบไปกับ pink form

กรณีได้รับข้อมูลก่อนการเสียชีวิตจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ เช่น ข้อมูลการรักษาทางทันตกรรม ภาพถ่ายรังสีในช่องปาก เป็นต้น ทันตแพทย์จะเป็นผู้ลงรายละเอียด Yellow Form ในหน้า Odontology 600'S และลงลายมือชื่อ

ในหน้า 600'S โดย Yellow form ในหน้า Odontology 600'S จะใกล้เคียงกับ Pink form

ขั้นตอนต่อมาคือเปรียบเทียบข้อมูล Pink form และ Yellow form เมื่อพบว่าเป็นบุคคลคนเดียวกันก็จะเตรียมเสนอข้อมูลต่อ Reconciliation board ต่อไป

โดย Reconciliation board ให้ความเชื่อมั่นการเปรียบเทียบข้อมูลก่อนเสียชีวิตและหลังเสียชีวิตจากลายพิมพ์นิ้วมือและทันตกรรมมาเป็นอันดับต้น

เอกสารอ้างอิง

๑. Interpol. 2022. “Interpol disaster victim identification guide” [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา <https://www.interpol.int/How-we-work/Forensics/Disaster-Victim-Identification-DVI>. (๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๕)

๒. กระทรวงสาธารณสุข. แนวทางการประเมินอายุเด็กทางคดี. กระทรวงสาธารณสุข; ๒๕๖๑

* * *

พันตำรวจโท อภิวัฒน์ จันทร์แสงฟ้า นายแพทย์ (สบ ๓) กลุ่มงานกุมารเวชกรรม โรงพยาบาลตำรวจ
พบ. วว. กุมารเวชศาสตร์ วว. อนุสาขากุมารเวชศาสตร์โรคหัวใจ

ปัจจุบันมีข่าวการเสียชีวิตอย่างกะทันหันเพิ่มมากขึ้นทุกวัน ทั้งในผู้ที่มีโรคประจำตัวต่าง ๆ หรือแม้แต่คนที่ฟ้าที่มีสุขภาพดี แข็งแรง อาจเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาและทุกสถานที่ได้ ที่สำคัญคือ สถานที่ที่เกิดเหตุมักจะเกิดขึ้นนอกโรงพยาบาลเป็นส่วนมาก ผู้ที่พบเหตุเป็นคนแรกมีความสำคัญที่สุดที่ให้ความช่วยเหลือ ถ้าอยู่ในสถานการณ์มีคนหัวใจหยุดเต้นกะทันหันหรือหยุดหายใจ หากไม่รู้วิธีการ “ช่วยชีวิตขั้นพื้นฐาน” ก็ทำได้แค่เรียกคนมาช่วย ซึ่งอาจไม่ทันเวลา

ตำรวจมีหน้าที่ดูแลทุกข์สุขให้กับประชาชน มีโอกาสที่จะพบผู้หมดสติได้บ่อยจากการปฏิบัติงาน เช่น อุบัติเหตุ หรือมีผู้มาแจ้งขอความช่วยเหลือ หากตำรวจมีความรู้ในการกู้ชีพ สามารถช่วยประชาชนก่อนได้ เพิ่มโอกาสการรอดชีวิตให้ผู้หมดสติก่อนที่ทีมแพทย์ฉุกเฉินจะเข้ามาถึง

สาเหตุที่ทำให้หัวใจหยุดเต้น เกิดจากอาการนำได้หลายสาเหตุก่อนที่หัวใจจะหยุดเต้น ได้แก่

๑. ภาวะหายใจลำบากและหยุดหายใจ เช่น จมน้ำ สำลักอาหารอุดกั้นทางเดินหายใจ ได้รับยาและสารพิษเกินขนาด ปอดอักเสบติดเชื้อรุนแรง เป็นต้น ซึ่งภาวะนี้เป็นเหตุทำให้ผู้ป่วยเด็กหัวใจหยุดเต้นได้มากกว่าผู้ใหญ่

๒. ภาวะหัวใจขาดเลือดและหัวใจเต้นผิดจังหวะ เช่น ภาวะกล้ามเนื้อหัวใจตายเฉียบพลันจากหลอดเลือดหัวใจตีบ ภาวะหัวใจเต้นผิดจังหวะจากกล้ามเนื้อหัวใจขาดเลือด เป็นต้น ภาวะนี้เป็นเหตุทำให้ผู้ป่วยผู้ใหญ่หัวใจหยุดเต้นได้มากกว่าผู้ป่วยเด็ก

๓. อื่น ๆ ได้แก่ ภาวะติดเชื้อในกระแสเลือด เป็นต้น เมื่อเกิดภาวะหัวใจหยุดเต้น จะไม่มีเลือดไปเลี้ยงอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย โดยเฉพาะอวัยวะสำคัญคือสมอง สมองเมื่อขาดเลือดจะหมดสติลงในระยะเวลาเพียง

๑๐ วินาที หากไม่ได้รับการช่วยเหลือ ปล่องไว้ในระยะเวลา ๔ นาที เนื้อสมองจะเริ่มเสียหาย ถ้าหากนานเกิน ๑๐ นาที สมองจะเสียหายจนไม่สามารถกลับมาเหมือนเดิมได้ ซึ่งผู้ป่วยที่หมดสติลงควรได้รับการช่วยเหลือทันที หากได้รับการกดหน้าอกที่ถูกต้อง สมองจะได้รับเลือด แม้ว่าอาจจะไม่ได้ช่วยเรื่องการหายใจ

ถ้าสามารถช่วยได้ทั้งการกดหน้าอกและการเป่าปากช่วยหายใจ ก็จะเป็นการช่วยเหลือที่มีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนออกซิเจนที่ปอดและมีเลือดไหลเวียนนำออกซิเจนไปเลี้ยงสมอง ทำให้สมองยังทำงานต่อไปได้โดยไม่เกิดภาวะสมองตาย และช่วยได้นานพอที่ทีมแพทย์ฉุกเฉินจะมาถึงให้การช่วยเหลือขั้นสูงต่อไป

วิธีการกดหน้าอกอย่างมีประสิทธิภาพ

- ๑. จัดท่าผู้หมดสติในท่านอนหงายบนพื้นราบและแข็ง
- ๒. ผู้เข้าช่วยเหลืออยู่บริเวณด้านข้างของผู้ป่วย
- ๓. เทคนิคในการกดหน้าอก

- การวางมือ

ผู้ใหญ่

- ใช้มือ ๒ ข้าง
- สำหรับกดหน้าอก
- ตำแหน่ง ครึ่งล่าง

ของกระดูกหน้าอก (lower half of the breastbone)

เด็ก

- ใช้มือ ๑ - ๒ ข้าง
- สำหรับกดหน้าอก
- ตำแหน่ง ครึ่งล่าง

ของกระดูกหน้าอก (lower half of the breastbone)

เด็กทารก (อายุ ๑ เดือน ถึง ๑ ปี)

- ใช้นิ้วชี้และนิ้วกลาง สำหรับกดหน้าอก
- ตำแหน่ง วางที่กึ่งกลาง

หน้าอกระดับเต้านม (nipple line)

- แขนเหยียดตรง ไม้งอข้อศอก ใช้บริเวณ สะโพกเป็นจุดหมุน ไน้มตัวให้หัวไหล่อยู่เหนือผู้หมดสติ ใช้ส่วนบนของร่างกายลงน้ำหนักไปที่สันมือ กดลงสู่ กระดุกหน้าอก

- กดหน้าอกให้ลึกอย่างน้อย ๑/๓ ของ ความหนาทรวงอก

- ในผู้ใหญ่ ยุบ ๒ - ๒.๕ นิ้ว (๕ - ๖ เซนติเมตร)
- ในเด็ก ยุบ ประมาณ ๒ นิ้ว (๕ เซนติเมตร)
- ในทารก ยุบ ๑.๕ นิ้ว (๔ เซนติเมตร)

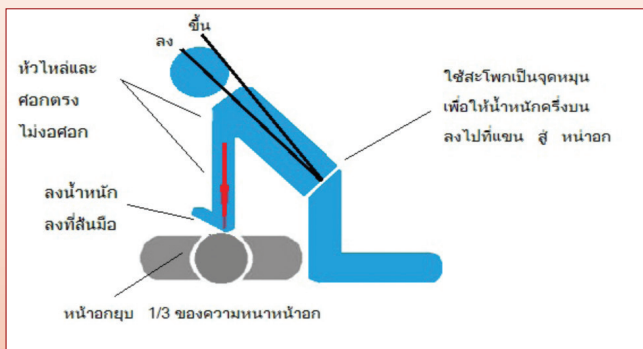
- หลังจากกดหน้าอกให้ลึกแล้ว ต้องคลายมือ ขึ้นมาให้สุด เพื่อให้หน้าอกคืนตัว กลับมาสู่ตำแหน่งปกติก่อน ห้ามมือหลุดจากหน้าอกเพื่อป้องกันไม่ให้ตำแหน่งมือ เปลี่ยนไป

- กดด้วยอัตราเร็ว ๑๐๐-๑๒๐ ครั้งต่อนาที ต่อเนื่องกัน ๓๐ ครั้ง

- นับ "หนึ่ง และสอง และสาม และสี่ และห้า และหก และเจ็ด และแปด และเก้า และสิบ สิบเอ็ด สิบสอง สิบสาม สิบสี่ ... สิบเก้า ยี่สิบ ยี่เอ็ด (ยี่สิบเอ็ด) ยี่สอง (ยี่สิบสอง) ยี่สาม ... ยี่เก้า สามสิบ"

- การกดหน้าอก ๓๐ ครั้ง ใช้เวลา ๑๕ - ๑๘ วินาที

- ไม่หยุดกดหน้าอกโดยไม่จำเป็น เพื่อให้มีเลือด ไปเลี้ยงสมองอย่างต่อเนื่อง

ขั้นตอนการเปิดทางเดินหายใจและช่วยหายใจ

- เปิดทางเดินหายใจ

วิธีดันหน้าผากและยกคาง (head tilt- chin lift)

- ใช้ฝ่ามือ ๑ ข้าง ดันหน้าผากลง
- ใช้นิ้วชี้และนิ้วกลาง

อีกข้างยกคางขึ้น

- การช่วยการหายใจ

- o ทำได้สองวิธี คือปากต่อปาก และการช่วยหายใจผ่านอุปกรณ์

วิธีช่วยหายใจแบบปากต่อปาก

- อยู่ในท่าเปิดทางเดินหายใจ

- ชยับนิ้วชี้และนิ้วกลางของมือที่ดันหน้าผากมาบีบจมูก

- ผู้ช่วยเหลือหายใจเข้าปกติ ครอบปากผู้หมดสติ
- เป่าลมนาน ๑ วินาที และถอนปากออก
- ซ้ำเล็งมองขณะเป่าว่าหน้าอกขยับขึ้น

วิธีช่วยหายใจแบบผ่านอุปกรณ์

- การช่วยหายใจผ่านอุปกรณ์เพื่อลดการ

สัมผัสสารคัดหลั่ง มีหลายชนิด เช่น Pocket mask, CPR face shield

- ทำได้โดยการเป่าลมผ่านอุปกรณ์ที่ครอบปาก โดยอุปกรณ์จะมีตัวกรองป้องกันอยู่

การใช้เครื่องช็อกไฟฟ้าหัวใจอัตโนมัติ (Automated External Defibrillator, AED)

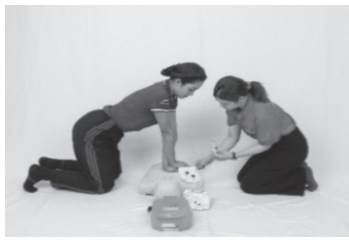
การใช้เครื่องเออีดีเป็นขั้นตอนที่สำคัญในการช่วยชีวิต เนื่องจากเครื่องนี้สามารถวิเคราะห์หาคัดคลื่นไฟฟ้าหัวใจที่ผิดปกติจนทำให้เกิดอาการหมดสติได้ และยังสามาร

บอกให้เราถอดไฟเพื่อช็อกไฟฟ้าแก่ผู้ป่วยเป็นการรักษา คลื่นไฟฟ้าหัวใจที่ผิดปกติได้ด้วย เป็นการรักษาที่มี ประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จสูงมาก

ขั้นตอนในการใช้งานเครื่องเออีดี

๑. เมื่อเครื่องเออีดีมาถึง ผู้หมดสติ

๒. เปิดเครื่องและติดแผ่น นำไฟฟ้าที่ได้ขายโครง ซ้ายและหัวไหล่ขวา

๓. ห้ามสัมผัสตัวผู้ป่วย รอเครื่องวิเคราะห์ คลื่นไฟฟ้าหัวใจ

๔. กดปุ่มช็อกไฟฟ้าใน ผู้ป่วยที่ต้องได้รับการรักษา

๕. กดหน้าอกต่อทันที ๓๐ ครั้งและช่วยหายใจ ๒ ครั้ง จนครบ ๒ นาที เครื่องจะวิเคราะห์ คลื่นไฟฟ้าหัวใจใหม่

ขั้นตอนการช่วยชีวิตขั้นพื้นฐาน

๑. ประเมินสถานการณ์

- ให้มีความปลอดภัย ต่อทั้งผู้หมดสติและ ผู้เข้าช่วยเหลือ
- ถ้ามีไฟดูด ให้ตัดไฟก่อน

- ถ้าเกิดเหตุบนถนน ให้เคลื่อนย้ายมาที่ปลอดภัย
- ถ้าเกิดในสระ ทะเล ให้เคลื่อนย้ายมาบนฝั่งก่อน

๒. ปลุกเรียก ตบไหล่

- ตบแรง ๆ บริเวณไหล่ ทั้งสองข้าง
- ถามด้วยเสียงดังว่า "คุณ ๆ ๆ เป็นอย่างไรบ้าง"

๓. ตามทีมช่วยเหลือ

- โทร. 1669 เพื่อเรียก ทีมช่วยเหลือฉุกเฉิน ใช้ได้ทุกที่ทุกจังหวัด

- หากคนที่อยู่ใกล้ ๆ นำ เครื่องเออีดีมาให้

๔. ประเมินการหายใจ

- ดาตุ (ทรวงอกขยับ)
- หูฟัง (เสียงหายใจ)
- แก้มสัมผัส (ไออุ่น จากลมหายใจ)

๕. กดหน้าอก ๓๐ ครั้ง ต่อด้วยช่วยหายใจ ๒ ครั้ง ต่อเนื่องไปเรื่อย ถ้าผู้ปฏิบัติการช่วยชีวิตไม่ต้องการเป่าปาก ผู้หมดสติหรือทำไม่ได้ ให้ทำการช่วยชีวิตด้วยการ กดหน้าอกอย่างเดียว

๖. ติดเครื่องเออีดีและทำตามขั้นตอน

๗. รถที่มช่วยเหลือนมาถึง

เอกสารอ้างอิง

๑. สมาคมแพทย์โรคหัวใจแห่งประเทศไทย
ในพระบรมราชูปถัมภ์. คณะกรรมการมาตรฐาน
การช่วยชีวิต. คู่มือการช่วยชีวิตขั้นพื้นฐานและเครื่อง
ช็อกไฟฟ้าหัวใจอัตโนมัติ (เออีดี : AED) สำหรับประชาชน
พ.ศ. ๒๕๖๑. พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพฯ : สมาคม, ๒๕๖๑.

๒. Hazinski MF, Travers AH and Eustice SK, the
AHA BLS Project Team. Basic Life Support : Provider
manual. American Heart Association. 2016.

๓. Robert W. Neumar, Michael Shuster, Clifton
W. Callaway, Lana M. Gent, Dianne L. Atkins, Farhan-
Bhanji, Steven C. Brooks, Allan R. de Caen, Michael
W. Donnino, Jose Maria E. errer, Monica E. Kleinman,
Steven L. Kronick, Eric J. Lavonas, Mark S. Link, Mary
E. ancini, Laurie J. Morrison, Robert E. O'Connor,
Ricardo A. Samson, Steven M. chexnayder, Eunice
M. Singletary, Elizabeth H. Sinz, Andrew H. Travers,
Myra H. Wyckoff, and Mary Fran Hazinski Part 1 :
Executive Summary : 2015 American Heart Association
Guidelines Update for Cardiopulmonary Resuscitation
and Emergency Cardiovascular Care Circulation. 2015;
132 : S315 – S367

๔. Monica E. Kleinman, Erin E. Brennan, Zachary
D. Goldberger, Robert A. Swor, Mark Terry, Bentley
J. Bobrow, Raül J. Gazmuri, Andrew H. Travers,
and Thomas Rea Part 5 : Adult Basic Life Support
and Cardiopulmonary Resuscitation Quality : 2015
American Heart Association Guidelines Update for
Cardiopulmonary Resuscitation and Emergency
Cardiovascular Care Circulation. 2015; 132 : S414 – S435

* * *

กฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง

พระราชกำหนด

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปราม
การทรมานและการกระทำให้นुकคนสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕
พ.ศ. ๒๕๖๖

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ
พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖
เป็นปีที่ ๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำ
ให้นुकคนสูญหาย

พระราชกำหนดนี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖
ประกอบกับมาตรา ๓๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติ
แห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชกำหนดนี้ เพื่อให้การดำเนินการ
เกี่ยวกับการควบคุมตัวและการบันทึกข้อมูลของผู้ถูกควบคุมตัว รวมถึงการเข้าถึงข้อมูลของผู้ถูกควบคุมตัว
ตามกฎหมายเป็นไปอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งการตราพระราชกำหนดนี้สอดคล้องกับเงื่อนไข
ที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
ให้ตราพระราชกำหนดขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกำหนดนี้เรียกว่า “พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕ พ.ศ. ๒๕๖๖”

มาตรา ๒ พระราชกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยสี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป เว้นแต่มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นต้นไป”

มาตรา ๔ ในระหว่างที่มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕ ยังไม่มีผลใช้บังคับ ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหายและหน่วยงานที่มีเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบการควบคุมตัวตามมาตรา ๒๒ และมาตรา ๒๓ เร่งเตรียมการให้มีความพร้อมรองรับการปฏิบัติงานให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหายมีมาตรการและกลไกที่เหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพสูงสุดโดยเร็ว

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชกำหนดนี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกำหนดฉบับนี้ คือ โดยที่ในปัจจุบันได้มีการตราพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕ กำหนดมาตรการป้องกันการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย ซึ่งรวมถึงการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้รับผิดชอบการควบคุมตัวต้องบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับการควบคุมตัวและแจ้งให้พนักงานอัยการและเจ้าพนักงานฝ่ายปกครองในท้องที่ทราบโดยทันที ซึ่งขณะนี้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบได้มีการเตรียมความพร้อมในการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวในระดับหนึ่งแล้ว โดยได้จัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ที่จำเป็น ตลอดจนฝึกอบรมความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน รวมทั้งวางระเบียบและแนวปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ของรัฐอย่างชัดเจน เหมาะสม เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการทรมาน การกระทำที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือย่ำยีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และการกระทำให้นุคคลสูญหาย เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และสอดคล้องกับพันธกรณีระหว่างประเทศ แต่โดยที่พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการทรมานและการกระทำให้นุคคลสูญหาย พ.ศ. ๒๕๖๕ จะมีผลใช้บังคับในวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖ ในขณะที่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า สำนักงานตำรวจแห่งชาติซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการปฏิบัติการตามกฎหมาย และหน่วยงานอื่นที่มีหน้าที่รับผิดชอบการควบคุมตัวยังมีปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับความพร้อมด้านงบประมาณ การจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ และขั้นตอนการปฏิบัติงานในการบังคับใช้พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ซึ่งเป็นเรื่องที่มีความละเอียด ซับซ้อน และมีผลกระทบต่อความปลอดภัยในชีวิตและร่างกายของประชาชนโดยตรง รวมถึงส่งผลให้เกิดความไม่ปลอดภัยต่อสาธารณะ หากมีการใช้บังคับกฎหมายในขณะที่หน่วยงานยังไม่มีความพร้อม

จะทำให้การเฝ้าระวังและการเก็บรวบรวมและบันทึกพยานหลักฐานในระหว่างการควบคุมตัวของเจ้าหน้าที่ที่มีความไม่สมบูรณ์ ซึ่งอาจทำให้เป็นประเด็นโต้แย้งในชั้นการดำเนินคดีต่อผู้กระทำความผิด ส่งผลให้การจับกุมขบวนการบังคับใช้กฎหมายขาดประสิทธิภาพและไม่บรรลุวัตถุประสงค์ในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิด ซึ่งจะเป็นผลร้ายแรงต่อสังคมและความปลอดภัยสาธารณะอย่างร้ายแรง อีกทั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ไม่มีทรัพยากรในการปฏิบัติงานที่พร้อมยังต้องเสี่ยงต่อการถูกดำเนินคดีทั้งทางอาญาและทางวินัยอีกด้วย ข้อเท็จจริงดังกล่าวถือเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ เพื่อประโยชน์ในอันที่จะรักษาความปลอดภัยของประเทศและความปลอดภัยสาธารณะ จึงสมควรขยายกำหนดเวลาในการมีผลใช้บังคับของบทบัญญัติเพียงเฉพาะในมาตราที่เกี่ยวข้องกับการใช้กล้องบันทึกภาพและเสียงในขณะการควบคุมตัว เพื่อให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติและหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบการควบคุมตัวได้เตรียมความพร้อมในด้านอุปกรณ์และบุคลากรสำหรับการปฏิบัติงานอย่างเหมาะสมและเพียงพอ ตลอดจนให้มีการวางหลักเกณฑ์และมาตรฐานการปฏิบัติงานอย่างรอบคอบ เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นประโยชน์ต่อการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและร่างกายของประชาชนอย่างแท้จริง จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๔๐ ตอนที่ ๑๒ ก หน้า ๑ วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖)

พระราชกำหนด
มาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี
พ.ศ. ๒๕๖๖

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ
พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว
ให้ไว้ ณ วันที่ ๙ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๖
เป็นปีที่ ๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี

พระราชกำหนดนี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพบุคคลตามพระราชกำหนดนี้ เพื่อคุ้มครองประชาชนผู้สุจริตซึ่งถูกหลอกลวงจนสูญเสียไปซึ่งทรัพย์สิน โดยผ่านโทรศัพท์หรือวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งแต่ละวันมีผู้ถูกหลอกลวงจำนวนมากและมีมูลค่าความเสียหายสูงมาก สมควรมีมาตรการเพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมประเภทนี้ให้หมดไปโดยเร็ว อันเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ เพื่อรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ และความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งการตราพระราชกำหนดนี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกำหนดขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชกำหนดนี้เรียกว่า “พระราชกำหนดมาตรการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี พ.ศ. ๒๕๖๖”

มาตรา ๒ พระราชกำหนดนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชกำหนดนี้

“อาชญากรรมทางเทคโนโลยี” หมายความว่า การกระทำหรือพยายามกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ เพื่อฉ้อโกง กรรโชก หรือรีดเอาทรัพย์สินบุคคลหนึ่งบุคคลใด หรือโดยประการที่น่าจะทำให้บุคคลอื่นเสียหาย หรือกระทำความผิดฐานฉ้อโกง กรรโชก หรือรีดเอาทรัพย์สิน โดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือ

“สถาบันการเงิน” หมายความว่า ธนาคารพาณิชย์และสถาบันการเงินของรัฐที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น
ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน

“ผู้ประกอบการธุรกิจ” หมายความว่า ผู้ประกอบธุรกิจตามกฎหมายว่าด้วยระบบการชำระเงิน

มาตรา ๔ เพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามี
หรืออาจมีการกระทำความผิดอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ให้สถาบันการเงินและผู้ประกอบธุรกิจมีหน้าที่เปิดเผย
หรือแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับบัญชีและธุรกรรมของลูกค้ำที่เกี่ยวข้องในระหว่างสถาบันการเงินและผู้ประกอบธุรกิจนั้น
ผ่านระบบหรือกระบวนการเปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
กรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และธนาคารแห่งประเทศไทย เห็นชอบร่วมกัน

เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์ ผู้ให้บริการโทรคมนาคมอื่น
หรือผู้ให้บริการอื่นที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่เปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลการให้บริการที่เกี่ยวข้องของระหว่างกันผ่านระบบ
หรือกระบวนการเปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลที่กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมและสำนักงานคณะกรรมการ
กิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เห็นชอบร่วมกัน

เมื่อมีการเปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองแล้ว ให้ผู้เปิดเผยหรือแลกเปลี่ยน
ข้อมูลแจ้งให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติหรือกรมสอบสวนคดีพิเศษ แล้วแต่กรณี และสำนักงานป้องกันและปราบปราม
การฟอกเงิน ทราบโดยทันที และเมื่อได้รับแจ้งแล้ว ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กรมสอบสวนคดีพิเศษ หรือสำนักงาน
ป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน แล้วแต่กรณี มีอำนาจนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ประโยชน์เพื่อป้องกัน ปราบปราม
หรือระงับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีได้

มาตรา ๕ ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าการกระทำความผิดอาชญากรรมทางเทคโนโลยี และมีความจำเป็น
ต้องทราบข้อมูลการลงทะเบียนผู้ใช้งานหรือข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
กรมสอบสวนคดีพิเศษ หรือสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน แล้วแต่กรณี มีอำนาจสั่งให้ผู้ให้บริการ
เครือข่ายโทรศัพท์ ผู้ให้บริการโทรคมนาคมอื่น หรือผู้ให้บริการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดดังกล่าว เปิดเผยข้อมูล
ที่เกี่ยวข้องเท่าที่จำเป็น และเมื่อได้รับคำสั่งแล้ว ให้ผู้ให้บริการเครือข่ายโทรศัพท์ ผู้ให้บริการโทรคมนาคมอื่น หรือ
ผู้ให้บริการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการกระทำนั้น มีหน้าที่ส่งข้อมูลดังกล่าวให้แก่ผู้สั่งภายในระยะเวลาที่ผู้สั่งกำหนด

มาตรา ๖ ในกรณีที่สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการธุรกิจพบเหตุอันควรสงสัยเองหรือได้รับข้อมูลจาก
ระบบหรือกระบวนการเปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลตามมาตรา ๔ ว่าบัญชีเงินฝากหรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ใด
ถูกใช้หรืออาจถูกใช้ทำธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีหรือการกระทำความผิดมูลฐานหรือ
ความผิดฐานฟอกเงินตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ให้สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการ
ธุรกิจมีหน้าที่ระงับการทำธุรกรรมและแจ้งสถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการธุรกิจที่รับโอนถัดไป พร้อมทั้งนำข้อมูล
เข้าสู่ระบบหรือกระบวนการเปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลตามมาตรา ๔ เพื่อให้สถาบันการเงินและผู้ประกอบธุรกิจ
ผู้รับโอนทุกทอดทราบและระงับการทำธุรกรรมดังกล่าวไว้ทันทีเป็นการชั่วคราวไม่เกินเจ็ดวันนับแต่วันที่พบเหตุ
อันควรสงสัยหรือได้รับแจ้ง แล้วแต่กรณี เพื่อตรวจสอบความถูกต้องแท้จริง และแจ้งให้เจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ
ดำเนินคดีอาญาหรือเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินดำเนินการตรวจสอบ

ในกรณีที่สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการธุรกิจได้รับแจ้งเหตุตามวรรคหนึ่งจากเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ
ดำเนินคดีอาญาหรือเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ให้สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการ
ธุรกิจมีหน้าที่ระงับการทำธุรกรรม พร้อมทั้งนำข้อมูลเข้าสู่ระบบหรือกระบวนการเปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูล
ตามมาตรา ๔ เพื่อให้สถาบันการเงินและผู้ประกอบธุรกิจผู้รับโอนทุกทอดทราบและระงับการทำธุรกรรมดังกล่าว
ไว้ทันที แล้วแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

เมื่อเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจดำเนินคดีอาญาหรือเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม
การฟอกเงินตรวจสอบแล้ว ปรากฏพยานหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าบัญชีเงินฝากหรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์นั้น

ถูกใช้ในการกระทำความผิด ให้ดำเนินการตามกฎหมายภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการระงับการทำธุรกรรมตามวรรคหนึ่ง หรือแจ้งสถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการธุรกิจตามวรรคสอง หากไม่ปรากฏพยานหลักฐานที่เชื่อได้ว่าบัญชีเงินฝากหรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์นั้นถูกใช้ในการกระทำความผิด ให้แจ้งผลการตรวจสอบให้สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการทราบเพื่อยกเลิกการระงับการทำธุรกรรมต่อไป

เมื่อพ้นกำหนดเวลาตามวรรคสามแล้ว หากเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจดำเนินคดีอาญาหรือเลขานุการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินไม่แจ้งผลการดำเนินการ ให้สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการยกเลิกการระงับการทำธุรกรรมนั้น

มาตรา ๗ ในกรณีที่สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการได้รับแจ้งจากผู้เสียหายซึ่งเป็นผู้ถือบัญชีเงินฝากหรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ว่า ได้มีการทำธุรกรรมโดยบัญชีเงินฝากหรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวและเข้าข่ายเกี่ยวข้องกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ให้สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการดังกล่าวมีหน้าที่ระงับการทำธุรกรรมนั้นไว้ชั่วคราว พร้อมทั้งนำข้อมูลเข้าสู่ระบบหรือกระบวนการเปิดเผยหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลตามมาตรา ๔ เพื่อให้สถาบันการเงินและผู้ประกอบการผู้รับโอนทุกทอดทราบและระงับการทำธุรกรรมดังกล่าวไว้ทันที และแจ้งให้ผู้เสียหายไปร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวนภายในเจ็ดสิบสองชั่วโมง เมื่อมีการร้องทุกข์แล้ว ให้พนักงานสอบสวนแจ้งให้สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการที่ได้รับการทำธุรกรรมไว้ทราบ และให้พนักงานสอบสวนพิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับบัญชีเงินฝากและบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับความร้องทุกข์ หากไม่มีคำสั่งให้ระงับการทำธุรกรรมไว้ต่อไปภายในเวลาดังกล่าว ให้สถาบันการเงินหรือผู้ประกอบการยกเลิกการระงับการทำธุรกรรมนั้น

มาตรา ๘ การแจ้งข้อมูลหรือหลักฐานตามมาตรา ๖ และมาตรา ๗ จะกระทำทางโทรศัพท์หรือวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ ในกรณีที่กระทำทางโทรศัพท์ ให้ผู้ได้รับแจ้งบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษรลงลายมือชื่อผู้รับแจ้ง และวันเวลาที่ได้รับไว้เป็นหลักฐาน พร้อมทั้งส่งสำเนาให้ผู้แจ้งเก็บไว้เป็นหลักฐานด้วย

การร้องทุกข์ในความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีจะกระทำต่อพนักงานสอบสวน ณ สถานีตำรวจแห่งใดในราชอาณาจักรหรือต่อกองบัญชาการตำรวจสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยีก็ได้ และจะร้องทุกข์โดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ โดยให้ถือว่าเป็นการร้องทุกข์โดยชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และในการสอบสวนหรือดำเนินการเกี่ยวกับการกระทำความผิดดังกล่าว ให้พนักงานสอบสวนที่รับคำร้องทุกข์ไม่ว่าประจำอยู่ที่ใดหรือพนักงานสอบสวนที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนด เป็นพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบมีอำนาจสอบสวนและดำเนินการเกี่ยวกับการกระทำความผิดดังกล่าวได้ไม่ว่าความผิดนั้นจะเกิดขึ้น ณ ที่ใดในราชอาณาจักร

มาตรา ๙ ผู้ใดเปิดหรือยินยอมให้บุคคลอื่นใช้บัญชีเงินฝาก บัตรอิเล็กทรอนิกส์ หรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ของตน โดยมีได้มีเจตนาใช้เพื่อตนหรือเพื่อกิจการที่ตนเกี่ยวข้อง หรือยินยอมให้บุคคลอื่นใช้หรือยืมใช้เลขหมายโทรศัพท์สำหรับบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ของตน ทั้งนี้ โดยประการที่รู้หรือควรรู้ว่าจะนำไปใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีหรือความผิดทางอาญาอื่นใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐ ผู้ใดเป็นธุระจัดหา โฆษณา หรือโฆษณาโดยประการใด ๆ เพื่อให้มีการซื้อ ขาย ให้เช่า หรือให้ยืมบัญชีเงินฝาก บัตรอิเล็กทรอนิกส์ หรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อใช้ในการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีหรือความผิดทางอาญาอื่นใด ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๑ ผู้ใดเป็นธุระจัดหา โฆษณา หรือโฆษณาโดยประการใด ๆ เพื่อให้มีการซื้อหรือขายเลขหมายโทรศัพท์สำหรับบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ ซึ่งลงทะเบียนผู้ใช้บริการในนามของบุคคลหนึ่งบุคคลใดแล้ว

แต่ไม่สามารถระบุตัวผู้ใช้บริการได้ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๒ การเปิดเผย การแลกเปลี่ยน การเข้าถึง ตลอดจนการเก็บ การรวบรวม หรือการใช้ข้อมูลส่วนบุคคลตามพระราชกำหนดนี้ ไม่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล แต่ผู้ได้รับหรือครอบครองข้อมูลจะเปิดเผยให้บุคคลอื่นซึ่งไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องทราบมิได้

มาตรา ๑๓ ในวาระเริ่มแรกให้นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่ง มีจำนวนตามที่เห็นสมควรเพื่อกำหนดแนวทางในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเหตุอันควรสงสัยตามพระราชกำหนดนี้ รวมทั้งให้คำแนะนำและคำปรึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติการตามพระราชกำหนดนี้ โดยให้สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมทำหน้าที่หน่วยธุรการของคณะกรรมการดังกล่าว และให้ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแต่งตั้งข้าราชการของสำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมเป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ โดยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติจะแต่งตั้งข้าราชการจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นผู้ช่วยเลขานุการด้วยก็ได้

เมื่อครบห้าปีหลังจากที่พระราชกำหนดนี้ใช้บังคับ ให้สำนักงานปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมประเมินความจำเป็นในการให้มีคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไป เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ โดยในกรณีมีความจำเป็นต้องมีคณะกรรมการต่อไป ให้เสนอแนะหน่วยงานที่จะทำหน้าที่หน่วยธุรการของคณะกรรมการต่อไปด้วย ในกรณีที่เห็นว่าไม่มีความจำเป็นที่จะต้องมีคณะกรรมการดังกล่าวต่อไป และคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบด้วย ให้คณะกรรมการดังกล่าวสิ้นสุดลงนับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติหรือวันที่คณะรัฐมนตรีกำหนด แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่เห็นควรมีคณะกรรมการตามวรรคหนึ่งต่อไป คณะรัฐมนตรีจะกำหนดให้มีคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปเป็นคราว ๆ หรือตลอดไปก็ได้ ในกรณีเช่นนั้นการแต่งตั้งและวาระการดำรงตำแหน่งให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๔ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมรักษาการตามพระราชกำหนดนี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชกำหนดฉบับนี้ คือ โดยที่ปัจจุบันมีการใช้วิธีการทางเทคโนโลยี หลอกหลวงประชาชนทั่วไปผ่านอุปกรณ์เทคโนโลยีต่าง ๆ จนทำให้ประชาชนสูญเสียทรัพย์สินเป็นจำนวนมาก และผู้หลอกหลวงได้โอนทรัพย์สินที่ได้จากการกระทำความผิดดังกล่าวผ่านบัญชีเงินฝาก บัตรอิเล็กทรอนิกส์ หรือบัญชีเงินอิเล็กทรอนิกส์ของบุคคลอื่นต่อไปเป็นทอด ๆ อย่างรวดเร็ว เพื่อปกปิดหรืออำพรางการกระทำความผิด ซึ่งแต่ละวันประชาชนผู้สุจริตถูกหลอกหลวงจำนวนมากและมีมูลค่าความเสียหายสูงมาก และการหลอกหลวงดังกล่าว ซึ่งเป็นการกระทำความผิดได้เพิ่มมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อประชาชนในวงกว้างและเป็นอันตรายร้ายแรงต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ เป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจหวั่นไหวได้ เพื่อประโยชน์ในอันที่จะต้องมีการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมทางเทคโนโลยีดังกล่าว เพื่อรักษาความปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ และความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๔๐ ตอนที่ ๑๔ ก หน้า ๑ วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๖)

กฎกระทรวง

การตรวจสอบทรัพย์สินและการแจ้งผู้ถูกตรวจสอบหรือผู้ซึ่งอาจอ้างเป็นเจ้าของทรัพย์สิน
การยื่นคำร้องขอผ่อนผันเพื่อขอรับทรัพย์สินไปใช้ประโยชน์ การยึดหรืออายัดทรัพย์สิน
การประเมินราคาทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดไว้ และการขอรับทรัพย์สินคืนและการคืนทรัพย์สิน
พ.ศ. ๒๕๖๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๔ ประกอบกับมาตรา ๓/๑ วรรคสาม มาตรา ๓/๓ วรรคสี่ มาตรา ๓/๔ วรรคสอง และมาตรา ๘๒ วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายยาเสพติด รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ยกเลิก

(๑) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔

(๒) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔

(๓) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๕ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔

(๔) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๖ (พ.ศ. ๒๕๓๕) ออกตามความในพระราชบัญญัติมาตรการในการปราบปรามผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๓๔

ข้อ ๓ ในกฎกระทรวงนี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน

หมวด ๑

การตรวจสอบทรัพย์สินและการแจ้งผู้ถูกตรวจสอบหรือผู้ซึ่งอาจอ้างเป็นเจ้าของทรัพย์สิน

ข้อ ๔ เมื่อเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติดแล้ว ให้รายงานมายังเลขาธิการ ป.ป.ส. ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ยึดหรืออายัด พร้อมข้อมูลเกี่ยวกับข้อเท็จจริง รายละเอียดหรือพฤติการณ์ในการกระทำความผิด และข้อมูลทรัพย์สินที่มีเหตุอันควรสงสัย เพื่อประกอบการพิจารณามีคำสั่งตรวจสอบทรัพย์สินและมอบหมายให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินหรือยุติการตรวจสอบทรัพย์สิน

ในการจัดทำรายงานเพื่อเสนอตรวจสอบทรัพย์สินหรือยุติการตรวจสอบทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับอาชีพ รายได้ หรือการได้มาซึ่งทรัพย์สินที่จะยึดหรืออายัด โดยจะตรวจสอบ ข้อมูลจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือมีหนังสือแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้อาจอ้างสิทธิในทรัพย์สินติดต่อสำนักงาน ป.ป.ส. ส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาคตามแต่พื้นที่ เพื่อชี้แจงพร้อมทั้งนำหลักฐานมาแสดงว่าทรัพย์สินนั้นไม่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด หรือเจ้าของทรัพย์สินได้รับโอนทรัพย์สินนั้นมาโดยสุจริตและมี ค่าตอบแทน หรือได้มาตามสมควรในทางศีลธรรมอันดี หรือในทางกุศลสาธารณะ ต่อเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ก็ได้

ข้อ ๕ การดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินตามกฎหมายกระทรวงนี้ เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ผู้ได้รับมอบหมาย จะต้องดำเนินการภายใต้การกำกับดูแลของคณะอนุกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินที่คณะกรรมการแต่งตั้ง

ข้อ ๖ เมื่อได้รับมอบหมายให้ตรวจสอบทรัพย์สินของผู้ต้องหาในคดีความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ผู้ได้รับมอบหมายดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) รวบรวมข้อมูลจากเอกสารหรือหลักฐานที่ได้รับจากการรายงานการจับกุมตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณา คดียาเสพติดหรือจากรายงานที่ได้รับจากการสืบสวนในทางอื่น เพื่อให้ทราบถึงพฤติการณ์การกระทำความผิดร้ายแรง เกี่ยวกับยาเสพติด และทรัพย์สินที่ได้มาหรือทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด

(๒) ตรวจสอบรายละเอียดเกี่ยวกับพฤติการณ์การกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติดว่าผู้ต้องหา เริ่มมีพฤติการณ์ตั้งแต่เมื่อใด มีรายได้จากการกระทำความผิดประมาณเท่าใด ทรัพย์สินนั้นเป็นของผู้ใด ผู้เป็นเจ้าของ ทรัพย์สินได้ทรัพย์สินนั้นมาโดยวิธีใด เมื่อใด มีหลักฐานการได้มาอย่างไร และมีราคาโดยประมาณเท่าใด ทั้งทรัพย์สิน ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าเกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติดและทรัพย์สินที่ไม่เกี่ยวเนื่อง กับการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด

(๓) จัดทำรายละเอียดแสดงรายการทรัพย์สินที่ตรวจสอบ รวมทั้งรายละเอียดที่ได้จากการตรวจสอบ ลงไว้ในสารบบคดีบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ตรวจสอบตามแบบที่สำนักงาน ป.ป.ส.กำหนด

ข้อ ๗ เพื่อประโยชน์ในการรวบรวมข้อมูลและการจัดทำรายงานตามข้อ ๖ ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ผู้ได้รับมอบหมายดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่เป็นการตรวจสอบอสังหาริมทรัพย์ อาจขอความร่วมมือไปยังเจ้าพนักงานที่ดินหรือเจ้าหน้าที่ ผู้มีอำนาจหน้าที่ในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์ที่เกี่ยวข้องเพื่อขอให้ดำเนินการ ตรวจสอบให้ก็ได้

(๒) ในกรณีที่เป็นการตรวจสอบสังหาริมทรัพย์

(ก) สังหาริมทรัพย์ที่ต้องมีทะเบียนตามกฎหมาย อาจขอความร่วมมือไปยังนายทะเบียนหรือ เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการจดทะเบียนสังหาริมทรัพย์ที่เกี่ยวข้องเพื่อขอให้ดำเนินการตรวจสอบให้ก็ได้

(ข) สังหาริมทรัพย์อื่น หากเห็นว่าบุคคลใดมีข้อมูลเอกสาร หรือพยานหลักฐานใด ๆ ที่เกี่ยวกับ สังหาริมทรัพย์นั้น อาจขอให้บุคคลดังกล่าวมาให้ถ้อยคำ หรือให้แจ้งข้อมูล หรือให้ส่งเอกสารหรือพยานหลักฐาน ที่เกี่ยวกับสังหาริมทรัพย์นั้น

(๓) การตรวจสอบการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับทรัพย์สิน ให้ตรวจสอบจากการจดทะเบียน ที่ได้กระทำภายในระยะเวลาสิบปีก่อนวันที่ผู้ต้องหาถูกจับกุมหรือได้รับการแจ้งข้อกล่าวหาและที่ได้กระทำ ภายหลังวันดังกล่าวด้วย

(๔) การตรวจสอบทรัพย์สินประเภทเงินฝากธนาคารหรือเงินฝากในสถาบันการเงิน หรือนิติกรรมหรือธุรกรรม อื่น ๆ ที่กระทำโดยธนาคารหรือสถาบันการเงิน อันเป็นประโยชน์ต่อการตรวจสอบทรัพย์สิน อาจขอความร่วมมือจาก

สำนักงานใหญ่ของธนาคารหรือสถาบันการเงินนั้น เพื่อขอเอกสารหรือหลักฐานเงินฝากหรือนิติกรรมหรือธุรกรรมอื่น ๆ ที่มีหรือเคยมีชื่อของผู้ถูกตรวจสอบ บุคคลในครอบครัว รวมทั้งที่ใช้นามอื่นซึ่งผู้ถูกตรวจสอบมีอำนาจสั่งจ่ายหรือมีอำนาจสั่งจ่ายร่วมกับบุคคลอื่นได้

(๕) การตรวจสอบทรัพย์สินประเภทสินทรัพย์ดิจิทัล อาจขอความร่วมมือศูนย์ซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล นายหน้าซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล ผู้ค้าสินทรัพย์ดิจิทัล หรือกิจการอย่างอื่นที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์ดิจิทัล เพื่อขอเอกสารหรือหลักฐานเกี่ยวกับหน่วยข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งถูกสร้างขึ้นบนระบบหรือเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีความประสงค์ที่จะใช้เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนเพื่อให้ได้มาซึ่งสินค้า บริการ หรือสิทธิอื่นใด หรือแลกเปลี่ยนระหว่างสินทรัพย์ดิจิทัลหรือหน่วยข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์อื่นใดตามที่คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ประกาศกำหนด รวมทั้งหน่วยข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งถูกสร้างขึ้นบนระบบหรือเครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดสิทธิของบุคคลในการเข้าร่วมลงทุนในโครงการหรือกิจการใด ๆ หรือกำหนดสิทธิในการได้มาซึ่งสินค้า บริการ หรือสิทธิอื่นใดที่เฉพาะเจาะจงตามที่กำหนดในข้อตกลงระหว่างผู้ออกและผู้ถือหรือหน่วยที่แสดงสิทธิอื่นตามที่คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ประกาศกำหนด

(๖) การตรวจสอบทรัพย์สินประเภทหลักทรัพย์ เช่น ตั๋วเงินคลัง พันธบัตร ตั๋วเงิน หุ้น หุ้นกู้ หน่วยลงทุนอันได้แก่ ตราสารหรือหลักฐานแสดงสิทธิในทรัพย์สินของกองทุนรวม ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นกู้ ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหน่วยลงทุน ตราสารอื่นใดที่คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ประกาศกำหนด อาจขอความร่วมมือไปยังคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์หรือหน่วยงานที่กำกับดูแลธุรกิจหลักทรัพย์ได้ เพื่อให้ทราบถึงการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ การค้าหลักทรัพย์ การเป็นที่ปรึกษาการลงทุน การจัดทำนายหลักทรัพย์ การจัดการกองทุนรวม การจัดการกองทุนส่วนบุคคลหรือกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกับหลักทรัพย์

(๗) การตรวจสอบทรัพย์สินประเภทประกันภัย หากผู้ถูกตรวจสอบมีกรมธรรม์ประกันชีวิตอยู่ ให้ตรวจสอบรายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลการชำระเบี้ยประกัน สถานะกรมธรรม์ หรือความผิดปกติในการชำระเบี้ยประกัน เพื่อทำการไต่ถอนหรือเวนคืนกรมธรรม์

(๘) การตรวจสอบข้อมูลเครดิตจากสถาบันการเงินหรือผู้ให้บริการทางการเงินที่ไม่ใช่ธนาคารหรือบุคคลหรือนิติบุคคลที่ดำเนินธุรกรรมทางการเงินอื่น ๆ ซึ่งถูกจัดเก็บไว้ในระบบฐานข้อมูลขององค์กรกลางที่ตั้งขึ้นมาเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสินเชื่อ หรือบริษัทข้อมูลเครดิตตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจข้อมูลเครดิต เพื่อตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับประวัติการชำระหนี้ของบุคคลหรือนิติบุคคล ข้อมูลที่บ่งชี้ถึงตัวตนลูกค้า และข้อมูลเกี่ยวกับสินเชื่อที่ได้รับอนุมัติ รวมทั้งประวัติการชำระสินเชื่อ ประวัติการชำระราคาสินค้าหรือบริการโดยบัตรเครดิตและสถานะบัญชี

(๙) การตรวจสอบทรัพย์สินหรือพยานหลักฐานอื่น ๆ ให้ตรวจสอบตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

ข้อ ๘ การตรวจสอบทรัพย์สินเพื่อประโยชน์ในการขอให้ศาลสั่งริบมูลค่าของทรัพย์สิน เจ้าพนักงานป.ป.ส. ผู้ได้รับมอบหมายต้องตรวจสอบเพื่อให้ปรากฏข้อเท็จจริง ดังต่อไปนี้

(๑) พฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติดของผู้ถูกตรวจสอบ

(๒) ทรัพย์สินของผู้ถูกตรวจสอบที่มีหรือเคยมี รวมทั้งทรัพย์สินที่มีหลักฐานเป็นที่เชื่อได้ว่าเป็นทรัพย์สินของผู้ถูกตรวจสอบที่ได้โอนให้กับบุคคลอื่นหรือให้บุคคลอื่นถือกรรมสิทธิ์แทน

(๓) หนี้สินของผู้ถูกตรวจสอบ

(๔) รายจ่ายของผู้ถูกตรวจสอบ

(๕) การประกอบอาชีพหรือกิจกรรมอื่นใดที่แสดงให้เห็นถึงรายได้ของผู้ถูกตรวจสอบ

การคำนวณมูลค่าของทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง ให้วิเคราะห์ข้อมูลการใช้จ่ายเงินเปรียบเทียบกับรายได้ โดยสุจริตของผู้ถูกตรวจสอบตั้งแต่เริ่มมีพฤติการณ์เกี่ยวข้องกับกรกระทำคามผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด จนกระทั่งตกเป็นผู้ต้องหาในคดีดังกล่าว โดยใช้มูลค่า ณ วันที่ได้ทรัพย์สินมาเป็นเกณฑ์ในการคำนวณ ทั้งนี้ รายละเอียด ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ข้อ ๙ ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบทรัพย์สินหรือมีเหตุอันสมควรเชื่อว่าทรัพย์สิน ที่ตรวจสอบอาจถูกโอน ยักย้าย หรือซุกซ่อน เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ผู้ได้รับมอบหมายอาจร้องขอให้คณะกรรมการ มีคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้นไว้ชั่วคราวก่อนได้ หรืออาจร้องขอให้ประธานกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน ประธานอนุกรรมการตรวจสอบทรัพย์สิน หรือเลขาธิการ ป.ป.ส. มอบหมายให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. เข้าไปในเคหสถาน สถานที่ หรือยานพาหนะใดที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำคามผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติดหรือมีทรัพย์สิน ซุกซ่อนอยู่ เพื่อทำการตรวจค้นหรือตรวจสอบ ยึด หรืออายัดทรัพย์สินได้

ข้อ ๑๐ ในการดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินใด ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ผู้ได้รับมอบหมายมีหนังสือแจ้ง ให้ผู้ถูกตรวจสอบทราบเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ตรวจสอบ เพื่อพิสูจน์ว่าทรัพย์สินนั้นไม่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำคามผิด ร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด

ในกรณีที่ปรากฏหลักฐานของทางราชการหรือหลักฐานอื่นว่าทรัพย์สินที่ตรวจสอบเป็นของบุคคลอื่น หรือในกรณีที่บุคคลอื่นอาจอ้างตัวเป็นเจ้าของทรัพย์สินนั้นได้ ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ผู้ได้รับมอบหมายมีหนังสือ แจ้งให้บุคคลดังกล่าวทราบถึงการตรวจสอบทรัพย์สินนั้น

ในกรณีที่ไม่สามารถแจ้งบุคคลดังกล่าวหรือไม่ทราบว่าเป็นทรัพย์สินของบุคคลใด ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ผู้ได้รับมอบหมายปิดประกาศแจ้งการตรวจสอบทรัพย์สินนั้นไว้ในที่เปิดเผย ณ ที่ทำการของสำนักงาน ป.ป.ส. ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค และสำนักงานเขตหรือที่ว่าการอำเภอแห่งท้องที่ที่ตรวจสอบพบทรัพย์สินนั้น เป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน และประกาศทางเว็บไซต์ของสำนักงาน ป.ป.ส. หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์สาธารณะอื่นใด เป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน ทั้งนี้ หากเป็นอสังหาริมทรัพย์ ให้ปิดประกาศไว้ ณ สำนักงานที่ดินแห่งท้องที่ ที่อสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่และบริเวณที่ตั้งของอสังหาริมทรัพย์นั้นด้วย

หนังสือแจ้งตามวรรคหนึ่งและวรรคสองและประกาศตามวรรคสามต้องระบุรายละเอียดของทรัพย์สิน ให้ชัดเจนเพียงพอถึงประเภท ชนิด ลักษณะ ขนาด หรือจำนวน และท้องที่ที่ตรวจสอบพบหรือที่เป็นที่ตั้งของทรัพย์สิน นั้น

ข้อ ๑๑ ในระหว่างที่เลขาธิการ ป.ป.ส. หรือคณะกรรมการยังไม่มีคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินใด ผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินนั้นอาจขอรับทรัพย์สินคืนได้ในวันและเวลาทำการ ณ ที่ทำการของสำนักงาน ป.ป.ส. ส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาค แล้วแต่กรณี โดยนำพยานหลักฐานไปแสดงว่าทรัพย์สินนั้นไม่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำ ความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด หรือเจ้าของทรัพย์สินได้รับโอนทรัพย์สินนั้นมาโดยสุจริตและมีค่าตอบแทน หรือได้มาตามสมควรในทางศีลธรรมอันดี หรือในทางกุศลสาธารณะ

เมื่อมีผู้ขอรับทรัพย์สินคืนตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. บันทึกปากคำของผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของ ทรัพย์สินและรายละเอียดแห่งพยานหลักฐานนั้นไว้เพื่อประกอบการพิจารณาของเลขาธิการ ป.ป.ส. และคณะกรรมการต่อไป

ข้อ ๑๒ เมื่อได้ดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินและแจ้งผู้ถูกตรวจสอบ หรือผู้ซึ่งอาจอ้างเป็นเจ้าของ ทรัพย์สินตามความในหมวดนี้เสร็จแล้ว ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ผู้ได้รับมอบหมายรายงานผลการดำเนินการ พร้อมด้วยสารบบคดีบันทึกรายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ตรวจสอบต่อเลขาธิการ ป.ป.ส. เพื่อเลขาธิการ ป.ป.ส. จะได้นำเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาต่อไป

หมวด ๒

การยื่นคำร้องขอผ่อนผันเพื่อขอรับทรัพย์สินไปใช้ประโยชน์

ข้อ ๑๓ ทรัพย์สินที่ถูกยึดหรืออายัดไว้ชั่วคราวตามคำสั่งของคณะกรรมการหรือเลขาธิการ ป.ป.ส. นั้น ผู้ถูกตรวจสอบทรัพย์สินหรือผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินอาจยื่นคำร้องขอผ่อนผันต่อเลขาธิการ ป.ป.ส. เพื่อขอรับทรัพย์สินดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ในเวลาใด ๆ ก็ได้ ก่อนที่คณะกรรมการจะมีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้น โดยให้แสดงเหตุผล ความจำเป็น และความเร่งด่วนในการนำทรัพย์สินไปใช้ประโยชน์ รวมทั้งกำหนดเวลาที่ให้นำทรัพย์สินนั้นไปใช้ประโยชน์และผู้ซึ่งจะเป็นผู้ใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินนั้น และในกรณีที่ผู้ยื่นคำร้องเป็นผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สิน ให้แสดงหลักฐานแห่งการเป็นเจ้าของทรัพย์สินนั้นด้วย

คำร้องตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามแบบที่สำนักงาน ป.ป.ส. กำหนด

ข้อ ๑๔ การอนุญาตให้นำทรัพย์สินไปใช้ประโยชน์อย่างน้อยต้องพิจารณาจากหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) เหตุผล ความจำเป็น และความเร่งด่วนในการนำทรัพย์สินไปใช้ประโยชน์

(๒) ความน่าเชื่อถือของผู้ที่จะนำทรัพย์สินนั้นไปใช้ประโยชน์

(๓) ประเภทและมูลค่าของทรัพย์สินและลักษณะของการนำทรัพย์สินไปใช้ประโยชน์ว่าจะมีความเสี่ยงภัยหรือเสี่ยงต่อความเสียหายหรือไม่ เพียงใด

(๔) ระยะเวลาที่จะนำทรัพย์สินไปใช้ประโยชน์

การพิจารณาเหตุผลและความจำเป็นตาม (๑) ให้พิจารณาถึงเหตุผลและความจำเป็นในการดำรงชีพ การประกอบสัมมาชีพ หรือการพิสูจน์การได้มาซึ่งทรัพย์สิน

ข้อ ๑๕ คณะกรรมการจะอนุญาตให้ผู้ถูกตรวจสอบหรือผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินนำทรัพย์สินนั้นไปใช้ประโยชน์โดยไม่มีประกัน หรือมีประกัน หรือมีประกันและหลักประกันก็ได้ แต่การจะอนุญาตให้บุคคลอื่นนอกจากบุคคลดังกล่าวนำทรัพย์สินนั้นไปใช้ประโยชน์ ให้กระทำโดยมีหลักประกัน

ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน เลขาธิการ ป.ป.ส. อาจอนุญาตให้นำทรัพย์สินนั้นไปใช้ประโยชน์ก่อนโดยมีหลักประกัน แล้วรายงานให้คณะกรรมการทราบก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ คณะกรรมการจะเปลี่ยนแปลง แก้ไข หรือเพิกถอนการอนุญาตเสียก็ได้

การอนุญาตตามวรรคหนึ่งและวรรคสองจะกระทำโดยกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ด้วยก็ได้

ข้อ ๑๖ การผ่อนผันให้นำทรัพย์สินไปใช้ประโยชน์โดยไม่มีประกันนั้น เมื่อผู้ได้รับอนุญาตได้ทำสัญญารับมอบทรัพย์สินไปใช้ประโยชน์แล้ว ให้ส่งมอบทรัพย์สินนั้นแก่ผู้ได้รับอนุญาต

การผ่อนผันให้นำทรัพย์สินไปใช้ประโยชน์โดยมีหลักประกันนั้น เมื่อผู้ได้รับอนุญาตได้ทำสัญญารับมอบทรัพย์สินไปใช้ประโยชน์พร้อมทั้งส่งมอบหลักประกันแก่สำนักงาน ป.ป.ส. แล้ว ให้ส่งมอบทรัพย์สินนั้นแก่ผู้ได้รับอนุญาต

สัญญาตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามแบบที่สำนักงาน ป.ป.ส. กำหนด ซึ่งอย่างน้อยต้องระบุรายละเอียดเกี่ยวกับผู้ได้รับอนุญาต กำหนดเวลาที่อนุญาต และข้อความยินยอมชดเชยค่าเสียหายตามจำนวนหรืออัตราที่กำหนดในกรณีที่ทรัพย์สินนั้นชำรุดบกพร่องหรือสูญหาย

ข้อ ๑๗ หลักประกันอาจใช้อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้

(๑) เงินสด

(๒) พันธบัตรรัฐบาลไทย

(๓) เชื้อธนาคารหรือตราพื้ที่อาจขึ้นเงินได้ในวันส่งมอบเป็นหลักประกัน

(๔) หุ่นหรือหุ่นกึ่งที่ออกโดยนิติบุคคลที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น

(๕) อสังหาริมทรัพย์

(๖) บุคคลอื่นโดยมีหลักประกันตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) มอบเป็นหลักประกัน

(๗) หลักทรัพย์อื่นที่คณะกรรมการเห็นสมควรให้รับเป็นหลักประกันได้

ข้อ ๑๘ ในกรณีที่คณะกรรมการมีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่ได้มีการอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ ให้ถือว่าคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้น มีผลเป็นการเพิกถอนการอนุญาตให้นำทรัพย์สินดังกล่าวไปใช้ประโยชน์

ข้อ ๑๙ ในกรณีที่ผู้ได้รับอนุญาตฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนด หรือการนำทรัพย์สินไปใช้ประโยชน์ไม่เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต คณะกรรมการอาจมีคำสั่งเพิกถอนการอนุญาตทั้งหมดหรือบางส่วน หรือจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ เพิ่มเติมก็ได้

ในกรณีที่เห็นสมควร คณะกรรมการอาจมีคำสั่งให้มีการวางหลักประกันเพิ่มขึ้น หรือมูลค่าสูงกว่าเดิม ภายในเวลาที่กำหนดก็ได้

ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน เลขานุการ ป.ป.ส. อาจมีคำสั่งตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองไปก่อนก็ได้ แล้วรายงานคณะกรรมการในโอกาสแรกที่มีการประชุมของคณะกรรมการ

ให้เลขานุการ ป.ป.ส. แจ้งคำสั่งตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง หรือวรรคสาม ให้ผู้ได้รับอนุญาตทราบ และดำเนินการตามคำสั่งโดยเร็ว ในกรณีที่ผู้ได้รับอนุญาตไม่ปฏิบัติตามคำสั่งนั้นภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้คณะกรรมการหรือเลขานุการ ป.ป.ส. เพิกถอนการอนุญาตนั้นทั้งหมด หรือแต่บางส่วนได้ตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๒๐ ให้ผู้ได้รับอนุญาตส่งคืนทรัพย์สินที่นำไปใช้ประโยชน์ให้แก่สำนักงาน ป.ป.ส. ทันทีเมื่อปรากฏว่า

(๑) มีคำสั่งเพิกถอนการอนุญาต

(๒) ครบกำหนดเวลาที่ได้รับอนุญาต หรือ

(๓) ผู้ที่นำทรัพย์สินนั้นไปใช้ประโยชน์หมดความจำเป็นที่จะต้องใช้ประโยชน์ทรัพย์สินนั้นแล้ว การส่งคืนทรัพย์สิน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงาน ป.ป.ส. กำหนด

ข้อ ๒๑ หลักประกันนั้น ถ้ามิได้มีการกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ให้จัดการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ส่งคืน เมื่อการนำทรัพย์สินไปใช้ประโยชน์เป็นไปโดยถูกต้องตามสัญญาและผู้ได้รับอนุญาตได้ส่งคืนทรัพย์สินนั้นแล้ว แต่ในกรณีที่ทรัพย์สินที่ส่งคืนนั้นมีความชำรุดบกพร่องหรือเสียหายอย่างใด ๆ อันเนื่องมาจากการนำไปใช้ประโยชน์ ให้หักค่าเสียหายเอาจากหลักประกันนั้นตามส่วน

(๒) ให้รีบ เมื่อผู้ได้รับอนุญาตไม่ส่งทรัพย์สินคืนตามสัญญา ไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ

หมวด ๓

การยึดหรืออายัด

ข้อ ๒๒ เมื่อคณะกรรมการหรือเลขานุการ ป.ป.ส. ได้มีคำสั่งให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินใดแล้ว ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ผู้ได้รับมอบหมายดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้นโดยเร็ว

ข้อ ๒๓ ก่อนทำการยึดทรัพย์สิน ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ผู้ได้รับมอบหมายแสดงเอกสารการมอบหมาย และคำสั่งยึดทรัพย์สินต่อผู้ถูกตรวจสอบหรือเจ้าของทรัพย์สิน ถ้าไม่พบตัวผู้นั้น ให้แสดงต่อบุคคลผู้ครอบครองหรือบุคคลในครอบครัวของผู้ครอบครองทรัพย์สิน หากไม่พบตัวบุคคลใด ๆ ณ ที่ทำการยึดนั้น ให้ดำเนินการยึดโดยให้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือพนักงานฝ่ายปกครองในท้องที่นั้นมาร่วมเป็นพยานด้วย

ข้อ ๒๔ ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ผู้ได้รับมอบหมายดำเนินการยึดทรัพย์สินได้ทุกวันในเวลากลางวันระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก ถ้ายังไม่แล้วเสร็จประกอบกับมีความจำเป็นและสมควรจะกระทำต่อเนื่องไปในเวลาหลังพระอาทิตย์ตกก็ได้

ในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าหากไม่ดำเนินการในทันทีทรัพย์สินนั้นจะสูญหายหรือถูกยกย้ายให้ดำเนินการยึดในเวลากลางคืนได้

ข้อ ๒๕ ในกรณีที่ทรัพย์สินที่คณะกรรมการหรือเลขาธิการ ป.ป.ส. มีคำสั่งให้ยึดนั้นเป็นอสังหาริมทรัพย์ ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ผู้ได้รับมอบหมายมีหนังสือแจ้งให้เจ้าพนักงานที่ดินหรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจหน้าที่ในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับอสังหาริมทรัพย์นั้นทราบโดยเร็ว และให้เจ้าพนักงานที่ดินหรือเจ้าหน้าที่ดังกล่าวบันทึกการสั่งยึดนั้นไว้

ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ผู้ได้รับมอบหมายปิดประกาศการยึดไว้ ณ บริเวณอสังหาริมทรัพย์นั้น และมีหนังสือแจ้งการยึดให้ผู้ถูกตรวจสอบ เจ้าของอสังหาริมทรัพย์ และเจ้าของร่วมทราบ หากไม่สามารถแจ้งแก่บุคคลดังกล่าวได้ ให้ปิดประกาศแจ้งการยึดไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานที่ดินและสำนักงานเขตหรือที่ว่าการอำเภอแห่งท้องที่อันเป็นที่ตั้งแห่งอสังหาริมทรัพย์นั้น และที่ทำการของสำนักงาน ป.ป.ส. ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

ในกรณีที่เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ผู้ได้รับมอบหมายสามารถนำหนังสือสำคัญสำหรับอสังหาริมทรัพย์มาให้ให้นำหนังสือสำคัญนั้นมาเก็บรักษาไว้ ณ ที่ทำการของสำนักงาน ป.ป.ส.

ข้อ ๒๖ การยึดโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่น ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ผู้ได้รับมอบหมายจดแจ้งรายละเอียดของสิ่งเหล่านั้นตามที่เห็นสมควร

ในกรณียึดที่ดินที่มีโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นที่มีผู้อื่นครอบครองหรือเป็นเจ้าของ ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ผู้ได้รับมอบหมายบันทึกถ้อยคำผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ครอบครองสิ่งนั้นให้ปรากฏว่ามีสิทธิในที่ดินนั้นอย่างไร เช่น สิทธิอาศัย สิทธิการเช่า หรือสิทธิเหนือพื้นดิน

ข้อ ๒๗ ในกรณีที่ทรัพย์สินที่คณะกรรมการหรือเลขาธิการ ป.ป.ส. มีคำสั่งให้ยึดนั้นเป็นสังหาริมทรัพย์ ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ผู้ได้รับมอบหมายมีหนังสือแจ้งการยึดให้ผู้ถูกตรวจสอบ เจ้าของทรัพย์สิน หรือเจ้าของร่วมทราบ หากไม่สามารถแจ้งแก่บุคคลดังกล่าวได้ ให้ปิดประกาศแจ้งการยึดไว้ ณ ที่ทำการของสำนักงาน ป.ป.ส. ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

กรณียึดสังหาริมทรัพย์ที่มีทะเบียนกรรมสิทธิ์ เช่น เรือกำปั่น หรือเรือที่มีระวางตั้งแต่หกตันขึ้นไป เรือกลไฟ หรือเรือยนต์ที่มีระวางตั้งแต่ห้าตันขึ้นไป แพคนอยู่อาศัย เครื่องจักร อากาศยาน ยานพาหนะ อาวุธปืน ให้แจ้งการยึดไปยังนายทะเบียนแห่งทรัพย์สินนั้นด้วยและให้นายทะเบียนบันทึกการยึดนั้นไว้

ข้อ ๒๘ ในกรณีที่เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ผู้ได้รับมอบหมายดำเนินการยึดสังหาริมทรัพย์ใดแล้วไม่สามารถขนย้ายสังหาริมทรัพย์ที่ยึดนั้นมาเก็บรักษาไว้ได้ หรือสังหาริมทรัพย์นั้นมีสภาพไม่เหมาะสมที่จะนำมาเก็บรักษาให้รายงานเลขาธิการ ป.ป.ส. เพื่อพิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควร

ในกรณีที่เลขาธิการ ป.ป.ส. ยังไม่มีคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ผู้ดำเนินการยึดนั้นจัดการเก็บรักษาทรัพย์สินไว้ตามที่เห็นสมควรไปพลางก่อน

ข้อ ๒๙ ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ผู้ได้รับมอบหมายทำบัญชีทรัพย์สินที่ยึดโดยแสดงรายละเอียด เช่น ชื่อ ประเภท จำนวน ขนาด น้ำหนัก สภาพของทรัพย์สิน ตามลำดับหมายเลขไว้ และให้แสดงเครื่องหมายไว้ที่ทรัพย์สินนั้นให้เห็นโดยประจักษ์แจ้งว่าได้มีการยึดแล้วตามวิธีที่เห็นสมควร

ข้อ ๓๐ เมื่อได้ยึดทรัพย์สินแล้ว ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ผู้ได้รับมอบหมายจัดการให้ผู้ถูกตรวจสอบ เจ้าของทรัพย์สิน หรือผู้ครอบครองหรือผู้ที่อยู่ในครอบครองทรัพย์สินนั้นลงนามรับรองบัญชี

ทรัพย์สินที่ยึดไว้ หากผู้นั้นไม่ยินยอมลงลายมือชื่อหรือในกรณีไม่มีบุคคลดังกล่าว ให้จัดแจ้งในบัญชีทรัพย์สินที่ยึด และให้เจ้าหน้าที่ตำรวจหรือพนักงานฝ่ายปกครองในท้องที่นั้นลงลายมือชื่อรับรองแทน

ข้อ ๓๑ ในกรณีที่คณะกรรมการหรือเลขาธิการ ป.ป.ส. มีคำสั่งให้อายัดทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้องใด ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ผู้ได้รับมอบหมายแจ้งคำสั่งแก่ผู้ถูกตรวจสอบ หรือเจ้าของทรัพย์สินและบุคคลภายนอก ซึ่งต้องรับผิดชอบชำระหนี้หรือส่งมอบสิ่งของนั้น ไม่ว่าหนี้ของบุคคลภายนอกนั้นจะมีข้อโต้แย้ง ข้อจำกัด เงื่อนไข หรือยังไม่สามารถกำหนดจำนวนได้แน่นอนก็ตาม

ข้อ ๓๒ กรณีการอายัดสิทธิเรียกร้องที่เป็นลูกหนี้ตามสัญญาหรือคำพิพากษา ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ผู้ได้รับมอบหมายเรียกให้บุคคลภายนอกชำระหนี้หรือส่งมอบหรือโอนทรัพย์สินก็ได้ หรือจะเรียกให้บุคคลภายนอก ชำระหนี้เป็นอย่างอื่นนอกจากการชำระหนี้หรือการส่งมอบหรือการโอนทรัพย์สินก็ได้

ถ้าค่าแห่งสิทธิเรียกร้องซึ่งอายัดไว้ต้องเสื่อมเสียไปเพราะความผิดของบุคคลภายนอกเนื่องจากการที่ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งอายัดไม่ว่าด้วยประการใด ๆ ให้คณะกรรมการหรือเลขาธิการ ป.ป.ส. เรียกให้บุคคลภายนอกนั้น รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายใด ๆ อันเกิดขึ้นแต่การนั้น

ข้อ ๓๓ ให้หน่วยงานที่มีหน้าที่ดำเนินการทางทะเบียนหรือบุคคลภายนอกที่เกี่ยวกับทรัพย์สินที่ยึด หรืออายัดแจ้งผลการยึดหรืออายัดทรัพย์สินกลับมายังคณะกรรมการหรือเลขาธิการ ป.ป.ส. ภายในระยะเวลาที่สำนักงาน ป.ป.ส. กำหนด

ข้อ ๓๔ ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับกับการยึดหรืออายัด ทรัพย์สินตามหมวดนี้โดยอนุโลม

หมวด ๔

การประเมินราคาทรัพย์สิน

ข้อ ๓๕ เมื่อดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินใดแล้ว ให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ผู้ได้รับมอบหมายดำเนินการ ประเมินราคาทรัพย์สินดังกล่าวโดยเร็ว

ข้อ ๓๖ ในการประเมินราคาทรัพย์สินบางประเภท เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ผู้ได้รับมอบหมายอาจขอความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบประเภท ชนิด และประเมินราคาทรัพย์สินนั้นได้

ข้อ ๓๗ การประเมินราคาทรัพย์สินให้ประเมินตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) การประเมินราคาที่ดิน ให้ถือหลักเปรียบเทียบกับราคาตลาดหรืออิงราคาที่ใกล้เคียงกับราคาตลาด ให้มากที่สุด แต่ไม่ต่ำกว่าราคาประเมินของกรมที่ดินซึ่งใช้ในการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม

(๒) การประเมินราคาโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้าง

(ก) อาคารที่ก่อสร้างใหม่ ให้ถือหลักการถอดแบบคำนวณตามวิธีการของการก่อสร้าง

(ข) อาคารที่ใช้งานแล้ว ให้คำนวณตามตารางสำเร็จของทางราชการ

(๓) การประเมินราคาทรัพย์สินอื่น ๆ

(ก) สำหรับของใหม่ ให้ถือราคาตลาดเป็นเกณฑ์ในการประเมิน

(ข) สำหรับของเก่า ให้ถือตามราคาตลาดหักด้วยค่าเสื่อมราคา ตามสภาพความเป็นจริง หรือตามวิธีการที่กำหนดไว้

(ค) สำหรับราคาหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ให้ใช้ราคาซื้อขายครั้งล่าสุด ราคาหุ้นกู้ให้ใช้ราคาที่ตราไว้ ส่วนราคาหุ้นในบริษัทต่าง ๆ ให้ประเมินราคาโดยการประเมินฐานะทางการเงินและการดำเนินงานของบริษัทนั้น

ข้อ ๓๘ เมื่อเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ผู้ได้รับมอบหมายได้ดำเนินการยึดหรืออายัดและประเมินราคาทรัพย์สินเสร็จแล้ว ให้ทำรายงานเสนอต่อคณะกรรมการหรือเลขาธิการ ป.ป.ส. แล้วแต่กรณี พร้อมแนบบัญชีทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดนั้น

ข้อ ๓๙ กรณีที่คณะกรรมการหรือเลขาธิการ ป.ป.ส. เห็นว่าราคาทรัพย์สินที่เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ผู้ได้รับมอบหมายประเมินต่ำหรือสูงเกินไป คณะกรรมการหรือเลขาธิการ ป.ป.ส. อาจสั่งให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. ผู้ได้รับมอบหมายชี้แจงเหตุผลแห่งการประเมิน หรือสั่งให้มีการประเมินราคาทรัพย์สินนั้นใหม่ก็ได้

ข้อ ๔๐ เมื่อศาลมีคำสั่งหรือคำพิพากษาให้บังคับคดีเอาแก่ทรัพย์สินอื่นแทนทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด หรือให้ริบมูลค่าของทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติดให้นำหลักเกณฑ์การประเมินราคาทรัพย์สินในหมวดนี้ไปใช้กับการตรวจสอบและการบังคับเอาแก่ทรัพย์สินอื่นแทนหรือการริบทรัพย์สินตามมูลค่าโดยอนุโลม

หมวด ๕

การขอรับทรัพย์สินคืนและการคืนทรัพย์สิน

ข้อ ๔๑ ในกรณีที่ต้องคืนทรัพย์สิน ให้สำนักงาน ป.ป.ส. มีหนังสือแจ้งให้ผู้ซึ่งมีสิทธิได้รับทรัพย์สินนั้นคืนตามที่อยู่ครั้งสุดท้ายของผู้ที่ปรากฏในสำนวนการสอบสวนทราบเพื่อมารับทรัพย์สินดังกล่าวคืนไป เว้นแต่ทรัพย์สินนั้นจะมีผู้มายื่นคำร้องขอคืนไว้แล้ว

ข้อ ๔๒ ในกรณีที่ไม่ปรากฏตัวเจ้าของทรัพย์สินที่ต้องคืน ให้สำนักงาน ป.ป.ส. ปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผย ที่ทำการของสำนักงาน ป.ป.ส. ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค และที่สำนักงานเขตหรือที่ว่าการอำเภอแห่งท้องที่ที่ตรวจสอบพบทรัพย์สินนั้น และประกาศทางเว็บไซต์ของสำนักงาน ป.ป.ส. หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์สาธารณะอื่นใดเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน เพื่อให้ผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของมายื่นคำร้องต่อเลขาธิการ ป.ป.ส. เพื่อขอรับทรัพย์สินคืน และให้เลขาธิการ ป.ป.ส. เสนอคำร้องนั้นต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาต่อไป

ข้อ ๔๓ ผู้ซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของทรัพย์สินที่คณะกรรมการหรือเลขาธิการ ป.ป.ส. มีคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สินแล้ว อาจยื่นคำร้องต่อเลขาธิการ ป.ป.ส. เพื่อขอรับทรัพย์สินของตนคืน ตามแบบที่สำนักงาน ป.ป.ส. กำหนด

ข้อ ๔๔ คำร้องขอรับทรัพย์สินคืนอย่างน้อยต้องยื่นพร้อมเอกสารหรือหลักฐานทางทะเบียนที่ทางราชการออกให้หรือเอกสารหรือหลักฐานอื่นที่แสดงว่าตนเป็นเจ้าของหรือมีสิทธิครอบครองในทรัพย์สินนั้น

ในกรณีที่เจ้าของหรือผู้ครอบครองทรัพย์สินนั้นถึงแก่ความตาย ให้ยื่นใบมรณบัตรและคำสั่งของศาลที่แต่งตั้งผู้จัดการมรดกด้วย

ข้อ ๔๕ เมื่อมีการคืนทรัพย์สินที่มีทะเบียนตามกฎหมาย ให้สำนักงาน ป.ป.ส. มีหนังสือแจ้งการถอนการยึดหรืออายัดทรัพย์สินนั้นไปยังนายทะเบียนหรือเจ้าหน้าที่ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการจดทะเบียนสำหรับทรัพย์สินนั้นโดยเร็ว

ข้อ ๔๖ การรับทรัพย์สินคืนให้เจ้าของมารับคืนได้ ณ สถานที่ที่สำนักงาน ป.ป.ส. แจ้งให้ทราบ เว้นแต่ในกรณีจำเป็นและมีเหตุผลสมควร เลขาธิการ ป.ป.ส. อาจสั่งให้เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. นำทรัพย์สินนั้นไปส่งคืนให้แก่เจ้าของก็ได้

ข้อ ๔๗ ทรัพย์สินใดที่ไม่อาจคืนให้แก่เจ้าของได้หรือไม่มีความชัดเจนว่าเจ้าของเพื่อขอรับคืน ให้เลขาธิการ ป.ป.ส. รายงานคณะกรรมการเพื่อพิจารณาต่อไป

หมวด ๖

เบ็ดเตล็ด

ข้อ ๔๘ ค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบ การยึด การอายัด การเก็บรักษา การประเมินราคาทรัพย์สิน และการส่งคืนทรัพย์สินตามกฎหมายกระทรวงนี้ ให้เป็นไปตามที่เลขาธิการ ป.ป.ส. กำหนดโดยจ่ายจากกองทุน

ข้อ ๔๙ เอกสารการยึด การอายัด การประเมินราคาทรัพย์สิน และรายงานต่าง ๆ ตามกฎหมายกระทรวงนี้ ให้เป็นไปตามแบบที่สำนักงาน ป.ป.ส. กำหนด

ให้ไว้ ณ วันที่ ๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖

สมศักดิ์ เทพสุทิน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๓/๑ วรรคสาม มาตรา ๓/๓ วรรคสี่ มาตรา ๓/๔ วรรคสอง และมาตรา ๘๒ วรรคสาม แห่งประมวลกฎหมายยาเสพติด กำหนดให้การตรวจสอบทรัพย์สิน โดยเจ้าพนักงาน ป.ป.ส. และการแจ้งให้ผู้ถูกตรวจสอบหรือผู้ซึ่งอาจอ้างเป็นเจ้าของทรัพย์สินทราบเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ตรวจสอบ เพื่อพิสูจน์ว่าทรัพย์สินนั้นไม่เกี่ยวเนื่องกับการกระทำความผิดร้ายแรงเกี่ยวกับยาเสพติด การยื่นคำร้องขอผ่อนผันเพื่อขอรับทรัพย์สินที่ถูกยึดหรืออายัดไว้ชั่วคราวไปใช้ประโยชน์ การยึดหรืออายัดทรัพย์สิน การประเมินราคาทรัพย์สินที่ยึดหรืออายัดไว้ และการขอรับทรัพย์สินคืนและการคืนทรัพย์สิน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๔๐ ตอนที่ ๑๓ ก หน้า ๙ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖)

กฎ ก.ตร.
ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งยศตำรวจชั้นประทวนเป็นกรณีพิเศษ
พ.ศ. ๒๕๖๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๓ (๒) และมาตรา ๕๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ และมติ ก.ตร. ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖ จึงออก กฎ ก.ตร. ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.ตร. นี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ในกฎ ก.ตร. นี้

“ยศตำรวจชั้นประทวน” ได้แก่ สิบตำรวจตรี สิบตำรวจโท สิบตำรวจเอก จ่าสิบตำรวจ และดาบตำรวจ

ข้อ ๓ การแต่งตั้งยศตำรวจชั้นประทวนเป็นกรณีพิเศษให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎ ก.ตร. นี้

ข้อ ๔ ผู้ที่จะได้รับการพิจารณาแต่งตั้งยศตำรวจชั้นประทวนเป็นกรณีพิเศษจะต้องอยู่ในหลักเกณฑ์อย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นข้าราชการตำรวจซึ่งได้รับอันตรายหรือป่วยเจ็บถึงเสียชีวิต หรือจนไม่สามารถรับราชการต่อไปได้ เนื่องจากการปฏิบัติการตามหน้าที่หรือจากการได้รับคำสั่งให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการ

(๒) เป็นข้าราชการตำรวจซึ่งได้กระทำการจนก่อให้เกิดผลดียิ่งแก่ประเทศชาติ หรือในราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

(๓) เป็นผู้มีความประพฤติดีและเสียสละช่วยเหลือในงานราชการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติจนได้รับอันตรายหรือป่วยเจ็บถึงเสียชีวิต

ข้อ ๕ การแต่งตั้งยศตำรวจชั้นประทวนเป็นกรณีพิเศษ ตามข้อ ๔ (๑) ให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับที่ว่าด้วยการนั้น

ข้อ ๖ การแต่งตั้งยศตำรวจชั้นประทวนเป็นกรณีพิเศษ ตามข้อ ๔ (๒) และ (๓) ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเรียกว่า คณะกรรมการพิจารณาแต่งตั้งยศตำรวจชั้นประทวนเป็นกรณีพิเศษ มีหน้าที่พิจารณา ตรวจสอบ ประสานงานหรือดำเนินการอื่นใดที่เห็นสมควร เพื่อมีความเห็นเสนอผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ พิจารณามีคำสั่งแต่งตั้งยศตำรวจชั้นประทวนเป็นกรณีพิเศษต่อไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการข้าราชการตำรวจ

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎ ก.ตร. ฉบับนี้ คือ พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๖ ตุลาคม ๒๕๖๕ และมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๕ เป็นต้นไป โดยมีบทบัญญัติกำหนดให้มีกฎหมายลำดับรองเพื่อให้สอดคล้องและเป็นไปตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๕ ดังนั้น เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องออกกฎ ก.ตร. นี้

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๔๐ ตอนที่ ๑๓ ก หน้า ๒๔ วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖)

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ
พ.ศ. ๒๕๖๕

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้มีความสอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตลอดจนสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบัน จึงสมควรกำหนดระเบียบดังกล่าวเสียใหม่ เพื่อให้มีประสิทธิภาพในการป้องกันการทุจริต และประพฤติมิชอบในรูปแบบต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น รวมถึงการไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม เพื่อให้ระบบราชการไทยและหน่วยงานอื่นของรัฐโปร่งใสไร้ผลประโยชน์ และเพื่อเสริมมาตรการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๕”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๔

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“ของขวัญ” หมายความว่า เงินหรือทรัพย์สินที่ให้แก่กันเพื่ออวยชัยไมตรี ให้เป็นรางวัล ให้โดยเสนหา ให้เพื่อการสงเคราะห์ หรือให้เป็นสินน้ำใจ และให้หมายความรวมถึงประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ เช่น การให้สิทธิพิเศษซึ่งมิใช่เป็นสิทธิที่จัดไว้สำหรับบุคคลทั่วไปในการได้รับการลดราคาทรัพย์สินหรือการได้รับบริการ หรือการรับการฝึกอบรม หรือการรับความบันเทิง ตลอดจนการออกค่าใช้จ่ายในการเดินทาง หรือท่องเที่ยว ค่าที่พัก ค่าอาหาร หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน และไม่ว่าจะให้เป็นบัตร ตั๋ว หรือหลักฐานอื่นใด การชำระเงินให้ล่วงหน้า หรือการคืนเงินหรือสิ่งของให้ในภายหลัง

“ทรัพย์สิน” หมายความว่า ทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และให้หมายความรวมถึงสินทรัพย์ดิจิทัลตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลด้วย

“ปกติประเพณีนิยม” หมายความว่า เทศกาลหรือวันสำคัญซึ่งอาจมีการให้ของขวัญกัน และให้หมายความรวมถึงโอกาสในการแสดงความยินดี การแสดงความขอบคุณ การต้อนรับ การแสดงความเสียใจ หรือการให้ความช่วยเหลือตามมารยาทที่ถือปฏิบัติกันในสังคมด้วย

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หน่วยงานที่อยู่ในกำกับดูแลของฝ่ายบริหาร ทั้งในราชการบริหารส่วนกลาง ราชการบริหารส่วนภูมิภาค และราชการบริหารส่วนท้องถิ่น

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานอื่นในหน่วยงานของรัฐ

“ผู้บังคับบัญชา” ให้หมายความรวมถึง ผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าหน่วยงานที่แบ่งเป็นการภายในของหน่วยงานของรัฐและผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งในระดับที่สูงกว่าและได้รับมอบหมายให้อำนาจบังคับบัญชาหรือกำกับดูแลด้วย

“บุคคลในครอบครัว” หมายความว่า คู่สมรส บุคคลซึ่งอยู่กินกันฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรส อันถือว่าเป็นคู่สมรส ตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนดไว้ บุตร บุตรบุญธรรม ผู้รับบุตรบุญธรรม ปิตามารดา และพี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมบิดาหรือร่วมมารดาเดียวกัน

ข้อ ๕ เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลในครอบครัว จะให้ของขวัญแก่ผู้บังคับบัญชาหรือบุคคลในครอบครัวของผู้บังคับบัญชาหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยกันมิได้ เว้นแต่เป็นการให้ตามปกติประเพณีนิยมซึ่งมีราคาหรือมูลค่า

ไม่เกินสามพันบาทจากผู้ให้แต่ละคนและแต่ละโอกาส หรือตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนดไว้

ข้อ ๖ เจ้าหน้าที่ของรัฐจะทำการใด ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งเงินหรือทรัพย์สินอื่นใดเพื่อมอบให้หรือจัดหาของขวัญให้ผู้บังคับบัญชาหรือบุคคลในครอบครัวของผู้บังคับบัญชามีได้

ข้อ ๗ ผู้บังคับบัญชาจะยินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจให้บุคคลในครอบครัวของตนรับของขวัญจากเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลในครอบครัวของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเป็นผู้อยู่ในบังคับบัญชามีได้ เว้นแต่เป็นการรับของขวัญตามข้อ ๕

เจ้าหน้าที่ของรัฐจะยินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจให้บุคคลในครอบครัวของตนรับของขวัญจากเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลในครอบครัวของเจ้าหน้าที่ของรัฐด้วยกันมิได้ เว้นแต่เป็นการรับของขวัญตามข้อ ๕

ข้อ ๘ ผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่ของรัฐจะยินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจให้บุคคลในครอบครัวของตนรับของขวัญอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่จากผู้ที่เกี่ยวข้องมิได้ เว้นแต่เป็นการรับของขวัญตามข้อ ๕ หรือการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย หรือตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนดไว้ สำหรับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

ผู้ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาและเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่ง ได้แก่ ผู้มาติดต่อกานผู้ซึ่งได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือผู้มีส่วนได้เสียในเรื่องที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ซึ่งมีคำขอให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด เช่น การขอใบรับรอง การอนุมัติ การอนุญาต การขอให้ออกคำสั่งทางปกครอง หรือการร้องเรียน

(๒) ผู้ซึ่งประกอบธุรกิจหรือมีส่วนได้เสียในธุรกิจที่ทำกับหน่วยงานของรัฐ เช่น การจัดซื้อจัดจ้าง หรือการได้รับสัมปทาน

(๓) ผู้ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินกิจกรรมใด ๆ ที่มีหน่วยงานของรัฐเป็นผู้ควบคุมหรือกำกับดูแล เช่น การประกอบกิจการโรงงาน หรือธุรกิจหลักทรัพย์

(๔) ผู้ซึ่งอาจได้รับประโยชน์หรือผลกระทบจากการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ข้อ ๙ ในกรณีที่บุคคลในครอบครัวของเจ้าหน้าที่ของรัฐรับของขวัญแล้ว และเจ้าหน้าที่ของรัฐมาทราบในภายหลังว่าเป็นการรับของขวัญโดยฝ่าฝืนระเบียบนี้ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐบันทึกรายงานรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับของขวัญนั้นต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึงผู้บังคับบัญชาสูงสุดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับทราบการบันทึกรายงานตามวรรคหนึ่ง ให้รายงานตามแบบที่ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีกำหนด โดยอย่างน้อยต้องมีข้อมูลรายละเอียดข้อเท็จจริงที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องรายงาน ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อ นามสกุล ของบุคคลในครอบครัวที่รับของขวัญ และความสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๒) ชื่อ นามสกุล ที่อยู่ (หากทราบ) ของผู้ให้ของขวัญ

(๓) วันที่ได้รับของขวัญ

(๔) ของขวัญที่ได้รับ

(๕) มูลค่าของของขวัญ (โดยประมาณ)

(๖) เหตุผลที่รับของขวัญ

ข้อ ๑๐ ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาสูงสุดได้รับรายงานตามข้อ ๙ แล้ว และเห็นว่าเป็นการฝ่าฝืนระเบียบนี้ให้มีคำสั่งคืนของขวัญนั้นแก่ผู้ให้โดยทันที ในกรณีที่ไม่สามารถคืนได้ ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐรายงานเหตุผลที่ไม่สามารถคืนได้และส่งของขวัญที่ได้รับให้เป็นสิทธิของหน่วยงานที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัดโดยเร็ว

ในกรณีที่ไม่สามารถคืนของขวัญที่ได้รับจากเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่งได้ ให้หน่วยงานของรัฐเก็บรักษาของขวัญนั้นไว้เป็นระยะเวลาหนึ่งปี เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวหรือในระหว่างเวลาดังกล่าว หากการเก็บรักษาไว้

จะเป็นภาระแก่ทางราชการมากเกินไป หรือจะกระทบต่อมูลค่าสินทรัพย์นั้นอย่างมีนัยสำคัญ ผู้บังคับบัญชาสูงสุด อาจสั่งให้นำของขวัญนั้นออกขาย แลกเปลี่ยน โอน แปรสภาพ หรือทำลาย ตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง และการบริหารพัสดุภาครัฐ หากไม่สามารถดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ ภาครัฐได้ ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และนำเงินที่ได้ส่งคืนเป็นรายได้ของแผ่นดิน

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ถือว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐและบุคคลในครอบครัวไม่เคยได้รับของขวัญ ดังกล่าว

ข้อ ๑๑ ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดจงใจปฏิบัติเกี่ยวกับการให้ของขวัญหรือรับของขวัญ โดยฝ่าฝืนระเบียบนี้ ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยหรือไม่ประพฤติปฏิบัติตนให้เป็นไปตามประมวลจริยธรรมของ เจ้าหน้าที่ของรัฐ และให้ดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ประมวลจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือมติคณะรัฐมนตรี ที่เกี่ยวข้องต่อไป

ข้อ ๑๒ ให้หน่วยงานของรัฐมีหน้าที่สอดส่อง ดูแล และให้คำแนะนำในการปฏิบัติตามระเบียบนี้แก่ เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเป็นผู้อยู่ในบังคับบัญชาของตน

ในกรณีที่ผู้ร้องเรียนต่อหน่วยงานของรัฐและเป็นที่ยอมรับว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งเป็นผู้อยู่ในบังคับบัญชา ของตนจงใจปฏิบัติเกี่ยวกับการให้ของขวัญหรือรับของขวัญโดยฝ่าฝืนระเบียบนี้ ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการ ตามข้อ ๑๑ พร้อมทั้งให้ความคุ้มครองแก่ผู้แจ้งเบาะแสด้วย

ในกรณีที่ผู้ร้องเรียนต่อสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดปฏิบัติในการให้ของขวัญ หรือรับของขวัญฝ่าฝืนระเบียบนี้ ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีแจ้งไปยังผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้นั้นเพื่อดำเนินการตามระเบียบนี้

ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีมีหน้าที่ประสานการปฏิบัติกับหน่วยงานของรัฐ เพื่อเสริมสร้างให้ เจ้าหน้าที่ของรัฐตระหนักรู้ที่จะไม่ปฏิบัติฝ่าฝืนระเบียบนี้ รวมทั้งการกำหนดแนวทางปฏิบัติเพิ่มเติมตามความเหมาะสม เพื่อให้การบังคับใช้ระเบียบนี้บังเกิดผลในทางปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนการประเมินผลการปฏิบัติ ตามระเบียบนี้

ข้อ ๑๓ เพื่อประโยชน์ในการเสริมสร้างให้เกิดทัศนคติในการประหยัดแก่ประชาชนทั่วไปและเจ้าหน้าที่ ของรัฐ ในการแสดงความยินดี การแสดงความปรารถนาดี การแสดงความขอบคุณ การแสดงการต้อนรับ การแสดงความเสียใจ หรือกรณีอื่น ๆ ในโอกาสต่าง ๆ ตามปกติประเพณีนิยม ให้ใช้วิธีการแสดงออกด้วยวิธีการ อย่างอื่นแทนการให้ของขวัญ เช่น การใช้บัตรอวยพร การลงนามในสมุดอวยพร หรือการสื่อสารผ่านช่องทาง อิเล็กทรอนิกส์

ให้ผู้บังคับบัญชามีหน้าที่เสริมสร้างค่านิยมการแสดงความยินดี การแสดงความปรารถนาดี การแสดงความขอบคุณ การแสดงการต้อนรับ หรือการแสดงความเสียใจ ด้วยการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง แนะนำหรือกำหนดมาตรการจูงใจ ที่จะพัฒนาทัศนคติ จิตสำนึก และพฤติกรรมของผู้อยู่ในบังคับบัญชาให้เป็นไปในแนวทางประหยัด

ข้อ ๑๔ ให้ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีรักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจในการตีความและวินิจฉัย ปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม ๑๔๐ ตอนพิเศษ ๙๖ หน้า ๑ วันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๖)

บันทึกรายงานรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับของขวัญ
ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๕ ข้อ ๙ วรรคสอง

วันที่.....

เรียน .....

ชื่อ.....นามสกุล.....ตำแหน่ง.....

สังกัด.....ขอรายงานว่า ชื่อ.....นามสกุล.....

มีความสัมพันธ์เป็น.....กับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ได้รับของขวัญจาก

ชื่อ.....นามสกุล.....ที่อยู่.....

ได้รับของขวัญเมื่อวันที่.....ของขวัญที่ได้รับมีดังนี้

๑. ....

มูลค่าของของขวัญ (โดยประมาณ) .....

๒. ....

มูลค่าของของขวัญ (โดยประมาณ) .....

เหตุผลที่รับของขวัญ.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง

ระเบียบ

ว่าด้วยการกำหนดแบบบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่และการออกบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๖๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ พ.ศ. ๒๕๖๒ และมาตรา ๒๘ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบว่าด้วยการกำหนดแบบบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่และการออกบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๖๕”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์การแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และกำหนดแบบบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ พ.ศ. ๒๕๕๒

ข้อ ๔ ให้ผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ซึ่งเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือปลัดกระทรวงแรงงาน แล้วแต่กรณี ตามแบบฟอร์มขอมีบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ตามแบบทำระเบียบนี้ โดยเสนอเรื่องผ่านผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นพร้อมแนบรูปถ่ายจำนวนสองรูป ขนาด ๒.๕ x ๓.๐ เซนติเมตร ครึ่งตัวหน้าตรง ไม่สวมหมวก แต่งเครื่องแบบปฏิบัติราชการหรือเครื่องแบบพิธีการที่ถ่ายไม่เกินหกเดือนก่อนวันยื่นคำขอมีบัตรประจำตัว

ข้อ ๕ การยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ยื่น ณ สถานที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ซึ่งปฏิบัติงานในราชการส่วนกลางหรือกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นคำขอ ณ สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน แล้วแต่กรณี

(๒) ผู้ซึ่งปฏิบัติงานในจังหวัดอื่น ให้ยื่นคำขอ ณ สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด หรือสำนักงานแรงงานจังหวัด แล้วแต่กรณี

ข้อ ๖ เมื่อได้รับคำขอตามข้อ ๕ แล้ว ให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบเอกสารหลักฐานแล้วเสนอให้ผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้เป็นผู้ออกบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่

(๑) ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรณีกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จัดการอบรม หรือมอบหมายให้หน่วยงานอื่นจัดการอบรม

(๒) ปลัดกระทรวงแรงงาน กรณีกระทรวงแรงงานจัดการอบรม หรือมอบหมายให้หน่วยงานอื่นจัดการอบรม

(๓) ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือปลัดกระทรวงแรงงาน กรณีพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ได้ยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ผ่านส่วนราชการในสังกัดกระทรวงนั้น แล้วแต่กรณี

ข้อ ๗ เมื่อได้ออกบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้แก่ผู้ใด ให้ผู้ออกบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่จัดให้มีสำเนาข้อความและรายการแบบบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีรูปถ่ายผู้นั้นไว้ด้วยหนึ่งฉบับ และให้เก็บไว้เป็นหลักฐานที่สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือสำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน แล้วแต่กรณี

เพื่อประโยชน์ในการรวบรวมข้อมูลและการประสานงาน ให้สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานส่งบัญชีรายชื่อผู้ที่มีบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เก็บไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๘ บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ใช้ได้ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในบัตร แต่ต้องไม่เกินห้าปีนับแต่วันออกบัตร

แบบบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้มี ๒ แบบ ได้แก่ แบบบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ไม่ได้ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์ และแบบบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ตามแบบทำยระเบียบนี้

ข้อ ๙ กรณีที่บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่หมดอายุ สูญหาย ชำรุด หรือมีการเปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญเกี่ยวกับบุคคล ให้นำความในข้อ ๔ ข้อ ๕ ข้อ ๖ ข้อ ๗ และข้อ ๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๐ ผู้ใดได้รับบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ฉบับใหม่ หรือผู้ถือบัตรขาดคุณสมบัติการเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้คืนบัตรฉบับเดิมต่อหน่วยงานตามข้อ ๕ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับบัตรประจำตัวฉบับใหม่ หรือไม่มีสิทธิใช้บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่นั้น แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๑ ให้ผู้ซึ่งถือบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ใช้บังคับต่อไปจนกว่าบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่นั้นจะหมดอายุ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

จตุติ ไกรฤกษ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สุชาติ ชมกลิ่น

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม ๑๔๐ ตอนพิเศษ ๔๔ ง หน้า ๑ วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖)

แบบบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ไม่ได้ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์

ออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(ด้านหน้า)

รูปถ่ายขนาด ๒.๕×๓.๐ ซม.	บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่
	เลขบัตรประชาชน.....
ลายมือชื่อ	ชื่อ .....
	ตำแหน่ง.....
	สังกัด.....
	(.....)
	ตำแหน่ง ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์
	ผู้ออกบัตร

๕.๔ ซม.

๘.๔ ซม.

→ กรณี กระทรวงแรงงาน
ให้ระบุ ปลัดกระทรวงแรงงาน

(ด้านหลัง)

ตราครุฑ	
	ผู้ถือบัตรนี้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่
ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑	
และที่แก้ไขเพิ่มเติม	
เลขที่ ทม...../.....	
วันออกบัตร.....	
วันบัตรหมดอายุ.....	

๕.๔ ซม.

๘.๔ ซม.

→ กรณี กระทรวงแรงงาน
ให้ระบุ เลขที่ รง...../.....

- หมายเหตุ ๑. พื้นบัตรให้เป็นสีขาว
๒. ประทับตราครุฑเป็นรอยคูนูน
๓. ผู้ออกบัตรปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์หรือปลัดกระทรวงแรงงาน
แล้วแต่กรณี
๔. เลขที่บัตรให้ระบุ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์หรือกระทรวงแรงงาน
แล้วแต่กรณี

แบบบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ที่ออกด้วยระบบคอมพิวเตอร์

ออกตามความในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

(ด้านหลัง)

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่
ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑
และที่แก้ไขเพิ่มเติม

เลขที่ พม ...../.....

กรณี กระทรวงแรงงาน
ให้ระบุ เลขที่ รง...../.....

(ด้านหน้า)

รูปถ่าย
๒.๕ X ๓.๐
ซม.

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่

ชื่อ.....
เลขประจำตัวประชาชน.....
ตำแหน่ง.....
สังกัด.....

ลายมือชื่อ (.....)
ตำแหน่ง ปลัดกระทรวงการพัฒนาลุ่มและความมั่นคงของมนุษย์
ผู้ออกบัตร
บัตรหมดอายุ ...../...../.....

วันออกบัตร ...../...../.....

กรณี กระทรวงแรงงาน
ให้ระบุ ปลัดกระทรวงแรงงาน

คำขอมีบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่

ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า นาย/นาง/นางสาว.....อายุ.....ปี

บัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ เลขที่.....

หน่วยงาน.....วันหมดอายุ.....

อาชีพ.....อยู่บ้านเลขที่..... หมู่ที่.....ถนน.....

แขวง/ตำบล..... เขต/อำเภอ..... จังหวัด.....

รหัสไปรษณีย์..... โทรศัพท์..... ซึ่งได้รับการแต่งตั้งให้ เป็นพนักงาน

เจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ ตามคำสั่งกระทรวง

การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือคำสั่งกระทรวงแรงงาน ที่...../.....ลงวันที่.....

เดือน..... พ.ศ..... หรือเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่/เป็นพนักงาน

เจ้าหน้าที่ตามกฎหมายอื่น ขอยื่นคำขอต่อปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์/

ปลัดกระทรวงแรงงาน เพื่อขอมีบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ เนื่องจาก

- ได้รับการแต่งตั้งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่
- เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่
- บัตรหมดอายุ /บัตรสูญหาย /บัตรชำรุด /เปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญเกี่ยวกับบุคคล

ทั้งนี้ได้แนบหลักฐานต่อไปนี้มาพร้อมกับคำขอด้วยแล้ว

- บัตรเดิม
- ใบแจ้งความ (กรณีบัตรสูญหาย)
- หลักฐานการเปลี่ยนชื่อตัว ชื่อสกุล หรือชื่อตัวและชื่อสกุล (กรณีเปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญเกี่ยวกับบุคคล)
- รูปถ่าย ขนาด ๒.๕x๓.๐ เซนติเมตร จำนวน ๒ รูป

(ลงชื่อ).....ผู้ยื่นคำขอ

(.....)

คำรับรองผู้บังคับบัญชา (กรณีบัตรหมดอายุ)

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า.....

ยังคงปฏิบัติงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการค้ำมนุษย์

ลงชื่อ.....

(.....)

.....

หมายเหตุ: ผู้บังคับบัญชาต้องเป็นข้าราชการระดับผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่าขึ้นไป

(ด้านหลัง)

หมายเหตุ : ๑. บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ใช้ได้ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในบัตร แต่ต้องไม่เกินห้าปีนับแต่วันออกบัตร

๒. กรณีที่บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่หมดอายุ ให้ผู้ถือบัตรขอมีบัตรประจำตัวภายในสามสิบวันก่อนวันที่บัตรนั้นหมดอายุ

๓. กรณีบัตรเดิมสูญหาย ขำรุด หรือมีการเปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญเกี่ยวกับบุคคล ให้ผู้ถือบัตรขอมีบัตรใหม่ หรือขอเปลี่ยนบัตรภายในสามสิบวันนับแต่วันที่บัตรสูญหาย ขำรุด หรือได้รับอนุญาตให้เปลี่ยนแปลงในสาระสำคัญเกี่ยวกับบุคคล แล้วแต่กรณี

ระเบียบคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม

ว่าด้วยหลักเกณฑ์การรายงานผลการดำเนินการตามมาตรฐานทางจริยธรรม ประมวลจริยธรรม
ข้อกำหนดจริยธรรม และกระบวนการรักษาจริยธรรม

พ.ศ. ๒๕๖๕

โดยที่พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้คณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม (ก.ม.จ.) มีหน้าที่และอำนาจสำคัญประการหนึ่ง คือ กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินการตามมาตรฐานทางจริยธรรม ตลอดจนตรวจสอบรายงานประจำปีของหน่วยงานภาครัฐ และรายงานสรุปผลการดำเนินงานดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ โดยหน่วยงานของรัฐต้องเสนอรายงานประจำปีผ่านองค์กรกลางบริหารงานบุคคลหรือองค์กรตามมาตรา ๖ วรคสอง แล้วแต่กรณี เพื่อประเมินผลในภาพรวมของหน่วยงานของรัฐเสนอต่อ ก.ม.จ.

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ คณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์การรายงานผลการดำเนินการตามมาตรฐานทางจริยธรรม ประมวลจริยธรรม ข้อกำหนดจริยธรรม และกระบวนการรักษาจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๕”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“ก.ม.จ.” หมายความว่า คณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐในฝ่ายบริหาร แต่ไม่หมายความรวมถึงหน่วยงานตุลาการของรัฐสภา องค์การอิสระ ศาล และองค์กรอัยการ

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง ผู้ปฏิบัติงานอื่นในหน่วยงานของรัฐ และให้หมายความรวมถึงกรรมการในคณะกรรมการที่ต้องยึดถือปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ประเภทต่าง ๆ ด้วย

“องค์กรกลางบริหารงานบุคคล” หมายความว่า คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน คณะกรรมการข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา คณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และคณะกรรมการข้าราชการตำรวจตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการประเภทนั้น รวมทั้งคณะกรรมการกลางบริหารงานบุคคลของเจ้าหน้าที่ของรัฐในฝ่ายบริหาร และคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น

“องค์กรที่มีหน้าที่จัดทำประมวลจริยธรรม” หมายความว่า องค์กรกลางบริหารงานบุคคล คณะรัฐมนตรี สภาทนายความ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ คณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์การมหาชน และองค์กรที่ ก.ม.จ. วินิจฉัยว่าเป็นผู้จัดทำประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ข้อ ๔ ให้หน่วยงานของรัฐรายงานผลการดำเนินการตามมาตรฐานทางจริยธรรม ประมวลจริยธรรม ข้อกำหนดจริยธรรม และกระบวนการรักษาจริยธรรม รวมถึงข้อมูลการจัดหลักสูตรการฝึกอบรม การเผยแพร่ความเข้าใจให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ การนำพฤติกรรมทางจริยธรรมไปใช้ในกระบวนการบริหารงานบุคคล การจัดทำมาตรการจูงใจเพื่อพัฒนาและส่งเสริมเจ้าหน้าที่ของรัฐ การส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ และการสร้างเครือข่ายและประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน

และประชาชน หรือการดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวข้อง โดยจัดทำเป็นรายงานประจำปี เสนอต่อองค์กรกลางบริหารงานบุคคล หรือองค์กรที่มีหน้าที่จัดทำประมวลจริยธรรม แล้วแต่กรณี ภายในเดือนตุลาคมของทุกปี

ข้อ ๕ ให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคล หรือองค์กรที่มีหน้าที่จัดทำประมวลจริยธรรม กำกับ ติดตาม ให้หน่วยงานของรัฐมีการจัดทำและเสนอรายงานตามข้อ ๔ เพื่อนำมาวิเคราะห์และประเมินผลในภาพรวม เสนอต่อ ก.ม.จ. ภายในเดือนพฤศจิกายนของทุกปี

ข้อ ๖ การรายงานผลการดำเนินการตามมาตรฐานทางจริยธรรม ประมวลจริยธรรม ข้อกำหนดจริยธรรม และกระบวนการรักษาจริยธรรม ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และรูปแบบตามที่ ก.ม.จ. กำหนด

ข้อ ๗ ให้สำนักงาน ก.พ. รวบรวมและวิเคราะห์รายงานผลการดำเนินการตามมาตรฐานทางจริยธรรม ประมวลจริยธรรม ข้อกำหนดจริยธรรม และกระบวนการรักษาจริยธรรม ขององค์กรกลางบริหารงานบุคคล หรือองค์กรที่มีหน้าที่จัดทำประมวลจริยธรรม แล้วแต่กรณี เพื่อประเมินผลในภาพรวมและจัดทำรายงานประจำปี พร้อมทั้งรายงานปัญหาและอุปสรรค เสนอต่อ ก.ม.จ. ภายในเดือนมกราคมของทุกปี และรายงานสรุปผลการดำเนินงานเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

ข้อ ๘ เพื่อประโยชน์ในการรักษาจริยธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้หน่วยงานของรัฐ องค์กรกลางบริหารงานบุคคล และองค์กรที่มีหน้าที่จัดทำประมวลจริยธรรม เปิดเผยแพร่รายงานการดำเนินการตามมาตรฐานทางจริยธรรม ประมวลจริยธรรม ข้อกำหนดจริยธรรม และกระบวนการรักษาจริยธรรมได้ตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสาร ของราชการ

ข้อ ๙ ให้เลขาธิการ ก.พ. รักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

วิษณุ เครืองาม

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม ๑๔๐ ตอนพิเศษ ๓๓ ง หน้า ๑ วันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖)

ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าพนักงานของรัฐ
ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์
พ.ศ. ๒๕๖๕

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าพนักงานของรัฐ
ที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์
อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จึงออกประกาศไว้
ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์
และวิธีการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าพนักงานของรัฐต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์
พ.ศ. ๒๕๖๕”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ เป็นต้นไป เว้นแต่

(๑) ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีตามมาตรา ๑๐๒ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) และ (๘) ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่
๑ เมษายน ๒๕๖๖ เป็นต้นไป

(๒) ผู้มีหน้าที่ยื่นบัญชีตามมาตรา ๑๐๒ (๙) ให้มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“ผู้ยื่นบัญชี” หมายความว่า เจ้าพนักงานของรัฐตามมาตรา ๑๐๒ และมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่มีหน้าที่ยื่นบัญชีทรัพย์สินและ
หนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.

“สำนักงาน ป.ป.ช.” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
และให้หมายความรวมถึง สำนักงาน ป.ป.ช. ภาค สำนักงาน ป.ป.ช. ประจำจังหวัด แล้วแต่กรณี

“อิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า การประยุกต์ใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ไฟฟ้า คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า
หรือวิธีอื่นใดในลักษณะคล้ายกัน และให้หมายความรวมถึงการประยุกต์ใช้วิธีการทางแสง วิธีการทางแม่เหล็ก
หรืออุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้วิธีต่าง ๆ เช่นว่านั้น

“ข้อความ” หมายความว่า เรื่องราว หรือข้อเท็จจริง ไม่ว่าจะปรากฏในรูปแบบของตัวอักษร ตัวเลข เสียง
ภาพ หรือรูปแบบอื่นใดที่สื่อความหมายได้โดยสภาพของสิ่งนั้นเองหรือโดยผ่านวิธีการใด ๆ

“ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า ข้อความที่ได้สร้าง ส่ง รับ เก็บรักษา หรือประมวลผลด้วยวิธีการ
ทางอิเล็กทรอนิกส์

“ระบบยื่นบัญชีอิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า ระบบยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินด้วยวิธีการ
ทางอิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงาน ป.ป.ช.

ข้อ ๔ ให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติเป็นผู้รักษาการตามประกาศนี้

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการบังคับใช้หรือการปฏิบัติตามประกาศนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช.
มีอำนาจตีความและวินิจฉัยชี้ขาด คำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้เป็นที่สิ้นสุด

หมวด ๑

การยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์

ข้อ ๕ เพื่อประโยชน์แห่งการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน การยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินจะกระทำโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ก็ได้

(๑) ภายใต้หลักเกณฑ์ของกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ในการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินทางอิเล็กทรอนิกส์

๑.๑ ห้ามมิให้ปฏิเสธความมีผลผูกพันและการบังคับใช้ทางกฎหมายของข้อความใด เพียงเพราะเหตุที่ข้อความนั้นอยู่ในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

๑.๒ ในกรณีที่กฎหมายกำหนดให้การใดต้องทำเป็นหนังสือ มีหลักฐานเป็นหนังสือ หรือมีเอกสารมาแสดง ถ้าได้มีการจัดทำข้อความขึ้นเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถเข้าถึงและนำกลับมาใช้ได้โดยความหมายไม่เปลี่ยนแปลง ให้ถือว่าข้อความนั้นได้ทำเป็นหนังสือ มีหลักฐานเป็นหนังสือ หรือมีเอกสารมาแสดงแล้ว

๑.๓ ในกรณีที่ต้องลงลายมือชื่อในบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบ ถ้าได้ดำเนินการตามขั้นตอนที่ระบบยื่นบัญชีอิเล็กทรอนิกส์กำหนด ให้ถือว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้นมีการลงลายมือชื่อแล้ว

(๒) การส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของผู้ยื่นบัญชีเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ของสำนักงาน ป.ป.ช. แทนการส่งเอกสารใด ๆ หากระบบคอมพิวเตอร์ของสำนักงาน ป.ป.ช. ได้ทำการตอบรับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้น ในการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน หรือเอกสารอื่นใดแล้ว ให้ถือเป็นการยื่นเอกสารนั้น ๆ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินแล้ว

(๓) ในระบบยื่นบัญชีอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อผู้ยื่นบัญชีได้ยืนยันการส่งข้อมูล และสำนักงาน ป.ป.ช. ตอบรับการยื่นบัญชีแล้ว ถือว่าเป็นการทำรายการโดยผู้ยื่นบัญชี และยอมรับที่จะผูกพันในข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ส่งให้สำนักงาน ป.ป.ช. ว่าเป็นการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ยื่นบัญชีและรับรองว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวถูกต้องเป็นจริงทุกประการ รวมถึงผูกพันกับสิ่งพิมพ์ออกของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าว เพื่อใช้อ้างอิงแทนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และมีผลใช้แทนต้นฉบับตามขั้นตอนและวิธีการที่สำนักงาน ป.ป.ช. กำหนด

ข้อ ๖ บัญชีทรัพย์สินและหนี้สินรวมถึงเอกสารประกอบที่ยื่นมาในรูปแบบของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ผ่านระบบยื่นบัญชีอิเล็กทรอนิกส์ ให้สำนักงาน ป.ป.ช. ดำเนินการป้องกันมิให้มีการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงได้

หมวด ๒

การยื่นคำขอลงทะเบียนเพื่อใช้ระบบ

ข้อ ๓/ ผู้มีสิทธิลงทะเบียนเข้าใช้ระบบยื่นบัญชีอิเล็กทรอนิกส์ตามหมวดนี้ คือผู้ยื่นบัญชี เท่านั้น

ข้อ ๔ ผู้ยื่นบัญชีต้องลงทะเบียนตามขั้นตอนที่ระบบยื่นบัญชีอิเล็กทรอนิกส์กำหนดเพื่อเข้าใช้งานระบบ เมื่อลงทะเบียนเสร็จสมบูรณ์ สำนักงาน ป.ป.ช. จะพิจารณาและอนุญาตให้เป็นผู้ใช้งานระบบ โดยส่งชื่อผู้ใช้งานระบบ (Username) และรหัสผ่าน (Password) ไปยังจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) และ/หรือส่งข้อความ (SMS) ไปยังหมายเลขโทรศัพท์เคลื่อนที่ของผู้ยื่นบัญชีที่ได้ลงทะเบียนไว้

การเข้าใช้ระบบยื่นบัญชีอิเล็กทรอนิกส์ในแต่ละครั้ง ผู้ยื่นบัญชีต้องนำชื่อผู้ใช้งานระบบ (Username) และรหัสผ่าน (Password) ตามวรรคสอง มาใช้ร่วมกับรหัสผ่านแบบใช้ครั้งเดียว (OTP) ที่ส่งจากระบบยื่นบัญชีอิเล็กทรอนิกส์เพื่อเข้าสู่ระบบยื่นบัญชีอิเล็กทรอนิกส์

ข้อ ๕ เพื่อประโยชน์ในการรักษาความปลอดภัยของระบบยื่นบัญชีอิเล็กทรอนิกส์ ผู้ยื่นบัญชีจะต้องเก็บรักษาชื่อผู้ใช้งานระบบ (Username) และรหัสผ่าน (Password) ตามข้อ ๔ สำหรับใช้งานระบบยื่นบัญชีอิเล็กทรอนิกส์

รหัสต่าง ๆ ที่ทางสำนักงาน ป.ป.ช. ออกให้ไว้เป็นความลับเฉพาะตน โดยไม่เปิดเผยข้อมูลดังกล่าวต่อบุคคลภายนอก
อย่างเด็ดขาด

ข้อ ๑๐ การติดต่อผู้ยื่นบัญชีไปยังที่อยู่จดหมายอิเล็กทรอนิกส์หรือหมายเลขโทรศัพท์ที่ได้รับแจ้งไว้
ถือว่าการติดต่อโดยชอบตามประกาศนี้จนกว่าจะได้มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อมูลที่ลงทะเบียนไว้

หมวด ๓

การยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน

ข้อ ๑๑ ผู้ยื่นบัญชีต้องเตรียมเอกสารในการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินให้พร้อม โดยจัดทำหรือแปลง
เอกสารและข้อความให้อยู่ในรูปแบบของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ทั้งหมด และบันทึกข้อมูลเป็นไฟล์ประเภทที่มีนามสกุล
เป็น JPG หรือ PDF เท่านั้น

ในการแปลงเอกสารและข้อความให้อยู่ในรูปแบบของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ให้จัดเตรียมข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์
ด้วยมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับความละเอียดของภาพ (Resolution) ของภาพถ่ายเส้นหรือภาพขาวดำอย่างน้อย
๒๐๐ จุดต่อนิ้ว (dot per inch หรือ dpi) โดยถือว่าผู้ยื่นบัญชีได้ตรวจสอบและรับรองแล้วว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์นั้น
มีความหมายหรือรูปแบบเหมือนกับเอกสารและข้อความเดิม

ข้อ ๑๒ ในการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ ผู้ยื่นบัญชีต้องปฏิบัติตามขั้นตอน
การทำงานของระบบยื่นบัญชีอิเล็กทรอนิกส์ และดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) กรอกรข้อมูลตามแบบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินให้ถูกต้องครบถ้วน ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในระบบ
ยื่นบัญชีอิเล็กทรอนิกส์

(๒) แนบเอกสารประกอบการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ซึ่งเป็นสำเนาหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริง
ของทรัพย์สินและหนี้สิน รวมทั้งสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษีที่ผ่านมา ดังต่อไปนี้

๒.๑ จัดเตรียมเอกสารประกอบการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินให้มีลักษณะตามข้อ ๑๑
แล้วจึงนำเข้าเอกสาร (Upload) บนระบบยื่นบัญชีอิเล็กทรอนิกส์ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในระบบยื่นบัญชีอิเล็กทรอนิกส์

๒.๒ ผู้ยื่นบัญชีต้องเก็บรักษาเอกสารประกอบที่ใช้ในการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินไว้ไม่น้อยกว่า
ห้าปี กรณีมีเหตุสงสัย พนักงานเจ้าหน้าที่อาจขอตรวจสอบเอกสารหลักฐานนั้นได้

ข้อ ๑๓ เมื่อผู้ยื่นบัญชีได้ปฏิบัติตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในระบบยื่นบัญชีอิเล็กทรอนิกส์แล้ว
ระบบยื่นบัญชีอิเล็กทรอนิกส์จะแจ้งสถานะการรับบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail)
ตามข้อมูลที่ได้ลงทะเบียนไว้

ข้อ ๑๔ บัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบที่ได้ยื่นทางระบบยื่นบัญชีอิเล็กทรอนิกส์ตาม
หมวดนี้ ให้ถือว่าการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๕ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

ข้อ ๑๕ หากผู้ยื่นบัญชีได้รับแจ้งให้ยื่นเอกสารเพิ่มเติม หรือผู้ยื่นบัญชีต้องการยื่นเอกสารเพิ่มเติมบนระบบ
ยื่นบัญชีอิเล็กทรอนิกส์ ให้ผู้ยื่นบัญชีจัดเตรียมเอกสารให้มีลักษณะตามข้อ ๑๑

ข้อ ๑๖ ในการยื่นเอกสารเพิ่มเติมบนระบบยื่นบัญชีอิเล็กทรอนิกส์นั้น ให้ผู้ยื่นบัญชีนำเข้าเอกสาร (Upload)
เพิ่มเติม ตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ในระบบยื่นบัญชีอิเล็กทรอนิกส์

ข้อ ๑๗ เมื่อผู้ยื่นบัญชีได้ยื่นยื่นการส่งเอกสารเพิ่มเติมบนระบบยื่นบัญชีอิเล็กทรอนิกส์แล้ว ระบบยื่นบัญชี
อิเล็กทรอนิกส์จะแจ้งสถานะการรับเอกสารเพิ่มเติมทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ตามข้อมูลที่ได้ลงทะเบียนไว้

ข้อ ๑๘ ให้ผู้ยื่นบัญชีจัดเก็บและรักษาบัญชีเอกสารหลักฐานและข้อมูลไม่ว่าในสื่อรูปแบบใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินทางอิเล็กทรอนิกส์ไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี นับแต่วันส่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในเรื่องนั้น ๆ

หมวด ๔

การดำเนินการของสำนักงาน ป.ป.ช. และพนักงานเจ้าหน้าที่

ข้อ ๑๙ เมื่อมีการยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสำนักงาน ป.ป.ช. มอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่รับยื่นบัญชีในระบบยื่นบัญชีอิเล็กทรอนิกส์ดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องและครบถ้วนเบื้องต้นเกี่ยวกับการยื่นบัญชี

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้สำนักงาน ป.ป.ช. แจ้งสถานะว่า บัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารที่ได้รับถูกต้องครบถ้วนหรือให้ดำเนินการเพิ่มเติมทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ตามข้อมูลที่ได้ลงทะเบียนไว้โดยผู้ยื่นบัญชีอาจติดตามสถานะการยื่นบัญชี และการดำเนินการเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี ในระบบยื่นบัญชีอิเล็กทรอนิกส์ได้นับแต่นั้น

ให้ผู้ยื่นบัญชีดำเนินการตามที่ได้รับแจ้งให้ดำเนินการเพิ่มเติมภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้มีการแจ้งสถานะ การรับยื่นบัญชี หรือการยื่นเอกสารเพิ่มเติม ตามวรรคสอง

หมวด ๕

การระงับใช้ระบบยื่นบัญชีอิเล็กทรอนิกส์

ข้อ ๒๐ ในกรณีที่ผู้ยื่นบัญชีรู้ หรือควรจะได้รู้ หรือมีข้อสงสัยในพฤติกรรม เหตุการณ์หรือพบปัญหาความบกพร่องในระบบยื่นบัญชีอิเล็กทรอนิกส์ เช่น ชื่อผู้ใช้ระบบและรหัสผ่านของตนอาจถูกบุคคลอื่นนำไปใช้ หรือพบเหตุที่อาจทำให้เกิดความไม่มั่นคงปลอดภัยในการใช้ระบบยื่นบัญชีอิเล็กทรอนิกส์ ผู้ยื่นบัญชีมีหน้าที่ต้องแจ้งให้สำนักงาน ป.ป.ช. ทราบทันที เพื่อให้สำนักงาน ป.ป.ช. สามารถทำการตรวจสอบและป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นได้

ข้อ ๒๑ หากผู้ยื่นบัญชีได้ใช้ระบบยื่นบัญชีอิเล็กทรอนิกส์อย่างไม่เหมาะสม หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการใช้บริการของระบบยื่นบัญชีอิเล็กทรอนิกส์ หรือกระทำการใดอันอาจก่อให้เกิดความขัดข้อง หรืออาจก่อให้เกิดความไม่มั่นคงปลอดภัยในการใช้ระบบยื่นบัญชีอิเล็กทรอนิกส์ หรือผู้ยื่นบัญชีขาดคุณสมบัติในการเป็นผู้ยื่นบัญชีสำนักงาน ป.ป.ช. อาจระงับหรือเพิกถอนสิทธิในการเข้าใช้ระบบยื่นบัญชีอิเล็กทรอนิกส์ของผู้ยื่นบัญชีได้

ข้อ ๒๒ กรณีมีเหตุจำเป็น พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลระบบอาจดำเนินการปิดระบบโดยได้รับอนุญาตจากเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย เว้นแต่ในกรณีจำเป็นเร่งด่วน ให้เจ้าหน้าที่ผู้ดูแลระบบปิดระบบชั่วคราวได้ แต่ต้องรายงานให้เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย ทราบทันที

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

พลตำรวจเอก วัชรพล ประสารราชกิจ

ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๙ ตอนที่ ๕๔ ก หน้า ๔ วันที่ ๒ กันยายน ๒๕๖๕)

ฉบับที่ ๔๓/๔ เดือนมกราคม - มีนาคม ๒๕๖๖ ๕๙

ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
เรื่อง กำหนดตำแหน่งของเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งจะต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน
ตามมาตรา ๑๐๓ (ฉบับที่ ๘)

พ.ศ. ๒๕๖๕

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งของเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งจะต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ตามมาตรา ๑๐๓ พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อกำหนดตำแหน่งของเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งจะต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพิ่มเติม อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๔ (๓) ประกอบมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งของเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งจะต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ตามมาตรา ๑๐๓ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๕”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น ๒๔.๕.๖๖ ๒๔.๕.๖๗ ๒๔.๕.๖๘ และ ๒๔.๕.๖๙ ของข้อ ๔ (๒๔) ๒๔.๕ แห่งประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งของเจ้าพนักงานของรัฐซึ่งจะต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สิน ตามมาตรา ๑๐๓ พ.ศ. ๒๕๖๑

“๒๔.๕.๖๖ ผู้บัญชาการตำรวจสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยี

๒๔.๕.๖๗ รองผู้บัญชาการตำรวจสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยี

๒๔.๕.๖๘ ผู้บังคับการตำรวจสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยี

๒๔.๕.๖๙ ผู้บังคับการตรวจสอบและวิเคราะห์อาชญากรรมทางเทคโนโลยี”

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

พลตำรวจเอก วัชรพล ประสารราชกิจ

ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๙ ตอนที่ ๕๕ ก หน้า ๑๖ วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๕)

ประกาศสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ของผู้ขับขี่ขณะขับรถ พ.ศ. ๒๕๖๕

โดยที่มาตรา ๔๓ (๙) แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๖๕ ห้ามมิให้ผู้ขับขี่ขณะใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ เว้นแต่การใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่โดยผู้ขับขี่ไม่ต้องถือหรือจับโทรศัพท์เคลื่อนที่นั้นตามที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติประกาศกำหนดเพื่อความปลอดภัยในกรณีผู้ขับขี่ที่มีความจำเป็นต้องใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ในขณะที่ขับรถ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๓ (๙) แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๖๕ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติจึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ของผู้ขับขี่ขณะขับรถไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ของผู้ขับขี่ขณะขับรถ พ.ศ. ๒๕๖๕”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“ผู้ขับขี่” หมายความว่า ผู้ขับรถ ผู้ประจำเครื่องอุปกรณ์การขนส่งตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก และให้หมายความรวมถึง เจ้าของรถหรือผู้ครอบครองรถที่กฎหมายสันนิษฐานว่าเป็นผู้กระทำความผิดตามที่ระบุไว้ในใบสั่งตามมาตรา ๑๔๐/๑ ด้วย

“ขับรถ” หมายความว่า การบังคับให้รถเคลื่อนที่ไปได้และให้หมายความรวมถึงการควบคุมรถที่อยู่ในทางเดินรถในขณะหยุดและพร้อมที่จะขับเคลื่อนต่อไป

ข้อ ๔ ให้ผู้ขับขี่ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ขณะขับรถได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ดังต่อไปนี้

(๑) ใช้อุปกรณ์เชื่อมต่อแบบไร้สาย อุปกรณ์เสริมสำหรับการสนทนาหรือระบบกระจายเสียงจากเครื่องโทรศัพท์ โดยผู้ขับขี่ไม่ต้องถือหรือจับโทรศัพท์เคลื่อนที่

(๒) ใช้อุปกรณ์เสริมพิเศษสำหรับยึดหรือติดโทรศัพท์เคลื่อนที่ไว้กับส่วนหน้าของตัวรถทุกครั้งก่อนการขับรถ ทั้งนี้ ต้องไม่บดบังทัศนวิสัยหรือเสียความสามารถในการขับรถ

กรณีผู้ขับขี่มีความจำเป็นต้องถือ จับ หรือสัมผัสโทรศัพท์เคลื่อนที่เพื่อใช้งานโดยประการใด ๆ ให้ผู้ขับขี่หยุดหรือจอดรถในสถานที่สำหรับจอดรถอย่างปลอดภัย ก่อนใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ดังกล่าว

ข้อ ๕ หลังจากประกาศฉบับนี้ใช้บังคับแล้วเป็นระยะเวลาห้าปีหรือเมื่อมีเหตุจำเป็นอื่น ให้มีการพิจารณา ทบทวนหลักเกณฑ์และวิธีการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ของผู้ขับขี่ขณะขับรถ โดยรับฟังความคิดเห็นของประชาชน เพื่อประกอบการพิจารณา

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕

พลตำรวจเอก สุวัฒน์ แจ้งยอดสุข

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม ๑๓๙ ตอนพิเศษ ๒๓๙ ง หน้า ๑๔ วันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๕)

ประกาศสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

เรื่อง การกำหนดที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็ก ที่นั่งพิเศษสำหรับเด็กเพื่อป้องกันอันตราย และวิธีการป้องกันอันตรายในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุ พ.ศ. ๒๕๖๖

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็ก ที่นั่งพิเศษสำหรับเด็กเพื่อป้องกันอันตราย และวิธีการป้องกันอันตรายในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุ เพื่อคุ้มครองความปลอดภัยของคนที่นั่งเด็กอายุไม่เกินหกปี คนโดยสารที่มีความสูงไม่เกินหนึ่งร้อยสามสิบห้าเซนติเมตร และผู้ขับขี่หรือคนโดยสารที่มีเหตุผลทางสุขภาพอันไม่สามารถสร้างร่างกายด้วยเข็มขัดนิรภัย เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการขับขี่และการโดยสาร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๒๓ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๖๕ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เรื่อง การกำหนดที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็ก ที่นั่งพิเศษสำหรับเด็กเพื่อป้องกันอันตราย และวิธีการป้องกันอันตรายในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุ พ.ศ. ๒๕๖๖”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“รถกระบะ” หมายถึง รถบรรทุกทุกตามกฎหมายว่าด้วยจราจรทางบก รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ และให้รวมถึงรถยนต์กระบะสี่ประตู

“รถกึ่งกระบะ” หมายถึง รถกระบะที่มีพื้นที่ใส่สัมภาระด้านหลังที่นั่งคนขับ (Space Cab)

ข้อ ๔ ที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็ก ต้องมีลักษณะและมาตรฐาน ดังต่อไปนี้

๔.๑ ลักษณะของที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็ก ได้แก่

(ก) ที่นั่งนิรภัยชนิดนั่งหันไปทางด้านหลังรถ

(ข) ที่นั่งนิรภัยชนิดนั่งหันไปทางด้านหน้ารถ

๔.๒ ในกรณีที่ได้มีการกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมสำหรับที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็กแบบใดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมแล้ว ที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็กที่จะใช้ต้องเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้น

ข้อ ๕ ที่นั่งพิเศษสำหรับเด็กเพื่อป้องกันอันตราย ต้องมีลักษณะและมาตรฐาน ดังต่อไปนี้

๕.๑ ลักษณะของที่นั่งพิเศษสำหรับเด็กเพื่อป้องกันอันตราย ได้แก่ ที่นั่งพิเศษแบบที่นั่งเสริมที่ไม่มีพนักพิง (Booster Seat)

๕.๒ ในกรณีที่ได้มีการกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมสำหรับที่นั่งพิเศษสำหรับเด็กเพื่อป้องกันอันตรายแบบใดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมแล้ว ที่นั่งพิเศษสำหรับเด็กเพื่อป้องกันอันตรายที่จะใช้ต้องเป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้น

ข้อ ๖ ที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็กตามข้อ ๔ และที่นั่งพิเศษสำหรับเด็กเพื่อป้องกันอันตรายตามข้อ ๕ ให้หมายความรวมถึง ระบบยึดเหนี่ยวผู้โดยสารเด็กตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมด้วย

ข้อ ๗ วิธีการป้องกันอันตรายในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุ แบ่งเป็น

๗.๑ ในกรณีที่ไม่สามารถจัดให้คนโดยสารที่เป็นเด็กอายุไม่เกินหกปีนั่งในที่นั่งตามข้อ ๔ ข้อ ๕ และข้อ ๖ ได้ ให้ถือปฏิบัติตามที่กำหนด ดังนี้

(๑) ต้องขับรถด้วยความเร็วช้าโดยคำนึงถึงความปลอดภัย และต้องขับให้ใกล้ขอบทางเดินรถด้านซ้าย เว้นแต่

- ในช่องเดินรถนั้นมีสิ่งกีดขวางหรือถูกปิดการจราจร
- จะต้องเข้าช่องทางให้ถูกต้องเมื่อเข้าบริเวณใกล้ทางร่วมทางแยก
- เมื่อจะแซงขึ้นหน้ารถคันอื่น

(๒) ต้องจัดให้เด็กที่นั่งในที่นั่งโดยสารตอนหลัง เว้นแต่เป็นรถกระบะหรือรถกึ่งกระบะให้นั่งโดยสารที่นั่งตอนหน้าได้ ทั้งนี้ ห้ามมิให้นั่งตอนท้ายกระบะ

(๓) ต้องจัดให้มีผู้ดูแลเด็กในขณะโดยสาร หรือให้เด็กรัดเฉพาะเข็มขัดรัดหน้าตัก

๗.๒ ในกรณีที่คนโดยสารที่มีความสูงไม่เกินหนึ่งร้อยสามสิบห้าเซนติเมตร ไม่สามารถรัดร่างกายด้วยเข็มขัดนิรภัยไว้กับที่นั่งได้ ให้ปฏิบัติตามที่กำหนด ดังนี้

(๑) ต้องขับรถด้วยความเร็วช้าโดยคำนึงถึงความปลอดภัย และต้องขับให้ใกล้ขอบทางเดินรถด้านซ้าย เว้นแต่

- ในช่องเดินรถนั้นมีสิ่งกีดขวางหรือถูกปิดการจราจร
- จะต้องเข้าช่องทางให้ถูกต้องเมื่อเข้าบริเวณใกล้ทางร่วมทางแยก
- เมื่อจะแซงขึ้นหน้ารถคันอื่น

(๒) ต้องจัดให้ผู้ที่นั่งในที่นั่งโดยสารตอนหลัง เว้นแต่เป็นรถกระบะหรือรถกึ่งกระบะให้นั่งโดยสารที่นั่งตอนหน้าได้ ทั้งนี้ ห้ามมิให้นั่งตอนท้ายกระบะ

๗.๓ ผู้ขับขี่หรือคนโดยสารที่มีเหตุผลทางสุขภาพอันไม่สามารถรัดร่างกายด้วยเข็มขัดนิรภัยไว้กับที่นั่งได้ ต้องขับรถด้วยความเร็วช้าโดยคำนึงถึงความปลอดภัย และต้องขับให้ใกล้ขอบทางเดินรถด้านซ้าย เว้นแต่

- ในช่องเดินรถนั้นมีสิ่งกีดขวางหรือถูกปิดการจราจร
- จะต้องเข้าช่องทางให้ถูกต้องเมื่อเข้าบริเวณใกล้ทางร่วมทางแยก
- เมื่อจะแซงขึ้นหน้ารถคันอื่น

ข้อ ๘ ในการโดยสารรถยนต์สาธารณะ หรือรถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารเพื่อสินค้าตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์และกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามข้อ ๔ ข้อ ๕ และข้อ ๖ แต่ให้ถือปฏิบัติตามข้อ ๗ ของประกาศฉบับนี้โดยอนุโลม

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖

พลตำรวจเอก ดำรงศักดิ์ กิตติประภัสร์

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม ๑๔๐ ตอนพิเศษ ๓๖ ง หน้า ๓๒ วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖)

ประกาศสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

เรื่อง การยกเว้นให้คนโดยสารไม่ต้องรัดร่างกายด้วยเข็มขัดนิรภัยในรถบางประเภท พ.ศ. ๒๕๖๖

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์ในการบรรทุกคนโดยสาร การใช้อัตราความเร็ว และการยกเว้นการรัดเข็มขัดนิรภัยสำหรับรถนั่งสองแถว รถบรรทุกคนโดยสารขนาดเล็กที่มีการจัดที่นั่งตามความยาวของรถ รถกระบะ และรถกึ่งกระบะ เพื่อให้เกิดความปลอดภัยในการขับขี่และการโดยสาร

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๒๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๖๕ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เรื่อง การยกเว้นให้คนโดยสารไม่ต้องรัดร่างกายด้วยเข็มขัดนิรภัยในรถบางประเภท พ.ศ. ๒๕๖๖”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“รถกระบะ” หมายถึง รถบรรทุกคนโดยสารตามกฎหมายว่าด้วยจราจรทางบก รถยนต์บรรทุกส่วนบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ และให้รวมถึงรถยนต์กระบะสี่ประตู

“รถกึ่งกระบะ” หมายถึง รถกระบะที่มีพื้นที่ใส่สัมภาระด้านหลังที่นั่งคนขับ (Space Cab)

ข้อ ๔ ในการใช้รถนั่งสองแถว รถบรรทุกคนโดยสารขนาดเล็กที่มีการจัดที่นั่งตามความยาวของรถ รถกระบะ รถกึ่งกระบะ หากได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ ให้คนโดยสารที่อยู่ในรถยนต์นั้น นอกจากคนโดยสารที่นั่งแถวตอนหน้า ได้รับยกเว้นไม่ต้องรัดร่างกายด้วยเข็มขัดนิรภัย

๔.๑ จำนวนการบรรทุกคนโดยสาร

(๑) รถนั่งสองแถว รถบรรทุกคนโดยสารขนาดเล็กที่มีการจัดที่นั่งตามความยาวของรถ ให้บรรทุกคนโดยสารในที่นั่งตอนสองแถวได้ไม่เกินจำนวนที่กำหนดไว้สำหรับรถแต่ละประเภทนั้นตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ และกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

(๒) รถกระบะ และรถกึ่งกระบะ บรรทุกคนโดยสารในตอนท้ายกระบะได้ไม่เกิน ๖ คน

(๓) รถกึ่งกระบะ บรรทุกคนโดยสารในตอนพื้นที่ใส่สัมภาระด้านหลังที่นั่งคนขับ (Space Cab)

ได้ไม่เกิน ๓ คน

๔.๒ การโดยสารนั้นต้องไม่มีการยืนหรือนั่งโดยสารในลักษณะที่เป็นการเสี่ยงภัย ดังนี้

(๑) รถนั่งสองแถว และรถบรรทุกคนโดยสารขนาดเล็กที่มีการจัดที่นั่งตามความยาวของรถ ต้องจัดให้ผู้โดยสารปฏิบัติดังต่อไปนี้ ตลอดการโดยสาร

ก. นั่งโดยสารในที่นั่งที่กำหนดสำหรับรถประเภทนั้น

ข. ห้ามนั่งโดยสารเกินจำนวนที่นั่ง

ค. ห้ามนั่งบนอุปกรณ์ที่เพิ่มเติม นอกเหนือที่นั่งที่กำหนดไว้

ง. ห้ามยืนโดยสารไม่ว่าตอนใดของรถ

จ. ไม่ยื่นส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกายออกนอกตัวรถในขณะที่นั่งโดยสาร

(๒) รถกระบะ และรถกึ่งกระบะ ต้องจัดให้ผู้โดยสารปฏิบัติดังต่อไปนี้ ตลอดการโดยสาร

ก. กรณีนั่งในบริเวณกระบะ ต้องปิดฝากระบะท้าย

ข. ห้ามนั่งริมขอบกระบะ

- ค. ห้ามนั่งซ้อนผู้โดยสารอื่น หรือนั่งบนสิ่งของที่บรรทุกในรถ
- ง. ห้ามยืนโดยสารไม่ว่าตอนใดของรถ
- จ. ไม่ยื่นส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกายออกนอกตัวรถในขณะที่นั่งโดยสาร
- ๔.๓ ในขณะที่มีการบรรทุกคนโดยสาร ผู้ขับขี่ต้องใช้อัตราความเร็ว ดังต่อไปนี้
- (๑) รถนั่งสองแถว ให้ใช้อัตราความเร็วไม่เกิน ๖๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง
- (๒) รถบรรทุกคนโดยสารขนาดเล็กที่มีการจัดที่นั่งตามความยาวของรถ ให้ใช้อัตราความเร็วไม่เกิน ๔๕ กิโลเมตรต่อชั่วโมง
- (๓) รถกระบะและรถกึ่งกระบะ กรณีที่มีผู้โดยสารนั่งท้ายกระบะ ให้ใช้อัตราความเร็วไม่เกิน ๖๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง
- ทั้งนี้ ผู้ขับขี่ต้องขับรถให้ใกล้ขอบทางเดินรถด้านซ้าย เว้นแต่ในช่องเดินรถนั้นมีสิ่งกีดขวางหรือถูกปิดการจราจร หรือจะต้องเข้าช่องทางให้ถูกต้องเมื่อเข้าบริเวณใกล้ทางร่วมทางแยก หรือเมื่อจะแซงขึ้นหน้ารถคันอื่น

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖

พลตำรวจเอก ดำรงค์ดี กิตติประภัสร์

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม ๑๔๐ ตอนพิเศษ ๓๖ ง หน้า ๓๕ วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖)

ข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยการปล่อยชั่วคราวและวิธีเรียกประกันในคดีอาญา

พ.ศ. ๒๕๖๕

โดยที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๑๐ วรรคสาม บัญญัติให้การเรียกประกันหรือหลักประกันจะเรียกจนเกินควรแก่กรณีมิได้ และต้องคำนึงถึงเงื่อนไขและมาตรการป้องกันต่าง ๆ ที่ได้ใช้กับผู้ถูกปล่อยชั่วคราวประกอบด้วย ประกอบกับการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยศาลอาจกำหนดเงื่อนไขในการปล่อยชั่วคราว รวมถึงการตั้งผู้กำกับดูแลผู้ถูกปล่อยชั่วคราวและการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์อื่นใดที่สามารถใช้ตรวจสอบหรือจำกัดการเดินทาง อันเป็นมาตรการป้องกันมิให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวหลบหนีไปยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน หรือไปก่อเหตุอันตรายประการอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้การเรียกประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวลดความสำคัญลง จึงสมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์ในการปล่อยชั่วคราวและวิธีเรียกประกันให้สอดคล้องกับการบังคับใช้มาตรการป้องกันตามกฎหมายดังกล่าว ประธานศาลฎีกาจึงออกข้อบังคับไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยการปล่อยชั่วคราวและวิธีเรียกประกันในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๖๕”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการเรียกประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๘

(๒) ข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการเรียกประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๘ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒

(๓) ข้อบังคับของประธานศาลฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการเรียกประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๘ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อ ๔ ในข้อบังคับนี้

การกำกับดูแล หมายความว่า การที่ศาลวางเงื่อนไขให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวปฏิบัติเพื่อป้องกันการหลบหนีหรือก่อภัยอันตรายหรือความเสียหายในระหว่างปล่อยชั่วคราว

มาตรการกำกับดูแล หมายความว่า วิธีการที่ศาลใช้ในการกำกับดูแล เช่น แต่งตั้งผู้กำกับดูแลหรือใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์ที่สามารถตรวจสอบหรือจำกัดการเดินทาง

การพิจารณาปล่อยชั่วคราว

ข้อ ๕ ผู้ต้องหาหรือจำเลยโดยตนเอง หรือผู้ที่เป็นเครือญาติหรือเกี่ยวพันโดยทางสมรสหรือในทางการทำงานหรือมีความสัมพันธ์กับผู้ต้องหาหรือจำเลยอาจยื่นคำร้องขอปล่อยชั่วคราวโดยไม่จำเป็นต้องเสนอหลักประกันใด ๆ มาพร้อมกับคำร้อง

ข้อ ๖ ศาลอาจให้เจ้าพนักงานศาลเก็บข้อมูลหรือข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสาเหตุและพฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำที่ถูกลงโทษหรือถูกฟ้องร้อง บุคลิกลักษณะ นิสัย สภาพทางร่างกายและจิตใจ การศึกษา การประกอบอาชีพการงาน ประวัติการกระทำผิดอาญา สภาพและฐานะของครอบครัว ความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น

ในสังคม หรือข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง แล้วจัดทำรายงานหรือความเห็นหรือประเมินความเสี่ยงเพื่อประกอบการพิจารณา
สั่งคำร้องขอปล่อยชั่วคราวด้วยก็ได้

ข้อ ๓ ในการสั่งคำร้องขอปล่อยชั่วคราวและการกำกับดูแลผู้ต้องหาหรือจำเลย ให้พิจารณาและดำเนินการ
ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๐๘

การกำกับดูแลและการเรียกประกัน

ข้อ ๔ แม้มีเหตุตามกฎหมายที่จะออกหมายจับ แต่หากศาลเห็นว่าการกำกับดูแลสามารถช่วยลดความเสี่ยง
ที่ผู้ต้องหาจะหลบหนีหรือก่อภัยอันตรายหรือความเสียหายในระหว่างปล่อยชั่วคราว ก็ให้มีคำสั่งปล่อยชั่วคราวได้
โดยใช้การกำกับดูแลและการเรียกประกันตามลำดับความเข้มงวด ดังนี้

- (๑) กำหนดเงื่อนไขให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวปฏิบัติ
- (๒) แต่งตั้งผู้กำกับดูแล
- (๓) ทำสัญญาประกัน
- (๔) ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์ที่สามารถตรวจสอบหรือจำกัดการเดินทาง
- (๕) เรียกหลักประกัน

การใช้วิธีการตามวรรคหนึ่ง ศาลพึงกำหนดให้เหมาะสมและได้สัดส่วนกับพฤติการณ์ของผู้ต้องหา
หรือจำเลยเป็นราย ๆ ไป

ข้อ ๕ เงื่อนไขที่อาจกำหนดให้ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวปฏิบัติตามข้อ ๔ (๑) เช่น

- (๑) ให้มาศาลตามกำหนดนัด
- (๒) ห้ามยุ่งเหยิงกับพยานหลักฐาน
- (๓) ห้ามเดินทางออกนอกประเทศหรือออกนอกพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง
- (๔) ห้ามพบหรือเข้าใกล้ผู้เสียหาย
- (๕) ห้ามออกจากที่อยู่อาศัย
- (๖) การเปลี่ยนหรือย้ายที่อยู่อาศัยต้องแจ้งให้ศาลทราบ
- (๗) ห้ามเข้าไปในสถานที่บางแห่ง
- (๘) ห้ามคบหาสมาคมกับบุคคลบางประเภท
- (๙) ให้รายงานตัวต่อผู้กำกับดูแล เจ้าพนักงาน หรือบุคคลที่ศาลกำหนด
- (๑๐) ให้เข้ารับปรึกษาหรือบำบัดรักษาความบกพร่องทางร่างกายหรือจิตใจ
- (๑๑) ให้เข้ารับการตรวจร่างกายเพื่อหาสารเสพติด
- (๑๒) ห้ามทำกิจกรรมหรือประกอบอาชีพบางอย่าง
- (๑๓) ห้ามพกพาอาวุธปืน
- (๑๔) ห้ามกระทำการตามที่ถูกกล่าวหาหรือฟ้องร้อง

แนวทางการปล่อยชั่วคราวโดยไม่มีประกัน หรือมีประกัน หรือมีประกันและหลักประกัน

ข้อ ๑๐ เมื่อจะมีคำสั่งปล่อยชั่วคราว พึงพิจารณาใช้วิธีการปล่อยชั่วคราวโดยไม่มีประกันเป็นลำดับแรก
และให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยสาบานหรือปฏิญาณตนว่าจะมาตามนัดหรือหมายเรียก แต่ถ้าเห็นว่าการสาบานหรือ
ปฏิญาณตนยังไม่เพียงพอ ศาลอาจนำวิธีการตามข้อ ๔ (๑) และ (๒) มาใช้ร่วมด้วยก็ได้

ข้อ ๑๑ กรณีที่ศาลเห็นควรปล่อยชั่วคราวโดยมีประกันหรือกฎหมายกำหนดให้ต้องมีประกัน การกำหนดวงเงินประกันควรพิจารณาให้เหมาะสมแก่พฤติการณ์แห่งคดี โดยคำนึงถึงวิธีการตามข้อ ๘ (๑) และ (๒) ที่ได้นำมาใช้ประกอบด้วย

ข้อ ๑๒ การใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์อื่นใดที่สามารถตรวจสอบหรือจำกัดการเดินทาง ตามข้อ ๘ (๔) พึงสั่งใช้เฉพาะกรณีที่ผู้ถูกปล่อยชั่วคราวมีความเสี่ยงสูงที่จะหลบหนีหรือก่อภัยอันตราย หรือกรณีที่มีความจำเป็นต้องคุ้มครองผู้เสียหายหรือพยาน ซึ่งต้องมีการตรวจสอบสถานที่อยู่ของผู้ถูกปล่อยชั่วคราว อย่างเข้มงวดและการใช้วิธีการที่เบากว่าไม่เพียงพอต่อการป้องกันการหลบหนีหรือภัยอันตรายนั้น

ข้อ ๑๓ ถ้าศาลเห็นว่าการใช้วิธีการตามข้อ ๘ (๑) ถึง (๔) ยังไม่เพียงพอต่อการป้องกันการหลบหนี หรือก่อภัยอันตรายหรือความเสียหาย หรือเป็นกรณีที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตฉ้อฉลอันมีผลกระทบต่อสาธารณชนส่วนรวม หรือพฤติการณ์แห่งคดีก่อให้เกิดความเสียหายแก่เศรษฐกิจหรือสังคมอย่างร้ายแรง ศาลอาจเรียกหลักประกันได้ โดยให้คำนึงถึงความสามารถหรือข้อจำกัดในการหาหลักประกันของผู้ต้องหาหรือจำเลยประกอบด้วย

ข้อ ๑๔ ในกรณีที่ศาลเห็นควรมีคำสั่งให้ปล่อยชั่วคราวโดยมีประกันและหลักประกัน แต่หลักประกันที่ ผู้ที่ร้องขอปล่อยชั่วคราวเสนอมาไม่เพียงพอหรือไม่สามารถเสนอหลักประกันได้ทัน ศาลอาจพิจารณาปล่อยชั่วคราว ไปพลางก่อน โดยจะนำวิธีการอื่นตามข้อ ๘ มาใช้ร่วมด้วยในระหว่างนั้นก็ได้

ข้อ ๑๕ ในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นชาวต่างประเทศขอปล่อยชั่วคราว ให้ศาลมีคำสั่งอนุญาตให้ปล่อย ชั่วคราวต่อเมื่อผู้ต้องหาหรือจำเลยยินยอมส่งมอบหนังสือเดินทางไว้ต่อศาลด้วย และให้ศาลมีคำสั่งห้ามผู้ต้องหา หรือจำเลยเดินทางออกนอกราชอาณาจักร เว้นแต่ศาลเห็นสมควรเป็นอย่างอื่น

ในกรณีที่ผู้ต้องหาหรือจำเลยยินยอมส่งมอบหนังสือเดินทางตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลมอบสำเนาหนังสือเดินทาง ให้แก่ผู้ต้องหาหรือจำเลยดังกล่าวไว้แทน เมื่อศาลมีคำสั่งห้ามผู้ต้องหาหรือจำเลยเดินทางออกนอกราชอาณาจักร ให้ศาลมีหนังสือแจ้งคำสั่งไปยังสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองเพื่อระงับการเดินทางออกนอกราชอาณาจักรจนกว่าศาล จะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น โดยให้ส่งสำเนาหนังสือเดินทางของผู้ต้องหาหรือจำเลยแนบไปพร้อมด้วย และเมื่อคดีถึงที่สุด หรือไม่มีเหตุจำเป็นที่จะต้องเก็บรักษาหนังสือเดินทางของผู้ต้องหาหรือจำเลยไว้ ให้คืนหนังสือเดินทางแก่ผู้ต้องหา หรือจำเลยพร้อมทั้งแจ้งยกเลิกคำสั่งห้ามเดินทางออกนอกราชอาณาจักรไปยังสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองโดยเร็ว

การกำหนดวงเงินประกัน

ข้อ ๑๖ ในกรณีปล่อยชั่วคราวโดยมีประกัน การกำหนดวงเงินประกันให้พิจารณา ดังนี้

๑๖.๑ คดีความผิดลหุโทษหรือที่มีโทษปรับสถานเดียว หากมีเหตุจำเป็นต้องมีประกันให้กำหนด วงเงินไม่เกินหนึ่งในสี่ของอัตราโทษปรับขั้นสูงสำหรับความผิดนั้น แต่หากมีพฤติการณ์พิเศษในคดี อาจกำหนดวงเงิน เกินกว่าอัตราดังกล่าวได้ แต่ไม่เกินกึ่งหนึ่งของอัตราโทษปรับขั้นสูง

๑๖.๒ เว้นแต่จะมีกฎหมายเฉพาะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น คดีความผิดที่มีผลกระทบทางเศรษฐกิจ ซึ่งมีอัตราโทษปรับสูง ไม่ว่าจะมิโทษจำคุกด้วยหรือไม่ก็ตาม หากมีเหตุจำเป็นต้องมีประกันหรือมีประกันและหลักประกัน ให้กำหนดวงเงินไม่เกินหนึ่งในสี่ของอัตราโทษปรับขั้นสูงสำหรับความผิดนั้น แต่หากมีพฤติการณ์พิเศษในคดี อาจกำหนดวงเงินเกินกว่าอัตราดังกล่าวได้ แต่ไม่เกินอัตราโทษปรับขั้นสูง

๑๖.๓ คดีความผิดที่มีความเสียหายต่อทรัพย์สินมูลค่าสูงหรือส่งผลเสียหายในวงกว้าง เช่น ความผิดฐานฉ้อโกง ความผิดเกี่ยวกับการกู้ยืมเงินอันเป็นการฉ้อโกงประชาชน ความผิดเกี่ยวกับผู้บริหารสถาบัน การเงิน เป็นต้น หากมีเหตุจำเป็นต้องมีประกันหรือมีประกันและหลักประกัน ให้กำหนดวงเงินไม่เกินหนึ่งในสามของ

ราคาหรือมูลค่าทรัพย์สินที่ถูกประทุษร้าย แต่หากมีพฤติการณ์พิเศษในคดี อาจกำหนดวงเงินสูงกว่าหรือต่ำกว่าเกณฑ์ดังกล่าวได้ ในกรณีที่กำหนดวงเงินสูงกว่าเกณฑ์ดังกล่าว ต้องไม่เกินราคาหรือมูลค่าทรัพย์สินที่ถูกประทุษร้ายและให้ระบุนเหตุอันไว้ใจโดยชัดแจ้ง การกำหนดวงเงินประกันพึงคำนึงถึงอัตราโทษจำคุกในคดีที่ถูกกล่าวหาประกอบด้วย เพื่อเป็นหลักประกันสิทธิของผู้ต้องหาหรือจำเลยมิให้มีการเรียกประกันจนเกินควรแก่กรณี

๑๖.๔ คดีที่มีอัตราโทษจำคุก และไม่เข้ากรณีตามข้อ ๑๖.๑ ข้อ ๑๖.๒ ข้อ ๑๖.๓ ข้อ ๑๖.๕ และข้อ ๑๖.๖ ให้กำหนดวงเงินประกันโดยถือเกณฑ์ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาท ต่อระวางโทษจำคุก ๑ ปี แต่หากมีพฤติการณ์พิเศษในคดี อาจกำหนดให้สูงกว่าวงเงินดังกล่าวได้ แต่ไม่ควรเกิน ๒๐,๐๐๐ บาท ต่อระวางโทษจำคุก ๑ ปี

๑๖.๕ คดีที่มีโทษจำคุกตลอดชีวิต ให้กำหนดวงเงินประกันไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท แต่หากมีพฤติการณ์พิเศษในคดี อาจกำหนดให้สูงกว่าวงเงินดังกล่าวได้ แต่ไม่เกิน ๖๐๐,๐๐๐ บาท

๑๖.๖ คดีที่มีโทษประหารชีวิต ให้กำหนดวงเงินประกันไม่เกิน ๔๐๐,๐๐๐ บาท แต่หากมีพฤติการณ์พิเศษในคดี อาจกำหนดให้สูงกว่าวงเงินดังกล่าวได้ แต่ไม่เกิน ๘๐๐,๐๐๐ บาท

กรณีตามข้อ ๑๖.๔ ๑๖.๕ และ ๑๖.๖ ถ้าลักษณะและพฤติการณ์แห่งคดีมีเหตุจำเป็นต้องกำหนดวงเงินประกันสูงกว่าที่วางไว้ข้างต้น ก็อาจเพิ่มวงเงินให้สูงขึ้นอีกได้ ทั้งนี้ ให้ระบุนเหตุอันไว้ใจโดยชัดแจ้ง

ข้อ ๑๗ คดีที่มีหลายข้อหาไม่ว่าจะเป็นความผิดกรรมเดียวผิดกฎหมายหลายบท หรือความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ถือข้อหาที่มีอัตราโทษหนักที่สุดเป็นเกณฑ์ในการกำหนดวงเงินประกัน

ในกรณีที่จำเลยถูกฟ้องหลายคดีต่อศาลเดียวกัน ไม่ว่าจะถูกฟ้องพร้อมกันหรือต่างเวลากัน ศาลอาจกำหนดวงเงินประกันในแต่ละคดีให้ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ โดยให้ใช้หลักประกันร่วมกันก็ได้

ข้อ ๑๘ ในกรณีผู้ขอประกันเป็นญาติพี่น้องหรือมีความเกี่ยวพันโดยทางสมรส หรือผู้ขอประกันใช้หลักทรัพย์ที่มีค่าอย่างอื่นที่กำหนดราคามูลค่าที่แน่นอนและสะดวกแก่การบังคับคดีเป็นหลักประกัน ศาลจะกำหนดวงเงินประกันให้ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติก็ได้

หากผู้ขอประกันซึ่งเป็นญาติพี่น้องหรือมีความเกี่ยวพันโดยทางสมรสเป็นผู้ใช้เงินสดหรือหลักทรัพย์ของผู้ขอประกันที่กำหนดราคามูลค่าที่แน่นอนและสะดวกแก่การบังคับคดีเป็นหลักประกันในการปล่อยชั่วคราว ศาลจะอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวโดยให้ผู้ขอประกันวางเงินสดหรือหลักทรัพย์นั้นเพียงจำนวนร้อยละยี่สิบจากจำนวนวงเงินประกันที่ศาลกำหนดก็ได้

ข้อ ๑๙ ในกรณีผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นหญิงมีครรภ์หรือมีบุตรอายุไม่เกิน ๓ ปี อยู่ในความดูแลหรือเป็นผู้เจ็บป่วยซึ่งถ้าต้องขังจะเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพ หรือเป็นผู้พิการหรือสูงอายุซึ่งโดยสภาพร่างกายหรือจิตใจอาจเกิดความทุกข์ยากลำบากเกินกว่าปกติในระหว่างต้องขัง ให้ศาลใช้ดุลพินิจอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวโดยไม่ต้องมีประกันหรือกำหนดวงเงินประกันให้ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติ

การใช้หลักทรัพย์เป็นประกัน

ข้อ ๒๐ การปล่อยชั่วคราวโดยมีหลักทรัพย์เป็นประกัน อาจใช้หลักทรัพย์ ดังต่อไปนี้

๒๐.๑ ที่ดินมีโฉนด ที่ดินมีหนังสือรับรองการทำประโยชน์ หรือห้องชุด โดยมีโฉนดที่ดิน หนังสือรับรองการทำประโยชน์ หรือหนังสือกรรมสิทธิ์ห้องชุด และหนังสือรับรองราคาประเมินของสำนักงานที่ดิน มาแสดง หากจะนำสิ่งปลูกสร้างบนที่ดินมาเป็นประกันด้วยก็จะต้องแสดงสำเนาทะเบียนบ้าน และหนังสือประเมินราคาส่งปลูกสร้างที่น่าเชื่อถือประกอบด้วย

๒๐.๒ หลักทรัพย์มีค่าอย่างอื่นที่กำหนดราคามูลค่าที่แน่นอนได้ เช่น พันธบัตรที่ออกโดยหน่วยงานของรัฐ สลากออมสิน บัตรหรือสลากออมทรัพย์ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เงินฝากของสถาบันการเงินหรือสหกรณ์ออมทรัพย์ ใบรับเงินฝากประจำธนาคาร ตัวแลกเงินที่ธนาคารเป็นผู้จ่ายและธนาคารผู้จ่ายได้รับรองตลอดไปแล้ว ตัวสัญญาใช้เงินที่ธนาคารเป็นผู้ออกตัว เช็คที่ธนาคารเป็นผู้สั่งจ่ายหรือรับรอง ซึ่งสามารถเรียกเก็บเงินได้ในวันที่ทำสัญญาประกัน หนังสือค้ำประกันหรือหนังสือรับรองของธนาคารหรือบริษัทประกันภัยเพื่อชำระเบี้ยปรับแทนในกรณีผิดสัญญาประกัน หนังสือรับรองการชำระเงินของกองทุนยุติธรรม หนังสือรับรองของส่วนราชการเพื่อขออนุญาตประกันตัวข้าราชการ เป็นต้น ทั้งนี้ ในกรณีที่มีข้อสงสัย ให้ศาลตรวจสอบเพื่อขอคำยืนยันจากหน่วยงานที่ออกพันธบัตร ธนาคาร บริษัทประกันภัย หรือส่วนราชการที่ออกหนังสือรับรองนั้น

เมื่อทำสัญญาประกันแล้ว ให้ศาลมีหนังสือแจ้งอายุต่อไปยังสำนักงานที่ดิน สำนักงานเขตหรืออำเภอ หน่วยงานที่ออกพันธบัตร ธนาคารหรือสหกรณ์ออมทรัพย์ แล้วแต่กรณีทันที และเมื่อสัญญาประกันสิ้นสุดลง ให้รีบคืนหลักประกันและแจ้งยกเลิกการอายุโดยเร็ว ในกรณีที่ใช้หนังสือรับรองของบริษัทประกันภัยเป็นหลักประกัน ให้ศาลแจ้งจำนวนวงเงินประกันในสัญญาประกันให้บริษัทประกันภัยทราบด้วย

ข้อ ๒๑ กรณีที่มีการปล่อยชั่วคราวในชั้นสอบสวน ถ้าผู้ร้องขอประกันมีความประสงค์จะใช้เงินสดหรือหลักทรัพย์อื่นที่วางประกันไว้เป็นหลักประกันการปล่อยชั่วคราวในชั้นศาล ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ให้ผู้ร้องขอประกันระบุรายละเอียดเกี่ยวกับหลักประกัน ซึ่งรวมทั้งมูลค่าหรือราคาของหลักประกันดังกล่าวและวงเงินที่ได้ประกัน พร้อมทั้งแนบสำเนาภาพถ่ายหลักทรัพย์มากับคำร้องขอ ถ้าหลักทรัพย์นั้นเป็นที่ดินหรือห้องชุด ให้แนบสำเนาหนังสือสำคัญแสดงสิทธิในหลักทรัพย์และหนังสือรับรองราคาประเมินของสำนักงานที่ดินมาด้วย

(๒) ถ้าศาลเห็นสมควรอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวโดยกำหนดวงเงินประกันไม่เกินมูลค่าหรือราคาของหลักประกัน และปรากฏตามคำแถลงของพนักงานสอบสวนหรือคำฟ้องหรือคำแถลงของพนักงานอัยการว่าหลักประกันดังกล่าวยังอยู่ในความครอบครองของตน หรือมีหลักฐานอื่นที่น่าเชื่อถือว่าหลักประกันดังกล่าวยังอยู่ในความครอบครองของพนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการแล้วแต่กรณี ให้ศาลมีคำสั่งให้ถือเอาหลักประกันนั้นเป็นหลักประกันในชั้นศาลได้ แต่ถ้าศาลกำหนดวงเงินประกันไว้สูงกว่ามูลค่าหรือราคาของหลักประกันนั้น ก็ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้ร้องขอประกันวางหลักประกันอื่นเพิ่มเติมให้เพียงพอกับวงเงินที่ประกันนั้น

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการประเมินมูลค่าหรือราคาของหลักประกัน ศาลอาจเรียกผู้ครอบครองหลักประกันมาสอบถามหรือสั่งให้ผู้ร้องขอประกันเสนอหลักฐานการประเมินราคาใหม่ก็ได้

(๓) เมื่อมีคำสั่งอนุญาตตาม (๒) แล้ว ให้ศาลแจ้งให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการแล้วแต่กรณีส่งหลักประกันนั้นต่อศาลภายในเวลาที่กำหนด

การใช้บุคคลเป็นหลักประกัน

ข้อ ๒๒ การใช้บุคคลเป็นหลักประกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๓) ให้พิจารณาตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

๒๒.๑ บุคคลผู้เป็นหลักประกันจะต้องเป็นผู้มีความสัมพันธ์กับผู้ต้องหาหรือจำเลย เช่น เป็นบุพการี ผู้สืบสันดาน สามี ภริยา ญาติพี่น้อง ผู้บังคับบัญชา นายจ้าง บุคคลที่เกี่ยวข้องทางสมรสหรือบุคคลที่ศาลเห็นว่ามีความสัมพันธ์ใกล้ชิดเสมือนเป็นญาติพี่น้อง หรือมีความสัมพันธ์ในทางอื่นที่ศาลเห็นสมควรให้ประกันได้ และเป็นผู้มีตำแหน่งหน้าที่การงานหรือมีรายได้แน่นอน โดยมีหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ยื่นคำร้องด้วยตนเอง และเสนอหนังสือรับรองจากต้นสังกัดหรือนายจ้าง หรือหลักฐานอื่นที่เชื่อถือได้ และหากผู้ขอประกันมีคู่สมรส ให้แสดงหลักฐานการยินยอมของคู่สมรสด้วย ในกรณี ถูกเงินไม่อาจเสนอหนังสือรับรองได้ทัน ให้ผ่อนผันโดยแสดงหลักฐานอื่น เช่น บัตรประจำตัวที่แสดงฐานะเช่นนั้น และให้นำหนังสือรับรองหรือหนังสือยินยอมมาแสดงภายหลัง

(๒) ให้ทำสัญญาประกันได้ในวงเงินไม่เกิน ๑๐ เท่าของอัตราเงินเดือนหรือรายได้เฉลี่ย ต่อเดือน

(๓) การอนุญาต ให้พิจารณาจากเงินเดือนหรือรายได้ แต่หากวงเงินประกันมียอดสูงกว่า วงเงินที่ผู้นั้นมีสิทธิประกันได้ ศาลอาจกำหนดให้ผู้ขอประกันวางเงินหรือหลักทรัพย์อื่นเพิ่มเติมให้เพียงพอกับวงเงิน ประกันนั้นได้ หรืออาจให้มีผู้ขอประกันหลายคนร่วมกันทำสัญญาประกัน โดยใช้วงเงินของแต่ละคนรวมกันได้

(๔) หากผู้ประกันพ้นจากตำแหน่งหน้าที่การงาน ก็ให้คงมีสิทธิประกันต่อไป โดยศาล อาจใช้ดุลพินิจสั่งให้หาหลักประกันเพิ่มหรือดีกว่าเดิมได้

๒๒.๒ นิติบุคคลอาจเป็นผู้ขอประกันได้ ในกรณีที่กรรมการ ผู้แทน ตัวแทน หุ่นส่วน พนักงาน หรือ ลูกจ้างของนิติบุคคลนั้นตกเป็นผู้ต้องหาหรือจำเลย ให้ทำสัญญาประกันได้ในวงเงินตามที่ศาลเห็นสมควร เป็นกรณี ๆ ไป และศาลอาจกำหนดให้ผู้ขอประกันวางเงินหรือหลักทรัพย์อื่นตามจำนวนที่เห็นสมควรเพิ่มเติมด้วยก็ได้ โดยจะต้องแสดงหนังสือรับรองการจดทะเบียนและหลักฐานแสดงฐานะการเงิน และผู้มีอำนาจทำการแทน ในกรณีถูกเงินไม่สามารถนำต้นฉบับเอกสารมาแสดงได้ทัน ให้ผ่อนผันโดยแสดงสำเนาเอกสารดังกล่าวและ นำต้นฉบับเอกสารมาแสดงภายหลัง

๒๒.๓ ในกรณีที่ส่วนราชการ ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการช่วยเหลือข้าราชการ หรือลูกจ้างของทางราชการที่ต้องหาคดีอาญา เป็นผู้ร้องขอให้ปล่อยชั่วคราว หากจำนวนเงินที่ระบุไว้ในหนังสือ รับรองหรือคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวเพียงพอแล้ว ควรถือว่าหนังสือรับรองหรือคำร้องนั้นเป็นหลักประกัน ที่น่าเชื่อถือได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๐๘ (๔)

ข้อ ๒๓ ผู้ต้องหาหรือจำเลยอาจทำสัญญาประกันตนเองได้

การทำสัญญาประกันตามวรรคหนึ่ง หากผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นพนักงานหรือประกอบวิชาชีพ เช่น แพทย์ เภสัชกร พยาบาล วิศวกร สถาปนิก ทนายความ ผู้สอบบัญชี ครู ผู้ประกอบวิชาชีพด้านสื่อมวลชนหรือผู้ประกอบ วิชาชีพอื่นที่ศาลเห็นสมควรให้ประกันได้ และการกระทำที่ถูกลงกล่าวหาว่าเป็นความผิดเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ หรือการปฏิบัติงานในการประกอบวิชาชีพนั้น ให้ผู้ต้องหาหรือจำเลยทำสัญญาประกันตนเองได้ในวงเงินไม่เกิน ๑๕ เท่า ของอัตราเงินเดือนหรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

การพิจารณาสั่งปล่อยชั่วคราวภายหลังมีคำพิพากษา

ข้อ ๒๔ กรณีที่ศาลชั้นต้นหรือศาลชั้นอุทธรณ์พิพากษาลงโทษจำคุกจำเลยไม่เกิน ๕ ปี ไม่ว่าจะ เป็นคดีที่ ต้องห้ามอุทธรณ์ฎีกาในปัญหาข้อเท็จจริงหรือคดีที่ต้องขออนุญาตฎีกาก็ตาม หากจำเลยไม่เคยถูกคุมขังมาก่อน หรือได้รับการปล่อยชั่วคราวในระหว่างพิจารณาของศาลชั้นต้นและศาลชั้นอุทธรณ์ และไม่มีพฤติการณ์จะหลบหนี หรือก่อภัยอันตรายใด ๆ ให้ศาลชั้นต้นพิจารณาสั่งอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราว โดยใช้วิธีการอย่างเดียวกับ การปล่อยชั่วคราวในระหว่างพิจารณาหรือจะใช้เงื่อนไขหรือมาตรการที่เข้มงวดเพิ่มขึ้นก็ได้ โดยไม่จำเป็นต้องส่ง ให้ศาลชั้นอุทธรณ์หรือศาลฎีกาสั่ง

ในชั้นอุทธรณ์หรือฎีกา หากจำเลยไม่เคยถูกคุมขังมาก่อนหรือได้รับการปล่อยชั่วคราวในระหว่างพิจารณาของศาลชั้นต้นหรือศาลชั้นอุทธรณ์ และไม่มีพฤติการณ์จะหลบหนีหรือก่อภัยอันตรายใด ๆ แม้จำเลยยังไม่ได้ยื่นอุทธรณ์หรือฎีกาหรือยังไม่ได้รับอนุญาตให้อุทธรณ์หรือฎีกา ศาลที่มีอำนาจอาจมีคำสั่งให้ปล่อยชั่วคราวโดยใช้เงื่อนไขหรือมาตรการอย่างเดียวกับศาลล่างหรือจะใช้เงื่อนไขหรือมาตรการที่เข้มงวดเพิ่มขึ้นก็ได้

การดำเนินการและการกำหนดแนวทางปฏิบัติอื่น

ข้อ ๒๕ การดำเนินการตามข้อบังคับนี้ ให้ใช้วิธีการประเมินความเสี่ยงและแบบพิมพ์ตามที่สำนักงานศาลยุติธรรมกำหนด

เพื่อให้การปฏิบัติตามข้อบังคับนี้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ศาลอาจกำหนดแนวทางปฏิบัติของศาลนั้นได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับข้อบังคับนี้

ข้อ ๒๖ ให้ศาลประกาศและเผยแพร่ข้อบังคับนี้และแนวทางปฏิบัติของศาลเกี่ยวกับการใช้มาตรการกำกับดูแลและการเรียกประกันในการปล่อยชั่วคราวให้ผู้ที่มาติดต่อและประชาชนได้ทราบโดยทั่วกัน

ข้อ ๒๗ ในกรณีจำเป็นต้องมีวิธีการใดในทางธุรการเพื่อให้ปฏิบัติตามข้อบังคับนี้ไปได้โดยเรียบร้อย ให้เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นผู้กำหนดวิธีการนั้น

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

ปิยกุล บุญเพิ่ม

ประธานศาลฎีกา

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๙ ตอนที่ ๕๕ ก หน้า ๑๗ วันที่ ๘ กันยายน ๒๕๖๕)

คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ที่ ๔๓๖/๒๕๖๕

เรื่อง การปล่อยชั่วคราว การกำหนดวงเงินประกัน การกำหนดหลักทรัพย์ที่อาจใช้เป็นหลักประกัน และการใช้บุคคลเป็นประกัน ในการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาในชั้นสอบสวน

ตามคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ ๘๐/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๑ เรื่อง การกำหนดวงเงินประกัน การกำหนดหลักทรัพย์ที่อาจใช้เป็นหลักประกัน และการใช้บุคคลเป็นประกัน ในการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาในชั้นสอบสวน และคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ ๔๑๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เรื่อง การอำนวยความสะดวกในคดีอาญา การทำสำนวนการสอบสวน และมาตรการควบคุม ตรวจสอบ เฝ้าระวังการสอบสวนคดีอาญา ได้กำหนดเรื่อง การปล่อยชั่วคราว และวงเงินในการปล่อยชั่วคราวไว้แล้ว นั้น

ต่อมาประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๑๐ วรรคหนึ่ง ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๓๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ บัญญัติให้ในคดีมีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกินสิบปีขึ้นไป ผู้ที่ถูกปล่อยชั่วคราวต้องมีประกันและจะมีหลักประกันด้วยหรือไม่ ประกอบกับได้มีการยกเลิกข้อบังคับของประธานศาลฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการเรียกประกันหรือหลักประกัน ในการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาหรือจำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๘ และฉบับที่แก้ไขเพิ่มเติม และออกข้อบังคับของประธานศาลฎีกาว่าด้วยการปล่อยชั่วคราวและวิธีเรียกประกันในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๕ ซึ่งในกรณีการเรียกประกันหรือหลักประกันในการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาในชั้นสอบสวนนั้น พนักงานสอบสวนต้องปฏิบัติตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเรียกประกันหรือหลักประกัน การปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาในชั้นสอบสวน พ.ศ. ๒๕๕๙ ข้อ ๑ ที่ห้ามมิให้พนักงานสอบสวนกำหนดวงเงินประกันเกินสามในสี่ของวงเงินประกันที่กำหนดในข้อบังคับของประธานศาลฎีกาดังกล่าว ดังนั้น เพื่อให้การปล่อยชั่วคราว การกำหนดวงเงินประกัน การกำหนดหลักทรัพย์ที่อาจใช้เป็นหลักประกัน และการใช้บุคคลเป็นประกัน ในการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาในชั้นสอบสวนเป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กฎกระทรวง และข้อบังคับของประธานศาลฎีกาดังกล่าว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ประกอบมาตรา ๑๑ (๔) แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๓/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๕๕๙ เรื่อง การกำหนดตำแหน่งของข้าราชการตำรวจซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการสอบสวน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จึงออกคำสั่งไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความในข้อ ๕.๗/บทที่ ๒ การอำนวยความสะดวกในคดีอาญา ของคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ ๔๑๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เรื่อง การอำนวยความสะดวกในคดีอาญา การทำสำนวนการสอบสวน และมาตรการควบคุม ตรวจสอบ เฝ้าระวังการสอบสวนคดีอาญา และให้ใช้ความดังต่อไปนี้แทน

“๕.๗ ในคดีที่มีอัตราโทษจำคุกอย่างสูงเกิน ๑๐ ปีขึ้นไป ผู้ที่ถูกปล่อยชั่วคราวต้องมีประกันและจะมีหลักประกันด้วยหรือไม่ก็ได้ ส่วนคดีอื่นจะปล่อยชั่วคราวโดยไม่มีประกันเลย หรือมีประกัน หรือมีประกันและหลักประกันด้วยก็ได้

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๘๐/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๑ เรื่อง การกำหนดวงเงินประกัน การกำหนดหลักทรัพย์ที่อาจใช้เป็นหลักประกัน และการใช้บุคคลเป็นประกัน ในการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาในชั้นสอบสวน

ข้อ ๓ เพื่อให้การเรียกประกันหรือหลักประกันผู้ต้องหาในชั้นสอบสวนมีความเหมาะสมกับพฤติการณ์แห่งคดี และไม่สร้างภาระแก่ผู้ต้องหาในชั้นสอบสวนในการที่จะได้รับการปล่อยชั่วคราวจนเกินควรแก่กรณี จึงวางแนวทางเกี่ยวกับการกำหนดวงเงินประกัน การกำหนดหลักทรัพย์ที่อาจใช้เป็นหลักประกัน และการใช้บุคคลเป็นประกัน ในการปล่อยชั่วคราวผู้ต้องหาในชั้นสอบสวน ดังต่อไปนี้

(๑) การกำหนดวงเงินประกัน

ลำดับที่	ความผิดหรือพฤติการณ์ในการขอปล่อยชั่วคราว	อัตราขั้นต่ำ	อัตราขั้นสูง
๑	คดีความผิดโทษหรือที่มีโทษปรับสถานเดียว	ไม่มี	ไม่เกินร้อยละ ๑๘.๗๕ ของอัตราโทษปรับขั้นสูงของความผิดนั้น แต่หากมีพฤติการณ์พิเศษในคดี อาจกำหนดวงเงินเกินกว่าอัตราดังกล่าวได้ แต่ไม่เกินร้อยละ ๓๗.๕ ของอัตราโทษปรับขั้นสูง
๒	คดีความผิดที่มีผลกระทบทางเศรษฐกิจซึ่งมีอัตราโทษปรับสูง ไม่ว่าจะมิโทษจำคุกด้วยหรือไม่ก็ตาม	ไม่มี	ไม่เกินร้อยละ ๑๘.๗๕ ของอัตราโทษปรับขั้นสูงของความผิดนั้น แต่หากมีพฤติการณ์พิเศษในคดี อาจกำหนดวงเงินเกินกว่าอัตราดังกล่าวได้ แต่ไม่เกินร้อยละ ๗๕ ของอัตราโทษปรับขั้นสูง
๓	คดีความผิดที่มีความเสียหายต่อทรัพย์สินมูลค่าสูง หรือส่งผลเสียหายในวงกว้าง เช่น ความผิดฐานฉ้อโกง ความผิดเกี่ยวกับการกักขังเงินอันเป็นการฉ้อโกงประชาชน ความผิดเกี่ยวกับผู้บริหารสถาบันการเงิน	ไม่มี	ไม่เกินร้อยละ ๒๕ ของราคาหรือมูลค่าทรัพย์สินที่ถูกประทุษร้าย แต่หากมีพฤติการณ์พิเศษในคดี อาจกำหนดวงเงินเกินกว่าอัตราดังกล่าวได้ แต่ต้องไม่เกินร้อยละ ๗๕ ของราคาหรือมูลค่าทรัพย์สินที่ถูกประทุษร้ายและพึงคำนึงถึงอัตราโทษจำคุกในคดีที่ถูกกล่าวหาประกอบด้วย
๔	คดีที่มีอัตราโทษจำคุก และไม่เข้ากรณีตามข้อ ๑ ข้อ ๒ ข้อ ๓ ข้อ ๕ และข้อ ๖	ไม่มี	ไม่เกิน ๗,๕๐๐ บาท ต่อดังกล่าวโทษจำคุก ๑ ปี แต่หากมีพฤติการณ์พิเศษในคดี อาจกำหนดให้สูงกว่าวงเงินดังกล่าวได้ แต่ไม่ควรเกิน ๑๕,๐๐๐ บาท ต่อดังกล่าวโทษจำคุก ๑ ปี
๕	คดีที่มีโทษจำคุกตลอดชีวิต	ไม่มี	ไม่เกิน ๒๒๕,๐๐๐ บาท แต่หากมีพฤติการณ์พิเศษในคดี อาจกำหนดให้สูงกว่าวงเงินดังกล่าวได้ แต่ไม่เกิน ๔๕๐,๐๐๐ บาท
๖	คดีที่มีโทษประหารชีวิต	ไม่มี	ไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท แต่หากมีพฤติการณ์พิเศษในคดี อาจกำหนดให้สูงกว่าวงเงินดังกล่าวได้ แต่ไม่เกิน ๖๐๐,๐๐๐ บาท

ลำดับที่	ความผิดหรือพฤติการณ์ในการขอลดปล่อยชั่วคราว	อัตราขั้นต่ำ	อัตราขั้นสูง
๓	คดีที่มีหลายข้อหา (๑) ความผิดกรรมเดียวผิดกฎหมายหลายบทหรือ (๒) ความผิดหลายกรรมต่างกัน	ไม่มี	ให้ถือข้อหาที่มีอัตราโทษหนักที่สุดเป็นเกณฑ์
๔	กรณี (๑) ผู้ขอประกันเป็นญาติพี่น้องหรือมีความเกี่ยวพันโดยทางสมรส หรือ (๒) ผู้ขอประกันใช้หลักทรัพย์ที่มีค่าอย่างอื่นที่กำหนดราคามูลค่าที่แน่นอนและสะดวกแก่การบังคับคดี	ไม่มี	จะกำหนดวงเงินประกันให้ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติก็ได้
๙	ผู้ขอประกันเป็นญาติพี่น้องหรือมีความเกี่ยวพันโดยทางสมรสเป็นผู้ใช้เงินสดหรือหลักทรัพย์ของผู้ขอประกันที่กำหนดราคามูลค่าที่แน่นอนและสะดวกแก่การบังคับคดีเป็นหลักประกัน	ไม่มี	ให้วงเงินสดหรือหลักทรัพย์เพียงร้อยละ ๒๐ จากจำนวนวงเงินประกันที่กำหนดก็ได้
๑๐	กรณีผู้ต้องหา (๑) เป็นหญิงมีครรภ์ หรือ (๒) มีบุตรอายุไม่เกิน ๓ ปี อยู่ในความดูแล หรือ (๓) เป็นผู้เจ็บป่วย ถ้าต้องซึ่งจะเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพ หรือ (๔) เป็นผู้พิการหรือสูงอายุ ซึ่งโดยสภาพร่างกายหรือจิตใจอาจเกิดความทุกข์ยากลำบากเกินกว่าปกติในระหว่างต้องขัง	ไม่มี	ใช้ดุลพินิจอนุญาตให้ปล่อยชั่วคราวโดยไม่ต้องมีประกันหรือกำหนดวงเงินประกันให้ต่ำกว่าเกณฑ์ปกติก็ได้
๑๑	กรณีผู้ต้องหาถูกดำเนินคดีหลายคดีในสถานเดียวกัน	ไม่มี	กำหนดวงเงินประกันในแต่ละคดีต่ำกว่าเกณฑ์ปกติโดยให้ใช้หลักประกันร่วมกันก็ได้ ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงพฤติการณ์ของคดีและผู้ต้องหาประกอบกัน

หมายเหตุ ข้อ ๔ ข้อ ๕ และข้อ ๖ ถ้าลักษณะและพฤติการณ์แห่งคดีมีเหตุจำเป็นต้องกำหนดวงเงินประกันสูงกว่าที่วางไว้ข้างต้น ก็อาจเพิ่มวงเงินให้สูงขึ้นอีกได้

(๒) การกำหนดหลักทรัพย์ที่อาจใช้เป็นหลักประกัน

ลำดับที่	หลักทรัพย์	เอกสารที่ต้องแสดง
๑	ที่ดินมีโฉนด	(๑) โฉนดที่ดิน และ (๒) หนังสือรับรองราคาประเมินของสำนักงานที่ดิน
๒	ที่ดินมีหนังสือรับรองการทำประโยชน์	(๑) หนังสือรับรองการทำประโยชน์ และ (๒) หนังสือรับรองราคาประเมินของสำนักงานที่ดิน
๓	ห้องชุด	(๑) หนังสือกรรมสิทธิ์ห้องชุด (๒) หนังสือรับรองราคาประเมินของสำนักงานที่ดิน

ลำดับที่	หลักทรัพย์	เอกสารที่ต้องแสดง
๔	ที่ดิน และสิ่งปลูกสร้างบนที่ดิน	(๑) โฉนดที่ดิน หรือหนังสือรับรองการทำประโยชน์ และ (๒) สำเนาทะเบียนบ้าน และ (๓) หนังสือประเมินราคาสิ่งปลูกสร้างที่น่าเชื่อถือ
๕	หลักทรัพย์มีค่าอย่างอื่นที่กำหนดราคามูลค่าที่แน่นอนได้ เช่น (๑) พันธบัตรที่ออกโดยหน่วยงานรัฐ (๒) สลากออมสิน (๓) บัตรหรือสลากออมทรัพย์ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (๔) เงินฝากของสถาบันการเงินหรือสหกรณ์ออมทรัพย์ (๕) ใบรับเงินฝากประจำธนาคาร (๖) ตัวแลกเงินที่ธนาคารเป็นผู้จ่ายและธนาคารผู้จ่ายได้รับรองตลอดไปแล้ว (๗) ตัวสัญญาใช้เงินที่ธนาคารเป็นผู้ออกตัว (๘) เช็คที่ธนาคารเป็นผู้สั่งจ่ายหรือรับรองซึ่งสามารถเรียกเก็บเงินได้ในวันที่ทำสัญญาประกัน (๙) หนังสือค้ำประกันหรือหนังสือรับรองของธนาคารหรือบริษัทประกันภัยเพื่อชำระเบี้ยปรับแทนในกรณีผิดสัญญาประกัน (๑๐) หนังสือรับรองการชำระเงินของกองทุนยุติธรรม (๑๑) หนังสือรับรองของส่วนราชการเพื่อขออนุญาตประกันตัวข้าราชการ	เอกสารหลักฐานของหลักทรัพย์แต่ละประเภท อนึ่ง ในกรณีมีข้อสงสัยให้พนักงานสอบสวนตรวจสอบเพื่อขอคำยืนยันจากหน่วยงานที่ออกพันธบัตร ธนาคาร บริษัทประกันภัย หรือส่วนราชการที่ออกหนังสือรับรองนั้น

หมายเหตุ ให้มีหนังสือแจ้งอายุต่อไปยังสำนักงานที่ดิน สำนักงานเขตหรืออำเภอ หน่วยงานที่ออกพันธบัตร ธนาคารหรือสหกรณ์ออมทรัพย์ แล้วแต่กรณีทันที และเมื่อสัญญาประกันสิ้นสุดลง ให้รีบคืนหลักประกันและแจ้งยกเลิกการอายุโดยเร็ว

(๓) การใช้บุคคลเป็นประกัน

ลำดับที่	บุคคลเป็นประกัน	วงเงินสัญญาประกัน	หลักเกณฑ์
๑	ผู้ขอประกันเป็นบุคคลธรรมดา ผู้ขอประกันจะต้องเป็นผู้มีตำแหน่งหน้าที่การงาน หรือมีรายได้แน่นอน และ (๑) เป็นผู้มีความสัมพันธ์กับผู้ต้องหา เช่น เป็นบุพการี ผู้สืบสันดาน สามี ภริยา ญาติพี่น้อง ผู้บังคับบัญชา นายจ้าง บุคคลที่เกี่ยวข้องกันโดยทางสมรส หรือ	ให้พิจารณาจากเงินเดือนหรือรายได้ โดยให้ทำสัญญาไม่เกิน ๑๐ เท่าของอัตราเงินเดือน หรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	๑. ให้ยื่นคำร้องด้วยตนเอง และเสนอหนังสือรับรองจากต้นสังกัดหรือนายจ้างหรือหลักฐานอื่นที่เชื่อถือได้ และหากผู้ขอประกันมีคู่สมรส ให้แสดงหลักฐานการยินยอมของคู่สมรสด้วย ในกรณีฉุกเฉินไม่อาจเสนอหนังสือรับรองได้ทัน ให้ผ่อนผันโดยแสดงหลักฐานอื่น เช่น บัตรประจำตัวที่แสดงฐานะเช่นนั้น และให้นำหนังสือรับรองหรือหนังสือยินยอมมาแสดงภายหลัง

ลำดับที่	บุคคลเป็นประกัน	วงเงินสัญญาประกัน	หลักเกณฑ์
	(๒) เป็นบุคคลที่เห็นว่ามีความสัมพันธ์ใกล้ชิดเสมือนเป็นญาติพี่น้อง หรือมีความสัมพันธ์ในทางอื่นที่เห็นสมควรให้ประกันได้		<p>๒. หากวงเงินประกันมียอดสูงกว่าวงเงินที่ผู้ยื่นมีสิทธิประกันได้ อาจกำหนดให้ผู้ขอประกันวงเงินหรือหลักทรัพย์อื่นเพิ่มเติมให้เพียงพอกับวงเงินประกันนั้นได้</p> <p>๓. อาจให้ผู้ขอประกันหลายคนร่วมกันทำสัญญาประกัน โดยใช้วงเงินของแต่ละคนรวมกันได้</p> <p>๔. หากผู้ประกันพ้นจากตำแหน่งหน้าที่การงาน ก็ให้คงมีสิทธิประกันต่อไป โดยอาจใช้ดุลพินิจสั่งให้หาหลักประกันเพิ่มหรือดีกว่าเดิมได้</p>
๒	ผู้ขอประกันเป็นนิติบุคคล กรณีผู้ต้องหาเป็นกรรมการ ผู้แทน ตัวแทน หุ้นส่วน พนักงาน หรือลูกจ้างของนิติบุคคล	ตามที่เห็นสมควรเป็นกรณี ๆ ไป	<p>๑. อาจกำหนดให้ผู้ขอประกันวงเงินหรือหลักทรัพย์อื่นตามจำนวนที่เห็นสมควรเพิ่มเติมด้วยก็ได้ โดยจะต้องแสดงหนังสือรับรองการจดทะเบียนและหลักฐานแสดงฐานะการเงิน และผู้มีอำนาจทำการแทน</p> <p>๒. ในกรณีฉุกเฉินไม่สามารถนำต้นฉบับเอกสารมาแสดงได้ทัน ให้พ่อนผันโดยแสดงสำเนาเอกสารดังกล่าวและให้นำต้นฉบับเอกสารมาแสดงภายหลัง</p>
๓	ผู้ขอประกันเป็นส่วนราชการ ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการช่วยเหลือข้าราชการหรือลูกจ้างของทางราชการที่ต้องหาคดีอาญา	ตามที่เห็นสมควรเป็นกรณี ๆ ไป	หากจำนวนเงินที่ระบุไว้ในหนังสือรับรองหรือคำร้องขอให้ปล่อยชั่วคราวเพียงพอแล้ว ควรถือว่าหนังสือรับรองหรือคำร้องนั้นเป็นหลักประกันที่น่าเชื่อถือได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๐๘ (๔)
๔	ผู้ต้องหาทำสัญญาประกันตนเอง (๑) ผู้ต้องหาต้องเป็นผู้มีตำแหน่งหน้าที่การงานหรือมีรายได้แน่นอน	ให้พิจารณาจากเงินเดือน หรือรายได้ โดยให้ทำสัญญาไม่เกิน ๑๐ เท่าของอัตราเงินเดือน หรือรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	<p>๑. ให้ยื่นคำร้องด้วยตนเอง และเสนอหนังสือรับรองจากต้นสังกัดหรือนายจ้างหรือหลักฐานอื่นที่เชื่อถือได้ และหากผู้ขอประกันมีคู่สมรส ให้แสดงหลักฐานการยินยอมของคู่สมรสด้วย</p> <p>ในกรณีฉุกเฉินไม่อาจเสนอหนังสือรับรองได้ทัน ให้พ่อนผันโดยแสดงหลักฐานอื่น เช่น บัตรประจำตัวที่แสดงฐานะเช่นนั้น และให้นำหนังสือรับรองหรือหนังสือยินยอมมาแสดงภายหลัง</p>

ลำดับที่	บุคคลเป็นประกัน	วงเงินสัญญาประกัน	หลักเกณฑ์
	<p>(๒) ผู้ต้องหา</p> <ul style="list-style-type: none"> - เป็นพนักงานหรือประกอบวิชาชีพ เช่น แพทย์ เภสัชกร พยาบาล วิศวกร สถาปนิก ทนายความ ผู้สอบบัญชี ครู ผู้ประกอบวิชาชีพด้านสื่อมวลชน หรือ ผู้ประกอบวิชาชีพอื่นที่เห็นสมควรให้ประกันได้ และ - การกระทำที่ถูกกล่าวหาว่าเป็นความผิด เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ หรือการปฏิบัติงาน ในการประกอบวิชาชีพนั้น 	<p>ให้พิจารณาจาก เงินเดือน หรือรายได้ โดยให้ทำสัญญาไม่เกิน ๑๕ เท่าของอัตรา เงินเดือน หรือรายได้ เหลือต่อเดือน</p>	<p>๒. หากวงเงินประกันมียอดสูงกว่าวงเงิน ที่ผู้นั้นมีสิทธิประกันได้ อาจกำหนดให้ ผู้ขอประกันวงเงินหรือหลักทรัพย์อื่น เพิ่มเติมให้เพียงพอกับวงเงินประกันนั้นได้</p> <p>๓. อาจให้ผู้ขอประกันหลายคนร่วมกันทำ สัญญาประกัน โดยใช้วงเงินของแต่ละคน รวมกันได้</p> <p>๔. หากผู้ประกันพ้นจากตำแหน่งหน้าที่ การงาน ก็ให้คงมีสิทธิประกันต่อไป โดยอาจใช้ดุลยพินิจสั่งให้หาหลักประกัน เพิ่มเติมหรือดีกว่าเดิมได้</p>

ข้อ ๔ บรรดาระเบียบ หรือคำสั่งที่ขัดหรือแย้งกับคำสั่งนี้ให้เป็นอันยกเลิก และให้ถือปฏิบัติตามคำสั่งนี้ โดยเคร่งครัด
 ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕

พลตำรวจเอก

(สุวัฒน์ แจ้งยอดสุข)

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ที่ ๔๓๗/๒๕๖๕

เรื่อง อำนาจการสอบสวนของหน่วยงานในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ตามที่ประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดี ลักษณะ ๘ การสอบสวน บทที่ ๒ อำนาจการสอบสวน ข้อ ๒๑๘ (๑), (๒), (๓) (๓.๑), (๑๐) (๑๐.๑) (๑๐.๒) ได้กำหนดอำนาจการสอบสวนในเขตกรุงเทพมหานคร ในเขตจังหวัดอื่น กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง และกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด นั้น

เนื่องจากปัจจุบันการแบ่งส่วนราชการในสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีการเปลี่ยนแปลงไป ทำให้การกำหนดอำนาจการสอบสวนตามประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดีดังกล่าว ไม่สอดคล้องและไม่ครอบคลุมถึงอำนาจการสอบสวนของหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นใหม่ ดังนั้น จึงสมควรกำหนดอำนาจการสอบสวนของหน่วยงานต่าง ๆ ให้มีความครบถ้วน ชัดเจน และเป็นปัจจุบัน ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๔) แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๗/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ เรื่อง การกำหนดตำแหน่งของข้าราชการตำรวจซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการสอบสวน ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จึงออกคำสั่งไว้ ดังต่อไปนี้

๑. กองบัญชาการตำรวจนครบาล

ให้ตำรวจในสังกัดซึ่งมียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรี หรือเทียบเท่าร้อยตำรวจตรีขึ้นไปที่ได้รับแต่งตั้งให้มีอำนาจหน้าที่เป็นพนักงานสอบสวน มีอำนาจการสอบสวน ดังนี้

๑.๑ สถานีตำรวจนครบาล ให้มีอำนาจในการสอบสวนคดีอาญา ตลอดจนดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และกฎหมายอื่นอันเกี่ยวกับความผิดอาญาทั้งหลายที่เกิดขึ้น หรืออ้าง หรือเชื่อว่าได้เกิดภายในเขตอำนาจความรับผิดชอบ หรือผู้ต้องหาที่อยู่ในหรือถูกจับภายในเขตอำนาจความรับผิดชอบของสถานีตำรวจนครบาลนั้น

๑.๒ กองบังคับการตำรวจนครบาล ๑ - ๙ ให้มีอำนาจในการสอบสวนคดีอาญา ตลอดจนดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และกฎหมายอื่นอันเกี่ยวกับความผิดอาญาทั้งหลาย ที่ได้เกิด หรืออ้าง หรือเชื่อว่าได้เกิดภายในเขตอำนาจความรับผิดชอบ หรือผู้ต้องหาที่อยู่ในหรือถูกจับภายในเขตอำนาจความรับผิดชอบของกองบังคับการตำรวจนครบาลนั้น

๑.๓ กองบังคับการตำรวจจราจร มีอำนาจในการสอบสวนคดีอาญาตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับรถและการใช้ทาง ตลอดจนดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และเปรียบเทียบปรับในคดีอาญาตามกฎหมายว่าด้วยการจราจรทางบก และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับรถและการใช้ทางที่เกิดขึ้นในเขตกรุงเทพมหานคร และระบบทางด่วนและทางพิเศษต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในเขตกรุงเทพมหานคร

๒. ตำรวจภูธรภาค

ให้ตำรวจในสังกัดซึ่งมียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรี หรือเทียบเท่าร้อยตำรวจตรีขึ้นไปที่ได้รับแต่งตั้งให้มีอำนาจหน้าที่เป็นพนักงานสอบสวน มีอำนาจการสอบสวน

๒.๑ สถานีตำรวจภูธร ให้มีอำนาจในการสอบสวนคดีอาญา ตลอดจนดำเนินการตามขั้นตอนประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และกฎหมายอื่นอันเกี่ยวกับความผิดอาญาทั้งหลายที่เกิดขึ้น หรือเชื่อว่าจะได้เกิดภายในเขตอำนาจความรับผิดชอบ หรือผู้ต้องหาที่มีที่อยู่หรือถูกจับภายในความรับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรนั้น

๒.๒ ตำรวจภูธรจังหวัด ให้มีอำนาจในการสอบสวนคดีอาญา ตลอดจนดำเนินการขั้นตอนต่าง ๆ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และกฎหมายอื่นอันเกี่ยวกับความผิดทั้งหลายที่เกิดขึ้น หรือเชื่อว่าจะได้เกิดภายในเขตอำนาจความรับผิดชอบ หรือผู้ต้องหาที่มีที่อยู่ภายในเขตอำนาจความรับผิดชอบของตำรวจภูธรจังหวัดนั้น

๓. กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง

ให้ตำรวจในสังกัดซึ่งมียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรี หรือเทียบเท่าร้อยตำรวจตรีขึ้นไปที่ได้รับแต่งตั้งให้มีอำนาจหน้าที่เป็นพนักงานสอบสวน มีอำนาจการสอบสวน ดังนี้

๓.๑ กองบังคับการปราบปราม มีอำนาจสอบสวนความผิดที่มีโทษทางอาญาได้ทั่วยุทธศาสตร์ และจะทำการสอบสวนได้ต่อเมื่อมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

๓.๑.๑ คดีที่ผู้ต้องหาเป็นผู้มีอิทธิพล มีอุปนิสัยจ้อง หรือเกี่ยวข้องกับอาวุธสงครามหรืออาวุธอานุภาพทำลายล้างสูง

๓.๑.๒ คดีที่มีความยุ่งยาก ซับซ้อน หรือเกี่ยวพันกันหลายท้องที่ หรือการก่ออาชญากรรมในรูปขบวนการหรือกลุ่มบุคคล

๓.๑.๓ คดีที่มีการร้องเรียนว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมจากพนักงานสอบสวนท้องที่ โดยมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า หากให้ทำการสอบสวนต่อไปจะเกิดความเสียหายต่อความยุติธรรม

๓.๑.๔ คดีเกี่ยวกับทรัพย์สิน ที่มีทุนทรัพย์หรือมูลค่าความเสียหายตั้งแต่ ๕๐ ล้านบาท และเป็นลักษณะคดีตามข้อ ๓.๑.๒

๓.๑.๕ คดีที่ประชาชนหรือสื่อมวลชนให้ความสนใจ

๓.๑.๖ คดีที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติหรือกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลางมอบหมาย

คดีข้างต้นหากยังไม่มีกรร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนอื่นนอกกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง ผู้บัญชาการตำรวจสอบสวนกลางหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายมีอำนาจอนุญาตให้กองบังคับการปราบปรามทำการสอบสวนได้ แต่ถ้าพนักงานสอบสวนอื่นนอกกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลางได้รับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษไว้แล้ว กองบังคับการปราบปรามจะเข้าร่วมทำการสอบสวนหรือสอบสวนฝ่ายเดียวต้องได้รับอนุญาตจากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ระหว่างรอคำสั่งอนุญาตนั้น ให้กองบังคับการปราบปรามมีอำนาจสอบสวนไปพลางก่อนได้ หากมีคำสั่งไม่อนุญาต ให้กองบังคับการปราบปรามส่งสำนวนการสอบสวน พร้อมตัวผู้ต้องหาและของกลาง (ถ้ามี) ไปยังพนักงานสอบสวนอื่นที่มีหน้าที่รับผิดชอบเพื่อดำเนินการต่อไป

คดีตามข้อ ๓.๑.๑ - ๓.๑.๕ ถ้าเป็นคดีที่เจ้าพนักงานตำรวจกองบังคับการปราบปรามสืบสวนจับกุม หรือร่วมกับหน่วยงานอื่นสืบสวนจับกุม และคดีนั้นอยู่ในอำนาจการพิจารณาของศาลแขวง ผู้บังคับการปราบปรามมีอำนาจอนุญาตให้พนักงานสอบสวนกองบังคับการปราบปรามทำการสอบสวนได้

๓.๒ กองบังคับการตำรวจรถไฟ มีอำนาจสอบสวนความผิดที่มีโทษทางอาญาซึ่งได้เกิด หรืออ้าง หรือเชื่อว่าได้เกิดในเขตสถานีรถไฟบนขบวนรถไฟซึ่งอยู่ในกิจการของการรถไฟแห่งประเทศไทย หรือเขตพื้นที่ ที่เป็นของการรถไฟแห่งประเทศไทยในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจรถไฟ ดังต่อไปนี้

- ๓.๒.๑ สถานีตำรวจรถไฟนพวงศ์
- ๓.๒.๒ สถานีตำรวจรถไฟมักกะสัน
- ๓.๒.๓ สถานีตำรวจรถไฟธนบุรี

๓.๓ กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีอำนาจสอบสวนความผิดที่มีโทษทางอาญา ดังต่อไปนี้

๓.๓.๑ ความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งความผิดอาญาทั้งหลาย ที่เกี่ยวเนื่องและหรือเกี่ยวพันกัน ซึ่งได้เกิด หรืออ้าง หรือเชื่อว่าได้เกิดขึ้นในเขตกรุงเทพมหานคร

แต่ถ้าพนักงานสอบสวนอื่นนอกกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลางรับคำร้องทุกข์ หรือคำกล่าวโทษไว้แล้ว พนักงานสอบสวนกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะเข้าร่วมทำการสอบสวนหรือสอบสวนฝ่ายเดียวต้องได้รับอนุญาตจากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

๓.๓.๒ ความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งความผิดอาญาทั้งหลาย ที่เกี่ยวเนื่องและหรือเกี่ยวพันกัน ซึ่งได้เกิด หรืออ้าง หรือเชื่อว่าได้เกิดขึ้นในจังหวัดอื่น นอกเขตกรุงเทพมหานคร และมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

- ๓.๓.๒.๑ คดีที่ผู้ต้องหาเป็นผู้มีอิทธิพล
- ๓.๓.๒.๒ คดีที่มีความยุ่งยากซับซ้อนหรือเกี่ยวพันกันหลายท้องที่ หรือการก่ออาชญากรรมในรูปขบวนการหรือกลุ่มบุคคล
- ๓.๓.๒.๓ คดีที่ประชาชนหรือสื่อมวลชนให้ความสนใจ
- ๓.๓.๒.๔ คดีที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติหรือกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง

มอบหมาย

คดีข้างต้นหากยังไม่มีคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนอื่นนอกกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง ผู้บัญชาการตำรวจสอบสวนกลางหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายมีอำนาจอนุญาตให้กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทำการสอบสวนได้ แต่ถ้าพนักงานสอบสวนอื่นนอกกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลางได้รับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษไว้แล้ว กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะเข้าร่วมทำการสอบสวนหรือสอบสวนฝ่ายเดียวต้องได้รับอนุญาตจากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ระหว่างรอคำสั่งอนุญาตตามข้อ (๓.๓.๑) และ (๓.๓.๒) นั้น ให้กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีอำนาจสอบสวนไปพลางก่อนได้ หากมีคำสั่งไม่อนุญาตให้กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมส่งสำนวนการสอบสวนดังกล่าว พร้อมตัวผู้ต้องหาและของกลาง (ถ้ามี) ไปยังพนักงานสอบสวนอื่นที่มีหน้าที่รับผิดชอบเพื่อดำเนินการต่อไป

๓.๔ กองบังคับการปราบปรามการค้ำมนุษย์ มีอำนาจสอบสวนความผิดที่มีโทษทางอาญาเกี่ยวกับการค้ำมนุษย์ ความผิดที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดต่อเด็ก เยาวชน และสตรี ความผิดเกี่ยวกับแรงงาน การจัดระเบียบสังคมทั้งหลายได้ทั่วราชอาณาจักร รวมถึงความผิดอาญาทั้งหลายที่เกี่ยวเนื่องและหรือเกี่ยวพันกัน แต่จะทำการสอบสวนได้ต่อเมื่อเป็นคดีที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

๓.๔.๑ คดีที่ผู้ต้องหาไม่มีอิทธิพล มีความยุ่งยาก รุนแรง สลับซับซ้อน หรือเกี่ยวพันกันหลายท้องที่ หรือการก่ออาชญากรรมในรูปขบวนการ หรือกลุ่มบุคคล หรือเป็นลักษณะองค์การอาชญากรรม

๓.๔.๒ คดีเกี่ยวกับการค้ามนุษย์ทุกรูปแบบ

๓.๔.๓ คดีที่ผู้เสียหายเป็นเด็ก เยาวชน สตรี หรือผู้ถูกกระทำอาจเป็นอันตรายอย่างร้ายแรง หรือมีผลกระทบต่อร่างกายหรือจิตใจ การเจริญเติบโตหรือพัฒนาการของบุคคลนั้น หรือมีผู้ถูกกระทำอยู่ในฐานะ ด้อยกว่าทางฐานะด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา ร่างกาย หรืออยู่ในสภาพถูกบังคับอย่างรุนแรงหรือปัญหา ที่กระทบต่อสิทธิมนุษยชนซึ่งต้องให้ความช่วยเหลือหรือคุ้มครองสวัสดิภาพ หรือคดีที่มีผู้เสียหายจำนวนมาก

๓.๔.๔ คดีความผิดเกี่ยวกับแรงงาน ที่มูลค่าถูกหลอกลวงเสียหายตั้งแต่ ๕ ล้านบาทขึ้นไป หรือมีผู้ถูกหลอกลวงเกี่ยวกับแรงงานตั้งแต่ ๑๐ คนขึ้นไป รวมทั้งคดีที่เกี่ยวกับการจัดระเบียบสังคมที่ต้องกระทำ เพื่อเป็นมาตรการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

๓.๔.๕ คดีที่มีองค์กรหรือหน่วยงานของรัฐเป็นผู้เสียหาย หรือคดีที่องค์กรหรือหน่วยงานของรัฐ เข้าร่วมปฏิบัติการ หรือคดีที่ประชาชนหรือสื่อมวลชนให้ความสนใจ หรือคดีที่องค์กรเอกชนให้ข้อมูลหรือเบาะแส

๓.๔.๖ คดีที่เจ้าพนักงานตำรวจกองบังคับการปราบปรามการค้ามนุษย์จับกุม หรือร่วมกับ หน่วยงานอื่นสืบสวนจับกุม หรือมีผู้ร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนกองบังคับการปราบปราม การค้ามนุษย์โดยตรง

๓.๔.๗ กรณีความผิดที่เข้าข่ายอาชญากรรมทางเทคโนโลยีที่สำคัญ ให้เป็นไปตามคำสั่ง และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๓.๔.๘ คดีที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติหรือกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลางมอบหมาย

คดีข้างต้นหากยังไม่มีกรร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนอื่นนอกกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง ให้กองบังคับการปราบปรามการค้ามนุษย์มีอำนาจสอบสวนได้ แต่ถ้าพนักงานสอบสวนอื่น นอกกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลางได้รับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษไว้แล้ว กองบังคับการปราบปราม การค้ามนุษย์จะเข้าร่วมทำการสอบสวนหรือสอบสวนฝ่ายเดียวได้ ต้องได้รับอนุญาตจากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ระหว่างรอคำสั่งอนุญาตนั้น ให้กองบังคับการปราบปรามการค้ามนุษย์มีอำนาจสอบสวน ไปพลางก่อน หากมีคำสั่งไม่อนุญาต ให้กองบังคับการปราบปรามการค้ามนุษย์ส่งสำนวนการสอบสวน พร้อมตัว ผู้ต้องหาและของกลาง (ถ้ามี) ไปยังพนักงานสอบสวนอื่นที่มีหน้าที่รับผิดชอบเพื่อดำเนินการต่อไป

กรณีไม่เข้าหลักเกณฑ์ตามข้อ ๓.๔.๑ – ๓.๔.๗ หรือมีคำสั่งไม่อนุญาต กองบังคับการปราบปราม การค้ามนุษย์ส่งสำนวนการสอบสวน พร้อมตัวผู้ต้องหาและของกลาง (ถ้ามี) ไปยังตำรวจท้องที่หรือตำรวจหน่วยอื่น ที่มีหน้าที่รับผิดชอบแล้วแต่กรณีเพื่อดำเนินการต่อไป รวมทั้งหากเป็นกรณีที่เจ้าพนักงานกองบังคับการปราบปราม การค้ามนุษย์จับกุมหรือมีผู้ร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนกองบังคับการปราบปรามการค้ามนุษย์ โดยตรง ให้ผู้บังคับการมีอำนาจอนุญาตให้พนักงานสอบสวนในสังกัดกองบังคับการปราบปรามการค้ามนุษย์ มีอำนาจสอบสวนไปพลางก่อนได้

๓.๕ กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจ

มีอำนาจสอบสวนความผิดที่มีโทษอาญาเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจได้ทั่วประเทศและ ความผิดอื่นที่เกี่ยวข้อง แต่จะทำการสอบสวนได้ต่อเมื่อมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

๓.๕.๑ คดีละเมิดลิขสิทธิ์ที่มีมูลค่าตามราคาท้องตลาดเกินกว่า ๑ ล้านบาทขึ้นไป

๓.๕.๒ คดีละเมิดลิขสิทธิ์เกี่ยวกับโปรแกรมคอมพิวเตอร์

๓.๕.๓ คดีละเมิดลิขสิทธิ์ที่เกี่ยวกับการเผยแพร่เสียง ภาพยนตร์ หรือสื่อต่าง ๆ ผ่านระบบคอมพิวเตอร์ หรือเทคโนโลยีอื่น ๆ ทางคอมพิวเตอร์ สัญญาณดาวเทียม หรือช่องทางอื่น ๆ

๓.๕.๔ คดีละเมิดลิขสิทธิ์ที่หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจเป็นผู้เสียหาย

๓.๕.๕ คดีละเมิดลิขสิทธิ์ที่ผู้เสียหายร้องขอให้กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจเป็นผู้ทำการสอบสวน โดยผู้บังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเศรษฐกิจอนุมัติทำการสอบสวนได้

๓.๕.๖ คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องหมายการค้าทุกประเภท

๓.๕.๗ คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยสิทธิบัตร การคุ้มครองแบบผังภูมิของวงจรรวม การคุ้มครองสิ่งปงซ์ทางภูมิศาสตร์ ความลับทางการค้า และการคุ้มครองพันธุ์พืชทุกประเภท

๓.๕.๘ คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยภาษีอากรทุกประเภท

๓.๕.๙ คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ สัญญาการซื้อขายล่วงหน้า บริษัทมหาชน บริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัด ห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน สมาคม มูลนิธิการบัญชี สินทรัพย์ดิจิทัล การซื้อขายหลักทรัพย์ทั้งในและนอกตลาดหลักทรัพย์ ความผิดทางอาญาเกี่ยวกับกฎหมายตราสารทุน หรือคดีที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ตลาดซื้อขายหลักทรัพย์ ตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ตลาดซื้อขายสินทรัพย์ดิจิทัล ศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์หรือศูนย์สัญญาล่วงหน้า บริษัทออกหลักทรัพย์หรือเป็นตัวกลางในการเสนอขายแก่ประชาชน บริษัทผู้ประกอบการธุรกิจหลักทรัพย์ ธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า หรือธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัลเป็นผู้เสียหายหรือผู้ต้องหา

๓.๕.๑๐ คดีความผิดว่าด้วยการกักเงินอันเป็นการฉ้อโกงประชาชน หรือฉ้อโกงที่มีนิติบุคคลเป็นผู้เสียหายหรือผู้ต้องหา หรือฉ้อโกงประชาชน ทั้งนี้ ต้องเป็นคดีที่มีมูลค่าความเสียหายตั้งแต่ ๕๐ ล้านบาทขึ้นไป ซึ่งมีใช้เป็นการฉ้อโกงผู้บริโภคตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้บริโภค การเล่นเกมแชร์ที่มีเงินกองทุนหรือเงินกองกลางต่อหนึ่งงวดรวมกันตั้งแต่ ๒๐ ล้านบาทขึ้นไป

๓.๕.๑๑ คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว การประกันภัย การฉ้อโกงการนำเข้าส่งออก กฎหมายควบคุมการประกอบธุรกิจประกันภัย กฎหมายล้มละลาย

๓.๕.๑๒ คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการเงินการธนาคาร อันมีลักษณะความผิดเกี่ยวกับสถาบันการเงิน เงินตรา ระบบชำระเงินบัตรเครดิตอิเล็กทรอนิกส์ การปลอมแปลงตราสารทางการเงิน เงินตรา ดวงตรา แสตมป์ ตั๋วและเอกสารเดินทางที่เกี่ยวกับการเงิน การทุจริตภายในของสถาบันการเงิน การควบคุมการแลกเปลี่ยนเงิน การประกอบธุรกิจสินเชื่อที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน การเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา การบริหารสินทรัพย์ หรือการกระทำความผิดอาญาที่เกี่ยวข้องกับการเงินและการธนาคารที่กระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย หรือสถาบันการเงินตามกฎหมายเป็นผู้เสียหายหรือผู้ต้องหา

๓.๕.๑๓ คดีที่ประชาชนหรือสื่อมวลชนให้ความสนใจ

๓.๕.๑๔ คดีที่มีความยุ่งยาก สลับซับซ้อน หรือเกี่ยวพันกันหลายท้องที่ หรือการก่ออาชญากรรมในรูปขบวนการหรือกลุ่มบุคคล

๓.๕.๑๕ กรณีความผิดที่เข้าข่ายอาชญากรรมทางเทคโนโลยีที่สำคัญ ให้เป็นไปตามคำสั่งและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๓.๕.๑๖ คดีที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติหรือกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลางมอบหมาย

๓.๖ กองบังคับการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

มีอำนาจสอบสวนคดีอาญาความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม และความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคา ต่อหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งความผิดอาญาที่เกี่ยวข้องเนื่องทั่วราชอาณาจักร ดังต่อไปนี้

๓.๖.๑ คดีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีมติมอบหมายให้ดำเนินการ ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

๓.๖.๒ คดีที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ และมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

๓.๖.๒.๑ คดีที่มีความยุ่งยาก สลับซับซ้อน หรือเกี่ยวพันหลายท้องที่ หรือการก่อ อาชญากรรมในรูปขบวนการหรือกลุ่มบุคคล

๓.๖.๒.๒ คดีที่ผู้ต้องหาไม่ประจำที่ระดับผู้บัญชาการหรือเทียบเท่าขึ้นไป ข้าราชการทหาร ตำรวจ ที่มียศ พันเอก นาวาเอก นาวาอากาศเอก พันตำรวจเอก หรือเทียบเท่าขึ้นไป หรือคดีที่ผู้ต้องหาเป็นผู้มีอิทธิพล

๓.๖.๒.๓ คดีที่มีทุนทรัพย์ หรือมีมูลค่าความเสียหายตั้งแต่ ๑๐ ล้านบาทขึ้นไป

๓.๖.๒.๔ คดีที่ประชาชนหรือสื่อมวลชนให้ความสนใจ

๓.๖.๓ คดีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ

๓.๗/ กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค

มีอำนาจสอบสวนความผิดที่มีโทษทางอาญาเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค และความผิดอื่น ที่เกี่ยวเนื่องทั่วราชอาณาจักร แต่จะทำการสอบสวนได้ต่อเมื่อมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

๓.๗.๑ คดีความผิดที่มีโทษทางอาญาเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคที่มีลักษณะยุ่งยาก สลับซับซ้อน หรือเกี่ยวพันกันหลายท้องที่ หรือการก่ออาชญากรรมในรูปขบวนการหรือกลุ่มบุคคล หรือคดี ที่ผู้ต้องหาเป็นผู้มีอิทธิพล

๓.๗.๒ คดีความผิดที่มีการฉ้อโกงผู้บริโภคซึ่งมีจำนวนผู้เสียหายรวมกันตั้งแต่ ๕๐ คนขึ้นไป หรือมีทุนทรัพย์หรือมูลค่าความเสียหายตั้งแต่ ๑๐ ล้านบาทขึ้นไป

๓.๗.๓ คดีที่องค์กร หน่วยงานรัฐเป็นผู้เสียหาย หรือองค์กร หน่วยงานรัฐเข้าร่วมปฏิบัติการ รวมทั้งคดีที่องค์กร หน่วยงานรัฐให้ข้อมูลหรือแจ้งเบาะแส

๓.๗.๔ คดีที่เจ้าพนักงานตำรวจกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครอง ผู้บริโภค ทำการสืบสวน จับกุมผู้ต้องหา หรือตรวจยึดของกลาง

๓.๗.๕ คดีที่ประชาชนหรือสื่อมวลชนให้ความสนใจ

๓.๗.๖ กรณีความผิดที่เข้าข่ายอาชญากรรมทางเทคโนโลยีที่สำคัญ ให้เป็นไปตามคำสั่ง และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๓.๗.๗ คดีที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติหรือกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลางมอบหมาย

คดีข้างต้นให้กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภค มีอำนาจสอบสวนได้โดยไม่ต้องได้รับคำสั่งหรืออนุญาต แต่ถ้าพนักงานสอบสวนอื่นนอกกองบัญชาการตำรวจ สอบสวนกลางรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษไว้แล้ว พนักงานสอบสวนกองบังคับการปราบปรามการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคจะเข้าร่วมทำการสอบสวนหรือสอบสวนฝ่ายเดียว ต้องได้รับอนุญาตจาก ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

ระหว่างรอคำสั่งอนุญาตนั้น ให้กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคมีอำนาจสอบสวนไปพลางก่อน หากมีคำสั่งไม่อนุญาต ให้กองบังคับการปราบปรามการกระทำ

ความผิดเกี่ยวกับการคุ้มครองผู้บริโภคส่งสำนวนการสอบสวน พร้อมตัวผู้ต้องหาและของกลาง (ถ้ามี) ไปยังพนักงานสอบสวนอื่นที่มีหน้าที่รับผิดชอบเพื่อดำเนินการต่อไป

๓.๘ กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี

มีอำนาจสอบสวนความผิดที่มีโทษทางอาญาเกี่ยวกับเทคโนโลยีที่พระราชอาณาจักร ได้แก่ การกระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ความผิดอาญาตามกฎหมายอื่นที่ใช้คอมพิวเตอร์ หรือเทคโนโลยีอื่นเป็นเครื่องมือหรือช่องทางในการกระทำความผิด รวมทั้งความผิดอื่นที่เกี่ยวข้องและ/หรือเกี่ยวพันกัน แต่จะทำการสอบสวนได้ต่อเมื่อมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

๓.๘.๑ คดีที่ส่งผลเสียร้ายแรงต่อการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ ความมั่นคงปลอดภัยสาธารณะ การบริการสาธารณะ หรือระบบสารสนเทศสาธารณะ

๓.๘.๒ คดีความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักร และความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา ภาค ๒ ลักษณะ ๑ และลักษณะ ๑/๑ ซึ่งมีความยุ่งยากซับซ้อน

๓.๘.๓ คดีความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ความผิดอาญาตามกฎหมายอื่นที่ใช้คอมพิวเตอร์หรือเทคโนโลยีอื่นเป็นเครื่องมือหรือช่องทางในการกระทำความผิด ซึ่งมีความยุ่งยาก ซับซ้อนหรือเกี่ยวพันกันหลายท้องที่ หรือการก่ออาชญากรรมในรูปขบวนการ หรือกลุ่มบุคคล หรือเป็นลักษณะองค์กรอาชญากรรม เว้นแต่คดีที่อยู่ในอำนาจของกองบัญชาการตำรวจสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยี

๓.๘.๔ คดีที่ประชาชนหรือสื่อมวลชนให้ความสนใจ

๓.๘.๕ กรณีความผิดที่เข้าข่ายอาชญากรรมทางเทคโนโลยีที่สำคัญ ให้เป็นไปตามคำสั่งและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๓.๘.๖ คดีที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติหรือกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลางมอบหมาย

คดีข้างต้นให้กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี มีอำนาจสอบสวนได้โดยไม่ต้องได้รับคำสั่งหรืออนุญาต แต่ถ้าพนักงานสอบสวนอื่นนอกกองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลางรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษไว้แล้ว พนักงานสอบสวนกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีจะเข้าร่วมทำการสอบสวนหรือสอบสวนฝ่ายเดียวต้องได้รับอนุญาตจากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย หรือให้เป็นไปตามคำสั่งของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ได้สั่งการไว้ในเรื่องดังกล่าว แล้วแต่กรณี

ระหว่างรอคำสั่งอนุญาตนั้น ให้กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีมีอำนาจสอบสวนไปพลางก่อน หากมีคำสั่งไม่อนุญาต ให้กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยีส่งสำนวนการสอบสวน พร้อมตัวผู้ต้องหาและของกลาง (ถ้ามี) ไปยังพนักงานสอบสวนอื่นที่มีหน้าที่รับผิดชอบเพื่อดำเนินการต่อไป

๔. กองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติด

ให้ตำรวจในสังกัดกองบังคับการตำรวจปราบปรามยาเสพติด ๑ - ๔ ซึ่งมียศตั้งแต่ร้อยตำรวจตรีหรือเทียบเท่าร้อยตำรวจตรีขึ้นไปที่ได้รับแต่งตั้งให้มีอำนาจหน้าที่เป็นพนักงานสอบสวน มีอำนาจในการสอบสวนคดีอาญาตลอดจนดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในคดีความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดและตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องได้ทั่วราชอาณาจักร รวมทั้งสืบสวนสอบสวนคดีเกี่ยวกับการยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่ได้มาเนื่องจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดทั้งในและนอกราชอาณาจักร

คดีดังกล่าวข้างต้น ถ้ายังไม่มีคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษต่อตำรวจท้องที่หรือตำรวจหน่วยอื่นที่มีหน้าที่รับผิดชอบ ให้พนักงานสอบสวนกองบัญชาการตำรวจปราบปรามยาเสพติดมีอำนาจทำการสอบสวนได้ แต่ถ้าตำรวจท้องที่หรือตำรวจหน่วยอื่นที่มีหน้าที่รับผิดชอบรับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษไว้แล้ว พนักงานสอบสวนกองบัญชาการ

ตำรวจปราบปรามยาเสพติดจะเข้าร่วมทำการสอบสวนหรือสอบสวนฝ่ายเดียวต้องได้รับอนุญาตจากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติก่อน

ระหว่างรอคำสั่งอนุญาตตามวรรคสองนั้น ให้พนักงานสอบสวนมีอำนาจสอบสวนเท่าที่จำเป็นแก่คดีไปพลางก่อนได้ หากมีคำสั่งไม่อนุญาต ให้พนักงานสอบสวนส่งสำนวนการสอบสวนดังกล่าว พร้อมตัวผู้ต้องหา และของกลาง (ถ้ามี) ไปยังตำรวจท้องที่หรือตำรวจหน่วยอื่นที่มีหน้าที่รับผิดชอบแล้วแต่กรณี เพื่อดำเนินคดีต่อไป

๕. กองบัญชาการตำรวจสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยี

๕.๑ ให้ตำรวจในสังกัดซึ่งมียศร้อยตำรวจตรี หรือเทียบเท่าร้อยตำรวจตรีขึ้นไปที่ได้รับแต่งตั้งให้มีอำนาจหน้าที่เป็นพนักงานสอบสวน มีอำนาจการสอบสวน ดังนี้

๕.๑.๑ กองบังคับการตำรวจสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ๑ มีเขตอำนาจการสอบสวนในพื้นที่กองบัญชาการตำรวจนครบาล

๕.๑.๒ กองบังคับการตำรวจสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ๒ มีเขตอำนาจการสอบสวนในพื้นที่ตำรวจภูธรภาค ๑ ตำรวจภูธรภาค ๒ และตำรวจภูธรภาค ๓

๕.๑.๓ กองบังคับการตำรวจสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ๓ มีเขตอำนาจการสอบสวนในพื้นที่ตำรวจภูธรภาค ๓ และตำรวจภูธรภาค ๔

๕.๑.๔ กองบังคับการตำรวจสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ๔ มีเขตอำนาจการสอบสวนในพื้นที่ตำรวจภูธรภาค ๕ และตำรวจภูธรภาค ๖

๕.๑.๕ กองบังคับการตำรวจสืบสวนสอบสวนอาชญากรรมทางเทคโนโลยี ๕ มีเขตอำนาจการสอบสวนในพื้นที่ตำรวจภูธรภาค ๘ และตำรวจภูธรภาค ๙

๕.๒ พนักงานสอบสวนมีอำนาจสอบสวนคดีอาชญากรรมทางเทคโนโลยี หรือคดีอาชญากรรมทางเทคโนโลยีที่สำคัญ หรือคดีอาชญากรรมทางเทคโนโลยีที่มีลักษณะคดีตามที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ กฎหมายว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ และกฎหมายอื่นอันเป็นความผิดทางอาญาเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเทคโนโลยี และความผิดอื่นที่เกี่ยวข้อง ในเขตอำนาจความรับผิดชอบหรือเขตพื้นที่การปกครอง

๖. เมื่อมีการดำเนินการปรับปรุงประมวลระเบียบการตำรวจเกี่ยวกับคดีให้นำแนวทางตามในคำสั่งนี้ไปกำหนดไว้ในระเบียบดังกล่าวด้วย

๗. บรรดาระเบียบหรือคำสั่งอื่นในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในคำสั่งนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งคำสั่งนี้ ให้ใช้คำสั่งนี้แทน

๘. วิธีปฏิบัติเรื่องใดที่มีได้กำหนดในคำสั่งนี้ไว้โดยเฉพาะ ให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง หรือหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง

๙. คำสั่งนี้ไม่มีผลกระทบต่อผลการดำเนินการใด ๆ ที่ได้กระทำไปแล้วก่อนวันที่คำสั่งนี้ใช้บังคับ สำหรับการดำเนินการเรื่องใดที่กำหนดไว้ในคำสั่งนี้ซึ่งยังไม่สามารถดำเนินการได้ในวันที่คำสั่งนี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการในเรื่องดังกล่าวต่อไปจนแล้วเสร็จ

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๕ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๕

พลตำรวจเอก

(สุวัฒน์ แจ้งยอดสุข)

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ที่ ๖๒/๒๕๖๖

เรื่อง แต่งตั้งหัวหน้าเจ้าพนักงานจราจรตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๕๒๔/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งหัวหน้าเจ้าพนักงานจราจรตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ (๓๘) แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงให้ยกเลิกคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๕๒๔/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งหัวหน้าเจ้าพนักงานจราจรตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และแต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้เป็นหัวหน้าเจ้าพนักงานจราจร

- ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เป็นหัวหน้าเจ้าพนักงานจราจรที่วราชอาณาจัก
- ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล เป็นหัวหน้าเจ้าพนักงานจราจรในเขตกรุงเทพมหานคร
- ผู้บัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง เป็นหัวหน้าเจ้าพนักงานจราจรในเขตพื้นที่ทางหลวงที่รับผิดชอบที่วราชอาณาจัก
- ผู้บัญชาการตำรวจภูธรภาค เป็นหัวหน้าเจ้าพนักงานจราจรในเขตอำนาจการรับผิดชอบและเขตพื้นที่การปกครองของแต่ละตำรวจภูธรภาค
- ผู้บังคับการตำรวจจราจร เป็นหัวหน้าเจ้าพนักงานจราจรในเขตกรุงเทพมหานคร
- ผู้บังคับการตำรวจทางหลวง เป็นหัวหน้าเจ้าพนักงานจราจรในเขตพื้นที่ทางหลวงที่รับผิดชอบที่วราชอาณาจัก
- ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด เป็นหัวหน้าเจ้าพนักงานจราจรในเขตอำนาจการรับผิดชอบและเขตพื้นที่การปกครองของแต่ละตำรวจภูธรจังหวัด
- ผู้บังคับการตำรวจรถไฟ เป็นหัวหน้าเจ้าพนักงานจราจรในเขตพื้นที่รับผิดชอบ
- ผู้กำกับการในกองบังคับการตำรวจทางหลวง เป็นหัวหน้าเจ้าพนักงานจราจรในเขตพื้นที่ทางหลวงที่ได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบ
- หัวหน้าสถานีตำรวจซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองผู้กำกับการหรือเทียบเท่า ผู้กำกับการ ๑ ถึงผู้กำกับการ ๕ กองบังคับการตำรวจรถไฟ ผู้กำกับการ ๑ ผู้กำกับการ ๒ กองบังคับการตำรวจจราจร ผู้กำกับการกลุ่มงานจราจร ตำรวจภูธรจังหวัดเชียงใหม่ และสารวัตรใหญ่สถานีตำรวจรถไฟนครพนม ผู้กำกับการ ๑ กองบังคับการตำรวจรถไฟ เป็นหัวหน้าเจ้าพนักงานจราจรในเขตอำนาจการรับผิดชอบและเขตพื้นที่การปกครอง ยกเว้นอำนาจตาม มาตรา ๑๓๙ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒
- ผู้กำกับการ ๕ กองบังคับการตำรวจจราจร เป็นหัวหน้าเจ้าพนักงานจราจรเฉพาะตามความในมาตรา ๑๔๒ มาตรา ๑๔๓ มาตรา ๑๔๓ ทวิ และมาตรา ๑๔๔ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ในเขตอำนาจการรับผิดชอบ
- ผู้กำกับการ ๖ กองบังคับการตำรวจจราจร เป็นหัวหน้าเจ้าพนักงานจราจรเฉพาะตามความในมาตรา ๑๔๒ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ในเขตอำนาจการรับผิดชอบ

๑๓. ผู้กำกับฝ่ายอำนาจการ กองบังคับการตำรวจจราจร เป็นหัวหน้าเจ้าพนักงานจราจรเฉพาะตามความในมาตรา ๑๙ มาตรา ๑๑๔ และมาตรา ๑๓๓ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒

๑๔. รองผู้กำกับการงานศูนย์ควบคุมจราจร ส่วน ๑ รองผู้กำกับการงานศูนย์ควบคุมจราจร ส่วน ๒ และรองผู้กำกับการงานศูนย์ควบคุมจราจร ภูมิภาค/ทางพิเศษ กองกำกับการ ๒ กองบังคับการตำรวจจราจร เป็นหัวหน้าเจ้าพนักงานจราจรเฉพาะตามความในมาตรา ๑๙ มาตรา ๑๑๔ มาตรา ๑๓๓ มาตรา ๑๔๒ มาตรา ๑๔๓ มาตรา ๑๔๓ ทวิ และมาตรา ๑๔๔ แห่งพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ ในเขตอำนาจการรับผิดชอบ

ทั้งนี้ ให้หมายความรวมถึงผู้รักษาราชการแทนในตำแหน่งดังกล่าวทุกตำแหน่ง และผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งตามข้อ ๑ ถึงข้อ ๔ ด้วย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖

พลตำรวจเอก ดำรงค์ศักดิ์ กิตติประภัสร์

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

(ราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม ๑๔๐ ตอนพิเศษ ๒๕ ง หน้า ๒๔ วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖)

เรื่อง ยักยอก

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๑๔๐๐/๒๕๖๔

(นางสาว ข. โจทก์ นาย ศ. จำเลย)

อาญา ยักยอก (ม.๓๓๕๒)

วิธีพิจารณาคriminal คำพิพากษายกฟ้อง (ม.๑๘๕)

พระธรรมนูญศาลยุติธรรม กรณีมีเหตุจำเป็นอันมิอาจก้าวล่วงได้ในการพิจารณาพิพากษา (ม.๒๘, ๒๙)

จำเลยใช้เงินในบัญชีเงินฝากส่วนตัวของจำเลยหมั้นเวียนระคนปนกับเงินของกิจการบริษัท ทั้งเงินค่าสินค้าที่ลูกค้าโอนมาเข้าบัญชีจำเลย จำเลยได้นำไปใช้ในกิจการของบริษัท มิได้เบียดบังไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว การที่จำเลยมิได้ถอนเงินดังกล่าวออกจากบัญชีเงินฝากของจำเลยไปเข้าบัญชีเงินฝากของบริษัท ไม่ได้นำเงินดังกล่าวไปลงบัญชีรายรับของบริษัท และไม่ได้แจ้งให้โจทก์ทราบว่าได้มีการโอนเงินค่าสินค้านี้ดังกล่าวเข้าบัญชีเงินฝากของจำเลยนั้น ยังไม่เพียงพอที่จะรับฟังว่าจำเลยเบียดบังเอาเงินจำนวนดังกล่าวไปเป็นประโยชน์ส่วนตัวโดยทุจริต ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ พิพากษายกฟ้อง ชอบแล้ว

ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ พิพากษายกคำพิพากษาศาลชั้นต้นและให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาพิพากษาใหม่ ถือได้ว่าคดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้น มิใช่เพียงการทำคำพิพากษาอย่างเดียว เมื่อ น. ผู้พิพากษาซึ่งนั่งพิจารณาและลงลายมือชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นพ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่จึงเป็นกรณีมีเหตุจำเป็นอันมิอาจก้าวล่วงได้ ทำให้ผู้พิพากษาซึ่งเป็นองค์คณะในการพิจารณาคดีนั้นไม่อาจจะนั่งพิจารณาคดีต่อไปได้ ซึ่งตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา ๒๘ (๓) ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลหรือผู้พิพากษาในศาลชั้นต้นของศาลนั้น ซึ่งผู้พิพากษาหัวหน้าศาลมอบหมายนั่งพิจารณาคดีแทนต่อไปได้

ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลมอบหมายให้ ว. นั่งพิจารณาคดีแทน ว. จึงมีอำนาจดำเนินกระบวนการพิจารณาเมื่อ ว. อ่านคำสั่งศาลฎีกาที่เห็นฟ้องด้วยกับคำวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์ภาค ๑ ที่ยกคำพิพากษาศาลชั้นต้นและให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาพิพากษาใหม่ให้คู่ความฟัง แล้วนัดพร้อมเพื่อกำหนดวันนัดสืบพยานโจทก์และพยานจำเลยและสอบถามโจทก์และจำเลยเกี่ยวกับการสืบพยานของโจทก์และจำเลย ซึ่งโจทก์และจำเลยแถลงร่วมกันว่าไม่ประสงค์สืบพยานเพิ่มเติม ขอให้เอาคำเบิกความและพยานหลักฐานได้สวนมูลฟ้องและในชั้นพิจารณาเท่าที่มีและอ้างส่งในสำนวนประกอบพิจารณาพิพากษา โจทก์และจำเลยไม่ติดใจสืบพยานอีกต่อไป และสั่งว่าคดีเสร็จการพิจารณาและมีคำพิพากษา ดังนี้ ถือได้ว่า ว. นั่งพิจารณาคดีโดยชอบด้วยกฎหมายพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา ๒๘ (๓) แล้ว และมีอำนาจทำคำพิพากษาได้ กรณีมิใช่เหตุจำเป็นอันมิอาจก้าวล่วงได้ในระหว่างการทำคำพิพากษา ทำให้ผู้พิพากษาซึ่งเป็นองค์คณะในการพิจารณาคดีนั้นไม่อาจทำคำพิพากษาในคดีต่อไปได้ตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา ๒๙ (๓)

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์และจำเลยเป็นผู้ถือหุ้นและกรรมการบริษัท พ. จำกัด จำเลยกระทำความผิดหลายกรรมคือ เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๕ เวลากลางวัน วันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๕ เวลากลางวัน วันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๕ เวลากลางวัน วันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๖ เวลากลางวัน วันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖ เวลากลางวัน วันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๖ เวลากลางวัน และวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๗ เวลากลางวัน จำเลยซึ่งได้รับมอบหมายให้ครอบครองและจัดการทรัพย์สินของบริษัทได้เบียดบังเงินที่ลูกค้าชำระราคาสินค้าแก่บริษัท ๓๐,๐๐๐ บาท ๖๕,๙๕๕ บาท ๙๖,๙๑๓.๖๐ บาท ๑๖๓,๔๕๓.๒๐ บาท ๘๑,๘๒๘ บาท ๑๐๓,๖๖๗ บาท และ ๙๔,๘๐๐ บาท ตามลำดับ ไปเป็นประโยชน์ส่วนตัวของตนโดยทุจริต อันเป็นการกระทำความผิดหน้าที่ในฐานะกรรมการบริษัท จนเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สินของบริษัท ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑, ๓๕๒, ๓๕๓

ศาลชั้นต้นได้สำนวนฟ้องแล้ว เห็นว่า คดีมีมูล ให้ประทับฟ้อง

จำเลยให้การปฏิเสธ

ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง

โจทก์อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ พิพากษายกคำพิพากษาศาลชั้นต้น ย้อนสำนวนไปให้ศาลชั้นต้นพิจารณาพิพากษาใหม่ตามรูปคดี

ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง

โจทก์อุทธรณ์ โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาอนุญาตให้อุทธรณ์ในปัญหาข้อเท็จจริง

ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ พิพากษายืน

โจทก์ฎีกา โดยผู้พิพากษาซึ่งพิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นอนุญาตให้ฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า “ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า โจทก์เป็นผู้ก่อตั้งบริษัท พ. จำกัด ประกอบกิจการโรงงานผลิตสินค้า จดทะเบียนจัดตั้งบริษัท เมื่อวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๒ ตามหนังสือรับรองเอกสารหมายเลข จ.๑ ระหว่างวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ถึงวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๕๘ โจทก์และจำเลยเป็นกรรมการโดยคนใดคนหนึ่งลงลายมือชื่อและประทับตราสำคัญกระทำการแทนบริษัทฯ ได้ ตามหนังสือรับรองเอกสารหมายเลข จ.๓ จำเลยเป็นผู้บริหารงานรับผิดชอบดูแลกิจการบริษัทฯ จำเลยเปิดบัญชีเงินฝากในนามบริษัทฯ ไว้ที่ธนาคาร ท. สาขาสระบุรี และธนาคาร ส. สาขาสระบุรี จำเลยแจ้งลูกค้าที่ซื้อสินค้าของบริษัทฯ ผู้โอนเงินค่าสินค้าเข้าบัญชีเงินฝากส่วนตัวของจำเลย นาง ก. โอนเงินค่าสินค้าที่ซื้อจากบริษัทฯ เข้าบัญชีเงินฝากของจำเลยที่ธนาคาร ส. สาขาพระพุทธรบาท เมื่อวันที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๕ จำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท วันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๕ จำนวน ๖๕,๙๕๕ บาท วันที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๕๕ จำนวน ๙๖,๙๑๓.๖๐ บาท วันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๖ จำนวน ๑๖๓,๔๕๓.๒๐ บาท วันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๖ จำนวน ๑๐๓,๖๖๗ บาท และวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๗ จำนวน ๙๔,๘๐๐ บาท นาย ธ. โอนเงินค่าสินค้าที่ซื้อจากบริษัทฯ เข้าบัญชีเงินฝากของจำเลยที่ธนาคาร ส. สาขาพระพุทธรบาท เมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖ จำนวน ๘๑,๘๒๘ บาท คดีมีปัญหาคือต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ในข้อแรกว่า จำเลยกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ โจทก์มีตัวโจทก์เป็นพยานเบิกความถึงการที่โจทก์ลงทุนประกอบกิจการบริษัท พ. จำกัด ความสัมพันธ์ระหว่างโจทก์กับจำเลย การมอบหมายให้จำเลยเข้ามาบริหารกิจการของบริษัทฯ การที่จำเลยตั้งบริษัทขึ้นมาดำเนินการกิจการเช่นเดียวกันทำการค้าขายแข่งกับบริษัท พ. จำกัด การเปิดบัญชีเงินฝากของบริษัท พ. จำกัด ที่ธนาคาร ท. และธนาคาร ส. การละทิ้งกิจการของบริษัท พ. จำกัด และการตรวจสอบพบว่าจำเลยให้ลูกค้าที่ซื้อสินค้าจากบริษัท พ. จำกัด โอนเงินชำระราคาสินค้าเข้าบัญชีเงินฝากส่วนตัวของจำเลย โดยมีนาง บ. ลูกจ้างโจทก์ นางสาว จ. เพื่อนของโจทก์ และนาง ก. ลูกค้าที่สั่งซื้อสินค้าจากบริษัท พ. จำกัด ซึ่งจำเลยให้โอนเงินค่าสินค้าเข้าบัญชีเงินฝากส่วนตัวของจำเลย มาเบิกความสนับสนุน แต่ก็ไม่ปรากฏว่าจำเลยยกยอกเอาเงินค่าสินค้าของบริษัทฯ ที่ลูกค้าโอนเข้าบัญชีเงินฝากของ

จำเลยไปใช้ประโยชน์ส่วนตัวอย่างไรหรือโดยวิธีใด ทั้งยังปรากฏข้อเท็จจริงจากการเบิกความของโจทก์ในชั้นไต่สวนมูลฟ้องว่า โจทก์เคยโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากของจำเลยและภริยาของจำเลยเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในกิจการของบริษัท และมีการโอนเงินจากบัญชีเงินฝากของจำเลยเข้าบัญชีเงินฝากของโจทก์และที่บริษัท แสดงให้เห็นว่าจำเลยใช้เงินในบัญชีเงินฝากส่วนตัวของจำเลยหมุนเวียนระคนปนกับเงินของกิจการบริษัท ทั้งจำเลยนำสืบต่อผู้ว่าเงินค่าสินค้าที่ลูกค้าโอนมาเข้าบัญชีจำเลยนั้น จำเลยได้นำไปใช้ในกิจการของบริษัท มิได้เบียดบังไปเป็นประโยชน์ส่วนตัว การที่จำเลยมิได้ถอนเงินดังกล่าวออกจากบัญชีเงินฝากของจำเลยไปเข้าบัญชีเงินฝากของบริษัท ไม่ได้นำเงินดังกล่าวไปลงบัญชีรายรับของบริษัท และไม่ได้แจ้งให้โจทก์ทราบว่าได้มีการโอนเงินค่าสินค้าดังกล่าวเข้าบัญชีเงินฝากของจำเลยนั้น ยังไม่เพียงพอที่จะเป็นพยานหลักฐานให้รับฟังว่าจำเลยเบียดบังเอาเงินจำนวนดังกล่าวไปเป็นประโยชน์ส่วนตัวโดยทุจริต ที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ พิพากษายกฟ้องมานั้น ศาลฎีกาเห็นฟ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ข้อนี้ฟังไม่ขึ้น

คดีมีปัญหาข้อกฎหมายที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า คำพิพากษาของศาลชั้นต้นชอบด้วยพระธรรมนูญศาลยุติธรรมหรือไม่ โดยโจทก์ฎีกาว่า คดีนี้ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ พิพากษายกคำพิพากษาศาลชั้นต้นย้อนกลับจำนวนไปให้ศาลชั้นต้นพิจารณาพิพากษาใหม่ ในส่วนของข้อเท็จจริงว่าจำเลยกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ การดำเนินกระบวนการพิจารณาใหม่ จึงมีเพียงขั้นตอนการทำคำพิพากษาเท่านั้น เนื่องจากมีการสืบพยานโจทก์และจำเลยเสร็จสิ้นแล้ว แต่นาย น. ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นที่พิจารณาและลงชื่อในคำพิพากษาย้ายไปรับราชการที่ศาลอื่น กรณีจึงเป็นเหตุจำเป็นอันไม่อาจก้าวล่วงได้ บุคคลที่มีอำนาจทำคำพิพากษาจึงได้แก่บุคคลตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา ๒๙ (๓) การที่ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลมอบหมายให้นาย ว. ซึ่งมีได้นั่งพิจารณาทำคำพิพากษา จึงเป็นการไม่ชอบนั้น เห็นว่า คดีนี้ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ พิพากษายกคำพิพากษาศาลชั้นต้นและให้ศาลชั้นต้นดำเนินกระบวนการพิจารณาพิพากษาใหม่ ถือได้ว่าคดีอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลชั้นต้น มิใช่เพียงการทำคำพิพากษาอย่างเดียวตามที่โจทก์ฎีกา เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่านาย น. ผู้พิพากษาซึ่งนั่งพิจารณาและลงลายมือชื่อในคำพิพากษาศาลชั้นต้นพ้นจากตำแหน่งที่ดำรงอยู่จึงเป็นกรณีมีเหตุจำเป็นอันไม่อาจก้าวล่วงได้ ทำให้ผู้พิพากษาซึ่งเป็นองค์คณะในการพิจารณาคดีนั้นไม่อาจจะนั่งพิจารณาคดีต่อไปได้ ซึ่งตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา ๒๘ (๓) ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลหรือผู้พิพากษาในศาลชั้นต้นของศาลนั้นซึ่งผู้พิพากษาหัวหน้าศาลมอบหมายนั่งพิจารณาคดีแทนต่อไปได้ เมื่อผู้พิพากษาหัวหน้าศาลมอบหมายให้นาย ว. นั่งพิจารณาคดีแทน นาย ว. จึงมีอำนาจดำเนินกระบวนการพิจารณาเมื่อ นาย ว. ได้อ่านคำสั่งศาลฎีกาที่เห็นฟ้องด้วยกับคำวินิจฉัยของศาลอุทธรณ์ภาค ๑ จึงให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความศาลฎีกาให้คู่ความฟัง แล้วนัดพร้อมเพื่อกำหนดวันนัดสืบพยานโจทก์และจำเลย และสอบถามโจทก์และจำเลยเกี่ยวกับการสืบพยานของโจทก์และจำเลย ซึ่งโจทก์และจำเลยแถลงร่วมกันว่าไม่ประสงค์สืบพยานเพิ่มเติมขอถือเอาคำเบิกความและพยานหลักฐานของโจทก์ชั้นไต่สวนมูลฟ้อง และพยานหลักฐานโจทก์และจำเลยในชั้นพิจารณาเท่าที่มีและอ้างส่งในสำนวนประกอบการพิจารณาพิพากษา โจทก์และจำเลยไม่ตั้งใจสืบพยานอีกต่อไป และสั่งว่าคดีเสร็จการพิจารณาและมีคำพิพากษาต่อมา ถือได้ว่านาย ว. นั่งพิจารณาคดีโดยชอบด้วยพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา ๒๘ (๓) แล้ว และมีอำนาจทำคำพิพากษาได้ กรณีมีเหตุจำเป็นอันไม่อาจก้าวล่วงได้ในระหว่างการทำคำพิพากษา ทำให้ผู้พิพากษาซึ่งเป็นองค์คณะในการพิจารณาคดีนั้นไม่อาจทำคำพิพากษาในคดีต่อไปได้ตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา ๒๙ (๓) ดังที่โจทก์ฎีกา ฎีกาของโจทก์ข้อนี้ฟังไม่ขึ้นอีกเช่นกัน”

พิพากษายืน

(รังสรรค์ โรจน์ชิวิน วันชัย ศศิโรจน์ เกรียงศักดิ์ โสมมานะสิน)

(คำพิพากษาฎีกา ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๖๔ ตอนที่ ๒, เนติฯ, หน้า ๓๐๔ - ๓๐๑)

เรื่อง ทำร้ายร่างกาย, ผู้ต้องหาหรือจำเลยวิกลจริต

คำพิพากษายุฎีกาที่ ๑๖๘๙/๒๕๖๔

(พนักงานอัยการจังหวัดอ่างทอง โจทก์ นาย ช. ผู้ร้อง นาย ถ. จำเลย)

อาญา ทำร้ายร่างกาย (ม.๒๙๕)

วิธีพิจารณาความอาญา ผู้ต้องหาหรือจำเลยวิกลจริต (ม.๑๔)

ข้อเท็จจริงหรือเหตุที่ทำให้พนักงานสอบสวนหรือศาลเชื่อหรือสงสัยว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นผู้วิกลจริต และไม่สามารถต่อสู้คดีได้ ซึ่งตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔ ให้งดการสอบสวนหรือ ดพิจารณาไว้จนกว่าผู้นั้นหายวิกลจริตหรือสามารถต่อสู้คดีได้นั้น พนักงานสอบสวนหรือศาลอาจสังเกตเห็น จากอาการกิริยาของผู้ต้องหาหรือจำเลยเอง หรือมีผู้เสนอข้อเท็จจริงให้พนักงานสอบสวนหรือศาลทราบก็ได้

ผู้เสียหายที่ ๒ รักษาตัวที่โรงพยาบาล ๔ วัน และพักรักษาตัวที่บ้านอีก ๒ วัน ผู้เสียหายที่ ๒ ก็ออกไปขายส้มโอได้ แม้ผู้เสียหายที่ ๒ ยกสิ่งของหนักไม่ได้ ต้องใช้เวลาประมาณ ๑ เดือน เป็นเพียงการได้รับความสะดวกในการยกสิ่งของ ได้น้อยลงไม่ใช่ไปขายส้มโอซึ่งเป็นการประกอบกรณียกิจตามปกติของผู้เสียหายที่ ๒ ไม่ได้เสียหาย จำเลยไม่มีความผิดฐานทำร้ายร่างกายผู้เสียหายที่ ๒ จนเป็นเหตุให้ผู้เสียหายที่ ๒ ได้รับอันตรายสาหัส คงมีความผิดฐานทำร้ายร่างกาย ผู้เสียหายที่ ๒ จนเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กาย

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยกระทำความผิดหลายกรรมต่างกัน คือ เมื่อระหว่างวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๒ เวลากลางวัน ถึงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๒ เวลากลางวันต่อเนื่องกัน วันเวลาใดไม่ปรากฏชัด จำเลยเสพเมทแอมเฟตามีนอันเป็น ยาเสพติดให้โทษในประเภท ๑ จำนวน ๑ เม็ดหรือหน่วยการใช้ น้ำหนักเท่าใดไม่ปรากฏชัด โดยนำเมทแอมเฟตามีน มาใช้ไฟลนให้ร้อนจนเป็นควันแล้วสูดรับเอาควันเข้าสู่ร่างกายโดยไม่ได้รับอนุญาต เมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๒ เวลากลางวัน จำเลยพาอาวุธมีดพับ ๑ เล่ม ยาวประมาณ ๑๒ เซนติเมตร ติดตัวไปตามถนนสาธารณะภายในตลาดสด แสงวงหาและวัดแสงวงหา หมู่ที่ ๕ ต่อเนื่องกันไป อันเป็นในเมือง หมู่บ้านหรือทางสาธารณะโดยเปิดเผยหรือ โดยไม่มีเหตุสมควร อันเป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย แล้วจำเลยชกด้วยบริเวณใบหน้าและลำตัวของนาย น. ผู้เสียหายที่ ๑ อย่างรุนแรงหลายครั้ง เป็นเหตุให้ผู้เสียหายที่ ๑ ได้รับอันตรายสาหัสมีบาดแผลฟกช้ำบริเวณนิ้วหัวแม่มือขวาและ กระดูกนิ้วหัวแม่มือขวาแตกและอักเสบ ต้องป่วยเจ็บด้วยอาการทุกขเวทนาเกินกว่ายี่สิบวัน และจนประกอบกรณียกิจ ตามปกติไม่ได้เกินกว่ายี่สิบวัน หลังจากนั้นจำเลยใช้อาวุธมีดดังกล่าวเป็นอาวุธแทงที่บริเวณหน้าอกอันเป็นอวัยวะ สำคัญของนาย ช. ผู้เสียหายที่ ๒ อย่างรุนแรง ๑ ครั้ง และวิ่งไล่แทงผู้เสียหายที่ ๒ ซ้ำอีกหลายครั้ง โดยเจตนาฆ่า จำเลยลงมือกระทำความผิดไปโดยตลอดแล้วแต่การกระทำไม่บรรลุผล เนื่องจากใบมีดติดกระดูกหน้าอกและมีผู้อื่น พบเห็นเหตุการณ์ ประกอบกับแพทย์รักษาได้ทันท่วงทีผู้เสียหายที่ ๒ จึงไม่ถึงแก่ความตาย แต่เป็นเหตุให้ได้รับ อันตรายสาหัสมีบาดแผลที่หน้าอก ต้องป่วยเจ็บด้วยอาการทุกขเวทนาเกินกว่ายี่สิบวัน และจนประกอบกรณียกิจ ตามปกติไม่ได้เกินกว่ายี่สิบวัน ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓, ๘๐, ๙๑, ๙๒, ๙๓, ๒๔๘, ๒๔๙, ๓๓๑/๑ พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๔, ๗, ๘, ๕๗, ๙๑ ธิบอาวุธมีดพับของกลาง เพิ่มโทษจำเลยตามกฎหมาย

จำเลยให้การรับสารภาพในข้อหาเสพเมทแอมเฟตามีนและข้อหาพาอาวุธมีดไปในเมือง หมู่บ้านหรือทาง สาธารณะโดยเปิดเผยหรือโดยไม่มีเหตุสมควร และรับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยในคดีที่โจทก์ขอให้เพิ่มโทษ ส่วนข้อหาอื่นนอกจากนี้ให้การปฏิเสธ

ระหว่างพิจารณานาย ช. ผู้เสียหายที่ ๒ ยื่นคำร้องขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนรวมเป็นเงิน ๘๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี นับแต่วันกระทำความผิดเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ จำเลยให้การในคดีส่วนแพ่ง ขอให้ยกคำร้อง

ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๔๘ ประกอบมาตรา ๘๐, ๒๙๕, ๓๗๑ พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรา ๕๗, ๙๑ การกระทำของจำเลยเป็นความผิดหลายกรรมต่างกันให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๑ ฐานพยายามฆ่าผู้อื่น จำคุก ๑๐ ปี ฐานทำร้ายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้รับอันตรายแก่กาย จำคุก ๒ เดือน ฐานเสพเมทแอมเฟตามีน จำคุก ๖ เดือน ฐานพาอาวุธไปในเมือง หมู่บ้านหรือทางสาธารณะโดยเปิดเผยหรือโดยไม่มีเหตุสมควร ปรับ ๑,๐๐๐ บาท เพิ่มโทษกึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๓ (๑๑) ฐานพยายามฆ่าผู้อื่น เป็นจำคุก ๑๕ ปี ฐานทำร้ายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้รับอันตรายแก่กาย เป็นจำคุก ๓ เดือน เพิ่มโทษหนึ่งในสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๒ ฐานเสพเมทแอมเฟตามีน เป็นจำคุก ๘ เดือน ส่วนความผิดฐานพาอาวุธมีดไปในเมือง หมู่บ้านหรือทางสาธารณะ โดยเปิดเผยหรือโดยไม่มีเหตุสมควร ศาลลงโทษปรับจึงไม่อาจลงโทษได้ จำเลยให้การรับสารภาพฐานเสพเมทแอมเฟตามีน และฐานพาอาวุธมีดไปในเมือง หมู่บ้านหรือทางสาธารณะโดยเปิดเผยหรือโดยไม่มีเหตุสมควร เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กระทงละกึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ ฐานเสพเมทแอมเฟตามีน คงจำคุก ๔ เดือน ฐานพาอาวุธมีดไปในเมือง หมู่บ้านหรือทางสาธารณะโดยเปิดเผยหรือโดยไม่มีเหตุสมควร คงปรับ ๕๐๐ บาท ฐานพยายามฆ่าผู้อื่นและฐานทำร้ายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้รับอันตรายแก่กาย ค่าให้การในชั้นสอบสวนและชั้นพิจารณาของจำเลยเป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กระทงละหนึ่งในสาม ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ ฐานพยายามฆ่าผู้อื่น คงจำคุก ๑๐ ปี และฐานทำร้ายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้รับอันตรายแก่กาย คงจำคุก ๒ เดือน รวมลงโทษจำคุก ๑๐ ปี ๖ เดือน และปรับ ๕๐๐ บาท ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙, ๓๐ ริบอาวุธมีดพับของกลาง ให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ร้องเป็นเงิน ๕๐,๐๐๐ บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๒ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ ค่าฤชาธรรมเนียมในคดีส่วนแพ่งให้เป็นพับ (ที่ถูก ข้อหาอื่นนอกจากนี้ให้ยก)

จำเลยอุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ พิพากษาแก้เป็นว่า สำหรับผู้เสียหายที่ ๒ จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๙๕ จำคุก ๑ ปี เพิ่มโทษกึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๙๓ (๑๑) แล้ว เป็นจำคุก ๑ ปี ๖ เดือน ลดโทษให้หนึ่งในสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ แล้ว คงจำคุก ๑๒ เดือน เมื่อรวมกับโทษความผิดอื่นตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นเป็นจำคุก ๑๘ เดือน และปรับ ๕๐๐ บาท ให้จำเลยใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ร้องเป็นเงิน ๑๗,๐๐๐ บาท ยกฟ้องข้อหาพยายามฆ่าผู้เสียหายที่ ๒ นอกจากนี้แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ

โจทก์ฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า “ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังเป็นยุติตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ๑ โดยคู่ความไม่ฎีกาโต้แย้งกันว่า ในวันเวลาและสถานที่เกิดเหตุตามฟ้อง จำเลยเสพเมทแอมเฟตามีน จำเลยพาอาวุธมีดพับของกลางติดตัวไปตามถนนสาธารณะภายในตลาดสดแสวงหา และจำเลยได้เถียงชกต่อยกับนาย น. ผู้เสียหายที่ ๑ บริเวณท้ายรถกระบะชายล้มโอของนาย ช. ผู้เสียหายที่ ๒ ที่ตลาดสดดังกล่าว ผู้เสียหายที่ ๒ และภริยาผู้เสียหายที่ ๒ เข้ามาห้ามปราม แต่จำเลยวิ่งไล่ชกต่อยผู้เสียหายที่ ๑ ไปจนถึงแผงขายข้าวหลามของผู้เสียหายที่ ๑ ภายในตลาดสด

จนเป็นเหตุให้ผู้เสียหายที่ ๑ ได้รับความเจ็บเป็นอันตรายแก่กาย หลังจากนั้นจำเลยวิ่งกลับมาที่รถกระบะชายสัมโอ ของผู้เสียหายที่ ๒ และใช้มีดพับของกลางแทงประทุษร้ายผู้เสียหายที่ ๒ ฎกบริเวณหน้าอกด้านซ้าย ๑ ครั้ง เป็นเหตุให้ผู้เสียหายที่ ๒ ได้รับความเจ็บมีบาดแผลลึกขาดขอบเรียบขนาด ๒ เซนติเมตร ลึก ๑ เซนติเมตร ตามผลการตรวจชันสูตรบาดแผลของแพทย์เอกสารหมาย จ.๘ และภาพถ่ายบาดแผลหมายเลข จ.๗ สำหรับความผิดฐาน เสพเมทแอมเฟตามีนและฐานพาอาวุธมีดไปในเมือง หมู่บ้านหรือทางสาธารณะโดยเปิดเผยหรือโดยไม่มีเหตุสมควร กับฐานทำร้ายร่างกายผู้อื่น (ผู้เสียหายที่ ๑) จนเป็นเหตุให้รับอันตรายแก่กาย และคดีส่วนแบ่งยุติไปตามคำพิพากษา ศาลชั้นต้นและศาลอุทธรณ์ภาค ๑ เนื่องจากคู่ความไม่ได้อุทธรณ์และฎีกาตามลำดับ

คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์เป็นประการแรกว่า การสอบสวนและการดำเนินกระบวนการพิจารณา ของศาลชั้นต้นเป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ โดยโจทก์ฎีกาว่า จำเลยมีอาการป่วยทางจิตและติดยาเสพติด โดยจำเลยเป็นผู้ป่วยจิตเวชของโรงพยาบาลแสงหาตามใบรับรองแพทย์เอกสารหมาย ล.๑ การก่อเหตุของจำเลย แสดงถึงพฤติการณ์ใช้ความรุนแรงและก้าวร้าวเนื่องจากมีอาการป่วยทางจิต การที่พนักงานสอบสวนและศาลชั้นต้น ยังคงสอบสวนและดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปเป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมาย เห็นว่า แม้ตามคำเบิกความของนาย ร. พยานจำเลยประกอบใบรับรองแพทย์เอกสารหมาย ล.๑ ปรากฏว่าจำเลยเป็นโรคจิตเวชก็ตาม แต่ตามประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๔ ในกรณีที่พนักงานสอบสวนหรือศาลเห็นว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นผู้วิกลจริตและไม่สามารถต่อสู้คดีได้ ให้งดการสอบสวนหรืองดการพิจารณาไว้จนกว่าผู้นั้นหายวิกลจริตหรือสามารถ ต่อสู้คดีได้ ซึ่งข้อเท็จจริงหรือเหตุที่ทำให้พนักงานสอบสวนหรือศาลเชื่อหรือสงสัยว่าผู้ต้องหาหรือจำเลยเป็นผู้วิกลจริต และไม่สามารถต่อสู้คดีได้ อาจเป็นเพราะพนักงานสอบสวนหรือศาลสังเกตเห็นจากอาการกิริยาของผู้ต้องหา หรือจำเลยเอง หรือมีผู้เสนอข้อเท็จจริงให้พนักงานสอบสวนหรือศาลทราบก็ได้ ตามคำเบิกความของพันตำรวจโท ณ. พยานโจทก์ ประกอบบันทึกการตรวจค้น/จับกุมเอกสารหมาย จ.๑ ไม่ปรากฏว่าจำเลยมีอาการกิริยาแสดงว่าเป็น ผู้วิกลจริต และพันตำรวจโท ณ. ก็เบิกความตอบคำถามค้านทนายจำเลยด้วยว่าไม่มีผู้ใดแจ้งว่าจำเลยเป็นผู้วิกลจริต ในชั้นสอบสวนก็ปรากฏตามคำเบิกความของร้อยตำรวจเอก ย. พนักงานสอบสวนว่า หลังเกิดเหตุจำเลยซึ่งไปรักษา บาดแผลที่โรงพยาบาลก็สามารถพูดคุยรู้เรื่อง ไม่มีอาการอะอะโวยวาย ในวันที่พนักงานอัยการโจทก์ยื่นฟ้อง จำเลยต่อศาลชั้นต้น ก็ไม่มีผู้เสนอข้อเท็จจริงให้ศาลชั้นต้นทราบว่าจำเลยเป็นผู้วิกลจริตและไม่สามารถต่อสู้คดีได้ ส่วนตามคำเบิกความของนาย ร. พยานจำเลยที่อ้างว่า เมื่อประมาณ ๑๐ ปี ก่อนเกิดเหตุครั้งนี้ จำเลยถอดเสื้อผ้าและ ขึ้นไปบนหลังคาบ้านจนต้องรักษาตัวที่โรงพยาบาลศรีธัญญาและโรงพยาบาลจิตเวชนครสวรรค์นั้น ก็ไม่ได้แสดงว่า จำเลยยังมีอาการเป็นผู้วิกลจริตเช่นนั้นอีกหรือไม่ แต่ตามคำเบิกความของนาย ร. กลับปรากฏว่าในเดือนกันยายน ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นเวลาเกิดเหตุ จำเลยมีอาการปกติ สามารถไปทำงานรับจ้างได้ และขณะนาย ร. ไปขอใบรับรองแพทย์เอกสารหมาย ล.๑ เพื่อขอรับยาให้จำเลยนั้น จำเลยไม่ได้ไปด้วย และใบรับรองแพทย์ดังกล่าวไม่ได้บ่งชี้ว่าจำเลยมีอาการวิกลจริต อีกทั้งตามรายงานกระบวนการพิจารณาของศาลชั้นต้นก็ปรากฏว่าจำเลยสามารถลงลายมือชื่อได้ถูกต้อง เรียบร้อยสวยงาม มีลักษณะเหมือนคนปกติ ส่วนที่ทนายจำเลยไม่นำตัวจำเลยเข้าเบิกความเป็นพยานก็เพียงเพราะจำเลยแจ้งแก้ ทนายความว่าจำเลยจำเหตุการณ์ในวันเกิดเหตุไม่ได้เท่านั้น จำเลยจึงไม่ใช่ผู้วิกลจริตที่ไม่สามารถต่อสู้คดีได้ การสอบสวนและการดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลชั้นต้นจึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว ฎีกาของโจทก์ข้อนี้ฟังไม่ขึ้น

ปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ประการสุดท้ายว่าจำเลยมีเจตนาฆ่าผู้เสียหายที่ ๒ ตามฟ้องหรือไม่ โดยโจทก์ฎีกาว่าจำเลยพูดว่าจะเอาสิ่งให้ตาย แล้วจำเลยใช้มีดพับของกลางแทงผู้เสียหายที่ ๒ อย่างแรงไปที่ บริเวณหน้าอกด้านซ้าย ๑ ครั้ง และวิ่งไล่เพื่อแทงผู้เสียหายที่ ๒ อีก จึงเป็นการพยายามฆ่าผู้เสียหายที่ ๒ ปัญหานี้ โจทก์มีผู้เสียหายทั้งสอง นาง ส. นาง จ. แพทย์หญิง ศ. พันตำรวจโท ณ. และร้อยตำรวจเอก ย. เป็นพยาน

โดยผู้เสียหายทั้งสองและนาง ส. ภริยาผู้เสียหายที่ ๒ เปิดความทำนองเดียวกันว่า วันเกิดเหตุขณะผู้เสียหายที่ ๑ อยู่ที่รถขายส้มโอของผู้เสียหายที่ ๒ จำเลยขี่รถจักรยานแล้วพบกับผู้เสียหายที่ ๑ ว่า มึงมองควยอะไร ผู้เสียหายที่ ๑ พูกว่า คนผ่านไปมาเยอะแยะมองไม่ได้เหวอ จำเลยลงจากรถจักรยานและจะเข้าทำร้ายผู้เสียหายที่ ๑ นาง ส. เข้าไปห้าม แต่จำเลยผลักนาง ส. ผู้เสียหายที่ ๒ เดินเข้าไปห้ามปราม จำเลยชกผู้เสียหายที่ ๑ และวิ่งไล่กวดผู้เสียหายที่ ๑ ประมาณครึ่งชั่วโมง แล้วจำเลยวิ่งไปหาผู้เสียหายที่ ๒ พร้อมกับล้วงมีดพับของกลางออกมาจากกระเป๋าและพูกว่า จะเอามึงให้ตาย ผู้เสียหายที่ ๒ ก้มลงหยิบไม้รวกที่พื้น แต่เมื่อผู้เสียหายที่ ๒ เงยหน้าขึ้นมา จำเลยก็มาถึงตัวผู้เสียหายที่ ๒ แล้ว และจำเลยใช้มีดพับของกลางแทงผู้เสียหายที่ ๒ อย่างแรงที่บริเวณหน้าอกด้านซ้าย ๑ ครั้ง และจะแทงอีก ผู้เสียหายที่ ๒ วิ่งหนีไป จำเลยไม่ได้วิ่งตามมา นาง จ. เปิดความว่าจำเลยวิ่งไล่ผู้เสียหายที่ ๒ วนรอบรถกระบะหลายรอบ แต่ไม่ทัน ผู้เสียหายที่ ๒ ยืนและกุมบาดแผลอยู่ที่หน้าร้านของพยาน ส่วนจำเลยยืนถือมีดอยู่ที่รถขายส้มโอของผู้เสียหายที่ ๒ ซึ่งอยู่ติดกับร้านของพยาน หลังจากนั้นรถยนต์ที่แล่นผ่านนำผู้เสียหายที่ ๒ ไปส่งโรงพยาบาล แพทย์หญิง ศ. เปิดความว่าบาดแผลของผู้เสียหายที่ ๒ ลึกถึงชั้นกล้ามเนื้อไม่ถึงปอดและหัวใจเนื่องจากมีดของกลาง ตีกระดูกซี่โครงในส่วนที่เป็นกระดูกแข็ง พันทำรวจโท ฌ. เปิดความว่าจำเลยพาไปตรวจยึดมีดของกลางซึ่งจำเลย หึงไว้ห่างจากที่เกิดเหตุประมาณ ๓๐๐ เมตร เป็นมีดพับสแตนเลสสีเงินซึ่งใบมีดหักบางส่วนตามภาพถ่ายหมายเลข จ.๑๒ แต่ตรวจค้นไม่พบใบมีดดังกล่าว และร้อยตำรวจเอก ย. เปิดความว่ามีดพับของกลางด้ามยาว ๑๐ เซนติเมตร และใบมีดส่วนที่เหลืออยู่ยาวประมาณ ๒ เซนติเมตร และพันทำรวจโท ฌ. และร้อยตำรวจเอก ย. ยังเปิดความอีกว่า เมื่อรวมความยาวใบมีดส่วนที่หักซึ่งตรวจค้นไม่พบในที่เกิดเหตุกับใบมีดส่วนที่เหลือน่าจะยาวประมาณ ๖ ถึง ๗ เซนติเมตร เห็นว่า ตามคำเบิกความของผู้เสียหายทั้งสองและนาง ส. ได้ความว่ามูลเหตุคดีนี้สืบเนื่องมาจากจำเลย ไม่พอใจที่ผู้เสียหายที่ ๑ มองหน้าจำเลย และผู้เสียหายที่ ๒ เข้าไปห้ามปรามเมื่อจำเลยผลักนาง ส. ซึ่งไปห้ามจำเลย ที่เข้าไปชกผู้เสียหายที่ ๑ เท่านั้น ไม่น่าจะรุนแรงถึงขนาดจะฆ่าผู้เสียหายที่ ๒ แม้ตามคำเบิกความของผู้เสียหายที่ ๒ และนาง จ. ปรากฏว่าหลังจากจำเลยวิ่งไปชกผู้เสียหายที่ ๑ แล้ว ขณะที่ยังวิ่งไปหาผู้เสียหายที่ ๒ พร้อมกับ ล้วงมีดพับของกลางออกมาจากกระเป๋า จำเลยพูกว่า จะเอามึงให้ตาย แต่ตามคำเบิกความของผู้เสียหายที่ ๒ และนาง จ. ปรากฏด้วยว่าขณะจำเลยวิ่งไปหาผู้เสียหายที่ ๒ ดังกล่าว ผู้เสียหายที่ ๒ ก้มลงหยิบไม้รวกที่พื้น เมื่อผู้เสียหายที่ ๒ เงยหน้าขึ้นมา จำเลยก็มาถึงตัวผู้เสียหายที่ ๒ และใช้มีดพับของกลางแทงผู้เสียหายที่ ๒ ถูกที่บริเวณหน้าอกด้านซ้าย ๑ ครั้ง ส่อแสดงว่าจำเลยไม่มีโอกาสเลือกแทงผู้เสียหายที่ ๒ ที่บริเวณหน้าอกด้านซ้ายซึ่งมีปอดและหัวใจอันเป็น อวัยวะสำคัญ ส่วนตามคำเบิกความของผู้เสียหายที่ ๒ และนาง จ. ที่อ้างว่าจำเลยใช้มีดพับของกลางแทง ผู้เสียหายที่ ๒ อย่างแรงที่บริเวณหน้าอกด้านซ้าย ๑ ครั้งนั้น ตามคำเบิกความของแพทย์หญิง ศ. พยานโจทก์ กลับปรากฏว่าบาดแผลของผู้เสียหายที่ ๒ ลึกถึงเพียงชั้นกล้ามเนื้อเท่านั้น และบริเวณดังกล่าวเป็นกระดูกซี่โครงในส่วน ที่เป็นกระดูกแข็ง ซึ่งจะต้องแทงโดยใช้แรงค่อนข้างมากจึงจะทะลุกระดูกเข้าไปได้ และตามคำเบิกความตอบคำถาม ด้านทนายจำเลยของแพทย์หญิง ศ. ยังปรากฏว่าเป็นการแทงถึงกระดูก แต่แทงไม่แรงพอที่จะทำให้กระดูกร้าวจึงน่าจะสงสัยว่าการที่จำเลยแทงผู้เสียหายที่ ๒ นั้น เป็นการแทงอย่างแรงดังที่ผู้เสียหายที่ ๒ และนาง จ. เปิดความกล่าวอ้างหรือไม่ ตามคำเบิกความของพันทำรวจโท ฌ. และร้อยตำรวจเอก ย. ที่ว่ามีดพับของกลางใบมีด หักบางส่วนและใบมีดส่วนที่เหลืออยู่ยาวประมาณ ๒ เซนติเมตร นั้น ตามคำเบิกความของร้อยตำรวจเอก ย. กลับ ปรากฏว่ามีดพับของกลางมีความแข็งแรงแต่เปราะ ดังนั้น การที่จำเลยใช้มีดพับของกลางแทงผู้เสียหายที่ ๒ จนทำให้ ใบมีดหัก ไม่ได้แสดงว่าจำเลยแทงผู้เสียหายที่ ๒ อย่างแรงเสมอไป นอกจากนั้น ตามคำเบิกความของผู้เสียหายที่ ๒ และนาง จ. ที่ว่า จำเลยจะแทงผู้เสียหายที่ ๒ อีกนั้น ตามคำเบิกความของผู้เสียหายที่ ๒ อ้างว่า เมื่อจำเลยจะแทงอีก ผู้เสียหายที่ ๒ วิ่งหนีไป จำเลยไม่ได้วิ่งตามผู้เสียหายที่ ๒ ไป แต่ตามคำเบิกความของนาง จ. อ้างว่า จำเลยวิ่งไล่ผู้เสียหายที่ ๒

วนรอบรถหลายรอบ ตามคำเบิกความของผู้เสียหายที่ ๒ และนาง จ. ดังกล่าวจึงแตกต่างกัน รับฟังเอาแน่นอนไม่ได้ว่าจำเลยวิ่งตามผู้เสียหายที่ ๒ ไปเพื่อจะแทงอีกหรือไม่ ทำให้น่าสงสัยด้วยว่าจำเลยจะแทงผู้เสียหายที่ ๒ อีกดังที่ผู้เสียหายที่ ๒ และนาง จ. เบิกความกล่าวอ้างหรือไม่ พยานหลักฐานของโจทก์จึงไม่มีน้ำหนักรับฟังได้ว่าจำเลยมีเจตนาฆ่าผู้เสียหายที่ ๒ ตามฟ้อง ปัญหาต่อไปตามฎีกาของโจทก์ว่า จำเลยมีความผิดฐานทำร้ายร่างกายผู้เสียหายที่ ๒ จนเป็นเหตุให้ผู้เสียหายที่ ๒ รับอันตรายสาหัสหรือไม่ ตามคำเบิกความของแพทย์หญิง ศ. ประกอบผลการตรวจชันสูตรบาดแผลของแพทย์เอกสารหมาย จ.๔ ปรากฏว่าบาดแผลถูกแทงของผู้เสียหายที่ ๒ ไม่พบลมรั่วและเลือดออกในปอด ใช้เวลารักษาประมาณ ๑๔ วัน เท่านั้น ส่วนคำเบิกความของผู้เสียหายที่ ๒ และนาง ส. ภริยาผู้เสียหายที่ ๒ ที่ว่า ผู้เสียหายที่ ๒ รักษาตัวที่โรงพยาบาล ๔ วัน และเมื่อออกจากโรงพยาบาลแล้วผู้เสียหายที่ ๒ ยกสิ่งของหนักไม่ได้ ต้องใช้เวลาประมาณ ๑ เดือน จึงสามารถทำงานได้เหมือนเดิมนั้น ตามคำเบิกความตอบคำถามค้านทนายจำเลยของผู้เสียหายที่ ๒ กลับปรากฏว่าเมื่อออกจากโรงพยาบาลและพักรักษาตัวที่บ้านอีก ๒ วัน ผู้เสียหายที่ ๒ ก็ออกไปขายส้มโอได้ ส่วนตามคำเบิกความของนาง ส. ที่อ้างด้วยว่า ผู้เสียหายที่ ๒ ต้องพักรักษาตัวที่บ้านอีกประมาณ ๑ เดือน นาง ส. จึงต้องไปขายส้มโอเพียงคนเดียว และนาง ส. ขับรถยนต์ไม่เป็น ต้องให้เพื่อนบ้านขับรถยนต์ไปส่งที่ตลาดนั้น คำเบิกความของนาง ส. แตกต่างจากคำเบิกความของผู้เสียหายที่ ๒ รับฟังเอาแน่นอนไม่ได้ว่าคำเบิกความของผู้เสียหายที่ ๒ หรือคำเบิกความของนาง ส. เป็นความจริง นอกจากนี้ คำเบิกความของนาง ส. ดังกล่าวยังเกิดจากการถามค้านของทนายจำเลย ไม่ใช่เกิดจากคำถามของโจทก์ในการนำสืบรับฟังไม่ได้เช่นกัน ดังนั้น การที่ผู้เสียหายที่ ๒ รักษาตัวที่โรงพยาบาล ๔ วัน และพักรักษาตัวที่บ้านอีก ๒ วัน ผู้เสียหายที่ ๒ ก็ออกไปขายส้มโอได้ แม้ผู้เสียหายที่ ๒ ยกสิ่งของหนักไม่ได้ ต้องใช้เวลาประมาณ ๑ เดือน ก็เป็นการได้รับความสะดวกในการยกสิ่งของได้น้อยลง ไม่ใช่ไปขายส้มโอซึ่งเป็นการประกอบกรณียกิจตามปกติของผู้เสียหายที่ ๒ ไม่ได้เสียเลย อีกทั้งไม่ปรากฏตามพยานหลักฐานของโจทก์ว่าผู้เสียหายที่ ๒ อาจยกสิ่งของหนักไม่ได้ตลอดชีวิต ดังที่โจทก์อ้างในฎีกา จำเลยจึงไม่มีความผิดฐานทำร้ายร่างกายผู้เสียหายที่ ๒ จนเป็นเหตุให้ผู้เสียหายที่ ๒ รับอันตรายสาหัส ที่ศาลอุทธรณ์ภาค ๑ ลงโทษจำเลยฐานทำร้ายร่างกายผู้เสียหายที่ ๒ จนเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่กาย จึงชอบแล้ว ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ข้อนี้ฟังไม่ขึ้น”

พิพากษายืน

(สันติชัย วัฒนวิทย์กรรม ชลิต กุญแจสมิต กิตติพงษ์ ศิริโรจน์)

(คำพิพากษาศาลฎีกา ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๖๔ ตอนที่ ๒, เนติฯ, หน้า ๓๙๑ - ๔๐๔)

คอลัมน์

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัย การเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๑๗/๒๕๖๖

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งไม่แก้ไขวัน เดือน ปีเกิด ในทะเบียนประวัติข้าราชการ (ก.พ.๗)

ผู้อุทธรณ์ : นางสาว ก.
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า นางสาว ก. ผู้อุทธรณ์ มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เรียน ..... โดย..... ตามลำดับชั้น พร้อมพยานหลักฐานประกอบในการขอแก้ไขวัน เดือน ปีเกิด ในทะเบียนประวัติข้าราชการ จากเกิดวันที่ ..... ๒๕๐๕ เป็นเกิดวันที่ ๒๕๐๗

กองทะเบียนพล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีหนังสือ ที่ ๐๐๐๙.๒๒๑/๓๙๔๗ ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๖๕ แจ้งไปยังกองบัญชาการตำรวจนครบาล ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดของผู้อุทธรณ์เพื่อทราบฯ อนุกรรมการข้าราชการตำรวจเกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบ (อ.ก.ตร. เกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบ) ในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๕ มีมติไม่รับคำขอแก้ไขวัน เดือน ปีเกิด ในทะเบียนประวัติข้าราชการ (ก.พ.๗) ของผู้อุทธรณ์ไว้พิจารณา และแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบด้วย ซึ่งผู้อุทธรณ์ได้รับทราบมติ อ.ก.ตร. เกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบ ดังกล่าว ปราบกฏตามหนังสือ ที่ ๐๐๒๔(สข).๐๐(๒)/๑๑๔๑๖ ลงวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๖๕

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ ถึง ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ อุทธรณ์คำสั่งไม่แก้ไขวัน เดือน ปีเกิด ในทะเบียนประวัติข้าราชการ (ก.พ.๗) ดังกล่าว

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจมีหนังสือ ที่ ๐๐๑๒.๑๖/๑๕๐๖ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ถึง คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ส่งข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานใช้ในการพิจารณาปฏิเสธการแก้ไขวัน เดือน ปีเกิดรายผู้อุทธรณ์ พร้อมทั้งชี้แจงข้อเท็จจริงและเหตุผลในการปฏิเสธการแก้ไขวัน เดือน ปีเกิด ดังนี้

๑. ตำรวจภูธรภาค ๙ มีหนังสือ ที่ ๐๐๒๔.๑๑๒/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๕ เสนอสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พิจารณากรณี นางสาว ก. สถานีตำรวจภูธรเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา มีความประสงค์ขอแก้ไขวัน เดือน ปีเกิด

ใน ก.พ.๗ จากเกิดวันที่ ..... ๒๕๐๕ เป็นเกิดวันที่ ..... ๒๕๐๗ และต่อมาสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีบันทึก
ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๕ ทำหนังสือสำนักงานกำลังพล ที่ ๐๐๐๙.๒๒๑/๓๓/๒๓ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๖๕
เห็นชอบให้นำเสนอคณะกรรมการข้าราชการตำรวจพิจารณา

๒. กรณีนางสาว ก. ขอแก้ไขวัน เดือน ปีเกิด ตามข้อ ๑ จากการตรวจสอบพบว่า นางสาว ก.
ได้เคยยื่นคำร้องขอแก้ไขวัน เดือน ปีเกิด ใน ก.พ.๗ ต่อคณะกรรมการข้าราชการตำรวจมาครั้งหนึ่งแล้ว แต่อนุกรรมการ
ก.ตร. เกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบ ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๔๔ ซึ่งทำการ
แทนคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ มีมติไม่อนุมัติให้แก้ไขวัน เดือน ปีเกิด ใน ก.พ.๗ ของนางสาว ก. ตามที่
สำนักงานตำรวจแห่งชาติเสนอ โดยสำนักงานกำลังพลมีหนังสือ ที่ ๐๐๐๖.๓๒๑/๑๓/๔๙ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๔๕
แจ้งมติอนุกรรมการ ก.ตร. เกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบ ไปยังกองบัญชาการตำรวจนครบาล เพื่อทราบและดำเนินการ
ในส่วนที่เกี่ยวข้องแล้ว ซึ่งไม่ปรากฏว่าผู้ขอแก้ไขได้โต้แย้งมติอนุกรรมการ ก.ตร. เกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบ
ดังกล่าวแต่อย่างใด

๓. ในการขอแก้ไขวัน เดือน ปีเกิด ตามข้อ ๒ ปรากฏรายละเอียด ดังนี้

๓.๑ ผู้ขอแก้ไขไม่สามารถนำสูติบัตรหรือทะเบียนคนเกิดมาแสดงได้ จึงได้ส่งหนังสือแจ้งเหตุขัดข้อง
ของสำนักทะเบียนอำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา พร้อมด้วยหลักฐานอื่น ๆ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย
การแก้ไขวัน เดือน ปีเกิด ในทะเบียนประวัติข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๒๗ ข้อ ๗ มาประกอบการพิจารณา และสำนักงาน
ตำรวจแห่งชาติได้ตรวจสอบหลักฐานทั้งหมดไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องแล้วปรากฏ ดังนี้

๓.๑.๑ สำนักทะเบียนอำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา ได้มีหนังสือแจ้งเหตุขัดข้องที่ไม่สามารถหา
สำเนาสูติบัตรได้ เนื่องจากตรวจสอบแล้วไม่มีเก็บรักษาไว้

๓.๑.๒ สำเนาทะเบียนบ้านเลขที่ ..... ตำบลนาทวี อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา ระบุเกิด .....

๒๕๐๕

๓.๑.๓ สำเนาทะเบียนบ้านเลขที่ ..... ตำบลนาทวี อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา มีการ
แก้ไขปีเกิดจากเดิม ระบุเกิด ..... ๒๕๑๕ เป็นเกิด ..... ๒๕๐๕ โดยนาย ข. บิดาของนางสาว ก. เป็นผู้ยื่นคำร้องขอแก้ไข

๓.๑.๔ สำเนาทะเบียนนักเรียน โรงเรียน..... อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา ระบุเกิด .....

๒๕๐๕

๓.๑.๕ สำเนาทะเบียนแสดงผลการเรียนประโยคมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียน .....

อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี ระบุเกิด ๒๕๐๕

๓.๑.๖ สำเนาแสดงผลการเรียน.....ของมหาวิทยาลัย..... ระบุเกิด 1962

เทียบแล้วตรงกับวันที่ ๒๕๐๕

๓.๑.๗ หลักฐานทางราชการแสดงวันเดือนปีเกิดของพี่น้องร่วมมารดาของนางสาว ก. มีดังนี้

(๑) นางสาว..... เกิดวันที่ ๒๕๙๙

(๒) เด็กชาย..... เกิดวันที่ ๒๕๐๑

(๓) เด็กหญิง..... เกิดวันที่ ๒๕๐๔

(๔) เด็กหญิง..... เกิดวันที่ ๒๕๐๕

(๕) เด็กชาย..... เกิดวันที่ ๒๕๐๘

(๖) เด็กหญิง..... เกิดวันที่ ๒๕๑๑

ปรากฏว่าวัน เดือน ปีเกิด ของพี่น้องร่วมมารดาที่ชื่อ..... ห่างกับวัน เดือน ปีเกิด

ของนางสาว ก. ที่ระบุในทะเบียนประวัติข้าราชการ (ก.พ.๗) เพียง ๕ เดือนเศษ

๓.๒ สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีความเห็นเสนอคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (ก.ตร.) ว่าหลักฐานที่ตรวจสอบได้ทั้งหมดไม่เป็นไปตามแนวทางที่อนุกรรมการ ก.ตร. เกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบ ได้วางไว้ โดยหลักฐานที่ตรวจสอบได้ระบุวัน เดือน ปีเกิด ไม่ตรงกันทุกรายการจึงนำเสนอ ก.ตร. พิจารณา โดยมีความเห็นไม่ควรรออนุมัติให้แก้ไขปีเกิดในทะเบียนประวัติข้าราชการ (ก.พ.๗) ของนางสาว ก.

๓.๓ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ/ฝ่ายเลขานุการ อนุกรรมการ ก.ตร. เกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบ มีความเห็นว่า ผลการตรวจสอบหลักฐานที่ผู้ขอแก้ไขส่งมาประกอบการพิจารณา แม้ปีเกิดที่ระบุใน ก.พ.๗ ชัดกับพี่น้องร่วมมารดาก็ตาม หลักฐานอื่นก็ไม่ถูกต้องตรงกันทุกรายการตามแนวทางการพิจารณาของอนุกรรมการ ก.ตร. เกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบ โดยหลักฐานส่วนใหญ่ระบุเกิดวันที่ ..... ๒๕๐๕ มีเพียงหลักฐานสำเนาทะเบียนบ้านเลขที่ ..... ตำบลนาทวี อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา ที่บิดาของผู้ขอแก้ไขได้ยื่นคำร้องขอแก้ไขไปเท่านั้นที่ระบุเกิดวันที่ ..... ๒๕๐๗ จึงเห็นควรไม่อนุมัติให้แก้ไขปีเกิดใน ก.พ.๗ ของนางสาว ก. และอนุกรรมการ ก.ตร. เกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบ ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๔๔ ได้พิจารณาแล้วมีมติไม่อนุมัติให้แก้ไขปีเกิดใน ก.พ.๗ ของนางสาว ก. ตามที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติเสนอ

๔. กรณีนางสาว ก. ได้ยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ขอแก้ไขวัน เดือน ปีเกิด ใน ก.พ.๗ จากเกิดวันที่ ..... ๒๕๐๕ เป็นเกิดวันที่ ..... ๒๕๐๗ ตามข้อ ๑ เป็นการยื่นขอแก้ไขครั้งที่ ๒ ภายหลังจากที่ไม่ได้รับอนุมัติให้แก้ไขวัน เดือน ปีเกิด ตามข้อ ๓.๓ โดยให้ส่งหนังสือรับรองการเกิด (ท.ร.๒๐/๑) ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๔ ออกให้โดยสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลตำบลนาทวี ระบุเกิด ..... ๒๕๐๗ มาประกอบการพิจารณาเพิ่มเติมนอกเหนือจากเอกสารที่เคยยื่นคำร้องขอแก้ไขในครั้งแรก สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยสำนักงานกำลังพล จึงได้ดำเนินการตรวจสอบหลักฐานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องปรากฏว่า ได้รับแจ้งตามหนังสือสำนักงานเทศบาลตำบลนาทวี ที่ สข ๕๓๓๐๑/ท.ร.๔ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๕ และ ที่ สข ๕๓๓๐๑/ท.ร.๗ ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๖๕ ยืนยันความถูกต้องหนังสือรับรองการเกิด และแจ้งว่ากรณีหนังสือรับรองการเกิดซึ่งได้ออกให้แก่นางสาว ก. เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๔ เป็นเพียงการนำข้อมูลจากฐานข้อมูลการทะเบียนที่มีอยู่ก่อนแล้วมอบให้ผู้ขอเท่านั้น ไม่สามารถแก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือตรวจสอบเหตุผลประกอบการพิจารณาเปลี่ยนแปลงข้อมูลในระบบย้อนหลังให้ได้ และได้รับแจ้งจากสำนักงานทะเบียนอำเภอนาทวี ตามหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ สข ๑๐๑๔.๑/๑๔๗๔ ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ว่าได้ใช้ข้อมูลพยานบุคคลในการประกอบการพิจารณาออกหนังสือรับรองการเกิดดังกล่าว

๕. เนื่องจากนางสาว ก. ไม่สามารถส่งหลักฐานต้นฉบับสูติบัตรมาประกอบการพิจารณาได้ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยสำนักงานกำลังพลจึงตรวจสอบเอกสารทางราชการอื่น ๆ ตามที่กำหนดในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการแก้ไขวัน เดือน ปีเกิดในทะเบียนประวัติข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๙ ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา ดังนี้

๕.๑ หลักฐานทะเบียนบ้าน

๕.๑.๑ สำเนาทะเบียนบ้านเลขที่ ..... ตำบลนาทวี อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา ฉบับปี ๒๕๑๕ ระบุเกิด ..... ๒๕๐๕ และฉบับปี ๒๕๒๖ ระบุเกิด ..... ๒๕๐๕ กรณีทะเบียนบ้านเลขที่ ..... ตำบลนาทวี อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา ตามแบบฟอร์มฉบับปี ๒๕๑๕ ในช่องบ้านเลขที่มีร่องรอยการขีดฆ่าแก้ไขจาก ..... เป็น ..... สำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลตำบลนาทวีแจ้งว่าเกิดจากการปรับปรุงระบบทะเบียนบ้านซึ่งเดิมไม่มีความเป็นระเบียบและมีรายการทะเบียนบ้านจำนวนมากไม่เป็นไปตามข้อเท็จจริง จึงได้มีการปรับปรุงรายการเลขที่บ้านให้มีความถูกต้องและเป็นปัจจุบัน ซึ่งการแก้ไขดังกล่าวเป็นไปตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔

๕.๑.๒ สำนักงานเทศบาลตำบลนาทวีมีหนังสือ ที่ สข ๕๓๓๐๑/๓๔๑ ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๕ แจ้งเหตุไม่ปรากฏชื่อนางสาว ก. ในทะเบียนบ้านเลขที่ ..... ตำบลนาทวี อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา และบ้านเลขที่ ..... ตำบลนาทวี อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา ดังนี้

๕.๑.๒.๑ เหตุที่ไม่ปรากฏชื่อนางสาว ก. ในสำเนาทะเบียนบ้านเลขที่ ..... ตำบลนาทิว อำเภอนาทิว จังหวัดสงขลา เนื่องจากเป็นสำเนาทะเบียนบ้านฉบับปี ๒๕๑๕ และ ๒๕๒๖ มิใช่ช่วงเวลาปรากฏตาม สำเนาการตรวจสอบสวนรายการทะเบียนบ้าน ชื่อของ นางสาว ก. จะปรากฏในทะเบียนบ้านฉบับปี ๒๕๓๖ แต่สำนัก ทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลตำบลนาทิวไม่สามารถจัดส่งสำเนาทะเบียนบ้านฉบับปี ๒๕๓๖ ให้ได้ เนื่องจากเหตุอุทกภัย ทำให้เอกสารดังกล่าวเกิดการชำรุดเสียหาย มีเพียงรายละเอียดที่ปรากฏในฐานข้อมูลการตรวจสอบสวนรายการทะเบียน ประวัติที่อยู่ของสำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ที่ระบุว่าระหว่างวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๓๙ ถึงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๔๕ นางสาว ก. มีชื่อในทะเบียนบ้านเลขที่ ..... ตำบลนาทิว อำเภอนาทิว จังหวัดสงขลา

๕.๑.๒.๒ เหตุที่ไม่ปรากฏชื่อนางสาว ก. ในสำเนาทะเบียนบ้านเลขที่ ..... ตำบลนาทิว อำเภอนาทิว จังหวัดสงขลา เนื่องจากข้อเท็จจริงเพิ่งปรากฏเมื่อผู้ร้อง นางสาว ก. ยื่นคำร้องขอตัดสำเนาสูติบัตร และเจ้าหน้าที่ได้สอบปากคำพยานบุคคลตามแบบ ป.ค.๑๔ และเชื่อได้ว่า นางสาว ก. มีสถานที่เกิด ณ เลขที่ ..... ตำบลนาทิว อำเภอนาทิว จังหวัดสงขลา จริง ตามคำให้การของพยาน โดยมีได้มีการเพิ่มชื่อในสำเนาทะเบียนบ้าน ดังกล่าว แต่ปรากฏชื่ออยู่ในบ้านเลขที่ ..... ตำบลนาทิว อำเภอนาทิว จังหวัดสงขลา ตามหลักฐานทะเบียนบ้านฉบับปี ๒๕๑๕ ซึ่งเป็นที่อยู่เดียวกันกับบิดา มารดา

๕.๒ หลักฐานการศึกษา

๕.๒.๑ สำเนาใบสุทธิ โรงเรียน ..... ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ระบุเกิด ..... สองพันห้าร้อยห้า

๕.๒.๒ สำเนาใบสุทธิ โรงเรียน ..... ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ระบุเกิด ..... สองพันห้าร้อยห้า

๕.๒.๓ สำเนาประกาศนียบัตร โรงเรียน ..... ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ระบุเกิด ๒๕๐๕

๕.๒.๔ สำเนา Official Transcript of Record มหาวิทยาลัย ..... ระบุเกิด ..... 1962 เทียบแล้วตรงกับวันที่ ๒๕๐๕

๕.๓ หลักฐานพี่น้องร่วมมารดาเดียวกัน

สำนักงานเทศบาลตำบลนาทิวแจ้งผลการตรวจสอบหลักฐานพี่น้องร่วมมารดาเดียวกันตามสำเนาทะเบียนบ้านเลขที่ ..... ตำบลนาทิว อำเภอนาทิว จังหวัดสงขลา ลำดับการเกิดของพี่น้องร่วมมารดาเดียวกันเป็นดังนี้

- (๑) นางสาว..... เกิดวันที่ ๒๔๙๙
- (๒) เด็กชาย..... เกิดวันที่ ๒๕๐๑
- (๓) เด็กหญิง..... เกิดวันที่ ๒๕๐๔
- (๔) เด็กหญิง..... เกิดวันที่ ๒๕๐๕
- (๕) เด็กชาย..... เกิดวันที่ ๒๕๐๘
- (๖) เด็กหญิง..... เกิดวันที่ ๒๕๑๑

๖. นางสาว ก. มีบันทึก ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ซึ่งแจ้งกรณีการขอแก้ไขวัน เดือน ปีเกิด ใน ก.พ.๗ ว่าในวันที่กรอกข้อมูลใน ก.พ.๗ ได้แจ้งให้เจ้าหน้าที่ทราบแล้วว่าวัน เดือน ปีเกิดที่แท้จริงไม่ตรงกับ เอกสารที่ปรากฏในขณะนั้น ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้แจ้งว่าต้องลงข้อมูลตามหลักฐานสำเนาบัตรประชาชน สำเนาทะเบียนบ้าน ที่ปรากฏอยู่ในขณะนั้นเป็นหลัก จึงได้ลงข้อมูลวัน เดือน ปีเกิด คือ ..... ๒๕๐๕ ที่ปรากฏใน ก.พ.๗ และต่อมาบิดาได้ขอแก้ไขวัน เดือน ปีเกิดของตนให้ถูกต้องตามความเป็นจริงกับสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาล ตำบลนาทิว จากเกิด ..... ๒๕๐๕ เป็นเกิด ๒๕๐๗

๗. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยสำนักงานกำลังพล ได้ตรวจสอบไปยังสำนักทะเบียนท้องถิ่นตำบลนาทิว กรณีมีการแก้ไขวัน เดือน ปีเกิดของนางสาว ก. จากเกิด ..... ๒๕๐๕ เป็นเกิด ..... ๒๕๐๗ ตามคำร้องที่

..... เมื่อ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๔๒ ซึ่งผู้ยื่นคำร้องขอแก้ไข คือ นาย ข. ว่าใช้หลักฐานและเหตุผลใดประกอบการพิจารณาการแก้ไข ได้รับแจ้งตามหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ สข ๑๐๑๘.๑/๑๙๕๘ ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ว่าตามหลักฐานทะเบียนบ้านเลขที่ ..... ตำบลนาทวี อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา ฉบับปี ๒๕๑๕ และ ๒๕๒๖ ชุดที่เก็บรักษาไว้ ณ สำนักทะเบียนอำเภอนาทวี เด็กหญิง..... (พี่สาว) ระบุเกิด ..... ๒๕๐๔ และเด็กหญิง..... (น้องสาว) ระบุเกิด ..... ๒๕๐๕ ซึ่งอายุห่างกัน ๖ เดือน สำนักทะเบียนอำเภอนาทวีจึงแก้ไขให้ โดยยึดถือตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๑๑๕ การแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการในเอกสารทะเบียนราษฎร เมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๔๒

๘. ก.พ.๗ ฉบับที่เก็บรักษาไว้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ ฝ่ายประวัติบุคคล กองทะเบียนพล และหน่วยต้นสังกัดระบุเกิด ..... ๒๕๐๕ ซึ่งนางสาว ก. ได้รับการบรรจุแต่งตั้งเมื่อ ..... ๒๕๓๘ ขณะนั้นมีอายุ ๓๒ ปี .....เดือน.....วัน (นับจากหลักฐาน ก.พ.๗ ฉบับที่เก็บรักษาไว้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ) หากได้รับอนุมัติให้แก้ไขวัน เดือน ปีเกิดแล้ว ขณะบรรจุแต่งตั้งจะมีอายุ ๓๐ ปี .....เดือน.....วัน ซึ่งไม่ขัดกับหลักเกณฑ์การบรรจุเข้ารับราชการแต่อย่างใด

๙. อนุกรรมการ ก.ตร. เกี่ยวกับการบริหารทรัพยากรบุคคล ในการประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๔ มีมติให้การรับรองการตรวจสอบวัน เดือน ปีเกิด ใน ก.พ.๗ ฉบับที่เก็บรักษาไว้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ ตามบัญชีรายชื่อข้าราชการตำรวจที่จะต้องพ้นจากราชการเพราะครบเกษียณอายุ เมื่อสิ้นปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๔,๘๑๖ ราย โดยแยกเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร จำนวน ๔,๗๓๕ ราย และข้าราชการตำรวจชั้นประทวน จำนวน ๘๑ ราย โดยนางสาว ก. อยู่ในลำดับที่ ..... ซึ่งปัจจุบันนางสาว ก. ได้พ้นจากราชการไปแล้ว

๑๐. นางสาว ก. ได้มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๖๕ อุทธรณ์มติอนุกรรมการ ก.ตร. เกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบ กรณีที่ไม่อนุมัติให้แก้ไขวัน เดือน ปีเกิด ใน ก.พ.๗ ตามข้อ ๒ ต่อมาคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย องค์คณะที่ ๓ ในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ได้พิจารณามติในชั้นต้นให้รับเรื่องอุทธรณ์ไว้พิจารณา และให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติจัดทำคำชี้แจงและข้อมูลไปยังคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย องค์คณะที่ ๓ เพื่อประกอบการพิจารณา ซึ่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ๐๐๐๙.๒๒๑/๓...๘๘ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๕ จัดส่งข้อมูลให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย องค์คณะที่ ๓ เรียบร้อยแล้ว

๑๑. อนุกรรมการ ก.ตร. เกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบ ในการประชุมครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๖๕ ได้พิจารณากรณีนางสาว ก. ขอแก้ไขวัน เดือน ปีเกิด ใน ก.พ.๗ ตามข้อ ๑ แล้วมีมติด้วยเสียงข้างมากไม่รับคำขอแก้ไขวัน เดือน ปีเกิด ใน ก.พ.๗ ของนางสาว ก. ไว้พิจารณา โดยมติที่ประชุมสรุปความได้ว่ากรณีนางสาว ก. ยื่นคำร้องขอแก้ไขวัน เดือน ปีเกิด ใน ก.พ.๗ จากเกิด ..... ๒๕๐๕ เป็นเกิด ..... ๒๕๐๗ นั้น ข้อเท็จจริงปรากฏว่า นางสาว ก. ได้เคยยื่นคำร้องขอแก้ไขวัน เดือน ปีเกิด ใน ก.พ.๗ มาครั้งหนึ่งแล้ว โดยอนุกรรมการ ก.ตร. เกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบ ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๔๔ พิจารณาแล้วมีมติไม่อนุมัติให้แก้ไขการยื่นคำร้องขอแก้ไขวัน เดือน ปีเกิด ในครั้งนี้นางสาว ก. ได้ส่งเอกสารเพิ่มเติมมาเพื่อประกอบการพิจารณา คือ หนังสือรับรองการเกิด (ท.ร.๒๐/๑) ออกให้โดยสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลตำบลนาทวี เมื่อวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๔ ซึ่งระบุว่านางสาว ก. เกิด ..... ๒๕๐๗ แม้ว่าในคำร้องของนางสาว ก. จะมีได้ระบุว่าเป็นการขอให้พิจารณาใหม่ก็ตาม แต่โดยเนื้อหาของคำร้องสามารถพิจารณาได้ว่าการยื่นคำร้องดังกล่าวเข้าลักษณะเป็นการขอให้พิจารณาใหม่ ตามมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

แต่อย่างไรก็ตามที่ประชุมได้พิจารณาหนังสือรับรองการเกิด (ท.ร.๒๐/๑) ฉบับดังกล่าวแล้ว เห็นว่าเป็นเพียงการ
จัดทำคำรับรองจากฐานข้อมูลการทะเบียนที่มีการแก้ไขปีเกิดจากเดิมระบุเกิดวันที่ ..... ๒๕๐๕ เป็นเกิดวันที่ .....
๒๕๐๗ โดยนาย ข. ปิตาของผู้ร้องเป็นผู้ขอแก้ไขเมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๔๒ และข้อมูลดังกล่าวอนุกรรมการ
ก.ตร. เกี่ยวกับกฎหมายและระเบียบ ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๔๔ เมื่อวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๔๔ ได้พิจารณา
มีมติไม่อนุมัติให้แก้ไขไปแล้ว มิใช่พยานหลักฐานใหม่อันอาจทำให้ข้อเท็จจริงที่ฟังเป็นยุติแล้วนั้นเปลี่ยนแปลงไป
ในสาระสำคัญตามมาตรา ๕๔ (๑) แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ รวมทั้งไม่เข้า
เหตุอื่นใดตามกฎหมายที่จะรับไว้พิจารณาได้ จึงไม่รับคำขอแก้ไขวัน เดือน ปีเกิด ใน ก.พ.๗ ของนางสาว ก. ไว้พิจารณา
คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับ
ใช้กฎหมายได้รวบรวมข้อเท็จจริงจากเอกสารหลักฐานที่ผู้อุทธรณ์และสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจ
ส่งมาประกอบการพิจารณาแก้ไขวัน เดือน ปีเกิด สรุปข้อเท็จจริงได้ดังนี้

กรณีผู้อุทธรณ์ไม่มีต้นฉบับสูติบัตรหรือทะเบียนคนเกิดมาประกอบการพิจารณาได้ แต่ได้ส่งเอกสาร
หลักฐานที่ทางราชการออกให้มาประกอบการพิจารณา ดังนี้

๑. หนังสือรับรองการเกิด ท.ร.๒๐/๑ ออกโดยสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลตำบลนาหว้า ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม
๒๕๖๔ ระบุว่าผู้อุทธรณ์เกิดวันที่ ..... ๒๕๐๗ โดยมีพยานบุคคล จำนวน ๓ คน มาให้การเป็นพยานในการแก้ไขวัน
เดือน ปีเกิด ได้แก่ ๑. นาย..... เกิดปี ๒๕๔๖ (คนรู้จัก) ๒. นาง..... เกิดปี ๒๕๙๑ (ญาติ) และ ๓. นาง.....
เกิด ..... ๒๕๙๔ (ญาติ)

๒. บัตรประจำตัวประชาชนของผู้อุทธรณ์ (ปัจจุบัน) ระบุว่าผู้อุทธรณ์เกิดวันที่ ..... ๒๕๐๗ (วันออกบัตร
..... 2017) หรือตรงกับวันที่ ..... ๒๕๖๐ สำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลตำบลนาหว้าเป็นผู้ออกให้

๓. หลักฐานทางทะเบียนบ้าน

๓.๑ ทะเบียนบ้านเลขที่ ..... ตำบลนาหว้า อำเภอนาหว้า จังหวัดสงขลา (ทะเบียนบ้าน ฉบับปี
พ.ศ. ๒๕๑๕) ลำดับที่ ..... เด็กหญิง..... ระบุเกิด ๒๕๐๕

๓.๒ ทะเบียนบ้านเลขที่ ..... ตำบลนาหว้า อำเภอนาหว้า จังหวัดสงขลา (ทะเบียนบ้าน ฉบับปี
พ.ศ. ๒๕๒๖) ลำดับที่ ..... เด็กหญิง..... ระบุเกิด ๒๕๐๕

๓.๓ ทะเบียนบ้านเลขที่ ..... ตำบลนาหว้า อำเภอนาหว้า จังหวัดสงขลา (ทะเบียนบ้านฉบับปัจจุบัน)
ระบุว่าผู้อุทธรณ์เกิด ..... ๒๕๐๗ โดยเป็นการระบุตามหนังสือรับรองการเกิดที่ออกโดยสำนักทะเบียนท้องถิ่น
เทศบาลตำบลนาหว้า

๔. หลักฐานการศึกษา

๔.๑ สำเนาใบสุทธิโรงเรียน..... ออกให้เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๑๙ (จบชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗)
ระบุว่า เด็กหญิง..... เกิดวันที่ ..... พ.ศ. สองพันห้าร้อยห้า โดยระบุวันเข้าเรียนคือ วันที่ ๒๕๑๒

๔.๒ สำเนาใบสุทธิโรงเรียน..... ออกให้เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๒๒ (จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓)
ระบุว่า นางสาว ก. เกิดวันที่ ..... พ.ศ. สองพันห้าร้อยห้า โดยระบุวันเข้าเรียนคือ วันที่ ๒๕๑๙

๔.๓ สำเนาใบแทนประกาศนียบัตรโรงเรียน..... ออกให้เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๒๔
(จบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย) ระบุว่า นางสาว ก. เกิดวันที่ ..... พ.ศ. ๒๕๐๕

๔.๔ สำเนา Official Transcript of Record มหาวิทยาลัย ..... ระบุเกิด ..... 1962 เทียบแล้วตรงกับวันที่
..... ๒๕๐๕

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับ
ใช้กฎหมายพิจารณาแล้วเห็นว่า การที่จะวินิจฉัยว่าผู้อุทธรณ์เกิดเมื่อใด ต้องยึดถือหลักฐานที่เชื่อถือได้ของทางราชการ
เป็นหลัก โดยหลักฐานสำคัญลำดับแรก คือ สูติบัตรหรือทะเบียนคนเกิด เพราะเป็นหลักฐานที่ทางราชการออกให้

ประชาชนทุกคนเพื่อแสดงรายการข้อมูลเกี่ยวกับการเกิดของบุคคลโดยตรง ตามข้อ ๙ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการแก้ไขวัน เดือน ปีเกิดในทะเบียนประวัติข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๔๘ ในกรณีผู้อุทธรณ์ไม่มีต้นฉบับสูติบัตรหรือทะเบียนคนเกิดมาแสดง จึงต้องพิจารณาจากเอกสารหลักฐานของทางราชการที่มีความน่าเชื่อถือชั้นรองลงมา ได้แก่ หลักฐานทางทะเบียนบ้าน หลักฐานทางการศึกษา และหลักฐานอื่น ๆ ที่ทางราชการเป็นผู้ออกให้ประกอบกัน ในกรณีนี้ผู้อุทธรณ์ได้นำหลักฐานหนังสือรับรองการเกิด พ.ร.๒๐/๑ ออกโดยสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลตำบลนาทวี ลงวันที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๔ ซึ่งเป็นพยานหลักฐานใหม่มายื่นขอแก้ไขในครั้งนี้ ระบุว่าผู้อุทธรณ์เกิดวันที่ ..... ๒๕๐๗ โดยมีพยานบุคคลให้การยืนยันจำนวน ๓ คน ได้แก่ นาย..... (คนรู้จัก) นาง..... (ญาติ) และนาง..... (ญาติ) และได้ นำสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้อุทธรณ์ระบุว่าเกิดวันที่ ..... ๒๕๐๗ ออกบัตรเมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ โดยสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลตำบลนาทวีเป็นผู้ออกให้ แต่เนื่องจากหลักฐานหนังสือรับรองการเกิดและสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้อุทธรณ์ที่ออกโดยสำนักทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลตำบลนาทวี เป็นหลักฐานที่จัดทำขึ้นภายหลังหลักฐานทางทะเบียนบ้านเลขที่ ..... ตำบลนาทวี อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา (ฉบับปี พ.ศ. ๒๕๑๕) ซึ่งเป็นทะเบียนบ้านฉบับแรกที่ปรากฏชื่อผู้อุทธรณ์ ลำดับที่ ..... เด็กหญิง..... ระบุว่าเกิด ..... ๒๕๐๕ และต่อมาทะเบียนบ้านเลขที่ ..... ดังกล่าว (ฉบับปี พ.ศ. ๒๕๒๖) ระบุตรงกันว่าผู้อุทธรณ์เกิด ..... ๒๕๐๕ ประกอบกับหลักฐานทางการศึกษาของผู้อุทธรณ์ ได้แก่ สำเนาใบสุทธิโรงเรียน..... สำเนาใบสุทธิโรงเรียน..... สำเนาใบแทนประกาศนียบัตรโรงเรียน..... และสำเนา Official Transcript of Record หรือสำเนาใบปริญญาบัตรมหาวิทยาลัย..... ระบุเกิด ..... 1962 (ตรงกับวันที่ ..... ๒๕๐๕) ดังนั้น เมื่อพิจารณาจากเอกสารพยานหลักฐานต่าง ๆ ประกอบกันแล้ว เห็นว่าเอกสารหลักฐานทางราชการที่ระบุวัน เดือน ปีเกิดของผู้อุทธรณ์เก่าที่สุด และมีความน่าเชื่อถือมากที่สุด ในกรณีนี้ คือ หลักฐานทางทะเบียนบ้าน บ้านเลขที่ ..... ตำบลนาทวี อำเภอนาทวี จังหวัดสงขลา (ฉบับปี พ.ศ. ๒๕๑๕ และฉบับปี พ.ศ. ๒๕๒๖) ระบุตรงกันว่าผู้อุทธรณ์เกิด ..... ๒๕๐๕ ประกอบกับหลักฐานทางการศึกษาทุกฉบับระบุว่าผู้อุทธรณ์เกิด ..... ๒๕๐๕ และในกรณีนี้ผู้อุทธรณ์ไม่สามารถนำพยานหลักฐานอื่นใดมาหักล้างความน่าเชื่อถือของหลักฐานทางทะเบียนบ้านและหลักฐานทางการศึกษาได้ กรณีจึงมีน้ำหนักเชื่อได้ว่าผู้อุทธรณ์เกิด ..... ๒๕๐๕ การที่ผู้อุทธรณ์ขอแก้ไขวัน เดือน ปีเกิดในทะเบียนประวัติข้าราชการ (ก.พ.๗) จากเกิดวันที่ ..... ๒๕๐๕ เป็นเกิดวันที่ ..... ๒๕๐๗ จึงไม่สามารถแก้ไขได้

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

พลเอก กฤษณะ บวรรัตนารักษ์

หัวหน้าคณะที่ ๓

รองศาสตราจารย์วรรณภา ตีระสังขะ

กรรมการ

นายพีระศักดิ์ ศรีรุ่งสุขจินดา

กรรมการ

นายธนกฤต วรธนัชชากุล

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๖

หมายเหตุ : พลตำรวจตรี ประสิทธิ์ เฉลิมวุฒิกัดดี กรรมการวินิจฉัย ขอถอนตัวจากการพิจารณาอุทธรณ์เรื่องนี้

“คำชี้ขาดความเห็นแย้ง”

รวบรวมโดย ส่วนตรวจสอบสำนวนคดีอุทธรณ์และฎีกา สำนักงานกฎหมายและคดี

ความผิดฐาน ร่วมกันฉ้อโกงประชาชนโดยแสดงตนเป็นคนอื่น (บัญชีม้า)

คดีนี้โจทก์ฟ้องว่า โจทก์ฟ้องและแก้ไขฟ้องทั้งสองสำนวนเป็นใจความว่า เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๓ เวลากลางวัน จำเลยทั้งสองร่วมกับนาย ช. จำเลยในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ..... หมายเลขแดงที่ ..... ของศาลชั้นต้น และนาย ว. จำเลย ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ..... หมายเลขแดงที่ ..... ของศาลชั้นต้น กับพวกอีกหลายคนที่ไม่ได้ตัวมาฟ้อง ร่วมกันฉ้อโกงประชาชนโดยแสดงตนเป็นคนอื่นด้วยการแสดงข้อความอันเป็นเท็จ โทรศัพท์ไปยังประชาชนทั่วไปรวมทั้งนาย ส. ผู้เสียหาย แล้วหลอกลวงโดยให้พวกของตนอ้างเป็นเจ้าหน้าที่ฝ่ายบัตรเครดิตธนาคาร ก. แจ้งว่า ผู้เสียหายเป็นหนี้บัตรเครดิตธนาคาร ก. ๔๘,๐๐๐ บาท ซึ่งพ้นกำหนดชำระแล้ว จากนั้นให้พวกของตนโทรศัพท์มาหาผู้เสียหายอีกอ้างว่าเป็นเจ้าหน้าที่ของธนาคาร ท. แจ้งว่าได้รับรายงานจากธนาคาร ก. ว่ามีการปลอมเอกสารของผู้เสียหายไปทำบัตรเครดิตปลอม และธนาคาร ท. ตรวจสอบพบว่าผู้เสียหายมีบัตรเอทีเอ็ม (บัตรกดเงินสด) ของธนาคาร ย. แล้วหลอกลวงว่าผู้เสียหายจะต้องเปลี่ยนรหัสบัตรเอทีเอ็มใหม่เพื่อป้องกันไม่ให้ข้อมูลรั่วไหล โดยให้ไปที่ตู้เอทีเอ็มแล้วทำรายการตามที่จำเลยทั้งสองกับพวกกำหนดซึ่งเป็นความเท็จ ความจริงแล้วจำเลยทั้งสองกับพวกไม่ใช่เจ้าหน้าที่ธนาคาร ก. และธนาคาร ท. จากการหลอกลวงดังกล่าวเป็นเหตุให้ผู้เสียหายหลงเชื่อโอนเงินจากบัญชีของผู้เสียหายไปยังบัญชีเงินฝากของจำเลยทั้งสองกับพวก ๒ ครั้ง รวมเป็นเงิน ๙๘๘,๒๗๖ บาท แล้วพวกของจำเลยทั้งสองถอนเงินและโอนเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท เข้าบัญชีของจำเลยที่ ๑ และโอนต่อให้พวกของจำเลยทั้งสองอีกหลายบัญชี จากนั้นจำเลยทั้งสองกับพวกร่วมกันถอนเงินไปเป็นของจำเลยทั้งสองกับพวกโดยทุจริต เหตุเกิดที่แขวงคลองตันเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพมหานคร ขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓, ๓๔๑, ๓๔๒, ๓๔๓ และให้จำเลยทั้งสองคืนเงินหรือชดใช้เงิน ๙๘๘,๒๗๖ บาท แก่ผู้เสียหาย

จำเลยทั้งสองให้การปฏิเสธ

โจทก์นำสืบว่า เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๓ เวลากลางวัน มีชายคนร้ายอ้างว่าเป็นเจ้าหน้าที่ธนาคาร โทรศัพท์มาหลอกลวงนาย ส. ผู้เสียหาย ว่าบัตรเครดิตธนาคาร ก. ของผู้เสียหายมีการใช้วงเงินเกินกำหนด แต่ผู้เสียหายแจ้งว่ายังไม่ได้เปิดใช้ คนร้ายจึงแจ้งว่าอาจเกิดจากข้อมูลรั่วไหล และให้ผู้เสียหายนำบัตรเอทีเอ็มไปตรวจสอบที่ตู้ฝากเงินอัตโนมัติว่าเงินในบัญชีของผู้เสียหายยังอยู่ครบหรือไม่ ระยะเวลาที่ผู้เสียหายกำลังไปที่ตู้ฝากถอนเงินอัตโนมัติมีชายคนร้ายอีกคนโทรศัพท์มาสอบถามผู้เสียหายว่ามีบัญชีของธนาคาร ย. หรือไม่ และให้ผู้เสียหายตรวจสอบว่าเงินในบัญชียังอยู่ครบถ้วนหรือไม่ ต่อมาอีกประมาณ ๑๕ นาที มีหญิงคนร้ายอ้างว่าเป็นเจ้าหน้าที่ของธนาคาร ท. โทรศัพท์มาหลอกลวงผู้เสียหายว่าบัญชีของผู้เสียหายมีข้อมูลรั่วไหลจริง และให้ผู้เสียหายเปลี่ยนรหัสเอทีเอ็ม ผู้เสียหายจึงทำรายการที่ตู้ฝากถอนเงินอัตโนมัติตามที่คนร้ายบอก และคนร้ายอ้างว่าในการเปลี่ยนรหัสเอทีเอ็มผู้เสียหายจะต้องโอนเงินจากผู้เสียหายเข้าบัญชีกลางก่อน ผู้เสียหายหลงเชื่อจึงโอนเงินไปยังบัญชีที่คนร้ายกำหนด จำนวน ๒ ครั้ง ครั้งแรกโอนเข้าบัญชีธนาคาร ย. สาขาคาร์ฟูร์ พระรามที่ ๒ หมายเลขบัญชี ๐19-2-XXXX7-7 ซึ่งเป็นบัญชีของจำเลยที่ ๒ จำนวน ๔๙,๖๘๘ บาท ครั้งที่สองโอนเข้าบัญชีธนาคาร ย. สาขาเซียร์ รังสิต

ข้อบัญญัตินางสาว ก. หมายเลขบัญชี 418-2-XXXX1-6 จำนวน ๙๓๘,๕๘๘ บาท จากนั้นจำเลยทั้งสองกับพวก ถอนและโอนเงินจำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท เข้าบัญชีของจำเลยที่ ๑ และโอนต่อให้พวกของจำเลยทั้งสองอีกหลายบัญชี แล้วร่วมกันถอนเงินออกจากบัญชีของจำเลยทั้งสองกับพวกไป หลังเกิดเหตุผู้เสียหายกับพวกไปร้องทุกข์ที่ กองบังคับการปราบปราม ต่อมาเจ้าพนักงานตำรวจจับกุมจำเลยทั้งสองได้ ในชั้นจับกุมและชั้นสอบสวน แจ้งข้อกล่าวหาแก่จำเลยทั้งสองว่า ร่วมกันฉ้อโกงประชาชนโดยแสดงตนเป็นคนอื่น จำเลยทั้งสองให้การปฏิเสธ

จำเลยที่ ๑ นำสืบว่า จำเลยที่ ๑ จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ ๗ ช่วงเดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ขณะที่จำเลยที่ ๑ ทำงานเป็นแม่บ้านอยู่ที่ธนาคาร ข. ซึ่งตั้งอยู่เขตสาทร มีหญิงคนหนึ่งมาชักชวนให้จำเลยที่ ๑ เปิดบัญชีธนาคาร ก. สาขาเดอะมอลล์ บางแค โดยจะให้เงินค่าจ้างเปิดบัญชี จำนวน ๕๐๐ บาท หลังจากจำเลยที่ ๑ เปิดบัญชีแล้วก็ได้มอบสมุดบัญชีและบัตรเอทีเอ็มให้กับหญิงคนดังกล่าวโดยได้รับค่าตอบแทนเป็นเงิน ๕๐๐ บาท จำเลยที่ ๑ ไม่ได้ถามหญิงคนดังกล่าวว่าเปิดบัญชีธนาคารเพื่อวัตถุประสงค์ใด แต่เหตุที่ยอมเปิดบัญชีให้กับหญิงคนดังกล่าวเนื่องจากจำเลยที่ ๑ มีรายได้น้อยและมีภาระต้องเลี้ยงดูบุตร เมื่อมีคนมาเสนอว่าจะให้ค่าจ้างจึงยอมเปิดบัญชีธนาคารให้ โดยจำเลยที่ ๑ ไม่ทราบและไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามฟ้อง

จำเลยที่ ๒ นำสืบว่า เมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๓ จำเลยที่ ๒ ไปหาหลานที่ห้าง บ. สาขาพระรามที่ ๒ ระหว่างยืนรอมีหญิงไม่ทราบชื่อมาขอยืมบัตรประชาชนเพื่อนำไปเปิดบัญชีธนาคาร ย. และบัญชีธนาคาร ก. ภายหลังจากเปิดบัญชีแล้วหญิงคนดังกล่าวให้ค่าตอบแทนบัญชีละ ๕๐๐ บาท จำเลยที่ ๒ ยอมเปิดบัญชีธนาคารให้เพราะไม่มีเงิน โดยไม่ทราบว่าให้นำไปใช้ทำอะไร และไม่ทราบว่าการรับจ้างเปิดบัญชีเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมาย ต่อมาเมื่ออดีตสามีของจำเลยที่ ๒ ทราบเรื่องจึงได้ขออายัดบัญชีธนาคาร ก. ส่วนบัญชีธนาคาร ย. เจ้าหน้าที่ตำรวจ กองบังคับการปราบปรามได้อายัดไปก่อน

ศาลชั้นต้น พิจารณาแล้วเห็นว่าลำพังข้อเท็จจริงที่ได้ความเพียงว่าจำเลยที่ ๒ เป็นเจ้าของบัญชีที่ผู้เสียหาย ได้โอนเงินเข้าและมีการเบิกถอนเงินออกจากบัญชีดังกล่าวจนหมดบัญชี และจำเลยที่ ๑ เป็นเจ้าของบัญชีที่ได้รับ โอนเงินบางส่วนของผู้เสียหายต่อมาจากบัญชีของคนร้ายและมีการเบิกถอนเงินออกจากบัญชีดังกล่าวจนหมดบัญชี เช่นกัน โดยไม่ปรากฏพฤติการณ์อย่างอื่นที่เชื่อมโยงให้เห็นว่าจำเลยทั้งสองร่วมกับคนร้ายในการหลอกลวง ให้ผู้เสียหายโอนเงินเข้าบัญชีธนาคารอันจะเป็นการฉ้อโกงผู้เสียหายอย่างไร ประกอบกับจำเลยทั้งสองให้การปฏิเสธ มาตั้งแต่ในชั้นสอบสวนและในชั้นพิจารณา พยานหลักฐานของโจทก์ที่นำสืบมา ยังมีความสงสัยตามสมควรว่าจำเลย ทั้งสองร่วมกับพวกกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ จึงยกประโยชน์แห่งความสงสัยนั้นให้เป็นคุณแก่จำเลยทั้งสอง ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๓ วรรคสอง **พิพากษายกฟ้อง**

โจทก์อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์ พิพากษายืนตามศาลชั้นต้นให้ยกฟ้องโจทก์ เนื่องจากเห็นว่าลำพังข้อเท็จจริงที่รับฟังว่า จำเลยทั้งสองรับจ้างเปิดบัญชีแล้วมอบสมุดเงินฝากและบัตรกดเงินสดให้แก่ผู้ว่าจ้างไปแม้จะเป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้อง แต่เมื่อโจทก์ไม่มีพยานหลักฐานที่จะยืนยันได้ว่าการรับจ้างเปิดบัญชีนั้นจำเลยทั้งสองรู้ว่าจะมีการนำไปใช้ในทางที่ผิด ก็ไม่อาจชี้ชัดว่าจำเลยทั้งสองจะมีส่วนร่วมกระทำความผิดกับคนร้ายในการหลอกลวงผู้เสียหาย เมื่อโจทก์ไม่มี พยานหลักฐานอื่นใดที่เชื่อมโยงให้เห็นว่าจำเลยทั้งสองมีส่วนร่วมในการกระทำความผิดตามฟ้องมาประกอบกับ ข้อเท็จจริงในชั้นนี้ อันจะเป็นข้อบ่งชี้ว่าจำเลยทั้งสองมีส่วนร่วมในการกระทำความผิด ส่วนคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๘๘๔/๒๕๖๑ ที่โจทก์อ้างว่าข้อเท็จจริงไม่ตรงกับคดีนี้จึงไม่อาจนำมาเป็นบรรทัดฐานได้ พยานหลักฐานของโจทก์ที่ นำสืบมา ยังมีความสงสัยตามสมควรว่าจำเลยทั้งสองร่วมกับพวกกระทำความผิดตามฟ้องหรือไม่ จึงยกประโยชน์ ต่อความสงสัยนั้นให้เป็นคุณแก่จำเลยทั้งสองตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๒๒๓ วรรคสอง ที่ศาลชั้นต้นพิพากษามานั้น ศาลอุทธรณ์เห็นฟ้องด้วย อุทธรณ์ของโจทก์ฟังไม่ขึ้น

พนักงานอัยการ มีคำสั่งไม่ฎีกา

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ พิจารณาแล้วยังไม่เห็นพ้องด้วยกับคำสั่งไม่ฎีกาของพนักงานอัยการ ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

ข้อเท็จจริงที่ยุติเบื้องต้นว่า ในวันเวลาและสถานที่เกิดเหตุตามฟ้อง มีกลุ่มคนร้ายอ้างตนเป็นเจ้าของที่ธนาคาร ก. และเจ้าหน้าที่ของธนาคาร ท. โทรศัพท์มาหลอกหลวงนาย ส. ผู้เสียหายว่าเป็นหนี้บัตรเครดิตธนาคาร ก. เมื่อผู้เสียหายแจ้งว่าเพิ่งได้รับบัตรเครดิตและยังไม่ได้เปิดใช้ กลุ่มคนร้ายจึงหลอกหลวงผู้เสียหายต่อไปว่า ข้อมูลของผู้เสียหายอาจรั่วไหล โดยให้ผู้เสียหายเปลี่ยนบัตรเอทีเอ็มของธนาคาร ย. ใหม่ เพื่อป้องกันไม่ให้ข้อมูลรั่วไหลอีก จากนั้นให้ผู้เสียหายโอนเงินเข้าบัญชีธนาคารตามที่คนร้ายกำหนด ผู้เสียหายหลงเชื่อจึงได้โอนเงินเข้าบัญชีธนาคาร ย. สาขาการ์ฟูร์ พระรามที่ ๒ ของจำเลยที่ ๒ หมายเลขบัญชี 619-2-XXXX7-7 จำนวน ๔๙,๖๘๘ บาท และบัญชีธนาคาร ย. สาขาเซียร์ รังสิต ชื่อบัญชีนางสาว ก. หมายเลขบัญชี 418-2-XXXX1-6 จำนวน ๙๓๘,๕๔๘ บาท ต่อมากลุ่มคนร้ายได้ถอนและโอนเงินของผู้เสียหายจำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท เข้าบัญชีธนาคาร ก. สาขาเดอะมอลล์ บางแค ของจำเลยที่ ๑ หมายเลขบัญชี 238-4-XXXX2-2 หลังเกิดเหตุผู้เสียหายกับพวกไปร้องทุกข์ที่กองบังคับการปราบปราม ต่อมาเจ้าพนักงานตำรวจจับกุมจำเลยทั้งสองได้ ในชั้นจับกุมและชั้นสอบสวนแจ้งข้อกล่าวหาแก่จำเลยทั้งสองว่า ร่วมกันฉ้อโกงประชาชนโดยแสดงตนเป็นคนอื่น จำเลยทั้งสองให้การปฏิเสธ ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้องโจทก์ และศาลอุทธรณ์พิพากษายืนตามศาลชั้นต้น

พิจารณาแล้วเห็นว่า แม้คดีนี้ไม่ปรากฏพยานหลักฐานว่าจำเลยทั้งสองเข้าไปมีส่วนร่วมในขั้นตอนอันเป็นสาระสำคัญของการใช้โทรศัพท์ไปหลอกผู้เสียหายให้โอนเงินเข้าบัญชีเงินฝากตามที่คนร้ายระบุ อันถือได้ว่าจำเลยทั้งสองไม่มีส่วนร่วมกระทำความผิดกับคนร้ายในการฉ้อโกงโดยมีการแบ่งหน้าที่กันทำก็ตาม แต่การเปิดบัญชีเงินฝากและขอใช้บัตรเอทีเอ็มสำหรับเบิกถอนเงินสดกับธนาคารนั้น โดยปกติทั่วไปย่อมเป็นไปเพื่อประโยชน์ของผู้ขอเปิดบัญชีในการทำธุรกรรมการเงินกับธนาคาร ซึ่งผู้ขอเปิดบัญชีควรที่จะต้องเก็บสมุดบัญชี บัตรเอทีเอ็ม และรหัสบัตรไว้กับตนเอง พฤติการณ์ที่จำเลยทั้งสองเปิดบัญชีเงินฝากกับธนาคารโดยแลกกับเงินค่าจ้างเปิดบัญชีเงินฝากจำนวน ๕๐๐ บาท เป็นค่าตอบแทน โดยจำเลยทั้งสองไม่ได้เก็บสมุดบัญชีและบัตรเอทีเอ็มไว้กับตัว กลับนำสมุดบัญชี บัตรเอทีเอ็มพร้อมทั้งรหัสของบัตรมอบให้กับหญิงที่ว่าจ้าง โดยไม่ทราบว่าเป็นหญิงที่ว่าจ้างให้จำเลยทั้งสองเปิดบัญชีนั่นเป็นผู้ใด ทั้งยังไม่สอบถามและไม่ทราบว่าให้นำบัญชีเงินฝากดังกล่าวไปใช้ทำอะไรจนเป็นเหตุให้คนร้ายใช้บัญชีดังกล่าวในการกระทำความผิด นับได้ว่าเป็นเรื่องที่เกิดวิสัยสุจริตชนซึ่งเป็นพิรุณแห่งการกระทำของจำเลยทั้งสองอย่างยิ่ง สอดคล้องกับรูปแบบวิธีการในการกระทำความผิดของคนร้ายที่จะปกปิดซ่อนเร้นธุรกรรมทางการเงินของตนโดยมักจะใช้บัญชีของบุคคลอื่นหรือให้บุคคลอื่นทำธุรกรรมทางการเงินแทน ซึ่งหากไม่มีบัญชีธนาคารในการก่ออาชญากรรมนี้จะไม่อาจบรรลุผลในการกระทำความผิดได้ เพราะคนร้ายจะไม่สามารถถอนเงินที่ได้มาจากการกระทำความผิด (ฉ้อโกง) ออกมาจากบัญชีของจำเลยทั้งสองได้ การกระทำของจำเลยทั้งสองถือเป็นการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกแก่คนร้ายก่อนกระทำความผิด อันเป็นการสนับสนุนให้ผู้อื่นกระทำความผิดฐานฉ้อโกงตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๖ เทียบเคียงคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๕๘๒๑/๒๕๕๘ และ ๒๑๒๐/๒๕๖๓

อัยการสูงสุด พิจารณาแล้วชี้ขาดให้ฎีกา

* * *

การวิจัยเรื่อง : พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคไขมันในเลือดสูงที่มารับบริการ ห้องตรวจข้าราชการตำรวจ โรงพยาบาลตำรวจ

ชื่อผู้วิจัย : พันตำรวจโทหญิง เรณู กลิ่นศรีสุข
พยาบาล (สบ ๓) กลุ่มงานพยาบาล
โรงพยาบาลตำรวจ

ปีที่วิจัย : ๒๕๖๕

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ไขมันในเลือดสูง (Hyperlipidemia หรือ Dyslipidemia) เป็นภาวะที่ระดับไขมันในเลือดสูงจนอาจเป็นอันตรายต่อร่างกาย โดยไขมันชนิดหลักที่พบในเลือดมี ๒ ชนิด ได้แก่ ไตรกลีเซอไรด์ (Triglycerides) และคอเลสเตอรอล (Cholesterol) ซึ่งมีความสำคัญต่อระบบการทำงานของร่างกาย ในระยะแรกคนส่วนมากมักไม่ทราบว่าตนเองมีระดับไขมันในเลือดสูง เพราะไม่มีอาการแสดงให้เห็น แต่หากในร่างกายมีคอเลสเตอรอลและไตรกลีเซอไรด์มากเกินไปเป็นระยะเวลานาน ต่อมาอาจเกิดการสะสมของไขมันในหลอดเลือดแดง ทำให้หลอดเลือดตีบแคบลง และเลือดไหลเวียนได้ลำบาก ส่งผลให้ผู้ป่วยอาจมีความดันโลหิตสูงขึ้น นอกจากนี้ การสะสมของไขมันในหลอดเลือดอาจทำให้เกิดเป็นลิ่มเลือดอุดตันที่หัวใจ และอาจนำไปสู่ภาวะหัวใจขาดเลือด หรือหากเกิดขึ้นบริเวณสมองก็อาจนำไปสู่โรคหลอดเลือดสมอง (โรงพยาบาลศูนย์การแพทย์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง, ๒๕๖๓)

จากรายงานสถิติโรค ๕ อันดับ ของผู้มารับบริการห้องตรวจข้าราชการตำรวจที่เข้ารับการรักษาในปี ๒๕๖๔ พบผู้ที่มีภาวะไขมันในเลือดสูง จำนวน ๑๐,๒๔๐ ราย รองลงมาคือ ผู้ที่มีภาวะความดันโลหิตสูง จำนวน ๙,๐๑๗ ราย และผู้ที่มีภาวะเบาหวาน จำนวน ๒,๔๐๙ ราย ตามลำดับ จะเห็นได้ว่าสถิติผู้ป่วยโรคไขมันในเลือดสูงพบเป็นอันดับหนึ่ง ผู้วิจัยในฐานะพยาบาลประจำห้องตรวจข้าราชการตำรวจ โรงพยาบาลตำรวจ เห็นถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงมีความสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคไขมันในเลือดสูงที่มารับบริการที่ห้องตรวจข้าราชการตำรวจ เพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรมการดูแลตนเอง ส่งเสริมให้ผู้ป่วยตระหนักและสามารถปฏิบัติตัวได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมเป็นการป้องกันเบื้องต้น เพื่อไม่ให้นำไปสู่การเกิดโรคหลอดเลือดสมองและโรคหลอดเลือดหัวใจจนถึงขั้นเกิดความพิการและการเสียชีวิตตามมา

วัตถุประสงค์การวิจัย

๑. เพื่อศึกษาความรู้เกี่ยวกับโรคไขมันในเลือดสูงและพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคไขมันในเลือดสูงที่มารับบริการห้องตรวจข้าราชการตำรวจ โรงพยาบาลตำรวจ

๒. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคไขมันในเลือดสูงที่มาใช้บริการห้องตรวจ
ข้าราชการตำรวจ โรงพยาบาลตำรวจ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๓. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับโรคไขมันในเลือดสูงกับพฤติกรรมการดูแลตนเอง
ของผู้ป่วยโรคไขมันในเลือดสูงที่มาใช้บริการห้องตรวจข้าราชการตำรวจ โรงพยาบาลตำรวจ

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้ป่วยโรคไขมัน
ในเลือดสูงที่มาใช้บริการตรวจรักษา ณ ห้องตรวจข้าราชการตำรวจ โรงพยาบาลตำรวจ จำนวน ๑๐,๒๔๐ คน
การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้สูตรของ Yamane จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เท่ากับ ๓๘๕ คน
ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) ทำการสุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างจากผู้ป่วยโรคไขมัน
ในเลือดสูงที่มาใช้บริการห้องตรวจข้าราชการตำรวจ โรงพยาบาลตำรวจ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ
ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แบ่งออกเป็น ๓ ส่วน คือ แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้เกี่ยวกับ
โรคไขมันในเลือดสูงของผู้ป่วยโรคไขมันในเลือดสูงที่มาใช้บริการห้องตรวจข้าราชการตำรวจ โรงพยาบาลตำรวจ
และแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคไขมันในเลือดสูงที่มาใช้บริการห้องตรวจ
ข้าราชการตำรวจ โรงพยาบาลตำรวจ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ
สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ใช้วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ใช้วิเคราะห์ระดับความรู้เกี่ยวกับโรคไขมันในเลือดสูงและระดับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคไขมัน
ในเลือดสูงที่มาใช้บริการห้องตรวจข้าราชการตำรวจ โรงพยาบาลตำรวจ สถิติทดสอบ t-test และสถิติทดสอบ
F-test ใช้วิเคราะห์เปรียบเทียบพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคไขมันในเลือดสูงที่มาใช้บริการห้องตรวจ
ข้าราชการตำรวจ โรงพยาบาลตำรวจ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน
ใช้วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับโรคไขมันในเลือดสูงกับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วย
โรคไขมันในเลือดสูงที่มาใช้บริการห้องตรวจข้าราชการตำรวจ โรงพยาบาลตำรวจ

ผลการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง ๕๑ - ๖๐ ปี มีสถานภาพสมรสแล้ว มีรายได้ต่อเดือน
๓๕,๐๐๑ - ๔๕,๐๐๐ บาท และมีโรคประจำตัวอื่น ๆ กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับโรคไขมันในเลือดสูงอยู่ในระดับสูง
และมีพฤติกรรมการดูแลตนเองอยู่ในระดับดี โดยมีพฤติกรรมการดูแลตนเองอยู่ในระดับดี ๒ ด้าน คือ พฤติกรรม
การดูแลตนเองเมื่อมีปัญหาสุขภาพ และพฤติกรรมการดูแลตนเองตามระยะพัฒนาการ ตามลำดับ และอยู่ในระดับ
พอใช้เพียงด้านเดียว คือ พฤติกรรมการดูแลตนเองโดยทั่วไป ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการดูแลตนเองของ
ผู้ป่วยโรคไขมันในเลือดสูงที่มาใช้บริการห้องตรวจข้าราชการตำรวจ โรงพยาบาลตำรวจ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
พบว่า ผู้ป่วยโรคไขมันในเลือดสูงที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรส รายได้ต่อเดือน และการมีโรคประจำตัวอื่น ๆ ต่างกัน
มีพฤติกรรมการดูแลตนเองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ สำหรับผลการวิเคราะห์
ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับโรคไขมันในเลือดสูงกับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคไขมันในเลือดสูง
ที่มาใช้บริการห้องตรวจข้าราชการตำรวจ โรงพยาบาลตำรวจ พบว่า ความรู้เกี่ยวกับโรคไขมันในเลือดสูง
ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลตนเองในภาพรวมของผู้ป่วยโรคไขมันในเลือดสูงที่มาใช้บริการห้องตรวจ
ข้าราชการตำรวจ โรงพยาบาลตำรวจ

อภิปรายผลการวิจัย

ความรู้เกี่ยวกับโรคไขมันในเลือดสูงของผู้ป่วยโรคไขมันในเลือดสูงที่มาใช้บริการห้องตรวจข้าราชการตำรวจ
โรงพยาบาลตำรวจ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับโรคไขมันในเลือดสูงในภาพรวมอยู่ในระดับสูง เนื่องจาก

กลุ่มตัวอย่างมารับบริการห้องตรวจข้าราชการตำรวจ โรงพยาบาลตำรวจ อย่างต่อเนื่อง ทำให้ได้รับความรู้และคำแนะนำจากแพทย์และพยาบาล ซึ่งจะคอยบริการให้คำปรึกษาคำแนะนำแก่ผู้ป่วยอย่างสม่ำเสมอ จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับโรคไขมันในเลือดสูงอยู่ในระดับสูง

พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคไขมันในเลือดสูงที่มารับบริการห้องตรวจข้าราชการตำรวจ โรงพยาบาลตำรวจ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการดูแลตนเองในภาพรวมอยู่ในระดับดี เนื่องจากปัจจุบันมีการประชาสัมพันธ์ การรณรงค์ให้ประชาชนหันมาใส่ใจดูแลสุขภาพตนเองมากขึ้น รวมถึงการให้ความรู้ สร้างความตระหนัก เพื่อให้เกิดการปฏิบัติพฤติกรรมที่ถูกต้องเหมาะสม และเชื่อมโยงสอดคล้องจากที่กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับโรคไขมันในเลือดสูงอยู่ในระดับสูง ทำให้รู้สึกกลัวและปฏิบัติตามคำแนะนำ มีการปรับตัวในการดูแลตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถควบคุมปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ ได้ เพื่อป้องกันโรคร่วมหรือภาวะที่จะคุกคามตนเอง ทำให้กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการดูแลตนเองอยู่ในระดับดี

การเปรียบเทียบพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคไขมันในเลือดสูงที่มารับบริการห้องตรวจข้าราชการตำรวจ โรงพยาบาลตำรวจ จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ผู้ป่วยโรคไขมันในเลือดสูงที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรส รายได้ต่อเดือน และการมีโรคประจำตัวอื่น ๆ ต่างกัน มีพฤติกรรมการดูแลตนเองแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากลักษณะของเพศหญิงส่วนใหญ่มักมีความตระหนักรู้และรับผิดชอบ ต่อสุขภาพมากกว่าเพศชาย อีกทั้งปริมาณของไขมันในเลือดแปรตามอายุ เมื่อเข้าสู่วัยผู้ใหญ่จะเพิ่มขึ้นทีละน้อย ระดับแอลดีแอลจะสูงขึ้นเรื่อย ๆ จนถึงอายุ 60 ปี สำหรับบุคคลที่สมรสแล้วจะต่างจากบุคคลที่เป็นโสดยังคง เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม ไม่ต้องมีภาระในการดูแลบุคคลอื่น ทั้งนี้ บุคคลที่มีสถานภาพทางเศรษฐกิจสูงจะเอื้อ ประโยชน์ให้บุคคลนั้นสามารถดูแลตนเอง เข้าถึงการบริการได้อย่างเหมาะสม เพื่ออำนวยความสะดวกและการส่งเสริมสุขภาพของตนเอง และบุคคลเมื่อรับรู้ว่าตนเองมีความเสี่ยง เช่น ผู้ป่วยที่ทราบว่าตนเองมีโรคประจำตัวอื่น ๆ ร่วมด้วย จะส่งผลให้มีการดูแลสุขภาพตนเองมากขึ้น ปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินชีวิตที่เหมาะสม เพื่อหลีกเลี่ยง และป้องกันไม่ให้เกิดความรุนแรงของโรคมามากขึ้นด้วย

ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เกี่ยวกับโรคไขมันในเลือดสูงกับพฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคไขมันในเลือดสูงที่มารับบริการห้องตรวจข้าราชการตำรวจ โรงพยาบาลตำรวจ พบว่า ความรู้เกี่ยวกับโรคไขมันในเลือดสูง ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลตนเองในภาพรวมของผู้ป่วยโรคไขมันในเลือดสูงที่มารับบริการห้องตรวจข้าราชการตำรวจ โรงพยาบาลตำรวจ ซึ่งการมีความรู้ไม่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเสมอไป ถึงแม้ว่าความรู้ จะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมและความรู้เป็นสิ่งจำเป็นที่จะก่อให้เกิดการแสดงพฤติกรรม แต่ความรู้อย่างเดียว ไม่เพียงพอที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพได้จะต้องมีปัจจัยอื่น ๆ ประกอบด้วย

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยพบว่า ผู้ป่วยโรคไขมันในเลือดสูงส่วนใหญ่มีโรคประจำตัวอื่น ๆ ร่วมด้วย และภาวะไขมันในเลือดสูงก็เป็นปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญสำหรับโรคหลอดเลือดสมองและและโรคหลอดเลือดหัวใจ ดังนั้น ห้องตรวจข้าราชการตำรวจควรสร้างแรงจูงใจแก่ผู้ป่วย เพื่อให้ผู้ป่วยตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และอันตรายต่าง ๆ จากภาวะแทรกซ้อนที่เกิดขึ้น และมีความมั่นใจที่จะดูแลตนเองได้ การจัดทำสื่อให้ความรู้โรคไขมันในเลือดสูง เช่น การทำคู่มือสุขภาพ การฉายวิดีโอทัศน์ในระหว่างรอเข้ารับการรักษา และมีกระบวนการกระตุ้นให้ผู้ป่วยเกิดทักษะในการปฏิบัติตัวที่ถูกต้องเหมาะสม เพื่อให้ผู้ป่วยมีพฤติกรรมการดูแลตนเองในระดับดีอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งจัดทำใบประเมินอาการเพื่อให้ผู้ป่วยตรวจสอบอาการข้างเคียงจากการรับประทานยา รวมถึงเปิดโอกาสให้ผู้ป่วยมีส่วนร่วมในการวางแผนการรักษาและการดูแลตนเองได้ รวมถึงการชี้แนะการออกกำลังกายที่เหมาะสมให้กับผู้ป่วยแต่ละราย ทั้งนี้ เพื่อลดอัตราภาวะไขมันในเลือดสูงและโรคประจำตัวอื่น ๆ ด้วย

การวิจัยเรื่อง : ปัจจัยในการเลือกสายงานการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ตำรวจภูธรจังหวัดปทุมธานี

ชื่อผู้วิจัย : พันตำรวจโทหญิง ณิชฎิพัทธ์ นาครักษ์
อาจารย์ (สบ ๓) กลุ่มงานอาจารย์
ศูนย์ฝึกอบรม ตำรวจภูธรภาค ๑

ปีที่วิจัย : ๒๕๖๔

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับปัจจัยเชิงจิตที่มีผลต่อการเลือกสายงานการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ตำรวจภูธรจังหวัดปทุมธานี เพื่อศึกษาระดับปัจจัยค้ำจุนที่มีผลต่อการเลือกสายงานการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ตำรวจภูธรจังหวัดปทุมธานี และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับปัจจัยเชิงจิตที่มีผลต่อการเลือกสายงานการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ตำรวจภูธรจังหวัดปทุมธานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ข้าราชการตำรวจระดับชั้นประทวน ตำรวจภูธรจังหวัดปทุมธานี จำนวน ๓๑๘ คน สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที และการวิเคราะห์ความแปรปรวน โดยกำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ระดับปัจจัยเชิงจิตที่มีผลต่อการเลือกสายงานการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ตำรวจภูธรจังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านการยอมรับความสามารถ ด้านความเจริญก้าวหน้า ด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติ ตามลำดับ ระดับปัจจัยค้ำจุนที่มีผลต่อการเลือกสายงานการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ตำรวจภูธรจังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ด้านความมั่นคงในงานและด้านสภาพการทำงานอยู่ในระดับมาก ด้านสวัสดิการเกื้อกูลและด้านเงินเดือนอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ ผลการเปรียบเทียบเกี่ยวกับความแตกต่างของระดับปัจจัยเชิงจิตที่มีผลต่อการเลือกสายงานการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ตำรวจภูธรจังหวัดปทุมธานี พบว่า ข้าราชการตำรวจระดับชั้นประทวน ตำรวจภูธรจังหวัดปทุมธานี ที่มีระดับปัจจัยเชิงจิตที่มีผลต่อการเลือกสายงานการปฏิบัติหน้าที่ต่างกัน มีสายงานการปฏิบัติหน้าที่ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๕

ข้าราชการตำรวจเป็นบุคคลที่สำคัญของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ต้องปฏิบัติงานในการบริการด้านต่าง ๆ ได้แก่ การดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน การบริการด้านการจราจร การอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ เป็นผู้ที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถเป็นพิเศษในการปฏิบัติหน้าที่ที่ต้องอาศัยความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น งานสืบสวน งานสอบสวน งานป้องกันปราบปราม งานจราจร (เรื่องศักดิ์ จริตเอก, ๒๕๔๙ : ๕๐)

ในเมื่อสถานการณ์ปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีต่าง ๆ ข้าราชการตำรวจจำเป็นต้องมีการพัฒนาตนเอง เพื่อให้มีความรู้ความสามารถ ทักษะ ทักษะที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน และมีศักยภาพที่สูงขึ้นเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายประสบความสำเร็จบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ ข้าราชการตำรวจเป็นบุคคลกลุ่มหนึ่ง

ที่ปฏิบัติหน้าที่ใกล้ชิดและสัมผัสกับประชาชนมากที่สุดเมื่อเทียบกับบุคลากรกลุ่มอื่น สมนึก จันทร์เกตตุ (๒๕๔๒ : ๕) กล่าวว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการรักษาความสงบเรียบร้อยและป้องกันปราบปรามอาชญากรรม เพราะเป็นกำลังพลหรือบุคลากรที่ปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิดและมีความสัมพันธ์กับประชาชนในพื้นที่ที่รับผิดชอบมากที่สุด สำนักงานตำรวจแห่งชาติตระหนักถึงความสำคัญของความต้องการพัฒนาตนเองของข้าราชการตำรวจ จึงกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่จะพัฒนาศักยภาพและค่าตอบแทนที่ข้าราชการตำรวจพึงได้รับและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับตำแหน่งตามลักษณะคุณภาพของงาน รวมทั้งมีการสนับสนุนและเปิดโอกาสให้ข้าราชการตำรวจได้มีโอกาสพัฒนาความรู้ความสามารถในแต่ละวิชาได้อย่างกว้างขวางทั้งภายในและภายนอกประเทศ เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองให้มากยิ่งขึ้น ทำให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงได้กำหนดวิสัยทัศน์องค์กรว่า ข้าราชการตำรวจจะต้องเป็นตำรวจมืออาชีพ คือ เป็นข้าราชการที่มีความรู้ความสามารถ รู้ลึก รู้รอบ รู้จริงในงานที่ทำ และต้องเป็นคนดี มีคุณธรรม ซื่อสัตย์ อดทน เสียสละ ชยัน และมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ปัจจัยดังกล่าวจึงมีผลต่อการเลือกสายงาน การปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ตำรวจภูธรจังหวัดปทุมธานี

วัตถุประสงค์การวิจัย

๑. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยเชิงจิตที่มีผลต่อการเลือกสายงานการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ตำรวจภูธรจังหวัดปทุมธานี
๒. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยค่านิยมที่มีผลต่อการเลือกสายงานการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ตำรวจภูธรจังหวัดปทุมธานี
๓. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับปัจจัยเชิงจิตที่มีผลต่อการเลือกสายงานการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ตำรวจภูธรจังหวัดปทุมธานี

สรุปผลการวิจัย

ระดับปัจจัยในการเลือกสายงานการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ตำรวจภูธรจังหวัดปทุมธานี มีประเด็นที่น่าสนใจที่นำมาอภิปรายผล ดังนี้ ระดับปัจจัยเชิงจิตที่มีผลต่อการเลือกสายงานการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ตำรวจภูธรจังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เนื่องจากทุกด้านส่งผลต่อระดับปัจจัยในการเลือกสายงานการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน ตำรวจภูธรจังหวัดปทุมธานี เพราะการเลือกสายงานที่ต้องการหรือที่ชอบนั้นก็ขึ้นอยู่กับความสามารถของตนเองที่จะสามารถไปปฏิบัติหน้าที่ในสายงานนั้น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเมื่อเลือกเข้าไปในสายงานนั้นแล้ว ก็ย่อมต้องการที่จะมีความเจริญก้าวหน้าในด้านต่าง ๆ แต่ก็อาจจะจะมีลักษณะของงานมาเป็นตัวเปรียบเทียบในแต่ละสายงาน ปัจจัยสำคัญในการเลือกสายงานในการปฏิบัติหน้าที่ก็คือความมั่นคงในการทำงาน หากไม่มีความมั่นคงในการทำงาน ก็คงไม่มีข้าราชการตำรวจผู้ใดต้องการอยู่ในสายงานนั้น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อาคม บุญเกิด (๒๕๕๔) ความต้องการพัฒนาตนเองของข้าราชการตำรวจ : กรณีศึกษาของบังคับการตำรวจนครบาล ๖ มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความต้องการในการพัฒนาตนเองของข้าราชการตำรวจ กองบังคับการตำรวจนครบาล ๖ และศึกษาถึงปัจจัยที่กำหนดความต้องการในการพัฒนาตนเองของข้าราชการตำรวจ กองบังคับการตำรวจนครบาล ๖ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ข้าราชการตำรวจ กองบังคับการตำรวจนครบาล ๖ จำนวน ๒๐๐ คน แบบสอบถามมี ๒ ส่วน คือ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และระดับความต้องการในการพัฒนาตนเอง สถิติที่ใช้

ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และวิเคราะห์ความต้องการในพัฒนาตนเอง ของข้าราชการตำรวจ กองบังคับการตำรวจนครบาล ๖ ใช้การทดสอบโดยแบบจำลองโลจิสติก ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่กำหนดความต้องการในการพัฒนาตนเองของข้าราชการตำรวจ กองบังคับการตำรวจนครบาล ๖ ในแต่ละด้านในภาพรวม มีความต้องการอยู่ในระดับมาก และค่าใช้จ่ายในการพัฒนาตนเองของข้าราชการตำรวจลดลง จะมีผลทำให้ข้าราชการตำรวจมีความต้องการในการพัฒนาตนเองเพิ่มขึ้น หากอายุงานของข้าราชการตำรวจน้อย จะมีผลทำให้ข้าราชการตำรวจ กองบังคับการตำรวจนครบาล ๖ มีความต้องการในการพัฒนาตนเองเพิ่มขึ้น ด้านสายงานที่ปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ ก็เป็นอีกตัวแปรหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อความต้องการพัฒนาตนเองของข้าราชการตำรวจ หากข้าราชการตำรวจปฏิบัติงานในสายงานอำนาจการ จะมีผลทำให้ข้าราชการตำรวจมีความต้องการในการพัฒนาตนเองมากกว่าข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติงานสายงานอื่น ผลการศึกษาค้นคว้าชี้ให้เห็นว่า ผู้เกี่ยวข้องควรพิจารณาเพื่อลดค่าใช้จ่ายในการพัฒนาตนเอง เช่น การจัดศูนย์การเรียนรู้แต่เฉพาะข้าราชการตำรวจในพื้นที่ เพื่อลดภาระค่าใช้จ่ายในการเดินทางของข้าราชการตำรวจ และหากระบวนการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับข้าราชการตำรวจ เช่น ใช้ระบบ e-Learning เป็นต้น และควรจัดหลักสูตรการพัฒนาตนเองให้เหมาะสมกับทุกสายงานด้วย ซึ่งจะส่งผลให้การปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ทำให้ทราบข้อมูลของข้าราชการตำรวจที่ได้เลือกปฏิบัติหน้าที่ในแต่ละสายงาน และเพื่อไม่ให้เกิดความยุ่งยากและซับซ้อนเกินไป ผู้บังคับบัญชายังสามารถสั่งการหรือบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย
๒. ทำให้ผู้บังคับบัญชาทราบถึงความต้องการของข้าราชการตำรวจในแต่ละสายงาน และสามารถจัดให้มีการฝึกอบรมในแต่ละสายงานของข้าราชการตำรวจเพื่อให้เกิดความชำนาญ และเรียนรู้เพิ่มเติมเพื่อให้เกิดทักษะและประสบการณ์ และตรงกับความสามารถ และเกิดการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

๑. ควรศึกษาเกี่ยวกับความเห็นที่ส่งผลต่อการเลือกสายงานการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจในหน่วยงานอื่นของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
๒. ควรศึกษาเพิ่มเติมกับข้าราชการตำรวจระดับรองสารวัตรในทุกสายงาน เพื่อที่จะได้ทราบถึงปัจจัยที่มีต่อการเลือกสายงานของข้าราชการตำรวจระดับรองสารวัตรซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติหลัก
๓. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลการต่อการปฏิบัติงานฝ่ายอำนาจการของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนของตำรวจภูธรจังหวัดปทุมธานี

* * *

การวิจัยเรื่อง : การศึกษาเปรียบเทียบ Modified Mallampati test กับอัตราส่วนเส้นรอบคอต่อระยะห่างระหว่างกระดูกไทรอยด์ถึงคางในการทำนายการใส่ท่อช่วยหายใจยากในผู้ป่วยไม่มีภาวะอ้วน

ชื่อผู้วิจัย : พันตำรวจโทหญิง ศศิกานุจน์ จันทราพิพัฒน์
พยาบาล (สบ ๓) กลุ่มงานวิสัญญีวิทยา
โรงพยาบาลตำรวจ

ปีที่วิจัย : ๒๕๖๖

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การประเมินทางเดินหายใจก่อนการให้การระงับความรู้สึกเป็นขั้นตอนที่สำคัญขั้นตอนหนึ่งและควรทำการประเมินทุกครั้ง เพื่อหาความเสี่ยงในการเกิดการใส่ท่อช่วยหายใจ ภาวะความยาก และช่วยลดภาวะแทรกซ้อนรุนแรงที่อาจเกิดขึ้นได้ ในปี ค.ศ. 2011 Kim W.H. และคณะ ได้คิดค้นและศึกษาวิจัยวิธีประเมินทางเดินหายใจด้วยอัตราส่วนเส้นรอบคอต่อระยะห่างระหว่างกระดูกไทรอยด์ถึงคาง (NC/TMD ratio) ในการประเมินทางเดินหายใจในผู้ป่วยอ้วนในเกาหลีพบว่า อัตราส่วนเส้นรอบคอต่อระยะห่างระหว่างกระดูกไทรอยด์ถึงคางสามารถทำนายการใส่ท่อช่วยหายใจได้แม่นยำกว่าการใช้เส้นรอบคอหรือค่าระยะห่างระหว่างกระดูกไทรอยด์ถึงคางเพียงอย่างเดียว ต่อมาปี ค.ศ. 2019 Yadav B.B. และคณะ ได้ทำการศึกษาการประเมินภาวะการใส่ท่อช่วยหายใจยากในผู้ป่วยที่ไม่มีภาวะอ้วน โดยอัตราส่วนเส้นรอบคอต่อระยะห่างระหว่างกระดูกไทรอยด์ถึงคางพบว่า อัตราส่วนเส้นรอบคอต่อระยะห่างระหว่างกระดูกไทรอยด์ถึงคางสามารถทำนายภาวะการใส่ท่อช่วยหายใจยากในผู้ป่วยที่ไม่มีภาวะอ้วนได้ถูกต้องแม่นยำเช่นกัน

เนื่องจากข้อจำกัดของความไวและความจำเพาะของการตรวจประเมินทางเดินหายใจด้วย Modified Mallampati test ทำให้บางครั้งการตรวจประเมินทางเดินหายใจไม่พบความผิดปกติ แต่อาจเกิดการใส่ท่อช่วยหายใจยากแบบคาดไม่ถึง (Unexpected difficult intubation) ได้ ผู้วิจัยในฐานะวิสัญญีพยาบาลเห็นถึงความสำคัญของปัญหาดังกล่าว จึงมีความสนใจศึกษาการใช้อัตราส่วนเส้นรอบคอต่อระยะห่างระหว่างกระดูกไทรอยด์ถึงคาง (NC/TMD ratio) เปรียบเทียบกับ Modified Mallampati test เพื่อศึกษาว่าอัตราส่วนเส้นรอบคอต่อระยะห่างระหว่างกระดูกไทรอยด์ถึงคาง (NC/TMD ratio) ในการประเมินทางเดินหายใจของผู้ป่วย จะสามารถช่วยเพิ่มความสามารถในการทำนายการใส่ท่อช่วยหายใจยากได้ดีขึ้นและช่วยลดภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการประเมินทางเดินหายใจโดยการใช้อัตราส่วนเส้นรอบคอต่อระยะห่างระหว่างกระดูกไทรอยด์ถึงคาง (NC/TMD ratio) เพื่อทำนายการใส่ท่อช่วยหายใจยาก
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการประเมินทางเดินหายใจด้วยอัตราส่วนเส้นรอบคอต่อระยะห่างระหว่างกระดูกไทรอยด์ถึงคางเปรียบเทียบกับ Modified Mallampati test ในการทำนายการใส่ท่อช่วยหายใจยาก

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงวิเคราะห์ชนิดไปข้างหน้าแบบ Cohort Studies มีกลุ่มตัวอย่างเพียงกลุ่มเดียว ไม่มีกลุ่มควบคุม เมื่อได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมวิจัยในมนุษย์ โรงพยาบาลตำรวจ ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) ผู้ป่วยที่มีคุณสมบัติตาม Inclusion criteria และเข้ารับการผ่าตัดแบบไม่ฉุกเฉิน ซึ่งต้องได้รับการระงับความรู้สึกทั่วไปรวมกับการใส่ท่อหายใจ จำนวน ๑๓๕ ราย ที่มีวิสัญญีจะตรวจประเมินทางเดินหายใจผู้ป่วย โดยผู้ป่วยจะได้รับการตรวจ Modified Mallampati test วัดเส้นรอบคอและระยะห่างระหว่างกระดูกไทรอยด์ถึงคางด้วยเทปผ้า นำเส้นรอบคอหารด้วยระยะห่างระหว่างกระดูกไทรอยด์ถึงคาง เพื่อหาค่าอัตราส่วนเส้นรอบคอและระยะห่างระหว่างกระดูกไทรอยด์ถึงคาง และจดบันทึกในแบบบันทึก ในวันผ่าตัดผู้ป่วยได้รับการระงับความรู้สึกและทำการใส่ท่อช่วยหายใจโดยวิสัญญีแพทย์ที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า ๑ ปี หรือวิสัญญีพยาบาลที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า ๓ ปี (ที่ไม่ได้เป็นผู้ประเมินทางเดินหายใจของผู้ป่วย) และเป็นผู้ให้คะแนนการใส่ท่อช่วยหายใจยาก (Intubation Difficulty Scale : IDS) และจดบันทึกในแบบบันทึก ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานใช้วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ค่าความไว ค่าความจำเพาะ ค่าทำนายของผลบวก ค่าทำนายของผลลบ ความแม่นยำใช้วิเคราะห์ความสามารถในการทำนายการใส่ท่อช่วยหายใจยาก และสถิติ Chi-square test ใช้วิเคราะห์เปรียบเทียบ Modified Mallampati test กับอัตราส่วนเส้นรอบคอต่อระยะห่างระหว่างกระดูกไทรอยด์ถึงคางในการทำนายการใส่ท่อช่วยหายใจยากในผู้ป่วยไม่มีภาวะอ้วน

ผลการวิจัย

ผู้ป่วย ๑๓๕ คน เพศชาย ๗๔ คน (ร้อยละ ๕๔.๘) เพศหญิง ๖๑ คน (ร้อยละ ๔๕.๒) มีอายุเฉลี่ยเท่ากับ ๕๖.๔๔ ± ๑๕.๑๔ ปี ดัชนีมวลกายเท่ากับ ๒๓.๘ ± ๓.๕๓ กิโลกรัม พบว่า มีการใส่ท่อช่วยหายใจยากจำนวน ๓๔ คน (ร้อยละ ๒๕.๒) ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการทำนายการใส่ท่อช่วยหายใจยากของการประเมินทั้งสองวิธีดังตาราง

ตารางแสดงการเปรียบเทียบความสามารถในการทำนายการใส่ท่อช่วยหายใจยากในผู้ป่วยไม่มีภาวะอ้วนของ Modified Mallampati test กับอัตราส่วนเส้นรอบคอต่อระยะห่างระหว่างกระดูกไทรอยด์ถึงคาง

ความสามารถในการทำนาย (ร้อยละ)	ชนิดของการประเมินทางเดินหายใจ	
	Modified Mallampati test	อัตราส่วนเส้นรอบคอต่อระยะห่างระหว่างกระดูกไทรอยด์ถึงคาง
ค่าความไว	๗๖.๒	๙๒.๑
ค่าความจำเพาะ	๓๒.๔	๒๐.๖
ค่าทำนายของผลบวก	๗/๗.๐	๗/๗.๕
ค่าทำนายของผลลบ	๕๖.๗	๕๖.๗
ความแม่นยำ	๗๔.๘	๗๔.๘
พื้นที่ใต้เส้นกราฟ ROC	๐.๕๒๒ (๙๕% CI, ๐.๔๐๒ - ๐.๖๔๑)	๐.๖๐๖ (๙๕% CI, ๐.๔๙๖ - ๐.๗๑๖)
สถิติ Chi-square test	๐.๓๒๓	๐.๐๔๒*

(p-value < 0.05)

จากผลการศึกษาพบว่า อัตราส่วนเส้นรอบคอต่อระยะห่างระหว่างกระดูกไทรอยด์ถึงคาง (NC/TMD ratio) ความสามารถในการทำนายการใส่ท่อช่วยหายใจยากในผู้ป่วยไม่มีภาวะอ้วน มีค่าความไว ค่าทำนายของผลบวก และพื้นที่ใต้เส้นกราฟ ROC มากกว่า Modified Mallampati test แต่มีค่าความจำเพาะน้อยกว่า Modified Mallampati test และเมื่อเปรียบเทียบความสามารถในการทำนายการใส่ท่อช่วยหายใจยากของ Modified Mallampati test กับอัตราส่วนเส้นรอบคอต่อระยะห่างระหว่างกระดูกไทรอยด์ถึงคาง (NC/TMD ratio) โดยใช้สถิติ Chi-square test พบว่า อัตราส่วนเส้นรอบคอต่อระยะห่างระหว่างกระดูกไทรอยด์ถึงคาง (NC/TMD ratio) สามารถทำนายการใส่ท่อช่วยหายใจยากได้สอดคล้องกับคะแนนการใส่ท่อช่วยหายใจยาก (IDS) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.042$)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาครั้งนี้ พบว่าเกิดอุบัติการณ์การใส่ท่อช่วยหายใจยากร้อยละ ๒๕.๒ (๓๔ คน) และอัตราส่วนเส้นรอบคอต่อระยะห่างระหว่างกระดูกไทรอยด์ถึงคาง (NC/TMD ratio) มีค่าความไว ค่าทำนายของผลบวก และพื้นที่ใต้เส้นกราฟ ROC สูงกว่า Modified Mallampati test แสดงว่า อัตราส่วนเส้นรอบคอต่อระยะห่างระหว่างกระดูกไทรอยด์ถึงคาง (NC/TMD ratio) สามารถใช้ในการทำนายเพื่อคัดกรองผู้ป่วยที่อาจเกิดการใส่ท่อช่วยหายใจยากได้ถูกต้อง และผลการทำนายการใส่ท่อช่วยหายใจยากของอัตราส่วนเส้นรอบคอต่อระยะห่างระหว่างกระดูกไทรอยด์ถึงคาง (NC/TMD ratio) สอดคล้องกับคะแนนการใส่ท่อช่วยหายใจยาก (IDS) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.042$)

สรุปผลการวิจัย

การศึกษานี้พบว่า อัตราส่วนเส้นรอบคอต่อระยะห่างระหว่างกระดูกไทรอยด์ถึงคางสามารถทำนายการใส่ท่อช่วยหายใจยากในผู้ป่วยไม่มีภาวะอ้วนได้ถูกต้องกว่า Modified Mallampati test

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยสามารถนำไปพัฒนาการตรวจประเมินทางเดินหายใจก่อนการระงับความรู้สึกให้เหมาะสมกับผู้ป่วย เช่น ผู้ป่วยที่มีประวัติโรคติดต่อทางเดินหายใจ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

๑. เพิ่ม Inclusion criteria ในการศึกษาวิธีการตรวจประเมินทางเดินหายใจเพื่อทำนายการใส่ท่อช่วยหายใจยาก เช่น หญิงตั้งครรภ์ ผู้ป่วยที่มีภาวะหยุดหายใจขณะหลับ เป็นต้น
๒. การศึกษาการตรวจประเมินทางเดินหายใจด้วยหลายวิธีร่วมกันช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและความแม่นยำในการทำนายการใส่ท่อช่วยหายใจยากได้หรือไม่

* * *

การวิจัยเรื่อง : การศึกษาเปรียบเทียบ Modified Mallampati test กับแบบประเมินภาวะหยุดหายใจขณะหลับ STOP – Bang ในการทำนายภาวะใส่ท่อช่วยหายใจยาก

ชื่อผู้วิจัย : พันตำรวจโทหญิง นันทลักษณ์ วีระชัยวัชร
พยาบาล (สบ ๓) กลุ่มงานวิสัญญีวิทยา
โรงพยาบาลตำรวจ

ปีที่วิจัย : ๒๕๖๖

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การตรวจประเมินระบบทางเดินหายใจสามารถช่วยคาดการณ์ถึงภาวะใส่ท่อช่วยหายใจยากได้ ทำให้ทีมวิสัญญีสามารถเตรียมอุปกรณ์และบุคลากรให้พร้อมก่อนการระงับความรู้สึก การประเมินทางเดินหายใจเพื่อทำนายการใส่ท่อช่วยหายใจยากในปัจจุบันมีอยู่หลายวิธี แต่ยังไม่มีการประเมินทางเดินหายใจสามารถทำนายการใส่ท่อช่วยหายใจยากได้อย่างแม่นยำเพียงวิธีเดียว และการใช้การประเมินทางเดินหายใจแบบต่าง ๆ รวมกันจะช่วยเพิ่มความไวและความจำเพาะให้ดีขึ้น (Kaniyil S. 2018) ในปี ค.ศ. 2008 Chung F. วิสัญญีแพทย์ได้คิดค้นแบบประเมินภาวะหยุดหายใจขณะหลับ STOP – Bang ซึ่งเป็นแบบประเมินที่ง่ายต่อการใช้และการจำ โดยมีข้อคำถาม ๘ ข้อ เป็นการตอบคำถาม ๔ ข้อ (STOP) การตรวจร่างกาย ๔ ข้อ (Bang) และในแต่ละข้อที่ตอบ “ใช่” จะได้คะแนน ๑ คะแนน ผลคะแนนรวมของแบบประเมินภาวะหยุดหายใจขณะหลับ STOP – Bang สามารถแบ่งเป็น ๒ กลุ่มโดยผลคะแนนรวมที่น้อยกว่า ๓ ถือว่ามีความเสี่ยงต่ำต่อการเกิดภาวะหยุดหายใจขณะหลับและมีความเสี่ยงต่ำต่อการเกิดภาวะการช่วยหายใจยาก และผลคะแนนรวมที่มากกว่าหรือเท่ากับ ๓ ถือว่ามีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดภาวะหยุดหายใจขณะหลับและมีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดภาวะการช่วยหายใจยาก แบบประเมินภาวะหยุดหายใจขณะหลับ STOP – Bang เป็นที่นิยม เพราะคำถามสั้น ใช้งานง่าย และมีความไวในการคัดกรองผู้ป่วยที่มีภาวะหยุดหายใจขณะหลับ ต่อมา Corso RM. และคณะ (2014) ได้ทำการวิจัยโดยใช้แบบประเมินภาวะหยุดหายใจขณะหลับ STOP – Bang ประเมินผู้ป่วยก่อนการผ่าตัดที่ผ่าตัดแบบไม่เร่งด่วน โดยผู้เข้าร่วมวิจัยได้ตอบแบบสอบถาม STOP – Bang ก่อนผ่าตัด ผลการวิจัยของ Corso RM. และคณะ สรุปว่า ในกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดภาวะหยุดหายใจขณะหลับมีโอกาสเกิดภาวะการใส่ท่อช่วยหายใจยากและช่วยหายใจด้วยหน้ากากยากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการทบทวนวรรณกรรมผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการใช้แบบประเมินภาวะหยุดหายใจขณะหลับ STOP – Bang เปรียบเทียบกับ Modified Mallampati test ในการประเมินทางเดินหายใจของผู้ป่วยในการทำนายภาวะใส่ท่อช่วยหายใจยาก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่าแบบประเมินภาวะหยุดหายใจขณะหลับ STOP – Bang จะช่วยเพิ่มความสามารถในการทำนายภาวะใส่ท่อช่วยหายใจยากได้แม่นยำ เพื่อเป็นการพัฒนาการให้บริการทางวิสัญญี ช่วยลดการเกิดภาวะการใส่ท่อช่วยหายใจยากแบบคาดไม่ถึง (Unexpected difficult intubation) และลดภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

๑. เพื่อศึกษาการประเมินทางเดินหายใจโดยการใช้แบบประเมินภาวะหยุดหายใจขณะหลับ STOP – Bang ในการทำนายภาวะการใส่ท่อช่วยหายใจยาก

๒. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการประเมินทางเดินหายใจโดยการใช้แบบประเมินภาวะหยุดหายใจขณะหลับ STOP – Bang กับ Modified Mallampati test ในการทำนายภาวะการใส่ท่อช่วยหายใจยาก

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงวิเคราะห์ชนิดไปข้างหน้าแบบ Cohort Studies มีกลุ่มตัวอย่างเพียงกลุ่มเดียว ไม่มีกลุ่มควบคุม ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) ผู้ป่วยที่มีคุณสมบัติตาม Inclusion criteria และเข้ารับการผ่าตัดแบบไม่ฉุกเฉิน ซึ่งต้องได้รับการระงับความรู้สึกทั่วไปร่วมกับการใส่ท่อหายใจจำนวน ๑๕๑ ราย ที่มีวิสัญญีจะตรวจประเมินทางเดินหายใจผู้ป่วยก่อนผ่าตัด ๑ วัน โดยผู้ป่วยจะได้รับการตรวจ Modified Mallampati test และตอบแบบประเมินภาวะหยุดหายใจขณะหลับ STOP – Bang และจัดบันทึกในแบบบันทึกในวันผ่าตัดผู้ป่วยได้รับการระงับความรู้สึกและทำการใส่ท่อช่วยหายใจโดยวิสัญญีแพทย์ที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า ๑ ปี หรือวิสัญญีพยาบาลที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า ๓ ปี (ที่ไม่ได้เป็นผู้ประเมินทางเดินหายใจของผู้ป่วย) และเป็นผู้ให้คะแนนการใส่ท่อช่วยหายใจยาก (Intubation Difficulty Scale) และจัดบันทึกในแบบบันทึก ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ สำหรับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานใช้วิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคล ค่าความไว ค่าความจำเพาะ ค่าทำนายของผลบวก ค่าทำนายของผลลบ (NPV) ความแม่นยำ (Acc.) ใช้วิเคราะห์ความสามารถในการทำนายภาวะการใส่ท่อช่วยหายใจยาก และสถิติ Chi-square test ใช้วิเคราะห์เปรียบเทียบ Modified Mallampati test กับแบบประเมินภาวะหยุดหายใจขณะหลับ STOP – Bang ในการทำนายภาวะการใส่ท่อช่วยหายใจยาก

ผลการวิจัย

ผู้ป่วย ๑๕๑ คน เพศชาย ๘๓ คน (ร้อยละ ๕๕) เพศหญิง ๖๘ คน (ร้อยละ ๔๕) มีอายุเฉลี่ยเท่ากับ ๕๕.๙๘ ± ๑๔.๙๔ ปี ดัชนีมวลกายเท่ากับ ๒๔.๕๒ ± ๔.๓๙ กิโลกรัมต่อตารางเมตร พบว่า มีการใส่ท่อช่วยหายใจยากจำนวน ๔๕ คน (ร้อยละ ๒๙.๘) ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการทำนายการใส่ท่อช่วยหายใจยากของการประเมินทั้งสองวิธีดังตาราง

ตารางแสดงการเปรียบเทียบความสามารถในการทำนายการใส่ท่อช่วยหายใจยากของ Modified Mallampati test กับแบบประเมินภาวะหยุดหายใจขณะหลับ STOP – Bang ในการทำนายภาวะการใส่ท่อช่วยหายใจยาก

ความสามารถในการทำนาย (ร้อยละ)	ชนิดของการประเมินทางเดินหายใจ	
	Modified Mallampati test	แบบประเมินภาวะหยุดหายใจขณะหลับ STOP – Bang
ค่าความไว	๒๘.๘๙	๓๓/๓๗
ค่าความจำเพาะ	๓๓/๓๖	๕๓/๓๔
ค่าทำนายของผลบวก	๓๕.๑๔	๓๖.๔๖
ค่าทำนายของผลลบ	๓/๑.๙๓	๘๙.๑๓
ความแม่นยำ	๖๓.๙๑	๕๒.๙๘
พื้นที่ใต้เส้นกราฟ ROC	๐.๔๓/๓ (๙๕% CI, ๐.๓๖๘-๐.๕๘๕)	๐.๕๔๔ (๙๕% CI, ๐.๔๓๑-๐.๖๕๖)
สถิติ Chi-square test	๐.๔๑๔	๐.๐๑๘*

(p-value < 0.05)

จากตารางพบว่า แบบประเมินภาวะหยุดหายใจขณะหลับ STOP – Bang มีความสามารถในการทำนายภาวะการใส่ท่อช่วยหายใจยากได้ถูกต้องแม่นยำ เนื่องจากมีค่าความไว ค่าทำนายของผลบวก และพื้นที่ใต้เส้นกราฟ ROC มากกว่า Modified Mallampati test และเมื่อเปรียบเทียบความสามารถในการทำนายภาวะการใส่ท่อช่วยหายใจยาก

ของ Modified Mallampati test กับแบบประเมินภาวะหยุดหายใจขณะหลับ STOP – Bang โดยใช้สถิติ Chi-square test พบว่า แบบประเมินภาวะหยุดหายใจขณะหลับ STOP – Bang สามารถทำนายการใส่ท่อช่วยหายใจยากได้ สอดคล้องกับคะแนนการใส่ท่อช่วยหายใจยาก (IDS) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.018$)

เมื่อเปรียบเทียบผู้ป่วยที่มีความเสี่ยงสูงที่จะเกิดภาวะหยุดหายใจขณะหลับ (STOP – Bang ≥ 3) กับผู้ป่วยที่มีความเสี่ยงต่ำในการเกิดภาวะหยุดหายใจขณะหลับ (STOP – Bang < 3) พบว่า ผู้ป่วยที่มีความเสี่ยงสูงที่จะเกิดภาวะหยุดหายใจขณะหลับ (STOP – Bang ≥ 3) มีโอกาสเกิดภาวะการใส่ท่อช่วยหายใจยาก (ร้อยละ ๓๖.๕) มากกว่าผู้ป่วยที่มีความเสี่ยงต่ำที่จะเกิดภาวะหยุดหายใจขณะหลับ (STOP – Bang < 3) (ร้อยละ ๑๘.๒) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.040$)

อภิปรายผลการวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้พบว่า มีอุบัติการณ์ภาวะการใส่ท่อช่วยหายใจร้อยละ ๒๙.๘ แต่ไม่มีภาวะการใส่ท่อช่วยหายใจล้มเหลว และแบบประเมินภาวะหยุดหายใจขณะหลับ STOP – Bang มีค่าความไวและค่าทำนายของผลลบ สูงกว่า Modified Mallampati test แสดงว่า แบบประเมินภาวะหยุดหายใจขณะหลับ STOP – Bang สามารถทำนายภาวะการใส่ท่อช่วยหายใจยากได้ถูกต้องแม่นยำ และผลการทำนายสอดคล้องกับคะแนนการใส่ท่อช่วยหายใจยาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.018$)

สรุปผลการวิจัย

การศึกษานี้พบว่า แบบประเมินภาวะหยุดหายใจขณะหลับ STOP – Bang สามารถทำนายภาวะการใส่ท่อช่วยหายใจยากได้ถูกต้องแม่นยำมากกว่า Modified Mallampati test

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

สามารถนำแบบประเมินภาวะหยุดหายใจขณะหลับ STOP – Bang ไปใช้ในการประเมินทางเดินหายใจก่อนการระงับความรู้สึกเพื่อทำนายการใส่ท่อช่วยหายใจยาก สามารถนำไปใช้ได้สะดวกเนื่องจากจำง่ายและอุปกรณ์ที่ใช้ในการตรวจประเมินไม่ยุ่งยาก และสามารถใช้ประเมินในผู้ป่วยที่มีวิสัยทัศน์มีความสงสัยว่าผู้ป่วยอาจมีภาวะหยุดหายใจขณะหลับแอบแฝง ซึ่งจะช่วยในการวางแผนการดูแลผู้ป่วยทั้งก่อน ระหว่าง และหลังการระงับความรู้สึกได้เหมาะสม และช่วยลดภาวะแทรกซ้อน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

๑. การศึกษาเพิ่มเติมโดยการวิจัยการทำนายการใส่ท่อช่วยหายใจยากด้วยแบบประเมินภาวะหยุดหายใจขณะหลับ STOP – Bang ด้วยการเพิ่มค่าจุดตัดของคะแนนประเมินภาวะหยุดหายใจขณะหลับ STOP – Bang ให้แตกต่างออกไป เช่น มากกว่าหรือเท่ากับ ๔ มากกว่าหรือเท่ากับ ๕ เป็นต้น สามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำนายการใส่ท่อช่วยหายใจ

๒. การศึกษาโดยใช้แบบประเมินภาวะหยุดหายใจขณะหลับ STOP – Bang ในผู้ป่วยที่มารับการระงับความรู้สึกชนิดอื่น เช่น การระงับความรู้สึกแบบ Total intravenous anesthesia (TIVA) เป็นต้น

* * *

เกร็ดความรู้

รู้ก่อน..ขอปัญญาผ่านทางออนไลน์

จาก ข้าว สคบ. กองเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

“อัญมณี” นับเป็นเครื่องประดับที่ได้รับความนิยมอีกประเภท เพราะมีความสวยงาม มีมูลค่า จึงได้รับความนิยมนำมาสวมใส่เป็นเครื่องประดับกัน ซึ่งอัญมณีที่ประดับกันมีทั้งอัญมณีแท้ที่เกิดจากธรรมชาติ อัญมณีแท้ที่ผ่านการปรับปรุงคุณภาพ อัญมณีสังเคราะห์ และอัญมณีเลียนแบบ การเลือกซื้อเครื่องประดับอัญมณี ผู้ซื้อจึงต้องมีความรู้เฉพาะทาง เพื่อให้ได้เครื่องประดับอัญมณีที่เหมาะสมกับมูลค่า

หน่วยงานภาครัฐได้เล็งเห็นความสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นการเลือกซื้ออัญมณีและเครื่องประดับของผู้บริโภค โดยเป็นการบูรณาการร่วมกันของสถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน) สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา และกองบัญชาการตำรวจท่องเที่ยว ได้จัดโครงการ “ซื้อด้วยความมั่นใจ” (Buy With Confidence) โดยแสดงสติ๊กเกอร์ตราสัญลักษณ์ BWC ติดอยู่บนร้านค้า หรือหน้า Website ของร้านค้า สามารถเข้าดูรายละเอียดของสินค้าที่แสดงหนังสือรับรองฉบับจริงจากร้านค้า สำหรับตรวจสอบความถูกต้องของสินค้าที่จำหน่ายก่อนตัดสินใจซื้อเครื่องประดับอัญมณีนั้น ๆ

ทั้งนี้ หากผู้บริโภคต้องการซื้ออัญมณีและเครื่องประดับผ่านช่องทางออนไลน์ ไม่ว่าจะเป็นการขายผ่านแพลตฟอร์มอีคอมเมิร์ซ หรือการไลฟ์สดผ่านช่องทางโซเชียลมีเดียต่าง ๆ เช่น เฟซบุ๊ก โดยผู้ขายมักจะแสดงภาพใบรับรองคุณภาพสินค้าเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ผู้ซื้อ เพื่อเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับการซื้อขายสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับ แต่ยังมีพบว่าการปลอมแปลงใบรับรองคุณภาพในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การพิมพ์เลียนแบบ การทำซ้ำ การแก้ไขข้อความบนใบรับรอง หรือการนำตราสัญลักษณ์รับรองต่าง ๆ ไปใช้ในการโฆษณาสินค้า โดยไม่ได้รับอนุญาต และสินค้าไม่ได้ผ่านการตรวจสอบจริง ซึ่งก่อให้เกิดความเข้าใจผิด สร้างความเสียหายให้แก่ผู้บริโภคได้รับสินค้าที่ไม่มีคุณภาพตามที่ต้องการ หรือไม่ตรงกับการโฆษณา

การโฆษณาสินค้าในราคาที่ถูกกว่าปกติ หรือต่ำกว่าท้องตลาดมากนั้น แนะนำให้ผู้บริโภคพิจารณารายละเอียดสินค้าควบคู่กับรายละเอียดใบรับรองคุณภาพสินค้าอัญมณีและเครื่องประดับ โดยต้องเข้าไปค้นหาและศึกษารายละเอียดต่าง ๆ ให้ตรงตามกับภาพสินค้าที่จำหน่าย รวมทั้งหารายละเอียดของร้านค้า การตรวจสอบคอมเมนต์ของผู้ซื้อรายก่อนหน้า อันดับ Rating ของผู้ขาย อีกทั้งจำเป็นต้องศึกษาราคาของอัญมณีนั้น ๆ ในท้องตลาดก่อนเลือกซื้ออัญมณีและเครื่องประดับในแต่ละครั้งก่อนตัดสินใจซื้อ

เลือกใช้คาร์ซีตที่ได้มาตรฐานและใช้งานอย่างถูกวิธี

จาก ข่าว สคบ. กองเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค

เนื่องจากกฎหมายบังคับใช้ที่นั่งนิรภัย หรือ “คาร์ซีต” (Car Seat) เพื่อป้องกันไม่让孩子ได้รับอันตราย หากเกิดอุบัติเหตุทางถนน ผู้ปกครองต้องจัดที่นั่งนิรภัยสำหรับเด็กอายุไม่เกิน ๖ ขวบ หรือมีความสูงไม่เกิน ๑๓๕ เซนติเมตร เพื่อความปลอดภัยของบุตรหลานจึงควรเลือกใช้คาร์ซีตที่ได้มาตรฐานและใช้งานอย่างถูกวิธี จะช่วยป้องกันอุบัติเหตุได้ ดังนั้น มาดูวิธีเลือกซื้อกันดีกว่า

คาร์ซีตมาตรฐานมีอยู่ ๓ แบบ คือ คาร์ซีตนั่งหันหน้าไปด้านหลังรถและแบบปรับเอนนอนไปกับที่นั่ง เหมาะสำหรับเด็กแรกเกิดจนถึงอายุประมาณ ๑๒ เดือน และเด็กที่น้ำหนักตัวไม่เกิน ๑๐ กิโลกรัม คาร์ซีตชนิดนี้ จะปกป้องศีรษะ ลำคอ และกระดูกสันหลังได้ดีที่สุด คาร์ซีตแบบที่นั่งหันไปทางหน้ารถ เหมาะกับเด็กที่มีอายุมากกว่า ๑ ขวบ และมีน้ำหนักตัวเกิน ๙ กิโลกรัม คาร์ซีตแบบมีพนักพิงด้านหลัง เหมาะกับเด็กที่มีน้ำหนักตัว ๑๕ – ๑๘ กิโลกรัม และแบบไม่มีพนักพิงด้านหลัง เหมาะกับเด็กที่มีอายุตั้งแต่ ๖ ปีขึ้นไป ที่น้ำหนักตัว ๒๒ – ๒๕ กิโลกรัม และสามารถนั่งตัวตรงได้แล้ว ควรเลือกคาร์ซีตที่มีขนาดพอดีกับน้ำหนักตัวและส่วนสูงของเด็ก เพื่อให้เด็กนั่งสบายและสายรัดจะได้อยู่ในตำแหน่งที่ไม่หลวมเกินไป ไม่รัดคอให้อึดอัด

สิ่งสำคัญที่จะช่วยให้การใช้คาร์ซีตเกิดประโยชน์สูงสุด คือ การใช้ให้ถูกวิธี ดังนี้ เมื่อนำเด็กทารกเกิดใหม่นั่งคาร์ซีต ควรปรับมุมการนั่งของเด็กให้ได้ ๔๕ องศา ซึ่งคาร์ซีตบางรุ่นก็มีขีดแสดงองศาให้ดูง่ายขึ้น แต่ถ้าไม่มีให้ใช้กระดาษสีเหลี่ยมจัตุรัสพับครึ่งตามมุม คือ มุม ๔๕ องศา ที่เราจะใช้เป็นตัวเปรียบเทียบด้วยการเอาด้านที่ยาวที่สุดของสามเหลี่ยมไปลองทาบกับแนวพนักพิงหลังของคาร์ซีต ถ้าเราทาบที่มุมถูกต้องและแน่นหนาดีพอ ด้านสั้นของสามเหลี่ยมจะต้องทำมุมขนานกับพื้นโลก และนั่นหมายถึงติดตั้งคาร์ซีตทำมุม ๔๕ องศา ได้ตามต้องการแล้ว

เมื่อติดตั้งคาร์ซีตลงบนเบาะของรถ จะต้องตั้งไว้ใกล้กับจุดที่เข็มขัดนิรภัยของรถผ่านลอดลงมาที่ตัวคาร์ซีต แล้วใช้เข็มขัดนิรภัยล็อกคาร์ซีตให้แน่น ๆ ถ้าคาร์ซีตนั้นติดตั้งอย่างถูกต้องจะสามารถขยับไปทางซ้าย ขวา หรือข้างหน้าได้ไม่เกิน ๑ นิ้ว ถ้าขยับได้มากกว่านี้แสดงว่าติดตั้งไม่แน่นพอ สายรัดจะต้องไม่สามารถดึงขึ้นมาได้ จะต้องดึงราบไปกับตัวเด็ก ถ้ายังดึงสายรัดขึ้นมาได้ แปลว่ายังรัดไม่แน่นพอ เด็กทารกที่อายุยังไม่ถึง ๑ ขวบ และน้ำหนักตัวยังไม่ถึง ๙ กิโลกรัม ยังไม่ควรให้นั่งคาร์ซีตแบบหันไปด้านหน้ารถ เพราะกระดูกสันหลังของเด็กวัยนี้ยังไม่สมบูรณ์ เมื่อเกิดการเบรกแรง ๆ หรือเกิดอุบัติเหตุ ศีรษะของเด็กจะถูกแรงเหวี่ยงของตัวรถกระชากไปข้างหน้า ทั้งนี้ การติดตั้งควรติดตั้งจากผู้ประกอบการที่มีประสบการณ์และเป็นไปตามมาตรฐานสากล

ตำรวจ
ช.ต.จ.
พลตำรวจเอก ตำรวจตึกดี กิตติประภัสร์
ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
เนื่องในโอกาสวันขึ้นปีใหม่ ๑ มกราคม ๒๕๖๖

ในวาระดิถีขึ้นปีใหม่ พุทธศักราช ๒๕๖๖ ผมขอแสดงความสุขและความปรารถนาดีมายังข้าราชการตำรวจและครอบครัว รวมทั้งพี่น้องประชาชนด้วยความจริงใจ ๑๑๑ฉบับที่นำมา ข้าราชการตำรวจทุกนายได้ปฏิบัติภารกิจหน้าที่ด้วยความทุ่มเท เสียสละทั้งสติปัญญา แรงกาย แรงใจ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อย รักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้แก่พี่น้องประชาชน

ในวาระศุภมงคลนี้ ผมขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลกทั้ง เสด็จพระบารมีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีได้โปรดดลบันดาลประทานพรให้ข้าราชการตำรวจและครอบครัว รวมทั้งพี่น้องประชาชน เจริญสุขแต่ความสุขความเจริญอุดมด้วยทรัพย์ทวีชัย มีสุขภาพพลานามัย แข็งแรงสมบูรณ์ สัมฤทธิ์ผลในสิ่งอันพึงปรารถนาทุกประการ

วันที่ ๒ มกราคม ๒๕๖๖ พล.ต.อ.ดำรงศักดิ์ กิตติประภัสร์ ผบ.ตร., พล.ต.ท.สราวุฒ การพานิช ผู้ช่วย ผบ.ตร., ผบ.ช.ภ.๙, ผบ.ช.ต.ชด., ผู้ว่าราชการจังหวัดนราธิวาส, พล.ต.ต.สุนทร เถลิ้มเกียรติ รอง ผบ.ช.ต.ชด., พล.ต.ต.ปราบพาล มีมงคล และ พล.ต.ต.ปิยะวัฒน์ เถลิ้มศรี รอง ผบ.ช.ภ.๙, ผบ.ก.ภ.จว.สงขลา, น.อ.พงษ์ศักดิ์ ทองไสย ผบ.ฉก.นย.ทร. ร่วมกันแถลงข่าวจับกุมตัว ๒ ผู้ต้องหาเกี่ยวข้องกับคดี ลอบวางระเบิดแพลตฟอร์มนราธิวาส และความคืบหน้าคดีลอบวางระเบิด ทางรถไฟพื้นที่สงขลา

วันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๖๖ พล.ต.อ.ดำรงศักดิ์ กิตติประภัสร์ ผบ.ตร. ร่วมงาน กิจกรรมวันเด็กแห่งชาติ ๒๕๖๖ โดย กองสวัสดิการ สำนักงานกำลังพล จัดขึ้นเพื่อบุตร หลาน ข้าราชการตำรวจ และประชาชนที่พักอาศัยบริเวณนี้ มีการมอบทุนการศึกษา รางวัล อาหาร เครื่องดื่ม ขนม จากหน่วยงานต่าง ๆ โดยมี พล.ต.อ.กิตติรัฐ พันธุ์เพชร รอง ผบ.ตร., ผบ.ช.สกพ., โสภณ ตรี และ ข้าราชการตำรวจร่วมงาน ณ อาคารบ้านพักส่วนกลาง เถลิ้มลาภ

วันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๖ พล.ต.ท.สราวุฒ การพานิช ผู้ช่วย ผบ.ตร. ให้การต้อนรับคณะกรรมการพัฒนาการเมือง การสื่อสารมวลชน และการมีส่วนร่วมของประชาชน นำโดย นายณัฐชา บุญไชยอินสวัสดิ์ ประธานคณะกรรมการธิการ ในโอกาสเข้าศึกษาดูงานและรับฟังกระบวนการ ปฏิบัติราชการของ ตร. โดยมีข้าราชการตำรวจจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมต้อนรับและบรรยายฯ ณ ห้องศรียานนท์ ตรี.

วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๖ คุณสุมนา กิตติประภัสร์ นายกสมาคมแม่บ้านตำรวจ พร้อมด้วย คุณอุษณฎา ปราสาททองโอสถ อุปนายกสมาคมฯ และที่ปรึกษา OPOP ภาค ๖ - ๙ คุณกนกวรรณ พันธุ์เพชร อุปนายกสมาคมฯ คุณจันทร์ทิพา หลักบุญ กรรมการบริหารสมาคมฯ เดินทางตรวจเยี่ยมโครงการ OPOP และกิจกรรมชมรมแม่บ้านตำรวจภูธรภาค ๘ ณ ห้องประชุมบุตรน้ำเพชร หอประชุมชัยจินดา ภ.๘ จว.ภูเก็ต

วันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ พล.ต.อ.วิสิฐ ปราสาททองโอสถ จตช. ผู้แทน ตร. ร่วมพิธีวางพวงมาลาของ ตร. เนื่องในวันทหารผ่านศึก ๒๕๖๖ โดยมีผู้แทน นายกรัฐมนตรี, ผู้แทน ปลัด กท., ผู้แทน ผบ.ทสส., ผู้แทน ผบ.เหล่าทัพ, สมาคมแม่บ้านเหล่าทัพ, ทหารผ่านศึกนอกประจำการในสงครามต่าง ๆ, ผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารต่างประเทศ และชมรม มูลนิธิ ร่วมวางพวงมาลา ณ อนุสาวรีย์ชัยสมรภูมิ กทม.

วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖ ผบ.ก.ภ.จว.ร้อยเอ็ด และ พล.ต.อ.ดร.ศิริสัมพันธ์ เอื้อนสงวนชัย รอง ผบ.ก.ภ.จว.ร้อยเอ็ด ร่วมต้อนรับ พล.ต.อ.ต่อศักดิ์ สุขวิมล รอง ผบ.ตร. พร้อมคณะ เดินทางมาตรวจติดตามโครงการชุมชนยั่งยืน (นาคาพิทักษ์ รักษาประชา) ในพื้นที่ จว.ร้อยเอ็ด โดยมี ผู้ว่าราชการจังหวัด ร้อยเอ็ด รอง ผบ.ก.ภ.จว./หัวหน้าสถานีตำรวจ และหัวหน้าส่วนราชการ ให้การต้อนรับและประชุม ณ ห้องประชุม ภ.จว.ร้อยเอ็ด